

คู่มือมุสลิม

جمعية الدعوة والإرشاد وتوعية الجاليات بالزلفي

هاتف: ٤٢٣٤٤٦٦ ٠١٦. فاكس: ٤٢٣٤٤٧٧ ٠١٦

320

คู่มือมุสลิม

كتاب المسلم – تايلندي

สำนักงานเผยแผ่ศาสนา ให้คำแนะนำ
และดูแลผู้สนใจอิสลามแห่งเมืองซุลฟี

สารบัญ

หลักการพื้นฐานด้านความเชื่อ	12
ประเภทของการให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์	12
ประเภทของเตาหีด มี 3 ประการ	13
ความหมายของถ้อยคำแห่งเอกภาพ “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์”	21
ความหมายของ “มุหัมมัดคือเราะสุลของอัลลอฮ์”	34
แก่นแท้ของหลักการศรัทธา.....	37
การตั้งภาคีในรูปแบบต่าง ๆ	57
หลักความเชื่อโดยสรุปของกลุ่มคนที่ได้รับความสำเร็จ	61
บทบัญญัติว่าด้วยเรื่องความสะอาด	72
ความสะอาดและความสกปรก (นะญิส).....	72
ประเภทของนะญิส	73
กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งสกปรก.....	75
การทำธุระส่วนตัว (ถ่ายทุกข์).....	76
การอาบน้ำละหมาด	77
การเช็ดบรอนเท้าและถูงเท้าหนึ่ง.....	81
สิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด.....	83

การอาบน้ำชำระความสะอาด	83
สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้อยู่ในขณะมีหัดซ์ใหญ่	84
การตะยัมม	85
เลือดประจำเดือนและเลือดหลังคลอดบุตร.....	87
บทบัญญัติว่าด้วยการละหมาด	90
ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการละหมาด ดังต่อไปนี้	93
เวลาละหมาด	97
สถานที่ที่ไม่อนุญาตให้ละหมาด	97
วิธีการละหมาด	98
ความหมายของคำกล่าวตะชะฮุด	102
บทรำลึกหลังละหมาด	105
ผู้มาละหมาดสาย	108
สิ่งที่ทำให้เสียการละหมาด	109
วาญิบของการละหมาด	109
รুকุนของการละหมาด	110
การเปลือเรอในขณะละหมาด.....	111
ละหมาดสุนนะฮ์ประจำ (สุนนะฮ์เราะวาติบ).....	113
ละหมาดวิตร	114

สุนนระฮ์ฟัจญ์ริ 2 ร็อกอะฮ์.....	116
ละหมาดฎุฮา.....	118
ช่วงเวลาที่ย่ำห้ามละหมาด	120
บทบัญญัติว่าด้วยเรื่องชะกาต	122
ข้อชี้ขาด (หุกุม) ของชะกาต	122
การบัญญัติชะกาตมีวิทยปัญญาและประโยชน์มากมาย .	122
สิ่งที่ย่ำเป็นต้องจ่ายชะกาต	123
ชะกาตทองคำและเงิน.....	123
ชะกาตทรัพย์สินทางการค้า.....	125
ชะกาตหั้น	127
ชะกาตผลผลิตจากผืนแผ่นดิน	127
ชะกาตปศุสัตว์	128
ปริมาณการจ่ายชะกาตของอูฐ	129
ตารางการจ่ายชะกาตของอูฐ.....	131
ปริมาณการจ่ายชะกาตของวัว.....	132
ตารางแสดงการจ่ายชะกาตของวัว	133
ปริมาณการจ่ายชะกาตของแพะหรือแกะ	133
ตารางแสดงการจ่ายชะกาตของแพะหรือแกะ.....	134

ผู้มีสิทธิได้รับชะกาด	135
ข้อควรระวัง	138
บทบัญญัติว่าด้วยการถือศีลอด	139
บทบัญญัติของการถือศีลอด	139
การถือศีลอด	139
เงื่อนไขของการบรรลุนิติภาวะ	140
ความประเสริฐของเดือนเราะมะฎอน	141
การยืนยันการวันเริ่มต้นเดือนเราะมะฎอน	142
ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ละศีลอด	144
สิ่งที่ทำให้ศีลอดเสีย	145
สิ่งที่ไม่ทำให้เสียศีลอด	147
ข้อควรระวังและคำแนะนำ	148
สุนนะฮ์ของการถือศีลอด	150
การละหมาดตะรอวีห์	152
การถือศีลอดสุนนะฮ์	153
วันต้องห้ามในการถือศีลอด	155
บทบัญญัติว่าด้วยการประกอบพิธีหัจญ์	156
บทบัญญัติและความประเสริฐของหัจญ์	156

เงื่อนไขที่ทำให้การทำหัจญ์เป็นวาญิบ.....	157
มารยาทของผู้ประกอบพิธีหัจญ์.....	158
การครองอิหฺรอม.....	159
สุนนะฮ์ที่ควรปฏิบัติก่อนครองอิหฺรอม.....	161
รูปแบบของการทำหัจญ์.....	161
วิธีการเข้าสู่อิหฺรอม.....	163
ข้อห้ามในขณะครองอิหฺรอม.....	164
การภูอวาฟ (การเดินทางรอบกะบะฮ์).....	166
องค์ประกอบหลักใหญ่ของหัจญ์.....	178
ข้อบังคับ (วาญิบ) ของการทำหัจญ์.....	178
การเยียมมัสญิดนะบะวีย์.....	179
บทบัญญัติเกี่ยวกับอาหาร.....	206
อาหารที่อนุมัติ (มุบาห์).....	208
หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเชือด.....	210
เงื่อนไขต่าง ๆ ของการเชือด ดังนี้.....	211
มารยาทในการเชือด.....	213
การล่าสัตว์.....	213

เงื่อนไขและข้อกำหนดสำหรับผู้ล่า เงื่อนไขเดียวกับผู้เชือดสัตว์	214
ข้อควรระวัง	215
บทบัญญัติว่าด้วยเครื่องแต่งกาย.....	216
สุนนะห์และมารยาทในการแต่งกาย	221
บทบัญญัติว่าด้วยการสมรส (นิกะฮฺ)	225
เงื่อนไขของการสมรส	225
ผลที่ตามมาของการสมรส	228
สุนนะห์และมารยาทในการสมรส	230
คุณลักษณะของภรรยาที่ดี.....	231
บรรดาสตรีที่ต้องห้ามในการสมรส.....	232
บทบัญญัติว่าด้วยการหย่าร้าง.....	238
ผลกระทบที่ตามมาจากการหย่าร้าง	239
การขอหย่าโดยภรรยา (ฮัลค้อลล์)	241
สิทธิในการเลือกสมรส.....	241
การแต่งงานกับผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม.....	243
ผลกระทบที่ตามมาจากการแต่งงานกับสตรีชาวคัมภีร์...245	

กฎเกณฑ์สำหรับสตรีมุสลิม และสถานะของสตรีในศาสนา	
อิสลาม	248
สิทธิสตรีโดยทั่วไป	253
หน้าที่ของสตรีที่มีต่อสามี	257
หย่าบ	259
บทบัญญัติเรื่องประจำเดือนและเลือดหลังคลอด	266
หลักการศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสตรีมีประจำเดือน	269
หลักการเกี่ยวกับเลือดเสีย (อิสติฮาฎะฮ์).....	275
คำวินิจฉัยเรื่องเลือดเสีย (อิสติฮาฎะฮ์)	277
เลือดหลังคลอดบุตร	278
ข้อห้ามในช่วงมีประจำเดือนและตั้งครรภ์	279
การคุมกำเนิด.....	279
ชีวประวัติของท่านเราะฮะฮ์ลุลาโดยสังเขป.....	281
การศรัทธาต่อวันปรโลก	355
ความตาย	356
ข้อควรสังเกต	357
หลุมฝังศพ.....	363
การเกิดวันปรโลกและสัญญาณต่าง ๆ.....	368

นรกและการลงโทษ.....	380
ลักษณะของสวรรค์	384

บทนำ

๓๐๖๐

ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ผู้ทรงกรุณาปรานี ผู้ทรงเมตตาเสมอ การสรรเสริญทั้งหมดเป็นกรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก ขอพรสวัสดิ์และความสันติจงมีแต่ท่านศาสดาและบรรดาศาสนทูตทั้งหลาย

เนื่องจากชีวิตของมนุษย์เป็นการเดินทางที่สิ้นสุดลงด้วยความตาย เขาจึงจำเป็นต้องใช้ชีวิตในสิ่งที่เกิดประโยชน์ และสิ่งนั้นจะเป็นเสถียรเพิ่มพูนสำหรับเขาในวันปรโลก ด้วยกับปรัชญานี้เอง เราในนามสำนักงานเผยแผ่ศาสนา ให้คำแนะนำ และดูแลผู้สนใจอิสลามแห่งเมืองซุลฟีมี แนวคิดจัดพิมพ์หนังสือคู่มือมุสลิมแบบง่ายเล่มนี้ หวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการเรียนรู้หลักการศาสนา และแสวงหาความเข้าใจในศาสนบัญญัติที่ตั้งอยู่บนหลักฐานที่ถูกต้อง เพราะเป็นที่ประจักษ์ว่า การใช้เวลาแสวงหาความรู้ศาสนาเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่งของชีวิตมนุษย์ และเป็นหนึ่งปัจจัยที่ทำให้ใกล้ชิดต่ออัลลอฮ์มากที่สุด และอัลลอฮ์ทรงเทิดเกียรติของผู้รู้ และผู้ศึกษาให้สูงส่งขึ้นหลายระดับชั้น ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا مِنكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا

تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ﴾

“อัลลอฮ์จะทรงยกสถานะของผู้ศรัทธาในกลุ่มพวกท่าน และผู้ที่ได้รับความรู้ให้สูงขึ้นหลายระดับชั้น และอัลลอฮ์ทรงรอบรู้ในสิ่งที่พวกเจ้ากระทำ” (อัลมูญาตะละฮ์: 11) บรรดาผู้รู้ (อุลมะฮ์) เป็นทายาทของบรรดาศาสดา ซึ่งพวกเขาไม่ได้ทิ้งมรดกเป็นเงินทองหรือทรัพย์สินไว้ แต่พวกเขาได้ทิ้ง “ความรู้” ไว้เป็นมรดก ดังนั้นผู้ใดที่ได้รับความรู้ ก็ถือว่าเขาได้รับส่วนแบ่งที่สมบูรณ์ และผู้ใดที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์ให้เกิดความดีงามแก่เขา พระองค์จะทรงให้เขามีความเข้าใจในศาสนา

เราขอวิงวอนต่ออัลลอฮ์ให้ทรงรับผลงานชิ้นนี้ไว้ด้วยความโปรดปราน และขอให้เกิดประโยชน์แก่ท่านผู้อ่านทั้งหลาย แท้จริงพระองค์คือผู้ทรงไต่ถามและทรงตอบรับ ขอพรสวัสดิ์และความศานติจงประสบแด่ท่านนบีมุหัมมัด และวงศ์วานของท่าน ลอดจนบรรดาสหายนของท่านด้วยเทอญ

หลักการพื้นฐานด้านความเชื่อ

أصول العقيدة

ประเภทของการให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์

เตาหีด หมายถึง การให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์ ผู้ทรงสูงส่งและทรงเกียรติในสิทธิที่เฉพาะและจะต้องมอบให้พระองค์เท่านั้น ได้แก่การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ทุกรูปแบบ และเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดจากสิ่งที่พระองค์ทรงบัญชาใช้ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ﴾

“จงกล่าวเถิดว่า พระองค์คืออัลลอฮ์ผู้ทรงเอกะ” (อัลอิคลาศ:1)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

“และข้ามิได้สร้างญินและมนุษย์เพื่อสิ่งอื่นใด นอกจากเพื่อให้พวกเขาเคารพภักดีต่อข้า” (อิซซารียาต : 56)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَاعْبُدُوا اللَّهَ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا﴾

“และพวกเจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ และอย่าได้ตั้งภาคีอันใดแก่พระองค์” (อันนิสาอ์ : 36)

ประเภทของเตาหีด มี 3 ประเภท

ประกอบด้วย เตาหีดอรรูปูบียะฮ์ (การให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์ในฐานะผู้ทรงสร้างและผู้ทรงบริหารกิจการ) เตาหีดอัลอูลูฮียะฮ์ (การให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์ในด้านการอิบาดะฮ์) และเตาหีดอัลอัสมาอ์วัศศิฟาต (การให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์ในด้านพระนามอันวิจิตรและคุณลักษณะอันสมบูรณ์แบบ)

ประการที่หนึ่ง : เตาหีดอรรูปูบียะฮ์

หมายถึง การให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์ ในด้านการสร้างและการบริหารจัดการโลกทั้งมวล พระองค์คือผู้ทรงประทานปัจจัยยังชีพ ทรงให้มีชีวิต และทรงให้ความตาย พระองค์คือผู้ทรงกรรมสิทธิ์แห่งชั้นฟ้าและแผ่นดิน ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿هَلْ مِنْ خَالِقٍ غَيْرُ اللَّهِ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَا إِلَهَ إِلَّا

هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ﴾

“มีพระผู้สร้างอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์กระนั้นหรือ พระองค์ทรงประทานปัจจัยยังชีพแก่พวกเจ้าจากฟากฟ้าและแผ่นดิน ไม่มี

พระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากพระองค์ ดังนั้นทำไมพวกเจ้า จึงถูกหลอกลวงให้หันห่างออกไป” (ฟาฏีร : 3)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ﴾

“ความจำเริญจงมีแด่พระผู้ทรงอำนาจอยู่ในพระหัตถ์ของพระองค์ และพระองค์ทรงอำนาจเหนือทุกสรรพสิ่ง” (อัลมุลก : 1)

กรรมสิทธิ์ของอัลลอฮ์ เป็นกรรมสิทธิ์ที่ครอบคลุมเหนือทุกสรรพสิ่งในจักรวาลนี้ พระองค์ทรงบริหารจัดการทุกเรื่องตามที่พระองค์ทรงประสงค์

ส่วนการบริหารจัดการ หมายถึง การที่อัลลอฮ์เพียงผู้เดียวทรงเป็นผู้วางระเบียบ ควบคุม และจัดการทุกสรรพสิ่งในสากลโลกนี้ พระองค์ตรัสว่า

﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ﴾

“พึงรู้เถิดว่า การสร้างและกิจการทั้งหลายเป็นสิทธิ์ของพระองค์เท่านั้น มหาบริสุทธิ์อัลลอฮ์เป็นพระผู้อภิบาลแห่งสากลโลก” (อัลอะฮ์รอฟ : 54)

พระองค์ทรงเป็นผู้บริหารจัดการและควบคุมทุกสรรพสิ่ง และไม่มีผู้ใดปฏิเสธเตาที่ดั่งรูปูบียะฮ์นอกจากมีมนุษย์

เพียงไม่กี่คนเท่านั้น ซึ่งปฏิเสธเพียงภายนอกแต่ภายในส่วนลึกของจิตใจยังคงยอมรับความจริงนั้นอยู่ดี ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا﴾

“และพวกเขาได้ปฏิเสธมันอย่างอยู่ดีธรรมและเยอหยิ่ง ทั้งที่จิตใจของพวกเขายังคงเชื่อมั่น” (อันนัมล : 14)

ว่าการยอมรับเตาหีดประเภทนี้เพียงอย่างเดียวก็ยังไม่เกิดประโยชน์ เนื่องจากบรรดาผู้ตั้งภาคีต่างก็ได้ยอมรับเช่นนี้ อัลลอฮ์ตรัสถึงพวกเขาว่า

﴿وَلَمَّا سَأَلْتَهُم مِّنْ حَاقِّ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ

وَالْقَمَرَ لِيَقُولَنَّ اللَّهُ فَأَبَىٰ يُؤْفَكُونَ﴾

“และหากเจ้าถามพวกเขาว่า ใครเป็นผู้สร้างชั้นฟ้าและแผ่นดิน และเป็นผู้ที่ทำให้ดวงอาทิตย์และดวงจันทร์เป็นประโยชน์แน่นอนพวกเขาตอบว่าอัลลอฮ์ แล้วทำไมเล่าพวกเขาจึงหันเหออกไปทางอื่น” (อัลอังกะบูต : 61)

ประการที่สอง : เตาหีดอัลอูลูฮียะฮ์

หมายถึง การให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์ ด้วยการอุทิศการเคารพภักดีทุกประเภทให้แก่พระองค์เพียงผู้เดียว โดยไม่เอา

บุคคลใดมาเป็นภาคีหุ้นส่วนต่อพระองค์ เตาหีดประเภทนี้ถือ
ว่าสำคัญที่สุดจากประเภทของเตาหีดทั้งหมด เพราะเป็น
เป้าหมายสำคัญที่อัลลอฮ์ทรงสร้างสรรพสิ่งต่าง ๆ ขึ้นมา
พระองค์ตรัสว่า

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

“และข้ามิได้สร้างญินและมนุษย์ขึ้นมา นอกจากเพื่อให้พวก
เขาอิบาดะฮ์ต่อข้าเท่านั้น” (อิซซารียาต : 56)

และเป้าหมายที่พระองค์ทรงส่งบรรดาศาสนทูตมา
และประทานคัมภีร์ต่าง ๆ ลงมา พระองค์ตรัสว่า

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ

﴿أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

“และเราไม่ได้ส่งศาสนทูตท่านใดมาก่อนหน้าเจ้า เว้นแต่เราได้
บัญชาแก่เขาว่า แท้จริงไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากข้า ดังนั้น
พวกเจ้าจงเคารพภักดีต่อข้าเถิด” (อัลอัมบิยาฮ์ : 25)

เตาหีดประเภทนี้ที่บรรดาผู้ตั้งภาคีให้การปฏิเสธ เมื่อ
บรรดาศาสนทูตได้เรียกร้องพวกเขาให้ศรัทธามั่นต่อเตาหีด
ประเภทดังกล่าว อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿قَالُوا أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ اللَّهَ وَحْدَهُ وَنَدْرَ مَا كَانُوا يَعْبُدُونَ﴾

“พวกเขา กล่าวว่า ที่ท่านมาหาพวกเรานั้น เพื่อว่าเราจะได้ เคารพภักดีอัลลอฮ์แต่เพียงองค์เดียว และละทิ้งต่อสิ่งที่บรรพบุรุษของเราเคยเคารพภักดีมาแล้วกระนั้นหรือ” (อัลอะฮ์รอฟ : 70)

ดังนั้นการผันการเคารพภักดีใด ๆ ไปยังพระเจ้าอื่น จากอัลลอฮ์ถือเป็นโมฆะ ไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นทูตสวรรค์ (มะลาอิกะฮ์) ผู้ใกล้ชิด หรือศาสดา (นบี) ที่ถูกส่งมา หรือผู้ทรงคุณธรรม (วะลีย์) หรือคนหนึ่งคนใดจากบรรดาผู้ที่ถูกสร้าง เพราะการเคารพภักดีจะถูกตัดได้ก็ต่อเมื่ออุทิศให้แก่อัลลอฮ์เพียงผู้เดียวเท่านั้น

ประการที่สาม : เตาหีดอัลฮัสม่าว์ศ็ิฟาต

หมายถึง การศรัทธามั่นต่อพระนามอันวิจิตรที่อัลลอฮ์ ทรงเรียกพระองค์เอง หรือคุณลักษณะที่พระองค์ทรงอธิบายไว้ หรือศรัทธาต่อพระนามที่ท่านเราะฮ์สุล คืออลลัลลอฮุอะลัยฮิ วะสَّلัล์ม ได้อธิบายไว้เกี่ยวกับพระองค์เอง พร้อมยืนยันสิ่งเหล่านั้นในลักษณะที่คู่ควรต่อความยิ่งใหญ่ของพระองค์ โดยไม่บิดเบือน (ตะหฺรีฟ) ไม่ปฏิเสธ (ตะอฺฎีล) ไม่กำหนดลักษณะ

(ตักีฟ) และไม่เปรียบเทียบ (ตัมซีล)¹ คือยืนยันตามข้อเท็จจริงไม่มีการเปรียบเทียบ และต้องปฏิเสธสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงปฏิเสธจากพระองค์เอง หรือสิ่งที่ท่านเราะสูลได้ปฏิเสธออกจากพระองค์ และสิ่งใดที่ไม่มีหลักฐานยืนยันหรือปฏิเสธก็จำเป็นจะต้องละไว้ตามสำนวนของสิ่งนั้น ๆ โดยไม่ยืนยันและไม่ปฏิเสธ²

ตัวอย่าง พระนามอันวิจิตรของอัลลอฮ์ ซึ่งพระองค์ทรงเรียกด้วยพระองค์เอง อาทิ “อัลหัยย” (ผู้ทรงมีชีวิต) และ “อัลก๊อยยูม” (ผู้ทรงค้ำจุนทุกสิ่ง) ดังนั้นเราจำเป็นต้องศรัทธาว่า “อัลหัยย” เป็นหนึ่งจากพระนามของพระองค์ และเราจำเป็นต้องศรัทธาต่อคุณลักษณะที่พระนามนี้ได้บ่งชี้ นั่นคือ

1 • ตะหรีฟ คือ การบิดเบือนความหมายของคุณลักษณะให้ผิดไปจากความหมายที่แท้จริง โดยไม่มีหลักฐานสนับสนุน • ตะอฎีล คือ การปฏิเสธพระนามหรือคุณลักษณะบางอย่างของอัลลอฮ์ หรือทั้งหมด • ตักยีฟ คือ การพยายามอธิบายหรือจินตนาการถึงลักษณะของพระองค์ เช่น การกล่าวว่า “มือของอัลลอฮ์เป็นเช่นนั้นเช่นนั้น” • ตัมซีล คือ การเปรียบเทียบคุณลักษณะของอัลลอฮ์ให้เหมือนกับสิ่งถูกสร้าง หรือเชื่อว่ามีคุณลักษณะเหมือนกับลักษณะของสิ่งถูกสร้าง

2 ส่วนความหมายของคำนั้นจะต้องอธิบาย หากประสงค์ความหมายที่เป็นเท็จซึ่งอัลลอฮ์ทรงบริสุทธิ์จากสิ่งนั้น ก็จงปฏิเสธมัน และหากประสงค์ความหมายที่เป็นจริง ซึ่งมีความเป็นไปได้สำหรับอัลลอฮ์ก็จงรับไว้

การมีชีวิตอันสมบูรณ์ ซึ่งชีวิตของพระองค์ไม่ถูกนำหน้าด้วยความไม่มีและจะไม่สิ้นสุดด้วยการดับสูญ

และพระองค์ทรงเรียกพระองค์เองว่า “อัลสะมีอ์” (ผู้ทรงได้ยิน) เราต้องศรัทธาว่า “อัลสะมีอ์” เป็นหนึ่งจากพระนามของอัลลอฮ์ และศรัทธาว่าการได้ยินเป็นหนึ่งจากคุณลักษณะของพระองค์

ตัวอย่างของคุณลักษณะที่ปรากฏในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلَعْنُوا بِمَا قَالُوا بَلْ

يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ﴾

“และชาวยิวได้กล่าวว่า พระหัตถ์ของอัลลอฮ์ถูกล่ามตรวน มือของพวกเขาต่างหากที่ถูกล่ามตรวนไว้ และพวกเขาได้รับการสาปแช่งเนื่องจากสิ่งที่พวกเขาพูด หามิได้ แต่พระหัตถ์ของพระองค์ถูกเปิดออกต่างหาก ซึ่งพระองค์จะทรงแจกจ่ายอย่างไรก็ได้ตามที่พระองค์ทรงประสงค์” (อัลมาอิดะฮ์ : 64)

อัลลอฮ์ทรงยืนยันด้วยพระองค์เองว่า สองพระหัตถ์ของพระองค์นั้นเป็นพระหัตถ์ที่แท้จริง เป็นพระหัตถ์แห่งการประทาน เพื่อแผ่ และมีความโปรดปรานอย่างกว้างใหญ่ไพศาล จึงจำเป็นจะต้องศรัทธาว่าพระหัตถ์ทั้งสองของอัลลอฮ์ทรงแผ่

กว้างด้วยการประทานให้ และยิ่งกว่านั้นจำเป็นที่เราจะไม่พยายามจินตนาการด้วยหัวใจ และไม่เอ่ยถึงด้วยวาจาเพื่อให้รู้ถึงรายละเอียดของพระหัตถ์ทั้งสอง และเราจะไม่เปรียบเทียบพระหัตถ์ทั้งสองกับมือของสิ่งถูกสร้างทั้งหลาย เพราะอัลลอฮ์ได้ทรงตรัสว่า

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

“ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ และพระองค์คือผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงเห็น” (อิซซูรอ : 11)

สรุป การให้ออกภาพประเภทนี้ คือเราจำเป็นต้องยืนยันสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงยืนยันแก่พระองค์เอง หรือท่านเราะสูลได้ยืนยันแก่พระองค์ และต้องปฏิเสธสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงปฏิเสธจากพระองค์เอง หรือท่านเราะสูลได้ปฏิเสธออกจากพระองค์ จากบรรดาพระนามและคุณลักษณะต่าง ๆ ทั้งหมดโดยไม่บิดเบือน ไม่เปรียบเทียบ ไม่กำหนดรูปลักษณ์ และไม่ปฏิเสธใด ๆ ทั้งสิ้น

ความหมายของถ้อยคำแห่งเอกภาพ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์”

ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์ : ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ เป็นรากฐานของศาสนาและเป็นถ้อยคำที่มีเกียรติยิ่งในศาสนาอิสลาม เป็นเสาหลักแรกจากหลักการทั้งห้าของอิสลาม และเป็นส่วนสำคัญที่สุดจากแขนงของการศรัทธา การยอมรับถ้อยคำนี้เป็นสิ่งที่ทำให้การทำงานทั้งหมดถูกต้องปรับ และการเข้าใจความหมายของมัน พร้อมกับการปฏิบัติตามสิ่งที่ถ้อยคำนี้เรียกร้อง

ส่วนความหมายที่แท้จริงของ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์” คือ “ไม่มีผู้ใดที่สมควรได้รับการเคารพสักคี่อย่างแท้จริงนอกจากอัลลอฮ์” อันหมายถึง การยืนยันว่าอัลลอฮ์เพียงผู้เดียวเท่านั้นที่ควรแก่การเคารพสักคี่ และละทิ้งการเคารพสักคี่ต่อสิ่งอื่นใดทั้งปวงนอกจากพระองค์

ส่วนหนึ่งจากคำกล่าวที่ผิดพลาดคือการให้ความหมายว่า “ไม่มีผู้สร้างอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์” หรือ “ไม่มีผู้มีอำนาจอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์” หรือ “ไม่มีสิ่งมีอยู่ใดนอกจากอัลลอฮ์”

ถ้อยคำแห่งเอกภาพนี้ ประกอบด้วย 2 ส่วน

1. การปฏิเสธ ดังที่ปรากฏอยู่ในคำว่า “ลาอิลาฮะ” (ไม่มีพระเจ้าอื่นใด) เป็นการปฏิเสธทุกสิ่งที่ได้รับการเคารพภักดีอื่นจากอัลลอฮ์

2. การยืนยัน ดังที่ปรากฏอยู่ในคำว่า “อิลลัลลอฮ์” (นอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น) เป็นการยืนยันว่ามีเพียงอัลลอฮ์เท่านั้นที่ควรได้รับการเคารพภักดี โดยไม่มีภาคีใด ๆ

ดังนั้น จะไม่มีการเคารพภักดีผู้ใดนอกจากอัลลอฮ์ และไม่อนุญาตให้ผันการเคารพภักดีประเภทต่าง ๆ ไปอื่นจากอัลลอฮ์ ฉะนั้นผู้ที่กล่าวถ้อยคำนี้พร้อมรู้ความหมาย และปฏิบัติตามเป้าหมายที่ถ้อยคำนี้สื่อถึง คือปฏิเสธสิ่งที่เป็นภาคี และยืนยันต่อเอกภาพของอัลลอฮ์ พร้อมทั้งเชื่อมั่นอย่างแน่วแน่กับเป้าหมายที่อยู่ในถ้อยคำนั้นและปฏิบัติตาม ผู้ใดที่กล่าวถ้อยคำนี้ด้วยความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง เขาคือมุสลิมที่แท้จริง แต่ผู้ใดที่กล่าวถ้อยคำนี้โดยไม่มีความเชื่อมั่น เขาคือคนกัลบกลอก (มูนาฟิก) และผู้ใดที่มีพฤติกรรมที่ขัดแย้งกับความหมายของถ้อยคำนี้ เขาคือผู้ตั้งภาคี (มุชริก) และเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา (กาฟิร) ถึงแม้ว่าเขาจะกล่าวถ้อยคำนี้ด้วยลมปากก็ตาม

ความประเสริฐของถ้อยคำ

“ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์”

ถ้อยคำนี้มีความประเสริฐและคุณค่ามากมาย ได้แก่

1. เป็นสาเหตุทำให้ผู้ที่ให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์จะไม่ถูกจองจำอยู่ในนรกตลอดกาล ดังหะดีษที่รายงานไว้ว่า ท่านเราะสูลคือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

يَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ شَعِيرَةٌ مِنْ خَيْرٍ، وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ بُرَّةٌ مِنْ خَيْرٍ، وَيَخْرُجُ مِنَ النَّارِ مَنْ قَالَ: لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَفِي قَلْبِهِ وَزُنْ دَرَّةٌ مِنْ خَيْرٍ.

“ผู้ที่กล่าวถ้อยคำลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์ จะถูกนำออกจากนรก แม้ในหัวใจของเขามีน้ำหนักรแห่งความดีเพียงเท่าเมล็ดข้าวฟ่าง หรือ ผู้ที่กล่าวว่าลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์ จะถูกนำออกจากนรก แม้ในหัวใจของเขามีน้ำหนักรแห่งความดีเท่าเมล็ดข้าวสาลี หรือ ผู้ที่กล่าวว่าลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์ จะถูกนำออกจากนรก แม้ในหัวใจของเขามีน้ำหนักรแห่งความดีเท่าเมล็ดข้าวโพด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 44,193)

2. เพราะถ้อยคำนี้คือจุดประสงค์ของการสร้างญินและมนุษย์ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ﴾

“และข้ามิได้สร้างญินและมนุษย์ขึ้นมาเพื่อสิ่งอื่นใด นอกจากเพื่อให้พวกเขาเคารพภักดีต่อข้า” (อัซซาริยาต : 56) คำว่า “ยะบุดุน” หมายถึง พวกเขาจะเคารพภักดีและเชื่อฟังอัลลอฮ์ เพียงองค์เดียว

3. และนี่คือเป้าหมายที่ทำให้มีการส่งบรรดาศาสนทูต และมีการประทานคัมภีร์ทั้งหลาย อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِي إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ﴾

“และเราได้ส่งศาสดาทุกท่านใดมาก่อนหน้าเจ้า เว้นแต่เราจะได้วิวรณ์แก่เขาว่า แท้จริงไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่เที่ยงแท้ นอกจากข้า ดังนั้นพวกเจ้าจงเคารพภักดีต่อข้าเถิด” (อัลอัมบิยาฮ์ : 25)

4. เป็นกุญแจแห่งการเชิญชวนของบรรดาศาสนทูต ถ้อยคำ “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์” เป็นจุดเริ่มต้นของคำเชิญชวนของบรรดาศาสนทูต พวกเขาทั้งหมดล้วนจะกล่าวกับกลุ่มชนของพวกเขาว่า

﴿فَقَالَ يٰ قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾

“โอ้ประชาชาติของฉัน จงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์เถิด เนื่องจากว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรได้รับการเคารพภักดีอื่นจากพระองค์สำหรับพวกท่าน” (อัลอะฮ์รอฟ : 59)

เงื่อนไขของ “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์”

“ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์” มีเงื่อนไข 7 ประการ และการกล่าวถ้อยคำนี้จะไม่ถูกต้อง เว้นแต่เมื่อเงื่อนไขถูกรวมครบทั้งหมด และมุสลิมจะต้องรักษาไว้โดยไม่ขัดแย้งกันระหว่างเงื่อนไขต่าง ๆ ได้แก่

1. ความรู้ ผู้กล่าวต้องรู้ถึงความหมายของถ้อยคำนี้ ทั้งในแง่ของการปฏิเสธและการยืนยัน เขาต้องรักษามันไว้ด้วยการปฏิบัติ ดังนั้นมุสลิมต้องรู้ว่าอัลลอฮ์คือผู้สมควรแก่การเคารพภักดีเพียงผู้เดียวเท่านั้น และการเคารพภักดีอื่นจากพระองค์ถือว่าสูญเปล่า เขาจะต้องรู้ความหมายของถ้อยคำนี้อย่างแท้จริง อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

“ดังนั้นเจ้าจงรู้เถิดว่าแท้จริงแล้ว ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์” (มุหัมมัด : 19)

และรายงานจากอุษมาน บิน อัฟฟาน เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุ ท่านานบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

مَنْ مَاتَ وَهُوَ يَعْلَمُ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ دَخَلَ الْجَنَّةَ

“ผู้ใดที่เสียชีวิตในขณะที่เขารู้ว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ เขาจะได้เข้าสวนสวรรค์” (บันทึกโดยมุสลิม : 26)

2. มีความมั่นใจแน่วแน่ หมายถึง ผู้กล่าวคำปฏิญาณ ต้องมีความเชื่อมั่นอย่างเต็มหัวใจ มีความสงบในจิตใจต่อสิ่งที่เขากล่าว โดยไม่มีความสงสัยแต่อย่างใด เพราะความสงสัย เป็นสิ่งที่มาจากชัยฏอนมารร้าย โฉน และมนุษย์ ทว่าผู้กล่าว ถ้อยคำนี้ด้วยความเชื่อมั่นอย่างหนักแน่น และมีหลักฐานมา ยืนยันชัดเจนหนักแน่น อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا﴾

“แท้จริงบรรดาผู้ศรัทธา คือผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และเราะสุล ของพระองค์ แล้วพวกเขาไม่สงสัยเคลือบแคลงใจ” (อัลหุญรอต : 15)

และมีรายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮ์ เราะะฎิยัลลอฮุอันฮุ ท่านเราะสุล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ رَسُولَ اللَّهِ لَا يَلْقَى اللَّهُ بِهِيَمَا عَبْدٌ غَيْرُ

شَاكٍّ فِيهِمَا إِلَّا دَخَلَ الْجَنَّةَ

“ฉันขอปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และแท้จริงฉันคือศาสนทูตของอัลลอฮ์ บ่าวผู้หนึ่งจะไม่ได้พบอัลลอฮ์ด้วยสองประโยคนี้ โดยปราศจากข้อสงสัยเคือบแคลงอันใดแล้ว นอกจากเขาจะได้เข้าสวนสวรรค์” (บันทึกโดยมุสลิม : 27)

3. การยอมรับ หมายถึง การที่หัวใจและลิ้นของผู้กล่าวยอมรับต่อถ้อยคำนี้อย่างแท้จริง และเชื่อมั่นในข่าวสารและศรัทธาต่อสิ่งที่มาจากเราะสุลของพระองค์ และเขาจะต้องยอมรับทั้งหมดและจะไม่ปฏิเสธสิ่งหนึ่งสิ่งใด อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ

وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا

وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾

“เราะสุลนั้น (นบีมุหัมมัด) ได้ศรัทธาต่อสิ่งที่ได้ถูกประทานลงมายังเขา จากพระผู้อภิบาลของเขา และบรรดาผู้ศรัทธาก็ศรัทธาด้วย ทุกคนศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และมลาอิกะฮ์ของพระองค์ ศรัทธาต่อบรรดาคัมภีร์ของพระองค์ และบรรดาเราะสุลของพระองค์ (พวกเขากล่าวว่า) เราจะไม่แยกระหว่างท่านหนึ่งท่านใดจากบรรดาเราะสุลของพระองค์ และพวกเขาได้

กล่าวว่า เราได้ยืนแล้วและได้ปฏิบัติตามแล้ว การอภัยโทษจากพระองค์เท่านั้นที่พวกเราปรารถนา โอ้พระผู้อภิบาลของพวกเรา และยิ่งพระองค์นั้นคือการกลับไป” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 285)

การไม่ยอมรับต่อบางส่วนของบัญญัติศาสนา หรือการปฏิเสธบางส่วนของบทบัญญัติ เช่น การปฏิเสธโทษสำหรับโจรกรรม การผิดประเวณี การมีภรรยามากกว่าหนึ่งคน เรื่องมรดก หรืออื่น ๆ ทั้งหมดนี้ถือว่าเป็นการไม่ยอมรับต่อถ้อยคำ “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์” อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ﴾

“ไม่บังควรแก่ผู้ศรัทธาชายและผู้ศรัทธาหญิง เมื่ออัลลอฮ์และเราะสุลของพระองค์ได้กำหนดกิจการใดแล้ว สำหรับพวกเขา ไม่มีทางเลือกในเรื่องของพวกเขา” (อัลอะห์ซาบ : 36)

4. การยอมจำนน หมายถึง การยอมศิโรราบต่ออัลลอฮ์ กล่าวคือยอมจำนนต่อหลักฐานที่ชี้ถึงถ้อยคำนี้ ความแตกต่างระหว่างการยอมจำนนกับการยอมรับ การยอมรับคือการแสดงออกตามความหมายที่ถูกต้องด้วยการกล่าว ส่วนการยอมจำนนคือการปฏิบัติตามด้วยการกระทำ

เมื่อผู้ใดรู้ถึงความหมายของ “ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์” พร้อมกับเชื่อมั่นและยอมรับ แต่ทว่าเขายังไม่ยอมเชื่อฟัง ไม่ยอมอ่อนข้อ และไม่ยอมจำนน ปฏิบัติตามสิ่งที่รู้ แสดงว่าเขายังไม่บรรลุถึงเงื่อนไขของการยอมจำนนอย่างแท้จริง อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَأَنبِئُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يُأْتِيَكُمْ الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ﴾

“และจงผินหน้าไปหาพระผู้อภิบาลของพวกท่าน และจงนอบน้อมต่อพระองค์ ก่อนที่การลงโทษจะมายังพวกท่าน แล้วพวกท่านจะมีได้รับความช่วยเหลือ” (อัซซุมัร : 54)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾

“มิใช่เช่นนั้นดอก ข้าขอสาบานด้วยพระผู้อภิบาลของเจ้าว่า เขาเหล่านั้นจะยังไม่ศรัทธาจนกว่าพวกเขาจะให้เจ้าตัดสินในสิ่งที่ขัดแย้งกันระหว่างพวกเขา แล้วพวกเขาไม่พบความคับใจใด ๆ ในจิตใจของพวกเขาจากสิ่งที่เจ้าได้ตัดสินไป และพวกเขายอมจำนนด้วยดี” (อันนิสาฮ์ : 65)

5. ความจริงใจ หมายถึง เขาจะต้องมีความซื่อสัตย์ในการศรัทธา ซื่อสัตย์ในหลักความเชื่อ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ﴾

“โอ้บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย พึงยำเกรงอัลลอฮ์เถิด และจงอยู่ร่วมกับบรรดาผู้สัตย์จริง” (อัตเตาบะฮ์ : 119)

และท่านเราะสูลุลลอฮ์คืออิลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่

مَنْ شَهِدَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ صَادِقًا بَهِ دَخَلَ الْجَنَّةَ

“ผู้ใดที่กล่าว ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์ ด้วยความสัตย์จริงจากหัวใจ เขาจะได้เข้าสวรรค์” (บันทึกโดยอะหมัด และอัลอัลบานีย์ กล่าวว่าเป็นหะดีษเศาะฮีหฺ)

ดังนั้น หากผู้ใดกล่าวคำปฏิญาณเพียงลิ้นของเขา แต่หัวใจกลับปฏิเสธ ดังกล่าวนี้อาจจะไม่ได้รับความสำเร็จ ทว่าเขาจะรวมอยู่ในจำพวกของคนกลับกลอก (มุนาฟิก) และส่วนหนึ่งจากการปฏิเสธความจริง คือการปฏิเสธสิ่งที่ท่านเราะสูลคืออิลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นำมา หรือการปฏิเสธบางส่วนจากสิ่งที่ท่านได้นำมา เพราะแท้จริงแล้ว อัลลอฮ์ทรงบัญชาให้เราปฏิบัติตามและเชื่อฟังเราะสูล คืออิลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม พร้อมกับเชื่อฟังปฏิบัติตามพระองค์ไปด้วย ดังอัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾

“จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) พวกเจ้าจงเชื่อฟังปฏิบัติตามอัลลอฮ์ และจงเชื่อฟังปฏิบัติตามเราะสูลเถิด” (อันนูร : 54)

6. ความบริสุทธิ์ใจ หมายถึง การที่บุคคลทำการงานด้วยความบริสุทธิ์ใจเพื่ออัลลอฮ์ ปราศจากสิ่งที่เป็นภาคีร่วมกับพระองค์ กล่าวคือ ทุกคำพูดและการกระทำเกิดจากเจตนาบริสุทธิ์ต่ออัลลอฮ์ และแสวงหาความพอพระทัยจากพระองค์ ไม่ใช่เพื่อโอ้อวด ไม่ใช่เพื่อชื่อเสียง หรือหวังผลประโยชน์ ไม่ใช่เพื่อความพึงใจของบุคคล หรือเพื่อสนองอารมณ์ที่แสดงออก หรือที่ปกปิดเอาไว้ และไม่ใช่เพื่อเชิดชูพรรคพวก ลัทธิ หรือแนวคิดใด ๆ แต่ต้องทำด้วยหัวใจที่มุ่งตรงต่ออัลลอฮ์และโลกหน้าโดยไม่หันเหหัวใจไปยังสิ่งถูกสร้างใด ที่เขาต้องการสิ่งตอบแทนหรือการขอบคุณ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾

“พึงทราบเถิด การอิบادةฮ์โดยบริสุทธิ์ใจนั้นเป็นของอัลลอฮ์องค์เดียว” (อิซซุมร : 3)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ﴾

“และพวกเขามีได้ถูกบัญชาให้กระทำอื่นใดนอกจากเพื่อเคารพ
ภักดีต่ออัลลอฮ์ เป็นผู้ที่มีเจตนาบริสุทธิ์ในการภักดีต่อพระองค์”
(อัลบัยยีนะฮ์ : 5)

และในหะดีษเศาะฮี้ห์ทั้งสอง รายงานจากอิตบาน
เราะฎียัลลอฮุอันฮู ท่านเราะสูลุลลอฮ์ คืออลัลลอฮุอะลัยฮิ
วะสัลลัม กล่าวว่า

فإنَّ الله حَرَّمَ على النار مَنْ قال لا إله إلا الله يبتغي
بذلك وجه الله

“แท้จริงอัลลอฮ์ได้ทรงห้ามไฟนรกมิให้ลงโทษแก่ผู้ที่กล่าว
ถ้อยคำ ลาอิลาฮะอิลลัลลอฮ์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อแสวงหา
ความพอพระทัยของอัลลอฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์และ
มุสลิม : 425,33)

7. ความรัก หมายถึง การมีความรู้สึกรักต่อถ้อยคำอัน
ยิ่งใหญ่นี้ และความรักต่อสิ่งที่คำนี้บ่งบอก รวมถึงผู้ที่ยึดมั่น
และปฏิบัติตามถ้อยคำนี้ ดังนั้นเขาจะรักอัลลอฮ์และเราะสูล
ของพระองค์เหนือกว่าการรักสิ่งอื่นใด และจะรักษาเงื่อนไข
ของความรักและสิ่งเกี่ยวข้องที่จำเป็นต้องมี ดังนั้นเขา
รักอัลลอฮ์พร้อมกับการให้เกียรติ ความยิ่งใหญ่ ความยำเกรง
และความหวังในพระองค์อัลลอฮ์ ผู้ศรัทธาจึงควรรักในสิ่งที่

พระองค์ทรงรัก เช่น ด้านสถานที่ อาทิ มัสกิด มะดีนะฮ์ มัสญิดทั้งหลาย ด้านเวลา อาทิ เดือนเราะมะฎอน 10 สุกท้าย เดือนซุลหิจญะฮ์ และวันสำคัญทางศาสนา ด้านตัวบุคคล อาทิ บรรดานบี บรรดาเราะซูล บรรดามลาอิกะฮ์ บรรดาผู้สัตย์จริง บรรดาผู้เสียชีวิตในหนทางของอัลลอฮ์ และบรรดาผู้คนดี ๆ ทั้งหลาย ด้านการกระทำ อาทิ การละหมาด การจ่ายซะกาต การถือศีลอด การทำหัจญ์ และด้านคำกล่าว เช่น การรำลึกถึงอัลลอฮ์ และการอ่านอัลกุรอาน

ส่วนหนึ่งจากความรักในอัลลอฮ์เช่นกัน คือการให้ความรักต่ออัลลอฮ์มากกว่าการรักตนเอง อารมณ์ และความปรารถนา และในทำนองเดียวกันผู้ศรัทธาจะต้องเกลียดชังสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงเกลียดชัง เช่น การปฏิเสธศรัทธา การละเมิด และการฝ่าฝืนคำสั่งของพระองค์ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ

بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ

يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ﴾

“บรรดาผู้ศรัทธาทั้งหลาย ผู้ใดในกลุ่มพวกเจ้ากลับออกจากศาสนาของพวกเขาไป อัลลอฮ์ก็จะทรงนำคนกลุ่มหนึ่งมา

แทนที่ พระองค์ทรงรักพวกเขาและพวกเขาก็รักพระองค์ เป็นผู้นอบน้อมถ่อมตนต่อบรรดาผู้ศรัทธา ไว้วางใจแก่บรรดาผู้ปฏิบัติศรัทธา พวกเขาจะเสียสละและต่อสู้ในทางของอัลลอฮ์ และไม่กลัวการตำหนิของผู้ตำหนิคนใด” (อัลมาอิดะฮ์ : 54)

ความหมายของ

“มุหัมมัดคือเราะสุลของอัลลอฮ์”

หมายถึง การยอมรับทั้งภายนอกและภายในว่า ท่านนบีมุหัมมัด คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม เป็นบ่าวของอัลลอฮ์ และเป็นเราะสุลของพระองค์ ผู้ถูกส่งมายังมวลมนุษยชาติ พร้อมกับหน้าที่ในการปฏิบัติตามสิ่งที่พระองค์ทรงบัญชา ผู้ศรัทธาต้องปฏิบัติตามคำสั่งของท่าน เชื่อในสิ่งที่ท่านบอกกล่าว รวมทั้งหลีกเลี่ยงสิ่งที่ท่านห้ามและเตือนไว้ และจะต้องไม่อดรีรูปแบบการเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ นอกจากสิ่งที่นบีมุหัมมัดได้บัญญัติไว้เท่านั้น

คำปฏิญาณว่า “มุหัมมัดคือเราะสุลของอัลลอฮ์” มีแก่นสาร 2 ประการ คือ ท่านเป็นบ่าวของอัลลอฮ์และเป็นเราะสุลของพระองค์ การรักษาสมดุระหว่างสองประการนี้ คือไม่ยกสถานะท่านขึ้นสูงเกินไปและไม่ลดค่าของท่านให้ด้อยลง

กล่าวคือท่านเป็นบ่าวของอัลลอฮ์และเป็นเราะฮ์สูลของพระองค์ คือผู้ที่สมบูรณ์ยิ่งของทั้งสองคุณลักษณะที่มีเกียรตินี้

ความหมายของคำว่า “บ่าว” ในที่นี้หมายถึง เป็นบ่าวผู้เคารพภักดี กล่าวคือท่านเป็นมนุษย์ เป็นผู้ถูกสร้างมา เช่นเดียวกับมนุษย์ทั่วไป สิ่งที่จะมาประสบกับท่านเหมือนกับสิ่งที่ประสบกับมนุษย์ทั่วไป อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿قُلْ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ﴾

“จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) แท้จริง ฉันเป็นเพียงสามัญชนคนหนึ่ง เยี่ยงพวกท่าน” (อัลกะฮ์ฟี : 110)

และอัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَى عَبْدِهِ الْكِتَابَ وَلَمْ يَجْعَلْ لَهُ عِوَجًا﴾

“บรรดาการสรรเสริญเป็นของอัลลอฮ์ผู้ประทานคัมภีร์แก่บ่าวของพระองค์ และพระองค์มิทรงทำให้คัมภีร์นั้นมีการบิดเบือนแต่อย่างใด” (อัลกะฮ์ฟี : 1)

ความหมายของคำว่า “เราะฮ์สูล” หมายถึง ผู้ที่ถูกส่งมายังมวลมนุษยชาติ เพื่อเชิญชวนไปสู่การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ เป็นผู้แจ้งข่าวดีและให้คำตักเตือน ในคำปฏิญาณดังกล่าวนี้ มีคุณลักษณะสองประการคือ ปฏิเสธการสวดโตงและการลดค่าในสิทธิของท่านนบี คือลัลลอลฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ในบรรดาผู้ที่

กล่าวอ้างว่าเป็นประชาชาติของท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้สุดโต่งเกินเลยในสิทธิของท่านเป็นจำนวนมาก จนกระทั่งยกสถานะของท่านสูงเกินกว่าการเป็นบ่าวของท่าน ถึงขั้นให้การเคารพภักดีอื่นจากอัลลอฮ์ ได้ขอความคุ้มครองจากท่าน และร้องขอจากท่านในสิ่งที่ท่านไม่มีความสามารถ อาทิ การขจัดความเดือดร้อน การบรรเทาทุกข์ ขณะที่กลุ่มอื่นๆ ปฏิเสธคำสอนของท่าน หรือหย่อนยานในการปฏิบัติตามท่าน และด้อยค่าท่านในสิทธิที่พึงมีต่อท่าน แล้วพวกเขาก็ได้เชิดชูคำพูดของมนุษย์ให้อยู่เหนือคำพูดของท่าน มีความหยาบกระด้างและเมินเฉยต่อคำสอนของท่าน โดยยึดถือคำพูดที่ขัดแย้งกับสิ่งที่ท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นำมา

แก่นแท้ของหลักการศรัทธา

การศรัทธา ประกอบด้วย คำพูด การกระทำ และความเชื่อมั่นในใจ ซึ่งการศรัทธานั้นจะเพิ่มขึ้นด้วยการเชื่อฟัง และจะลดลงด้วยการทำบาปและการฝ่าฝืน กล่าวคือ คำพูดของหัวใจและลิ้น การกระทำของหัวใจ ลิ้น และอวัยวะส่วนต่าง ๆ

คำพูดของหัวใจ คือความเชื่อมั่นและการยอมรับของหัวใจ

คำพูดของลิ้น คือการกล่าวยอมรับ

การกระทำของหัวใจ คือการยอมจำนน การบริสุทธิ์ใจ การยอมรับ การรักและการปรารถนาการทำงานดี ๆ

การกระทำของอวัยวะ คือการทำตามคำสั่งใช้และการละเว้นสิ่งที่ถูกห้าม

อัลกุรอานและสุนนะฮ์ ได้ชี้ให้เห็นว่า รากฐานของการศรัทธา คือการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ มะลาอิกะฮ์ของพระองค์ คัมภีร์ของพระองค์ เราะฮูลของพระองค์ วันปรโลก และกฎกำหนด (เกาะฎอฮ์และเกาะดัวร์) ทั้งดีและร้ายจากพระองค์ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ءَامَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْهِ مِنْ رَبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ ءَامَنَ بِاللَّهِ
وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْ رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ﴾

“เราะฮ์สูลันั้น (นบีมุหัมมัด) ได้ศรัทธาต่อสิ่งที่ได้ถูกประทานลง
มายังเขา จากพระผู้อภิบาลของเขา และบรรดาผู้ศรัทธาก็
ศรัทธาด้วย ทุกคนศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และมลาอิกะฮ์ของ
พระองค์ และบรรดาคัมภีร์ของพระองค์ และบรรดาเราะฮ์สูล
ของพระองค์ (พวกเขากล่าวว่า) เราจะไม่แยกระหว่างท่านหนึ่ง
ท่านใดจากบรรดาเราะฮ์สูลของพระองค์ และพวกเขาได้กล่าวว่า
เราได้ยินแล้วและน้อมปฏิบัติตามแล้ว การอภัยโทษจาก
พระองค์เท่านั้นที่พวกเราปรารถนา โอ้พระผู้อภิบาลของพวก
เรา และยิ่งพระองค์นั้นคือการกลับไป” (อัลบะเกาะเราะฮ์ :
285)

และมีปรากฏในหนังสือเศาะฮี้หฺมุสลิม จากหะดีษของ
อุมัร บิน ค็อฎฏอบ เราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮู ว่า ญิบรีล อะลัยฮิส
สลาม ได้ถามท่านนบี ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เกี่ยวกับ
การศรัทธา ท่านนบีตอบว่า

الإيمان أن نؤمن بالله وملائكته وكتبه ورسله واليوم الآخر
وتؤمن بالقدر خيره وشره

“การศรัทธา คือการที่ท่านศรัทธาต่ออัลลอฮ์ มะลาอิกะฮ์ของพระองค์ คัมภีร์ของพระองค์ เราะสุลของพระองค์ วันปรโลก และศรัทธาในกฎกำหนดของอัลลอฮ์ทั้งดีและร้ายมาจากพระองค์ทั้งสิ้น” (บันทึกโดยมุสลิม : 8)

ดังนั้น ทั้งหกประการนี้ คือรากฐานของความเชื่อที่ถูกต้อง ซึ่งอัลลอฮ์ทรงบัญญัติไว้ในคัมภีร์อันทรงเกียรติของพระองค์ ทรงส่งท่านเราะสะสุลมุหัมมัด คือลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام มาสั่งสอน และสิ่งเหล่านี้ถูกเรียกว่า ”หลักการศรัทธา”

ประการที่หนึ่ง : การศรัทธาต่ออัลลอฮ์

คือ การศรัทธาในเอกภาพของอัลลอฮ์ ทั้งในด้านอูลูฮียะฮ์ (การเป็นพระเจ้าผู้ควรแก่การเคารพภักดี) รูบูบียะฮ์ (การเป็นพระผู้อภิบาล) ด้านพระนามและคุณลักษณะของพระองค์ และส่วนหนึ่งจากการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ผู้ทรงสูงส่ง คือ

1. ศรัทธาว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่คู่ควรแก่การเคารพภักดีนอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น เพราะพระองค์ คือผู้ทรงสร้าง

มวลมนุษยชาติ ผู้ดูแลและให้ความเมตตาต่อพวกเขา ผู้ประทานปัจจัยยังชีพแก่พวกเขา ผู้ทรงรอบรู้ทั้งในเรื่องลับและเรื่องเปิดเผยของพวกเขา ผู้ทรงอำนาจเด็ดขาดในการตอบแทนผู้กระทำความดีและลงโทษผู้ที่ฝ่าฝืนในหมู่พวกเขา

การให้เอกภาพต่ออัลลอฮ์ที่แท้จริง คือ การอุทิศ การเคารพภักดีทั้งหมดให้กับอัลลอฮ์เพียงองค์เดียวเท่านั้น ด้วยความนอบน้อมถ่อมตน มีความปรารถนาอย่างแรงกล้าและเกรงกลัวต่ออัลลอฮ์ ควบคู่กับความรักอย่างแท้จริงต่อพระองค์ และนอบน้อมต่อความยิ่งใหญ่ของพระองค์ อัลกุรอานมักกล่าวถึงหลักการอันยิ่งใหญ่นี้ไว้ในหลายโองการ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ ۚ أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ﴾

“ดังนั้นเจ้าจงเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ โดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาต่อพระองค์ ฟังทราบเถิด การอิบาดะฮ์โดยบริสุทธิ์ใจนั้นเป็นของอัลลอฮ์เพียงองค์เดียว” (อัซซุมัร : 2-3)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِلَٰهِي﴾

“และพระผู้อภิบาลของเจ้าบัญชาว่า พวกเจ้าอย่าได้เคารพภักดีผู้ใดนอกจากพระองค์เท่านั้น” (อิสรอ์ : 23)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿فَادْعُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ الْكَافِرُونَ﴾

“ดังนั้นจงวิงวอนขอต่ออัลลอฮ์ โดยเป็นผู้มีความบริสุทธิ์ใจในศาสนาต่อพระองค์ แม้ว่าพวกปฏิเสธศรัทธาจะเกลียดชังก็ตาม” (ขอฟิร : 14)

การเคารพภักดี (อิบาดะฮ์) นั้นมีหลายประเภทมาก เช่น การวิงวอน การกลัว การหวัง การมอบหมาย การปรารถนา การเกรงกลัว การนอบน้อม การยำเกรง การหันกลับไปหาอัลลอฮ์ การขอความช่วยเหลือ การขอความคุ้มครอง การวิงวอนให้ช่วยเหลือ การเชือดสัตว์บูชา การบนบาน และอื่น ๆ อีกมาก ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นรูปแบบของการอิบาดะฮ์ ที่ไม่อนุญาตให้กระทำต่อสิ่งอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น ผู้ใดมอบการอิบาดะฮ์ใดให้แก่ผู้อื่นนอกจากอัลลอฮ์ ผู้นั้นได้ตั้งภาคี (ชิริก) และปฏิเสธศรัทธา (กุฟรฺ)

หลักฐานเกี่ยวกับการวิงวอน อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ

عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ دَاخِرِينَ﴾

“และพระผู้อภิบาลของพวกเจ้าตรัสว่า จงวิงวอนขอต่อข้า ข้าจะตอบรับแก่พวกเจ้า ส่วนบรรดาผู้โหยงต่อการเคารพภักดีข้า นั้น จะเข้าไปอยู่ในนรกอย่างต่ำต้อย” (ซอฟิร : 60)

และในหะดีษจากอันนุอมาน บิน บะซีร เราะะฎิยัลลอฮุอันฮู รายงานว่า ท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวไว้ว่า

الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ

“การวิงวอน (ดุอาอ์) คือหัวใจของการอิบาดะฮ์” (บันทึกโดยอัสติรมิซีย : 2969)

หลักฐานเกี่ยวกับความกลัว พระองค์ตรัสว่า

﴿فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

“ดังนั้นพวกเจ้าจงอย่ากลัวพวกเขา และจงกลัวข้าเถิด หากพวกเจ้าเป็นผู้ศรัทธา” (อาลิอิมรอน : 175)

หลักฐานเกี่ยวกับความหวัง พระองค์ตรัสว่า

﴿فَمَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ

بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا﴾

“ดังนั้นผู้ใดหวังที่จะพบพระผู้อภิบาลของเขา ก็ให้เขาประกอบกิจการงานที่ดี และอย่าตั้งผู้ใดเป็นภาคีในการเคารพภักดีต่อพระผู้เป็นเจ้าของเขาเลย” (อัลกะฮ์ฟี : 110)

หลักฐานเกี่ยวกับการมอบหมาย พระองค์ตรัสว่า

﴿وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾

“และแต่อัลลอฮ์นั้นพวกเจ้าจงมอบหมายเถิด หากพวกท่านเป็นผู้ศรัทธา” (อัลมาอิดะฮฺ : 23)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ﴾

“และผู้ใดมอบหมายแต่อัลลอฮ์ พระองค์ก็จะทรงเป็นผู้พอเพียงแก่เขา” (อัลฆุฎอฮฺ : 3)

หลักฐานเกี่ยวกับความปรารถนา ความเกรงกลัว และความนอบน้อม พระองค์ตรัสว่า

﴿إِنَّهُمْ كَانُوا يُسْرِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَيَدْعُونَنَا رَغَبًا وَرَهَبًا وَكَانُوا لَنَا

﴿خَاشِعِينَ﴾

“แท้จริงพวกเขาแข่งขันกันในการทำความดี และพวกเขาวิงวอนเราด้วยความหวังในโทษของเรา และพวกเขาเป็นผู้ถ่อมตัวเกรงกลัวต่อเรา” (อัลอันบิยาอ์ : 90)

หลักฐานเกี่ยวกับความยำเกรง พระองค์ตรัสว่า

﴿فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي﴾

“ดังนั้นพวกเจ้าจงอย่ากลัวพวกเขา แต่จงกลัวข้าเถิด” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 150)

หลักฐานเกี่ยวกับการหันกลับไปหาอัลลอฮ์ พระองค์ตรัสว่า

﴿وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلُمُوا لَهُ﴾

“และจงหันกลับไปยังพระผู้อภิบาลของพวกเขา และพึงมอบตนแด่พระองค์เถิด” (อัสซุมัร : 54)

หลักฐานเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือ พระองค์ตรัสว่า

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

“เฉพาะพระองค์เท่านั้นที่พวกเราเคารพอิบาดะฮ์ และเฉพาะพระองค์เท่านั้นที่พวกเราขอความช่วยเหลือ” (อัลฟาติหะฮ์ : 5)

และท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

إِذَا اسْتَعْنَيْتَ فَاسْتَعِنْ بِاللَّهِ

“เมื่อท่านต้องการความช่วยเหลือ ก็จงขอความช่วยเหลือจากอัลลอฮ์” (บันทึกโดยอัครมิซีย์ : 2516)

หลักฐานเกี่ยวกับการขอความคุ้มครอง พระองค์ตรัสว่า

﴿قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ﴾

“จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) ว่า ข้าขอความคุ้มครองต่อพระผู้
อภิบาลแห่งมวลมนุษยชาติ” (อันนาส : 1)

หลักฐานเกี่ยวกับการขอความช่วยเหลือ พระองค์ตรัสว่า

﴿إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ﴾

“จงรำลึกขณะที่พวกเจ้าขอความช่วยเหลือยามคับขันต่อพระผู้
อภิบาลของพวกเจ้า แล้วพระองค์ก็ทรงรับสนองแก่พวกเจ้า
ว่า...” (อัลอันฟาล : 9)

หลักฐานเกี่ยวกับการเชือดบูชา พระองค์ตรัสว่า

﴿قُلْ إِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ لَا

شَرِيكَ لَهُ وَبِذَلِكَ أُمِرْتُ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُسْلِمِينَ﴾

“จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) ว่า แท้จริงการละหมาดของฉัน และ
การอิบادةฮ์ของฉัน และการมีชีวิตรของฉัน และการตายของ
ฉันนั้นเพื่ออัลลอฮ์พระผู้อภิบาลแห่งสากลโลกเท่านั้น ไม่มีภาคี
ใด ๆ แก่พระองค์ และด้วยสิ่งนั้นแหละข้าถูกสั่งใช้ และข้าเป็น
คนแรกในกลุ่มผู้สวามิภักดิ์ทั้งหลาย” (อัลอันอาม : 162-163)

และจากวาจนะของท่านนบี คืออัลลัลลอฮฺอะลัยฮิ
วะสัลลัม กล่าววว่า

لَعَنَ اللَّهُ مَنْ ذَبَحَ لِغَيْرِ اللَّهِ

“อัลลอฮฺทรงสาปแช่งผู้ที่เชือดบูชาเพื่อสิ่งอื่นที่ไม่ใช่อัลลอฮฺ”
(บันทึกโดยมุสลิม : 1978)

หลักฐานเกี่ยวกับการบนบาน พระองค์ตรัสว่า

﴿يُؤْفُونَ بِالَّذِينَ يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا﴾

“พวกเขาปฏิบัติตามคำสัตย์สาบาน และกลัวต่อวันหนึ่งที่ความ
ชั่วร้ายของมันจะกระจายไปทั่ว” (อัลอินชาน : 7)

แม้แต่การกระทำในชีวิตประจำวันก็จะกลายเป็นการ
เคารพภักดีได้ หากมีเจตนาที่ดีและมุ่งหวังเพื่ออัลลอฮฺ เช่น
การนอน การกิน การดื่ม การแสวงหาปัจจัยยังชีพ และการ
แต่งงาน หากกระทำสิ่งเหล่านี้ด้วยเจตนาที่ดี สิ่งที่เป็นเรื่องทาง
โลกก็จะกลายเป็นการอิบาดะฮฺ และมุสลิมจะได้รับผลบุญจาก
มัน

2. ส่วนหนึ่งจากการศรัทธาต่ออัลลอฮฺ คือการศรัทธา
ต่อทุกสิ่งที่พระองค์ทรงบัญญัติให้ปวงบ่าวปฏิบัติ และรวมถึง
สิ่งที่พระองค์ทรงกำหนดแก่พวกเขา ส่วนหนึ่งคือหลักการ
อิสลามห้าประการ ซึ่งได้แก่ การปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใด

นอกจากอัลลอฮ์ และมุหัมมัดเป็นเราะฮ์สุลของอัลลอฮ์ การดำรงละหมาด การจ่ายซะกาต การถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน การประกอบหัจญ์ ณ บัยตุลลอฮ์ สำหรับผู้ที่มีความสามารถไปถึงได้ และอื่น ๆ จากสิ่งที่เป็น หน้าที่ที่ศาสนาได้บัญญัติไว้ให้มุสลิมปฏิบัติ

3. ส่วนหนึ่งจากการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ คือการศรัทธาว่าอัลลอฮ์ทรงเป็นผู้สร้างโลกและบริหารกิจการของพวกเขาทรงเป็นผู้บริหารจัดการสรรพชีวิตด้วยความรอบรู้และความสามารถของพระองค์ตามที่พระองค์ทรงประสงค์ พระองค์เป็นผู้ทรงอภิสิทธิ์ทั้งโลกคุณยาและอาคิเราะฮ์ เป็นผู้ทรงอภิบาลแห่งสากลโลก ไม่มีผู้สร้างได้อื่นจากพระองค์ และไม่มีพระผู้อภิบาลใดนอกเหนือพระองค์ และพระองค์ทรงส่งบรรดาศาสนทูตมา และทรงประทานบรรดาคัมภีร์เพื่อมาพัฒนาคุณภาพชีวิตของปวงบ่าว และอัลลอฮ์ทรงเชิดชูชนพวกเขาไปสู่สิ่งที่ประสบความสำเร็จและได้รับความดีทั้งในโลกนี้และโลกหน้า โดยไม่มีภาคีใด ๆ ต่อพระองค์ในทุกสิ่งทั้งปวง ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ۗ اللَّهُ خَلِيقُ كُلِّ شَيْءٍ ۗ﴾

“อัลลอฮ์คือผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่ง และพระองค์เป็นผู้ทรงดูแลและคุ้มครองทุกสรรพสิ่ง” (อัซซุมัร : 62)

4. ส่วนหนึ่งจากการศรัทธาต่ออัลลอฮ์ คือการศรัทธาต่อพระนามอันวิจิตรของพระองค์และคุณลักษณะอันสูงส่งของพระองค์ ตามที่มีปรากฏในอัลกุรอานและสุนนะฮ์ โดยไม่บิดเบือนความหมาย ไม่ปฏิเสธ ไม่เปรียบเทียบ และไม่ทำให้คล้ายกับสิ่งถูกสร้าง พร้อมทั้งศรัทธาตามหลักฐานบ่งชี้ถึงความหมายอันยิ่งใหญ่ เพราะมันคือคุณลักษณะของอัลลอฮ์ จำเป็นต้องเชื่อในลักษณะที่เหมาะสมแก่พระองค์ โดยไม่เปรียบเทียบกับสิ่งใดจากบรรดาสิ่งถูกสร้าง ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

“ไม่มีสิ่งใดเสมอเหมือนพระองค์ และพระองค์คือผู้ทรงได้ยิน ผู้ทรงเห็น” (อัซซุรอ : 11)

ประการที่สอง :

การศรัทธาต่อมะลาอิกะฮ์ (ทูตสวรรค์)

การศรัทธาต่อมะลาอิกะฮ์ หมายถึง การศรัทธาทั้งโดยภาพรวมและโดยละเอียด สำหรับการศรัทธาโดยภาพรวม

คือ การที่เราศรัทธาว่าอัลลอฮ์ทรงสร้างมะลาอิกะฮ์ ซึ่งพวกเขาถูกสร้างมาให้ปฏิบัติตามและเชื่อฟังพระองค์เสมอ พวกเขามีบทบาทที่หลากหลาย บางส่วนมีหน้าที่แบกบัลลังก์ของอัลลอฮ์ บางส่วนเป็นผู้เฝ้าสวนสวรรค์และนรก บางส่วนมีหน้าที่บันทึกการกระทำของปวงบ่าว ส่วนการศรัทธาในรายละเอียด คือ การที่เราศรัทธาในมะลาอิกะฮ์ที่อัลลอฮ์และเราะซูลของพระองค์ได้กล่าวชื่อไว้ เช่น ญิบรีล ผู้มีหน้าที่นำโองการ มีกาอิล ผู้มีหน้าที่ดูแลเรื่องปัจจัยยังชีพและฝน มาลิก ผู้เฝ้าประตูนรก อิสรอฟีล ผู้มีหน้าที่เป่าสังข์ในวันสิ้นโลก ดังมีรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

خُلِقَتِ الْمَلَائِكَةُ مِنْ نُورٍ وَخُلِقَ الْجَانُّ مِنْ مَارِجٍ مِنْ نَارٍ وَخُلِقَ
آدَمُ مِمَّا وُصِفَ لَكُمْ

“มะลาอิกะฮ์ถูกสร้างมาจากรัศมี ญินถูกสร้างมาจากเปลวไฟ และอาดัมถูกสร้างมาจากสิ่งที่พรรณนาไว้แก่พวกท่าน (คือ ดิน)” (บันทึกโดยมุสลิม : 2996)

ประการที่สาม : การศรัทธาต่อคัมภีร์

จำเป็นต้อองศรัทธาโดยภาพรวมว่า อัลลอฮ์ทรงประทานคัมภีร์ลงมาแก่บรรดานบีและเราะสุลของพระองค์เพื่ออธิบายสิทธิของพระองค์ที่มีต่อปวงบ่าว และเชิญชวนพวกเขาให้ปฏิบัติตามนั้น และเราศรัทธาในรายละเอียดว่า บรรดา คัมภีร์ที่อัลลอฮ์ทรงกล่าวชื่อไว้ ได้แก่ เตารอต อินญิล ซะบูร์ และอัลกุรอานซึ่งเป็นคัมภีร์สุดท้าย เป็นคัมภีร์ที่ยืนยันความจริงของบรรดา คัมภีร์ก่อนหน้า เป็นสิ่งที่ทุกประชาชาติต้องปฏิบัติตามและใช้เป็นข้อชี้ขาดในทุกเรื่องราว เคียงคู่กับแบบฉบับของท่านเราะสุล เนื่องจากอัลลอฮ์ทรงส่งท่านนบีมุหัมมัดคืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นศาสนทูตมายังมนุษย์และญินทั้งมวล และพระองค์ทรงประทานอัลกุรอานลงมาเพื่อให้ท่านตัดสินระหว่างพวกเขา โดยให้มันเป็นยารักษาสิ่งที่อยู่ในหัวใจ และเป็นคำอธิบายที่ชัดเจนในทุกเรื่อง อีกทั้งยังเป็นทางนำและความเมตตาแก่สรรพสิ่งทั้งหลาย อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

“และนี่คือคัมภีร์ที่มีความจำเริญซึ่งเราได้ประทานคัมภีร์ลงมาอย่างเจ้า ดังนั้น พวกเจ้าจงปฏิบัติตามคัมภีร์นั้นเถิด และจงยำ

เกรง เพื่อว่าพวกเจ้าจะได้รับความกรุณาเมตตา” (อัลอันอาม : 155)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ
لِّلْمُسْلِمِينَ﴾

“และเราได้ประทานคัมภีร์แก่เจ้าเพื่อชี้แจงแก่ทุกสิ่ง และเพื่อเป็นทางนำและเป็นความเมตตา และเป็นข่าวดีแก่บรรดามุสลิม” (อันนะหัล : 89)

ประการที่สี่ : การศรัทธาต่อบรรดาเราะสุล

จำเป็นต้องศรัทธาต่อบรรดาเราะสุล ทั้งโดยภาพรวม และโดยรายละเอียด กล่าวคือ เราต้องศรัทธาว่า อัลลอฮ์ได้ส่งศาสนทูตของพระองค์ไปยังปวงบ่าว เพื่อเป็นผู้แจ้งข่าวดี และเป็นผู้ตักเตือน และเป็นผู้เรียกร้องเชิญชวนไปสู่สัจธรรม อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَّسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا
الطَّاغُوتَ﴾

“และโดยแน่นอนเราได้ส่งเราะสุลมายังทุกประชาชาติ (โดย บัญชาว่า) พวกท่านจงเคารพภักดีอัลลอฮ์ และจงหลีกเลี่ยงจาก พวกเจร็ดทั้งหลาย” (อันนะหฺล : 36)

ดังนั้นผู้ใดที่ยอมจำนนต่อเราะสุลของพวกเขา เขาจะ ประสบความสุขและความปลอดภัย แต่ผู้ใดที่ขัดขืน เขาจะ ประสบกับความขาดทุนและความเสียใจ

เราศรัทธาว่าการเรียกร้องของบรรดาเราะสุลนั้นเป็น หนึ่งเดียวกัน คือการเรียกร้องไปสู่การให้ออกภพต่ออัลลอฮ์ และการเคารพภักดีต่อพระองค์เพียงผู้เดียว แม้พวกเขาจะมี บทบัญญัติและข้อชี้ขาดที่ต่างกัน เราศรัทธาว่าอัลลอฮ์ทรงเทิด เกียรติเราะสุลบางท่านเหนือกว่าอีกบางท่าน และผู้ที่ประเสริฐ ที่สุดและเป็นท่านสุดท้ายในกลุ่มพวกเขาคือท่านนบีของเรา มุหัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّنَ عَلَىٰ بَعْضٍ﴾

“และโดยแน่นอนเราได้เลือกนบีบางท่านให้ประเสริฐกว่าอีก บางท่าน” (อัลอิสรออ์ : 55)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِّن رِّجَالِكُمْ وَلَكِن رَّسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ
النَّبِيِّينَ﴾

“มุหัมมัดมิใช่บิดาของผู้ใดในกลุ่มพวกเจ้าทั้งสิ้น แต่เป็นเราะสุลของอัลลอฮ์ และเป็นศาสนทูตท่านสุดท้าย” (อัลอะห์ซาบ: 40)

บรรดาผู้ที่อัลลอฮ์ได้ทรงเรียกชื่อของพวกเขา หรือมีชื่อระบุจากท่านเราะสุล คืออลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เราศรัทธาโดยละเอียดและเจาะจงตัวพวกเขา เช่น นูห์ ฮูด ศอลิห์ อิบรอฮีม และท่านอื่น ๆ เราขอความศานติและขอพรสวัสดิ์จึงมีแต่พวกเขาทั้งหลาย

ประการที่ห้า : การศรัทธาต่อวันสิ้นโลก

การศรัทธาต่อวันสุดท้าย หมายถึง การศรัทธาต่อทุกสิ่งทีอัลลอฮ์และเราะสุลได้บอกไว้เกี่ยวกับสิ่งที่จะเกิดขึ้นหลังความตาย อาทิ ความวุ่นวายที่จะเกิดในหลุมฝังศพ ไม่ว่าจะเป็นการลงโทษหรือความสุข และสิ่งที่จะเกิดขึ้นในวันสิ้นโลก ไม่ว่าจะเป็นความหวาดกลัวหรือความรุนแรง สะพานคิรอฎุ トラซัง การสอบสวน และการตอบแทน และในวันนั้นจะมีการเปิดเผยบันทึกของทุกคนออกมา บางคนจะรับบันทึกของตนด้วยมือขวา บางคนจะรับด้วยมือซ้ายจากทางด้านหลังของตน และ

รวมอยู่ในการศรัทธาต่อวันสุดท้ายนี้ด้วย คือ การศรัทธาต่อ
 สรรพน้ำของท่านนบีมุหัมมัด คือ ลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ใน
 วันกียามะฮ์ โดยที่บรรดานบีทุกท่านก็จะมีสรรพน้ำของตนตามที่มี
 ภารกิจงานในหะดีษ รวมถึงการศรัทธาต่อสวรรค์และนรก การ
 ศรัทธาต่อการได้เห็นพระพักตร์ของอัลลอฮ์ ซึ่งพระองค์จะตรัส
 กับพวกเขาจริง และรวมถึงสิ่งอื่น ๆ ที่ได้ระบุไว้ในอัลกุรอาน
 และหะดีษที่ถูกต้องจากท่านเราะสูล คือ ลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม
 ดังนั้นจำเป็นต้องศรัทธาทั้งหมดในสิ่งที่อัลลอฮ์และ
 เราะสูลได้แจกแจงเอาไว้

ประการที่หก : การศรัทธาต่อการกำหนดกฎ สภาวะของอัลลอฮ์ (กอฎอ์และกอดัร)

การศรัทธาต่อกำหนดกฎสภาวะ ประกอบด้วย 4
 ประการ ได้แก่

ประการแรก : ศรัทธาว่าอัลลอฮ์ผู้ทรงสูงส่ง ทรงรอบรู้สิ่งที่
 เกิดขึ้นแล้วและสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคต พระองค์ทรงรอบรู้ถึง
 สภาพของปวงบ่าวทั้งหลาย ทรงประทานปัจจัยยังชีพของพวกเขา
 และการทำงานของพวกเขา รวมถึงเรื่องอื่น ๆ ทั้งหมดในชีวิต
 ของพวกเขา ไม่มีสิ่งใดที่ซ่อนเร้นพระองค์ได้ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ﴾

“แท้จริงอัลลอฮ์ทรงรอบรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง” (อัตเตาบะฮ์ : 115)
ประการที่สอง : การบันทึกของพระองค์ ทุกสิ่งได้ถูกกำหนด และถูกตัดสินไว้ล่วงหน้า พระองค์ตรัสว่า

﴿وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُّبِينٍ﴾

“และทุกสิ่งนั้น เราได้รวบรวมไว้อย่างครบถ้วนในบันทึกอันชัดเจน” (ยาซีน : 12)

ประการที่สาม : การศรัทธาว่าทุกสิ่งเกิดขึ้นเป็นไปตามความประสงค์ของอัลลอฮ์ ดังนั้นสิ่งใดที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์ให้เกิดขึ้น ก็จะต้องเกิดขึ้น และสิ่งใดที่พระองค์ไม่ทรงประสงค์ ก็จะไม่เกิดขึ้น พระองค์ตรัสว่า

﴿كَذَلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ﴾

“เช่นนั้นแหละ อัลลอฮ์ทรงกระทำการสิ่งที่พระองค์ทรงประสงค์” (อาลิอิมรอน : 40)

ประการที่สี่ : การสร้างของพระองค์ ทุกสิ่งทุกอย่างที่ถูกกำหนดไว้ก่อนแล้วมันก็จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน พระองค์ตรัสว่า

﴿وَاللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ﴾

“อัลลอฮ์ทรงสร้างพวกท่าน และสิ่งที่พวกท่านประดิษฐ์มัน
ขึ้นมา” (อัศศอฟฟาต : 96)

การตั้งภาคีในรูปแบบต่าง ๆ

การตั้งภาคี (ชิริก) คือ การที่ป่าวทำให้มีผู้มาเทียบเคียง (หรือมีส่วนร่วม) กับอัลลอฮ์ในเรื่องของการให้ความเป็นพระเจ้า (รูบูบียะฮ์) การเป็นผู้ที่คู่ควรแก่การเคารพภักดี (อฺลุฮียะฮ์) หรือในพระนามและคุณลักษณะของพระองค์

การตั้งภาคีแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ การตั้งภาคีใหญ่ และการตั้งภาคีเล็ก

ประการแรก การตั้งภาคีใหญ่ คือ การที่บุคคลทำการเคารพภักดีใด ๆ เพื่อผู้อื่นที่ไม่ใช่อัลลอฮ์ ผู้ที่กระทำเช่นนั้น หากเขาตายไปโดยไม่กลับใจ (เตาบะฮ์) เขาจะอยู่ในไฟนรกตลอดกาล อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

“และหากพวกเขาได้ให้มีภาคีขึ้นแล้ว แน่نونสิ่งที่พวกเขาเคยกระทำกันมากีสู่ญสีนไปจากพวกเขา” (อัลอันอาม : 88)

การตั้งภาคีใหญ่นั้น อัลลอฮ์จะไม่ทรงอภัยโทษให้ผู้กระทำ นอกจากเขาจะกลับตัวด้วยความจริงใจ และอัลลอฮ์ตรัสอีกว่า

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ

يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَىٰ إِثْمًا عَظِيمًا﴾

“แท้จริงอัลลอฮ์จะไม่ทรงอภัยโทษให้แก่การที่สิ่งหนึ่งจะถูกให้มีภาคีขึ้นแก่พระองค์ และพระองค์จะทรงอภัยให้แก่สิ่งอื่นจากนั้นสำหรับผู้ที่พระองค์ทรงประสงค์ และผู้ใดให้มีภาคีขึ้นแก่อัลลอฮ์แล้ว แน่نونเขาก็ได้อุปโลกน์บาปกรรมอันใหญ่หลวงขึ้น” (อันนิสาอ์ : 48)

ชนิดของการตั้งภาคีใหญ่ ได้แก่ การวิงวอนต่อสิ่งอื่นจากอัลลอฮ์ การบนบานต่อสิ่งอื่นจากอัลลอฮ์ การเชือดสัตว์พลีต่อสิ่งอื่นจากอัลลอฮ์ และอื่น ๆ หรือการตั้งผู้ใดมาเทียบเคียงกับอัลลอฮ์ มอบความรักเสมือนที่เขารักอัลลอฮ์ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّوهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ﴾

“และในกลุ่มมนุษย์นั้น มีผู้ที่ยึดถือบรรดาภาคีอื่นจากอัลลอฮ์ ซึ่งพวกเขารักภาคีเหล่านั้น เช่นเดียวกับรักอัลลอฮ์” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 165)

ประการที่สอง การตั้งภาคีเล็ก คือ สิ่งที่มีหลักฐานปรากฏในอัลกุรอานหรือหะดีษว่าเป็นการตั้งภาคี แต่ยังไม่ถึงขั้นของ

การตั้งภาคีใหญ่ การตั้งภาคีประเภทนี้ไม่ทำให้หลุดออกจากศาสนาอิสลาม แต่จะทำให้ความบริสุทธิ์ของเตาหีดบกพร่องลง ตัวอย่างเช่น การอิวาดะฮ์เพื่ออวดผู้อื่น (ริยาอ์) การกล่าวคำที่ว่า ถ้าไม่เพราะอัลลอฮ์และคุณ หรือถ้าหากไม่มีอัลลอฮ์และคุณ หรือการสาบานต่อสิ่งอื่นนอกจากอัลลอฮ์ โดยไม่ได้เชื่อว่าผู้ที่ถูกสาบานเป็นผู้ให้ประโยชน์หรือโทษอื่นจากอัลลอฮ์ และการกล่าวว่า สิ่งนี้เกิดขึ้นตามที่อัลลอฮ์และคุณประสงค์ และอื่น ๆ ในทำนองเดียวกันนี้ หลักฐานจากหะดีษ ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

أَخَوْفُ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ الشِّرْكَ الْأَصْغَرَ، فَسُئِلَ عَنْهُ فَقَالَ: الرِّبَاءُ

“สิ่งที่ฉันกลัวที่สุดสำหรับพวกท่าน คือการตั้งภาคีเล็ก ท่านถูกถามว่า มันคืออะไร? ท่านตอบว่า คือการทำอิวาดะฮ์อวดผู้อื่น” (บันทึกโดยอะหมัด)

และท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ยังกล่าวว่า

مَنْ حَلَفَ بِغَيْرِ اللَّهِ فَقَدْ أَشْرَكَ

“ผู้ใดสาบานต่อสิ่งอื่นจากอัลลอฮ์ แท้จริงเขาได้ตั้งภาคี”

(บันทึกโดยอบูดาวูด : 2829)

ตัวอย่างของการทำงานอื่น ๆ ที่เป็นการตั้งภาคีเล็ก อาทิ การห้อยเครื่องรางของขลัง หรือผูกด้ายเพื่อป้องกันโรคภัยหรือ

เคราะห์ร้าย แต่หากเขาเชื่อว่าเครื่องรางเหล่านั้นจะให้คุณหรือโทษด้วยตัวมันเอง ลักษณะดังกล่าวนั้นถือว่าการตั้งภาคีใหญ่

หลักความเชื่อโดยสรุปของกลุ่มชน ที่ได้รับความสำเร็จ

แท้จริงหลักความเชื่อของกลุ่มที่ได้รับความสำเร็จ คือ หลักความเชื่อของอะลิสุนนะฮ์วัลญะมาอะฮ์ กล่าวคือ ผู้ศรัทธาที่ยึดมั่นในสัจธรรม ยืนยันว่าอัลลอฮ์คือพระผู้อภิบาลพระองค์ผู้เดียวที่สมควรแก่การเคารพภักดี มีความสมบูรณ์แบบในทุกมิติ และพระองค์คือผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงก่อรูป ผู้ทรงประทานปัจจัยยังชีพ ผู้ทรงให้และผู้ทรงยับยั้ง ผู้ทรงบริหารกิจการทั้งมวล

พระองค์คือผู้คู่ควรแก่การเคารพภักดีอย่างแท้จริง อัลลอฮ์คือผู้แรกเริ่มโดยไม่มีสิ่งใดอยู่ก่อนพระองค์ และพระองค์คือผู้สุดท้ายซึ่งไม่มีสิ่งใดอยู่หลังจากพระองค์ และพระองค์คือผู้ทรงปรากฏซึ่งไม่มีสิ่งใดอยู่เหนือพระองค์ และพระองค์คือผู้เร้นลับซึ่งไม่มีสิ่งใดอยู่ต่ำกว่าพระองค์ และพระองค์ทรงอยู่เบื้องสูงที่สุด เหนือทุกสรรพสิ่งด้วยความสูงทั้ง

สามประเภทคือ ความสูงแห่งรูปลักษณ์ ความสูงแห่งอำนาจ และความสูงแห่งอำนาจครอบงำ³

และแท้จริงพระองค์ทรงประทับอยู่เหนือบัลลังก์ การประทับของพระองค์นั้นเหมาะสมกับความยิ่งใหญ่และความสง่าของพระองค์ ถึงแม้ว่าพระองค์จะทรงอยู่สูงสุดเหนือสรรพสิ่ง แต่พระองค์ทรงรอบรู้ทุกสิ่ง ทั้งสิ่งที่ปรากฏและสิ่งที่เร้นลับ ทั้งโลกข้างบนและโลกข้างใต้ พระองค์ทรงอยู่กับพวงบ่าวด้วยความรู้ของพระองค์ ทรงรู้ทุกสภาพการณ์ของพวกเขา พระองค์คือผู้ทรงใกล้ชิดและผู้ทรงตอบรับคำวิงวอน

พระองค์ คือผู้ทรงมั่งคั่งโดยพระองค์เองเหนือสิ่งถูกสร้างทั้งหมด ในขณะที่สิ่งถูกสร้างทั้งหลายกลับต้องพึ่งพาพระองค์ วิงวอนขอต่อพระองค์ในสิ่งที่พวกเขาต้องการในทุกเวลา พระองค์ไม่ต้องการจากผู้ใดเลย และพระองค์ คือผู้เปี่ยม

---

³ ความสูงแห่งรูปลักษณ์ หมายถึง อัลลอฮ์ทรงอยู่เหนือพวงบ่าวของพระองค์ เหนือบัลลังก์ของพระองค์

ความสูงแห่งอำนาจ หมายถึง อัลลอฮ์ทรงมีอำนาจอันยิ่งใหญ่ ไม่มีสิ่งใดเทียบเท่าพระองค์

ความสูงแห่งอำนาจครอบงำ หมายถึง พระองค์ทรงครอบงำสิ่งถูกสร้างทั้งหมด ดังนั้นจะไม่มีใครหลุดพ้นจากอำนาจและการปกครองแห่งพระองค์ได้เลย

ด้วยความเมตตาและกรุณา โดยที่ปวงบ่าวจะไม่ได้รับความโปรดปรานทางด้านศาสนาหรือทางโลกจนยากเย็นมาจากพระองค์ทั้งสิ้น ดังนั้น พระองค์ คือผู้ทรงประทานความโปรดปรานและผู้ขจัดภัยอันตรายทั้งปวง

ด้วยความเมตตาของอัลลอฮ์ พระองค์จะทรงลงมายังชั้นฟ้าของโลกจนยากในทุกลำดับ ในช่วงหนึ่งในสามสุดท้ายของกลางคืน แล้วพระองค์ตรัสว่า

مَنْ ذَا الَّذِي يَسْأَلُنِي فَأَعْطِيهِ مَنْ ذَا الَّذِي يَسْتَغْفِرُنِي فَأَغْفِرَ لَهُ

“มีใครบ้างที่วิงวอนขอต่อข้า เพื่อว่าข้าจะตอบรับเขา มีใครบ้างที่ขอภัยโทษจากข้า เพื่อว่าข้าจะให้ภัยแก่เขา” และสิ่งนี้จะดำเนินไปจนกระทั่งถึงรุ่งอรุณ ดังนั้นพระองค์ทรงลงมาอย่างเหมาะสมกับความยิ่งใหญ่ของพระองค์

และพระองค์คือ “อัลหะกีม” หมายถึง ผู้ทรงปรีชาญาณสูงสุด ทั้งในบทบัญญัติและการลิขิตของพระองค์ ดังนั้นพระองค์มิได้สร้างสิ่งใดโดยไร้จุดประสงค์ และมีได้ทรงบัญญัติกฎหมายใด ๆ เว้นแต่เพื่อประโยชน์แก่สรรพสิ่ง และเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้น

พระองค์คือ “อิตเตวาบ อัลอัฟว อัลฆอฟูร” หมายถึง พระองค์ทรงรับการกลับเนื้อกลับตัวจากปวงบ่าวทั้งหลาย ทรง

ลบล้างความผิดบาปต่าง ๆ พระองค์ทรงอภัยโทษ แม้บาปอันใหญ่หลวงแก่บรรดาผู้ที่กลับใจ บรรดาผู้ที่ขออภัยโทษ และบรรดาผู้ที่กลับไปหาอัลลอฮ์

พระองค์คือ “อัชชะกูร” หมายถึง ผู้ทรงขอบคุณ แม้บ่าวกระทำเพียงเล็กน้อย พระองค์ก็ทรงตอบแทนด้วยรางวัลอันยิ่งใหญ่ และพระองค์ทรงเพิ่มพูนผลบุญแก่ผู้ที่ขอบคุณ

ผู้ศรัทธาที่แท้จริง คือผู้ที่ยืนยันและยอมรับในสิ่งที่อัลลอฮ์ได้ทรงพรณนาพระองค์ไว้ด้วยพระองค์เอง และสิ่งที่ท่านเราะฮูล คือลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้พรณนาพระองค์ไว้ ไม่ว่าจะเป็นคุณลักษณะเฉพาะของพระองค์ หรือคุณลักษณะของการกระทำ เช่น พระองค์ทรงมีชีวิตอันสมบูรณ์ในทุกด้าน ทรงได้ยิน ทรงเห็น ทรงมีพลังและความยิ่งใหญ่ที่สมบูรณ์แบบยิ่ง พระองค์ทรงเกียรติอันสูงส่ง ทรงความวิจิตรสวยงาม ทรงความสมบูรณ์ และทรงได้รับการสรรเสริญอย่างสมบูรณ์ตลอดกาล

ผู้ศรัทธาเชื่อต่อสิ่งที่มีในอัลกุรอานและที่มีรายงานต่อเนื่องในหะดีษ คือการเชื่อมั่นว่าบรรดาผู้ศรัทธาจะได้เห็นพระผู้อภิบาลของพวกเขาในสวนสวรรค์ด้วยสายตาอย่าง

แท้จริง และการได้เห็นพระองค์นั้นคือความโปรดปรานและความสุขอันยิ่งใหญ่ที่สุดในสวนสวรรค์

ผู้ที่เสียชีวิตโดยไม่มีศรัทธาและไม่ให้อะกาฟต่ออัลลอฮ์ เขาจะอยู่ในไฟนรกถนุญะฮ์นัมตลอดกาล ส่วนบรรดาผู้ศรัทธาที่กระทำบาปใหญ่ หากพวกเขาเสียชีวิตโดยไม่ได้กลับใจ หากพวกเขาเข้าสู่รกรักก็จะมีอยู่ในนั้นตลอดกาล และจะไม่มีใครคนใดอยู่ในนรก สำหรับผู้ที่มีศรัทธาอยู่ในหัวใจของเขาแม้เพียงเท่าผงธุลีก็จะถูกนำออกมาจากรักในที่สุด

การศรัทธาจะครอบคลุมถึงความเชื่อมั่นด้วยหัวใจ คำกล่าว และการกระทำ การกระทำด้วยอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายและการเปล่งวาจากกล่าวด้วยลิ้น ดังนั้นผู้ใดปฏิบัติสิ่งเหล่านี้ครบถ้วนสมบูรณ์ในทุกด้าน เขาคือผู้ศรัทธาที่แท้จริง ซึ่งสมควรได้รับผลบุญและรอดพ้นจากโทษทัณฑ์ แต่หากเขาขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไปจากสามประการนี้ การศรัทธาของเขาก็จะลดลงตามส่วนนั้น เพราะฉะนั้นการศรัทธาจะเพิ่มขึ้นด้วยการเชื่อฟังและทำความดี และจะลดลงด้วยการฝ่าฝืนและกระทำชั่ว

และผู้ศรัทธายืนยันว่าท่านนบีมุฮัมมัด คือลัลลุลอสุอะลัยฮิวะสลัลัม คือบ่าวของอัลลอฮ์และเป็นเราะสุลของพระองค์

ซึ่งพระองค์ทรงส่งท่านมาพร้อมกับการชี้แนะและศาสนาอันเที่ยงตรง เพื่อให้ศาสนานั้นมีชัยและสูงส่งเหนือศาสนาอื่นทั้งหมด ท่านเป็นที่รักยิ่งของบรรดาผู้ศรัทธามากกว่ารักชีวิตของพวกเขาเอง และเป็นนบีท่านสุดท้ายของมวลมนุษยชาติ อัลลอฮ์ทรงส่งท่านไปยังมนุษย์และญิน เพื่อเป็นผู้ประกาศข่าวดีและผู้ตักเตือน เป็นผู้เรียกร้องให้มนุษย์มาสู่อัลลอฮ์ ตามพระบัญชาของพระองค์ และเป็นแสงสว่างที่ส่องนำทางสรรพชีวิต พระองค์ทรงส่งท่านมาเพื่อให้ศาสนาดำรงอยู่และโลกได้รับความดีงาม เพื่อให้สรรพสิ่งเคารพภักดีอัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียว โดยไม่ต้องภาคีใด ๆ ต่อพระองค์ และให้มนุษยชาติดำรงชีพด้วยปัจจัยที่อัลลอฮ์ทรงประทานมาเพื่อสิ่งนั้น

และผู้ศรัทธาย่อมรู้ว่าท่านนบีมุหัมมัด คือลัลลิลลฮุอะลัยฮิวะสลัลม เป็นผู้รู้ที่สุดในกลุ่มสิ่งถูกสร้าง เป็นผู้ซื่อสัตย์ที่สุด เป็นผู้หวังดีต่อประชาชาติของท่านมากที่สุด และเป็นผู้อธิบายศาสนาได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ที่สุด ท่านให้ความสำคัญและรักอัลลอฮ์อย่างแท้จริง และให้ความรักต่อพระองค์มากกว่าทุกสรรพสิ่ง ท่านจะปฏิบัติตามพระองค์ในหลักพื้นฐานของศาสนา และข้อปลีกย่อย ท่านจะยกคำดำรัสและทางนำของพระองค์ นำหน้าเหนือคำพูดและการชี้แนะของผู้ใดทั้งสิ้น

ผู้ศรัทธาเชื่อมั่นว่า อัลลอฮ์ได้รวมไว้ในตัวท่านบิหมัมมัด ทั้งคุณงามความดี เกียรติคุณ และความสมบูรณ์ทั้งหมด ในระดับที่ไม่เคยมีผู้ใดได้รับเช่นนั้นมาก่อน ท่านคือสิ่งถูกสร้างที่มีสถานะสูงสุด มีเกียรติยศสูงสุด และ สมบูรณ์ที่สุดในความประเสริฐทั้งหลาย ไม่มีความดีใด ๆ เลยเว้นแต่ท่านได้บอกไว้แก่ประชาชาติของท่าน และไม่มี ความชั่วใด ๆ เลยเว้นแต่ท่านได้เตือนไว้ให้ระวัง

ผู้ศรัทธาเชื่อมั่นว่า ต้องศรัทธาในทุกคัมภีร์ที่อัลลอฮ์ทรงประทานลงมา และศรัทธาในบรรดาศาสนทูตที่พระองค์ทรงส่งมาทุกท่าน ไม่ว่าจะ เป็นท่านที่เรา รู้จักหรือไม่รู้จักชื่อ ไม่แยกศรัทธาระหว่างศาสนทูตคนใดคนหนึ่ง ทุกท่านล้วนเป็นเราะสุลของอัลลอฮ์ที่สมควรแก่การศรัทธาทั้งสิ้น ซึ่งบรรดาเราะสุลมีสาระสำคัญของสารหนึ่งเดียวกัน นั่นคือการเรียกร้องสู่การเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์เพียงองค์เดียว โดยไม่ตั้งภาคีใด ๆ ต่อพระองค์

ผู้ศรัทธาเชื่อมั่นว่า ลิขิตของอัลลอฮ์ทั้งหมด (อัลเกาะดร์) ทุกการกระทำของสิ่งถูกสร้างทั้งดีและร้าย ล้วนอยู่ภายใต้ความรอบรู้ของอัลลอฮ์ พระองค์ทรงบันทึกไว้ด้วยปากกาของพระองค์ และสิ่งทั้งหลายดำเนินไปตามพระ

ประสงค์ของพระองค์ ทุกสิ่งที่เกิดขึ้นล้วนสัมพันธ์กับความปรีชาญาณของพระองค์ โดยพระองค์ทรงสร้างให้ปวงบ่าวมีความสามารถและมีความตั้งใจในการกระทำ เกิดขึ้นจากคำพูดและการกระทำของพวกเขาด้วยความประสงค์ของพวกเขาเอง โดยไม่ถูกบังคับให้ทำอะไรเลย แต่พระองค์ทรงให้พวกเขาเป็นผู้เลือกเอง โดยเฉพาะผู้ศรัทธาพระองค์ทรงให้เขารักในศรัทธาและให้มันเป็นสิ่งงดงามในหัวใจของพวกเขา และทรงทำให้พวกเขาเกลียดการปฏิเสธศรัทธา การละเมิด และการฝ่าฝืนสิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดจากพระเมตตาและความปรีชาญาณของพระองค์

ส่วนหนึ่งจากหลักพื้นฐานสำคัญของหลักศรัทธา คือผู้ศรัทธาต้องมีความจริงใจต่ออัลลอฮ์ ต่อคัมภีร์ของพระองค์ ต่อเราะสูลของพระองค์ ต่อผู้นำของมุสลิม และชาวมุสลิม โดยทั่วไป เขาจะต้องกำชับใช้ในเรื่องความดีและห้ามปรามในเรื่องความชั่ว รวมถึงปฏิบัติตามสิ่งที่บทบัญญัติได้กำหนดไว้ เขาต้องทำความดีต่อบิดามารดา ติดต่อสัมพันธ์กับเครือญาติ ทำความดีต่อญาติไกลชิด เพื่อนบ้าน ทำดีต่อผู้ที่มีสิทธิได้รับการปฏิบัติดีจากเขา และด้วยการทำความดีต่อสิ่งถูกสร้างทั้ง

ปวง ผู้ศรัทธาต้องเชิญชวนให้มีมารยาทอันงดงามและห้ามจากมารยาทอันเลวร้ายและน่ารังเกียจ

ผู้ศรัทธาเชื่อว่า ผู้ศรัทธาที่ยิ่งใหญ่ที่สุดคือผู้ที่มีศรัทธาเข้มแข็งที่สุด มีจริยธรรมและจรรยา มารยาทที่งดงามที่สุด และมีคำพูดที่ดีที่สุด ผู้ศรัทธาเหล่านั้นคือผู้ที่ยึดมั่นในหนทางแห่งความดีทั้งปวง และห่างไกลจากทุกสิ่งที่น่ารังเกียจ

และเขารู้ว่า การปฏิฮาดในหนทางของอัลลอฮ์จะดำเนินต่อไปจนถึงวันกียามะฮ์ และเป็นจุดสูงสุดของศาสนาอิสลาม ซึ่งมีหลายรูปแบบ เช่น ปฏิฮาดด้านความรู้และด้านคำพูด ปฏิฮาดด้วยอาวุธ และเป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคนที่จะต้องปกป้องศาสนาตามความสามารถของแต่ละคน และเขาต้องอยู่ร่วมกับผู้นำไม่ว่าจะเป็นคนดีหรือคนชั่ว トラบใดที่ยังคงตั้งมั่นอยู่ในเงื่อนไผ่และมีปัจจัยครบถ้วน

และส่วนหนึ่งจากพื้นฐานสำคัญของหลักศรัทธาอีกประการคือ การสนับสนุน ให้ความสำคัญ และมุ่งมั่นในการสร้างเอกภาพของมวลมุสลิม รวมถึงพยายามสร้างความสามัคคี ดูแลหัวใจในระหว่างพี่น้องมุสลิม และเตือนให้ระวังการแตกแยก ความบาดหมาง และการเป็นศัตรูต่อกัน และให้หลีกเลี่ยงทุกปัจจัยที่นำไปสู่ความแตกแยก และอีกประการ

หนึ่งคือ ห้ามการละเมิดต่อชีวิต ทรัพย์สิน เกียรติ และสิทธิต่าง ๆ ของผู้คน พร้อมมีคำสั่งใช้ให้ปฏิบัติด้วยความยุติธรรมและความเป็นธรรมในทุกการปฏิสัมพันธ์ต่อบรรดามุสลิมและบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา

และผู้ศรัทธายังเชื่อว่า ประชาชาติที่ดีที่สุดคือ ประชาชาติของท่านนบีมุหัมมัด คือลัทธิลอสู่อะลัยฮิวะสลัม และบรรดาเคาะหาบะฮ์ของท่าน เป็นผู้ที่มีความประเสริฐสูงสุดโดยเฉพาะอย่างยิ่ง บรรดาคอลีฟะฮ์ผู้เที่ยงธรรมทั้งสี่ บรรดาผู้ที่อัลลอฮ์ทรงสัญญาให้พวกเขาเข้าสวรรค์จำนวน 10 ท่าน บรรดาผู้ร่วมรบในสมรภูมิบะดร์ และบรรดาผู้ที่ให้สัตยาบันในบัยอะตุรริฎวาน บรรดาผู้รับอิสลามเป็นกลุ่มแรก ๆ จากบรรดาผู้อพยพ (ชาวมุฮาญิรีน) และผู้ให้การช่วยเหลือ (ชาวอันศอร) ดังนั้นมุสลิมจึงรักบรรดาเคาะหาบะฮ์เราะฎิยัลลอฮูฮันฮุม ยึดมั่นในศาสนาของอัลลอฮ์ บอกกล่าวถึงความดีงาม และไม่พูดในสิ่งที่ทำลายเกียรติของพวกเขา

ผู้ศรัทธายังยึดมั่นในการให้เกียรติต่อบรรดานักวิชาการผู้นำทาง และบรรดาผู้นำที่ยุติธรรมในกลุ่มผู้ปกครอง ผู้ที่มีสถานะสูงในศาสนา และเป็นผู้มีความประเสริฐหลากหลายด้านจากบรรดามุสลิม และผู้ศรัทธาวอน

ขอต่ออัลลอฮ์ให้ทรงปกป้องมุสลิมทั้งหลายจากความสงสัย การตั้งภาคี การแตกแยก การก่อกบฏ และการฆาตกรรมอันเลวทราม พร้อมทั้งขอจากพระองค์ทรงให้พวกเขาดำรงมั่นอยู่บนศาสนาของบรรดانبีของพวกเขา จนกว่าจะถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

นี่คือพื้นฐานสำคัญของหลักศรัทธาทั้งหมด ซึ่งกลุ่มคนที่ได้รับความสำเร็จเชื่อมั่นและปฏิบัติและพวกเขาเรียกร้องไปยังสิ่งนี้

บทบัญญัติว่าด้วยเรื่องความสะอาด ṣūḥabb al-ḥaḥā

ความสะอาดและความสกปรก (นะญิส)

ความสกปรกทางกายภาพที่สัมผัสได้ คือ สิ่งสกปรกที่มุสลิมจำเป็นจะต้องขจัดออกจากร่างกายของเขา และจะต้องชำระล้างสิ่งที่ได้สัมผัสกับสิ่งสกปรก ดังนั้นจำเป็นที่จะต้องชำระล้างเสื้อผ้าและร่างกาย เมื่อมันสัมผัสกับสิ่งสกปรกจนกว่าสิ่งสกปรกนั้นจะหมดไป ถ้าสิ่งสกปรกเป็นที่มองเห็น เช่น เลือดประจำเดือน เป็นต้น ดังนั้นหากมันยังคงหลงเหลือร่องรอยที่ยากในการขจัดให้หมดไป ก็ถือว่าไม่เป็นปัญหาอันใดในประเด็นนี้ (ถือว่าสะอาดแล้ว) หากมันเป็นสิ่งสกปรกที่ไม่สามารถมองเห็น ดังนั้นจึงเพียงพอด้วยการชำระล้างให้สะอาด ถึงแม้ว่าเป็นการชำระล้างเพียงครั้งเดียวก็ตาม

ในส่วนของสิ่งสกปรกอยู่บนพื้นดิน มันจะสะอาดด้วยการรดน้ำลงบนมัน เช่นเดียวกันมันจะสะอาดด้วยการที่สิ่งสกปรกนั้นแห้งหากมันเป็นของเหลว แต่หากมันเป็นของแข็งมันจะไม่สะอาดยกเว้นด้วยการขจัดมันออกไป

และนำถูกนำมาใช้เพื่อทำความสะอาด และเพื่อขจัดสิ่งสกปรก เช่น น้ำฝน น้ำทะเล เป็นต้น และเช่นเดียวกันสามารถใช้น้ำที่ผ่านการใช้แล้วที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงสภาพ และเช่นเดียวกันน้ำที่มีสิ่งมีเจือปนซึ่งสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่สะอาดและน้ำนั้นยังคงสภาพเดิมของมันที่ยังคงเป็นน้ำ แต่หากมีสิ่งใดมาเจือปนและเปลี่ยนสภาพจากการเป็นน้ำเดิมของมัน ดังนั้นไม่อนุญาตในการใช้น้ำนั้นทำความสะอาด ทั้งนี้เมื่อสิ่งสกปรกได้เปลี่ยนรสชาติ หรือกลิ่น หรือสีของน้ำไปจากเดิม แต่หากไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ จากสิ่งดังกล่าวข้างต้นนี้ ก็เป็นที่อนุญาตในการใช้ทำความสะอาดได้ ตามทัศนะที่ถูกต้อง

เช่นเดียวกันอนุญาตให้ใช้น้ำที่คงเหลือในภาชนะหลังจากดื่ม ยกเว้นน้ำที่เหลือจากการดื่มของสุนัขหรือสุกร เพราะมันเป็นสิ่งสกปรก

ประเภทของนะญิส

นะญิสที่ออกมาจากทวารหนักและทวารเบา มีหลายประเภท เช่น

1. ปัสสาวะและอุจจาระ

2. น้ำอัลวะดียฺ คือ ของเหลวสีขาวขุ่น มันจะออกหลังจากปัสสาวะ

3. น้ำอัลมะซียฺ คือ ของเหลวสีขาวเหนียว ๆ มันจะออกมาเมื่อมีอารมณ์ทางเพศ

4. ส่วนน้ำอัลมะนียฺ (น้ำอสุจิ) มันเป็นสิ่งที่สะอาด แต่ส่งเสริมให้ชำระล้างหากอยู่ในสภาพที่เปียก และให้ขูดออกหากมันแห้งไปแล้ว

5. ปัสสาวะและมูลของสัตว์ที่ไม่อนุญาตให้กินเนื้อ ส่วนปัสสาวะและมูลของสัตว์ที่อนุญาตให้กินเนื้อได้ ไม่ถือว่าเป็นนะญิส

ประเภทของนะญิสที่กล่าวมานี้ จำเป็นจะต้องทำการชำระล้างและขจัดให้หมดสิ้น เมื่อมันสัมผัสร่างกายและเสื้อผ้า ยกเว้นน้ำอสุจิ

6. เลือดประจำเดือนและเลือดหลังคลอดบุตร

ส่วนน้ำอัลมะซียฺเมื่อมันสัมผัสเสื้อผ้า ให้ทำความสะอาดด้วยการพรมน้ำก็เพียงพอแล้ว

กฎเกณฑ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับสิ่งสกปรก

1. เมื่อบุคคลหนึ่งประสบสิ่งใดโดยที่เขาไม่รู้ว่าสิ่งนั้นเป็นนะญิสหรือไม่ ดังนั้น ไม่จำเป็นที่เขาจะต้องสืบเสาะถามหาข้อเท็จจริง และไม่จำเป็นสำหรับเขาที่จะต้องชำระล้างมัน เพราะพื้นฐานเดิมของสิ่งต่าง ๆ คือ มีความสะอาด

2. เมื่อบุคคลหนึ่งละหมาดเสร็จแล้ว เขาได้เห็นสิ่งหนึ่งบนร่างกายหรือเสื้อผ้าของเขาซึ่งเป็นสิ่งนะญิสโดยที่เขาไม่รู้ตัว ในขณะที่กำลังละหมาด หรืออาจจะรู้แต่ลืม ดังนั้นการละหมาดของเขาถือว่าถูกต้องใช้ได้ ตามทัศนะที่มีน้ำหนัก

3. บุคคลใดไม่ทราบว่ะญิสเปื้อนส่วนใดของ เสื้อผ้า หรือที่ใดก็ตาม เขาจะต้องสำรวจเพื่อค้นหาและทำการชำระล้างในตำแหน่งที่เขาค่อนข้างที่จะมั่นใจว่าตรงนั้นคือตำแหน่งของนะญิส เพราะสิ่งสกปรกมันคือสิ่งที่สัมผัสได้โดยตัวของมัน มันมีสี มีรสชาติและมีกลิ่น แต่หากเขาไม่มีความมั่นใจถึงตำแหน่งของสิ่งสกปรกก็ให้เขาทำการชำระล้างเสื้อผ้าของเขาทั้งหมด

การทำธุระส่วนตัว (ถ่ายทุกข์)

ส่วนหนึ่งจากมารยาทของการทำธุระส่วนตัว มีดังนี้

1. ก้าวเท้าซ้ายและกล่าวก่อนเข้าห้องน้ำว่า

بِسْمِ اللَّهِ اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنَ الْخُبْثِ وَالْخَبَائِثِ

ความหมาย “โอ้อัลลอฮ์ ข้าพระองค์ขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากชัยฏอนเพศผู้และชัยฏอนเพศเมีย”

และให้ก้าวเท้าขวาออกโดยกล่าวหลังจากทำธุระส่วนตัวว่า

عَفْرَانَكَ

ความหมาย “ข้าพระองค์ขอภัยโทษต่อพระองค์

(โอ้อัลลอฮ์)”

2. จะต้องไม่นำสิ่งใดที่มีการรำลึกถึงอัลลอฮ์เข้าไปในสถานที่ทำธุระส่วนตัว ยกเว้นกรณีที่เขากลัวว่ามันจะสูญหายหากไม่นำเข้าไปด้วย

3. จะต้องไม่ผินหน้าหรือหันหลังไปยังทิศกิบละฮ์ ในขณะที่กำลังทำธุระส่วนตัวในห้องท่ง ส่วนในตัวอย่างอาคารอนุญาตในการที่จะผินหลังให้กับกิบละฮ์ได้

เช่นเดียวกันจำเป็นจะต้องเรียงตามลำดับและล้าง
ต่อเนื่อง⁴ ในการอาบน้ำละหมาด

และสำหรับการอาบน้ำละหมาดมีความประเสริฐที่
ยิ่งใหญ่จำเป็นที่มนุษย์จะต้องมีความรู้ลึกถึงความยิ่งใหญ่ของ
มัน และจากตังกล่าว มีรายงานจากอุษมาน บิน อัฟฟาน
เราะฎิยัลลอฮุอันฮู กล่าวว่า ท่านเราะสุล คือลลัลลอฮุอะลัยฮิ
วะสัลลัม กล่าวว่า

من توضأ فأحسن الوضوء خرجت خطايا من جسده حتى
تخرج من تحت أظفاره

“ใครที่อาบน้ำละหมาด โดยอาบน้ำละหมาดอย่างพิถีพิถัน
ความผิดจะออกจากร่างกายของเขา แม้กระทั่งมันออกมาจาก
ใต้เล็บของเขา” (บันทึกโดยมุสลิม : 245)

และจากอุษมาน บิน อัฟฟาน เราะฎิยัลลอฮุอันฮู
กล่าวว่า ท่านเราะสุล คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

⁴ การเรียงตามลำดับ (ตฺรตیب) คือ การล้างอวัยวะให้เป็นลำดับ ไม่ล้างอวัยวะหนึ่ง
ก่อนอีกอวัยวะหนึ่ง โดยล้างหน้า ล้างมือทั้งสอง เช็ดศีรษะและหู แล้วจึงล้างเท้าทั้ง
สอง และการล้างต่อเนื่อง (มวาลาต) คือ ไม่เว้นช่วงเวลานานระหว่างการล้างอวัยวะ
หนึ่งกับอวัยวะก่อนหน้า จนกระทั่งอวัยวะนั้นแห้ง

مَنْ أَتَمَّ الوُضوءَ كما أَمَرَهُ اللهُ تَعَالَى، فَالصَّلواتُ المكتوباتُ
كفاراتُ لما بينهنَّ

“ใครที่อาบน้ำละหมาดอย่างสมบูรณ์ ดังที่อัลลอฮ์ได้สั่งใช้
ตั้งนั้นการละหมาดที่ถูกกำหนดไว้ทั้งห้าเวลา เป็นการลบล้าง
ความผิดบาประหว่างการละหมาดเหล่านั้น” (บันทึกโดยมุสลิม
: 231)

วิธีการอาบน้ำละหมาด

1. ตั้งเจตนาอาบน้ำละหมาดในใจโดยไม่ต้องเปล่งเสียงด้วยวาจา และการตั้งเจตนาอันคือการตั้งมั่นด้วยหัวใจในการที่จะกระทำการหนึ่งสิ่งใด หลังจากนั้นกล่าวบิสมิลลาฮ์
2. หลังจากนั้นล้างฝ่ามือทั้งสองข้างสามครั้ง
3. หลังจากนั้นบ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูกสามครั้ง
4. หลังจากนั้นล้างใบหน้าสามครั้ง จากใบหูข้างหนึ่งไปยังใบหูอีกข้างหนึ่งและจากจุดเริ่มของเส้นผมของศีรษะไปยังปลายคาง
5. หลังจากนั้นล้างมือทั้งสองข้างสามครั้ง จากปลายนิ้วถึงข้อศอก โดยเริ่มจากทางด้านขวาก่อนด้านซ้าย

6. หลังจากนั้นเช็ดศีรษะหนึ่งครั้ง โดยให้มือทั้งสองเปียกแล้วลูบจากด้านหน้าศีรษะไปยังท้ายทอยแล้วลูบวนกลับมายังด้านหน้าอีกครั้ง

7. หลังจากนั้นเช็ดใบหูทั้งสองข้างหนึ่งครั้ง โดยใช้นิ้วชี้เช็ดเข้าไปในรูหูและให้นิ้วโป้งเช็ดด้านนอกของหู

8. หลังจากนั้นล้างเท้าทั้งสองสามครั้ง เริ่มจากปลายนิ้วเท้าถึงตาตุ่มทั้งสองข้าง โดยเริ่มเท้าขวาก่อนเท้าซ้าย

9. หลังจากนั้นส่งเสริมให้ขอพรด้วยบทขอพรที่มีสายรายงานถูกต้องจากอุมัร บิน อัล-กัฎฏอบ เราะชะฎียัลลอฮฺอันฮูมา กล่าววาท่านเราะสุล คือลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสลัลัม กล่าววาท่า

مَا مِنْكُمْ مِنْ أَحَدٍ يَتَوَضَّأُ فَيَسْبِغُ الْوُضُوءَ ثُمَّ يَقُولُ أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ إِلَّا فُتِحَتْ لَهُ أَبْوَابُ الْجَنَّةِ الثَّمَانِيَةِ يَدْخُلُ مِنْ أَيِّهَا شَاءَ

“ไม่คนหนึ่งคนใดจากพวกท่านได้อาบน้ำละหมาด โดยกระทำอย่างสมบูรณ์ แล้วหลังจากนั้นเขากล่าวว่า อัซชะดุอันลา อิลลาฮะ อิลลัลลอฮฺ วะอัซชะดุอันนะ มุหัมมะดันอัब्ดุฮฺ วะเราะสุลุลลอฮฺ นอกจากประตูสวรรค์ทั้งแปดบานถูกเปิดให้แก่เขา แล้วเขาจะ

เข้าทางประตูบานใดก็ได้ตามที่เขาต้องการ” (บันทึกโดยมุสลิม : 234)

การเช็ดบนรองเท้าและถุงเท้าหนัง

หนึ่งจากข้อผ่อนปรนและความง่ายตายของศาสนาอิสลาม คือ การอนุญาตให้เช็ดบนรองเท้าและถุงเท้าหนัง ซึ่งมีการยืนยันจากท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม จากอัมรฺูบิน อุมัยยะฮ์ เราะฎียัลลอฮุอันฮู กล่าวว่

رَأَيْتُ النَّبِيَّ ﷺ يَمْسَحُ عَلَى عِمَامَتِهِ وَحُفَيْهِ

“ฉันเห็นท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เช็ดบนผ้าโพกศีรษะของท่าน รองเท้าและถุงเท้าหนังทั้งสองของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรี : 205)

และจากอัลมุฆีเราะฮ์ บิน ซุรฺบะฮฺ เราะฎียัลลอฮุอันฮู ได้กล่าวว่า

بَيْنَا أَنَا مَعَ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ لَيْلَةٍ، إِذْ نَزَلَ
فَقَضَى حَاجَتَهُ، ثُمَّ جَاءَ فَصَبَبْتُ عَلَيْهِ مِنْ إِدَاوَةٍ كَانَتْ مَعِي،
فَتَوَضَّأَ وَمَسَحَ عَلَى حُفَيْهِ

“ในขณะที่เรากำลังอยู่ร่วมกับท่านเราะสูล คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม มีอยู่คืนหนึ่ง ท่านได้ทำธุระส่วนตัว หลังจากนั้นท่านได้กลับมา แล้วฉันก็ได้เทน้ำจากภาชนะให้แก่ท่าน โดยท่านได้ทำการอาบน้ำละหมาดและได้เช็ดบรอนเท้าและถุงเท้าหนังทั้งสองของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 203,274)

เงื่อนไขสำหรับการเช็ดบรอนเท้าและถุงเท้าหนังทั้งสอง

จะต้องสวมใส่มันทั้งสองในขณะที่มีน้ำละหมาดสมบูรณ์แล้ว และการเช็ดนั้นจะต้องให้มือที่เปียกเช็ดบนหลังของมันไม่ใช่เช็ดด้านใน และระยะเวลาของการเช็ดคือหนึ่งวันกับหนึ่งคืนสำหรับผู้ที่ไม่ใช่คนเดินทาง และสำหรับคนเดินทางนั้นคือสามวันสามคืน ซึ่งจะต้องเป็นการเดินทางที่อนุญาตให้ทำการละหมาดย่อยได้

และการเช็ดจะสิ้นสุดด้วยการหมดระยะเวลาที่กำหนด หรือด้วยการถอดออกหลังจากที่ได้ทำการเช็ดแล้ว หรือมีหะดัซใหญ่ ที่จำเป็นจะต้องอาบน้ำ

สิ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด

1. มีสิ่งหนึ่งสิ่งใดออกมาจากสองทาง (ทวารหนักและทวารเบา) คือ ปัสสาวะ อุจจาระ ผายลม น้ำอสุจิ น้ำอัลมะซีย น้ำอัลละดีย และเลือด เป็นต้น
2. การนอนหลับ
3. การกินเนื้ออูฐ
4. การเป็นลมและหมดสติ

การอาบน้ำชำระความสะอาด

คือการทำให้น้ำถูกร่างกายทุกส่วนโดยมีเจตนาเพื่อทำความสะอาด และสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดการชำระล้างร่างกายถูกต้องนั้นคือการที่จะต้องชำระทั่วทั้งร่างกายพร้อมการบ้วนปากและการสูดน้ำเข้าจมูก และจำเป็นจะต้องชำระทำความสะอาดเนื่องจากสาเหตุ 5 ประการ

1. การที่น้ำอสุจิหลังออกมาในขณะที่ตื่น หรือในขณะที่นอนหลับทุกรูปแบบ ไม่ว่าจะผู้ชายหรือหญิง ส่วนหากน้ำอสุจิไหลออกมาโดยไม่ได้เกิดจากอารมณ์ความรู้สึก เช่นไหลออกมาเนื่องจากเป็นโรค หรืออากาศหนาวเย็น ดังนั้น ไม่จำเป็นต้องอาบน้ำชำระความสะอาด เช่นเดียวกันเมื่อฝันแต่ไม่พบน้ำอสุจิหรือร่องรอยของน้ำอสุจิ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องอาบน้ำ

ชำระความสะอาด แต่หากพบเจอน้ำอสุจิหรือร่องรอยของมัน
ดังนั้นจำเป็นจะต้องอาบน้ำชำระความสะอาดถึงแม้ว่าเขาจะ
ไม่รู้ว่าเขาฝันก็ตาม

2. การปะทะกันของชายหญิง กล่าวคือ การที่ส่วน
ปลายของอวัยวะเพศชายสอดเข้าไปในช่องคลอด แม้ว่าจะไม่มี
การหลั่งน้ำอสุจิก็คงตาม

3. การสิ้นสุดการมีประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอด
บุตร

4. การเสียชีวิต โดยที่จำเป็นจะต้องอาบน้ำให้แก่
ผู้ตาย

5. เมื่อผู้ปฏิเสธศรัทธาเข้ารับอิสลาม จำเป็นสำหรับ
เขาจะต้องอาบน้ำชำระความสะอาด

สิ่งต้องห้ามสำหรับผู้อยู่ในขณะมีหะดัษใหญ่

หะดัษใหญ่ คือคุณลักษณะสำหรับผู้ชายและผู้หญิง
เมื่อทั้งสองเกิดการร่วมประเวณี หรือน้ำอสุจิไหลเนื่องจากการ
มีอารมณ์ถึงแม้ไม่มีการร่วมประเวณีก็ตาม หรือน้ำอสุจิไหล
ออกมาด้วยสาเหตุการฝัน และสำหรับผู้มีหะดัษใหญ่มีสิ่ง
ต้องห้ามต่าง ๆ ดังนี้

1. การละหมาด
2. การฏอวาฟ
3. การสัมผัสคัมภีร์อัลกุรอานโดยไม่มีสิ่งที่ยกั้นและเช่นเดียวกัน การอ่านอัลกุรอาน ไม่ว่าจะเสียงเบาหรือดัง ท่องจำหรืออ่านจากตัวเล่ม เป็นต้น
4. การพำนักอยู่ในมัสญิด ส่วนการเดินทางไปผ่านมาเป็นที่อนุญาต และอนุญาตให้พำนักในมัสญิด เมื่อมีความจำเป็นและต้องพำนักในมัสญิดและลดการมีหะดัซด้วยการอาบน้ำละหมาด

การตะยัมมูม

อนุญาตให้ทำตะยัมมูมทั้งในขณะที่ไม่เดินทางและในขณะเดินทาง ซึ่งเป็นสิ่งที่มาทดแทนจากการอาบน้ำละหมาด หรือการอาบน้ำชำระร่างกาย เมื่อมีสาเหตุดังต่อไปนี้

1. เมื่อไม่มีน้ำ หรืออาจจะพบน้ำแต่ไม่เพียงพอในการทำวสละ แต่ทว่าหลังจากที่พยายามในการแสวงหาน้ำเป็นอันดับแรกก่อน ดังนั้นหากไม่พบก็ทำตะยัมมูม หรือในกรณีที่น้ำอยู่ใกล้กับเขาแต่เขามีความหวาดกลัวต่อตนเองหรือ

ทรัพย์สินของเขาจากภัยอันตรายต่าง ๆ หากเขาออกไป
แสวงหาน้ำ

2. เมื่ออวัยวะบางส่วนที่ใช้ในการทำความสะอาดมี
บาดแผล หากบาดแผลนั้นสามารถถูกน้ำได้ก็ให้ล้างด้วยน้ำ
และหากการล้างด้วยน้ำส่งผลต่อบาดแผลนั้นก็ให้ทำการเช็ด
โดยการให้มือของเขาเปียกหมาด ๆ แล้วลูบลงบนบาดแผลนั้น
และเช่นเดียวกันหากการเช็ดส่งผลร้ายต่อบาดแผล ดังนั้นให้
เขาทำการล้างอวัยวะส่วนที่เหลือและทำการตะยัมมุบบน
อวัยวะส่วนที่เป็นบาดแผลนั้น

3. เมื่อน้ำหรืออากาศหนาวจัดและกลัวว่าจะเกิด
อันตรายหากใช้น้ำนั้น

4. หากมีน้ำแต่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ดื่มหรือใช้
ทำอาหารก็ให้เขาทำตะยัมมุแทน

ส่วนลักษณะการทำตะยัมมุ

คือให้ตั้งใจแน่วแน่ว่าหัวใจ แล้วใช้ฝ่ามือทั้งสองตบลง
บนแผ่นดินหนึ่งครั้ง แล้วทำการเช็ดใบหน้าของเขา หลังจากนั้น
ให้ทำการเช็ดหลังมือขวาด้วยฝ่ามือซ้ายและเช็ดหลังมือซ้าย
ด้วยฝ่ามือขวา

และการตะยัมมูมจะสิ้นสุดเช่นเดียวกับการเสียน้ำ ละครหมาด และเมื่อพบน้ำสำหรับคนที่ไม่มีน้ำก่อนทำการ ละครหมาดหรือขณะละครหมาด แต่หากพบเจอน้ำหลังจากเสร็จสิ้น จากการละครหมาดแล้ว การละครหมาดของเขาถือว่าใช้ได้และไม่ ต้องทำใหม่

เลือดประจำเดือนและเลือดหลังคลอด บุตร

เลือดประจำเดือน

คือ เลือดที่ไหลออกมาจากมดลูกของผู้หญิงในขณะที่มีสุขภาพดี ไม่ใช่มาจากการคลอดบุตร หรือเป็นโรคในช่วงเวลาหนึ่งที่แน่นอน และมีสีโดยปกติคือสีดำ และมีกลิ่นที่เหม็น

เลือดหลังคลอดบุตร

คือ เลือดที่ออกมาจากมดลูกของผู้หญิงเนื่องจากการคลอดบุตรและไม่เป็นที่ยอนุญาตแก่ผู้มีประจำเดือนและเลือดหลังคลอดบุตรในการที่จะละครหมาด หรือถือศีลอดในขณะที่อยู่ในสภาพของการมีประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอดบุตร โดยมีหลักฐานจากอาอิชะฮ์ เราะษีฎัลลอฮูอันฮา กล่าวว่า ท่านเราะฮ์สูล ค็อลลัลลอฮูอะลัยฮิวะสَّلัลัม กล่าวว่า

إِذَا أَقْبَلَتِ الْحَيْضَةَ فَدَعِي الصَّلَاةَ، وَإِذَا أَدْبَرَتْ فَأَعْسِلِي عَنكَ
الدَّمَ، وَصَلِّي

“เมื่อเธอมีประจำเดือน เธอจงละเว้นการละหมาด และเมื่อเธอหมดประจำเดือน เธอจงอาบน้ำชำระร่างกายให้สะอาดจากเลือด และจงละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม : 331,333)

และไม่จำเป็นสำหรับเธอในการที่จะขัดใช้ละหมาด ส่วนการถือศีลอด เธอจำเป็นจะต้องขัดใช้ในวันที่พลาดไปที่เธอไม่ได้ถือศีลอด และเช่นเดียวกันไม่อนุญาตสำหรับผู้ที่มีประจำเดือนในการที่จะฎอวาฟรอบกะบะฮ์ และเป็นที่ต้องห้ามสำหรับสามีในการที่จะร่วมเพศกับภรรยาของเขาในสภาพที่เธอกำลังมีประจำเดือน แต่อนุญาตในการที่เขาจะแสวงหาความสุขจากเธอได้จากทุกส่วนของร่างกาย ยกเว้นเพียงการร่วมประเวณีเท่านั้น และเช่นเดียวกันไม่อนุญาตให้ผู้มีประจำเดือนสัมผัสคัมภีร์อัลกุรอาน และผู้มีประจำเดือนจะสะอาดเมื่อเลือดหยุด และเมื่อเลือดหยุดแล้วจึงจำเป็นที่เธอจะต้องทำการอาบน้ำชำระล้างร่างกายให้สะอาด และสิ่งต่างๆ ที่เคยเป็นที่ต้องห้ามก็กลับมาเป็นสิ่งที่อนุมัติแก่เธอเป็นปกติ

เมื่อผู้หญิงมีประจำเดือน หรือมีเลือดหลังคลอดบุตร ภายหลังจากเข้าเวลาละหมาดแล้ว หรือก่อนทำการละหมาด ดังนั้นในทัศนะที่ถูกต้อง เธอจะต้องชดใช้เวลาละหมาดดังกล่าว นั้น ภายหลังจากที่เธอสะอาด และเมื่อผู้หญิงสะอาดก่อนหมดเวลาละหมาดเพียงหนึ่งร็อกอะฮ์ ก็จำเป็นสำหรับเธอที่จะต้องทำการละหมาดดังกล่าวนั้น และควรที่จะทำการละหมาดชดใช้โดยทำการรวมเวลาละหมาดนั้น เช่น หากเธอสะอาดก่อนดวงอาทิตย์ตก เธอจะต้องทำการละหมาดอัศริ และควรทำการละหมาดชดใช้ละหมาดซุฮ์รูด้วย และหากสะอาดก่อนเที่ยงคืน เธอจำเป็นจะต้องทำการละหมาดอิซาฮ์ และควรชดใช้เวลาละหมาดมัฆริบด้วยพร้อมกับการละหมาดอิซาฮ์ เป็นต้น

บทบัญญัติว่าด้วยการละหมาด أحكام الصلاة

การละหมาดเป็นหลักการที่สองของหลักการอิสลาม และเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคนที่บรรลุนิติภาวะ มีสติสัมปชัญญะ และการบรรลุนิติภาวะเกิดขึ้นด้วยการมีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ หรือมีขนขึ้นบริเวณอวัยวะเพศ หรือมีอสุจikelื่อนออกมาด้วยการฝืนถึงเพศตรงข้ามหรือสาเหตุอื่น ๆ และเงื่อนไขเพิ่มเติม สำหรับเพศหญิงคือการมีประจำเดือน ดังนั้นเมื่อบุคคลหนึ่งมีสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากที่กล่าวมา ก็ถือว่าเขาได้บรรลุนิติภาวะแล้ว

ผู้ใดที่ปฏิเสธว่าการละหมาดไม่ได้เป็นวาญิบ (ข้อกำหนดทางศาสนาให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัดรายบุคคล) ถือว่าเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา (กัฟร) ส่วนผู้ที่ละทิ้งการละหมาดเนื่องจากความเกียจคร้าน บรรดาเศาะหาบะฮ์มีมติเอกฉันท์ว่าเขาเป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา และสิ่งแรกที่บ่าวจะถูกสอบสวนในวันกิยามะฮ์คือการละหมาด อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿إِنَّ الصَّلَاةَ كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَابًا مَّوْقُوتًا﴾

“แท้จริงการละหมาदनั้นเป็นบทบัญญัติที่ถูกกำหนดเวลาไว้สำหรับบรรดาผู้ศรัทธา” (อันนีสอาฮ์ : 103)

มีรายงานจากอิบน์อุมัร เราะชะฎีย์ลลอฮูอันฮูมา เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

بُيِّئَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامِ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَالْحَجِّ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ

“อิสลามถูกสร้างบนรากฐานห้าประการ คือกล่าวคำปฏิญาณตนว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่ควรแก่การเคารพยกย่องนอกจากอัลลอฮ์ และท่านนบีมุหัมมัดเป็นศาสนาทูตของอัลลอฮ์ ดำรงไว้ซึ่งการละหมาด จ่ายซะกาต ประกอบพิธีหัจญ์ และถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม : 8, 16)

และจากญาบิร เราะชะฎีย์ลลอฮูอันฮูมา เล่าว่า ฉันได้ยินท่านเราะซูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشِّرْكِ وَالْكَفْرِ تَرَكَ الصَّلَاةَ

“แท้จริงระหว่างชายคนหนึ่งกับการตั้งภาคีและการปฏิเสธศรัทธานั้นคือการละทิ้งการละหมาด” (บันทึกโดยมุสลิม : 82)

เช่นเดียวกันในการปฏิบัติการละหมาदनั้นมีคุณงามความดีอันยิ่งใหญ่ ดังรายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮ์ เราะฆิยัลลอฮุอันฮู รายงานว่าท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่

مَنْ تَطَهَّرَ فِي بَيْتِهِ ثُمَّ مَشَى إِلَى بَيْتٍ مِنْ بَيْتِ اللَّهِ، لِيَقْضِيَ فَرِيضَةً مِنْ فَرَائِضِ اللَّهِ، كَانَتْ خَطَايَاهُ إِحْدَاهَا تَحُطُّ خَطِيئَةً، وَالْأُخْرَى تَرْفَعُ دَرَجَةً .

“ผู้ใดที่อาบน้ำละหมาดอย่างสมบูรณ์ในบ้านของเขา และเดินทางไปยังบ้านหลังหนึ่งจากบ้านของอัลลอฮ์เพื่อปฏิบัติการละหมาดฟรัฎู ทุกอย่างก้าวของเขาก้าวหนึ่งจะลบล้างความผิดบาปและอีกก้าวหนึ่งจะยกระดับให้สูงขึ้น” (บันทึกโดยมุสลิม : 666)

และจากท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่

أَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَا يَمْحُو اللَّهُ بِهِ الْخَطَايَا، وَيَرْفَعُ بِهِ الدَّرَجَاتِ؟ قَالُوا بَلَى يَا رَسُولَ اللَّهِ، قَالَ: إِسْبَاغُ الْوُضُوءِ عَلَى الْمَكَارِهِ، وَكَثْرَةُ الْخَطَا إِلَى الْمَسَاجِدِ، وَانْتِظَارُ الصَّلَاةِ بَعْدَ الصَّلَاةِ، فَذَلِكَ الرِّبَاطُ

“พวกท่านต้องการหรือไม่ ฉันจะบอกสิ่งที่อัลลอฮ์จะทรงลบล้างความผิดด้วยกับมัน? พวกเขาบอกว่า ต้องการสิ โอ้ท่านเราะฮ์สูลของอัลลอฮ์ ท่านกล่าวว่า การอาบน้ำละหมาดอย่างสมบูรณ์ในยามยากลำบาก การก้าวเดินไปยังมัสญิดให้มากและการรอคอยการละหมาดหลังจากเสร็จจากการละหมาดหนึ่งแล้ว นั่นคือริบาฎ (การเฝ้ารักษาศาสนา)” (บันทึกโดยมุสลิม : 251)

และจากท่านเราะฮ์สูล คืออัลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าววา

مَنْ غَدَا إِلَى الْمَسْجِدِ وَرَاحَ، أَعَدَّ اللَّهُ لَهُ نَزْلَةً مِنَ الْجَنَّةِ كُلَّمَا غَدَا
أَوْ رَاحَ

“ผู้ใดไปหรือกลับจากมัสญิด อัลลอฮ์จะทรงเตรียมที่พำนักให้แก่เขาในสวรรค์ ทุกครั้งที่เขาไปหรือกลับ” (บันทึกโดยอัลบุคอรีร์ย์และมุสลิม : 662, 669)

ประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการละหมาด ดังต่อไปนี้

1. การละหมาดญะมาอะฮ์ที่มีสญูดเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับผู้ชาย มีรายงาน ท่านนบี คืออัลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าววา

لَقَدْ هَمَمْتُ أَنْ أَمُرَّ بِالصَّلَاةِ فَتُقَامَ، ثُمَّ أَخَالَفَ إِلَى مَنَازِلِ قَوْمٍ لَا
يَشْهَدُونَ الصَّلَاةَ، فَأُحْرِقَ عَلَيْهِم

“ฉันตั้งใจจะสั่งให้มีการละหมาดและให้ชายคนหนึ่งนำ
ละหมาด จากนั้นฉันจะไปยังบ้านของผู้ที่ไม่มาละหมาดพร้อม
กับพวกเรา แล้วจัดการเผาบ้านของพวกเขา” (บันทึกโดยอัลบุ
คอรีัยและมุสลิม : 2420, 651)

2. บัญญัติให้มุสลิมไปมัสญิดตั้งแต่นั้น ๆ ด้วยความ
สงบและสุขุม

3. เมื่อเข้ามัสญิด มีสุนนะฮ์ให้ก้าวเท้าขวาก่อน และ
กล่าวดูอาฮ์ว่า

اللهم افتح لي ابواب رحمتك

“โอ้อัลลอฮ์โปรดเปิดประตูแห่งความเมตตาของพระองค์แก่ข้า
พระองค์ด้วยเถิด” (บันทึกโดยมุสลิม : 1652)

4. ก่อนจะนั่งลงมีสุนนะฮ์ให้ละหมาดเคาะรพมัสญิด 2
ร็อกอะฮ์ก่อนจะนั่งลง มีรายงานจากอบูเกาะตาบะฮ์ เล่าว่า
ท่านเราะฮ์สูล คือลลิลลอฮูอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمُ الْمَسْجِدَ فَلْيَرْكَعْ رُكْعَتَيْنِ قَبْلَ أَنْ يَجْلِسَ

“เมื่อคนหนึ่งจากกลุ่มพวกท่านเข้าไปยังมัสญิด อย่าพียงนั่งจนกว่าเขาจะละหมาดสองร็อกอะฮ์ก่อน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 444, 714)

5. จำเป็นจะต้องปกปิดเอาเราะฮ์ในขณะที่ทำการละหมาด ซึ่งเอาเราะฮ์ของผู้ชาย เริ่มตั้งแต่สะดือถึงหัวเข่า และสำหรับผู้หญิงคือเรือนร่างของเธอทั้งหมดยกเว้นใบหน้าและฝ่ามือ

6. จำเป็นจะต้องผินหน้าไปทางกิบละฮ์ และถือเป็นเงื่อนไขสำคัญที่ละหมาดจะถูกตอบรับ ยกเว้นใน 2 กรณี คือ

1. เมื่อมีอุปสรรค เช่น เจ็บป่วย เป็นต้น

2. อยู่ระหว่างการเดินทาง กรณีนี้อนุโลมเฉพาะการละหมาดสุนนะฮ์ ซึ่งไม่รวมถึงการละหมาดฟัรฎู

7. จำเป็นจะต้องทำการละหมาดตามเวลาของมัน ห้ามละหมาดก่อนเข้าเวลา หรือปล่อยให้ล่าช้าจนหมดเวลา

8. การรีบเร่งไปละหมาด มุ่งมั่นให้ทันแถวหน้าและรอยคอยละหมาดในเวลาถัดไป ซึ่งล้วนมีคุณค่ามหาศาล ดังมีรายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮ์ เล่าว่า ท่านเราะฮ์สูล คือลัลลอฮ์ ฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่

لَوْ يَعْلَمُ النَّاسُ مَا فِي النِّدَاءِ وَالصَّفِّ الْأَوَّلِ، ثُمَّ لَمْ يَجِدُوا إِلَّا أَنْ
يَسْتَهْمُوا عَلَيْهِ لَأَسْتَهْمُوا، وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي التَّهْجِيرِ لَأَسْتَبْقُوا
إِلَيْهِ، وَلَوْ يَعْلَمُونَ مَا فِي الْعَتَمَةِ وَالصُّبْحِ لَأَتَوْهَا وَلَوْ حَبَوًّا

“หากผู้คนรู้ถึงคุณค่าของการอะซานและแถวหน้า และไม่พบวิธีอื่นนอกจากการจับสลาก พวกเขาที่จะจับสลากกัน และหากรู้ถึงคุณค่าของการรีบไปละหมาด พวกเขาที่จะแข่งขันกันไป และหากรู้คุณค่าของการละหมาดอีซ่าว์และฟัจญ์รี พวกเขาที่จะไปละหมาดแม้จะต้องคลานไปก็ตาม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 615, 437)

และท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า
لَا يَزَالُ أَحَدُكُمْ فِي صَلَاةٍ مَا دَامَتِ الصَّلَاةُ تَحْسِبُهُ، لَا يَمْنَعُهُ أَنْ
يَنْقَلِبَ إِلَى أَهْلِهِ إِلَّا الصَّلَاةُ

“คนหนึ่งคนใดในกลุ่มพวกท่านยังคงอยู่ในสภาพของการละหมาด ตราบใดที่เขายังคงรอคอยการละหมาด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 649-659)

เวลาละหมาด

เวลาละหมาดซุฮ์ริ เริ่มตั้งแต่ดวงอาทิตย์คล้อยจาก
กึ่งกลางท้องฟ้า (เอียงไปทางทิศตะวันตก) จนกระทั่งเงาของ
วัตถุยาวเท่าตัว (ความยาว) ของมัน

เวลาละหมาดอัศริ เริ่มเมื่อเงาของวัตถุยาวเท่าตัวของ
มันจนกระทั่งเวลาดวงอาทิตย์ตกดิน

เวลาละหมาดมัฆริบ ตั้งแต่ดวงอาทิตย์ตกดิน
จนกระทั่งแสงสีแดงบนขอบฟ้าหายไป ซึ่งเป็นแสงที่ปรากฏขึ้น
ตามหลังการตกของดวงอาทิตย์

เวลาละหมาดอิซาอ์ ตั้งแต่แสงสีแดงบนขอบฟ้าหายไป
จนกระทั่งถึงเที่ยงคืน

เวลาละหมาดฟัจญ์ริ ตั้งแต่รุ่งอรุณขึ้นจนกระทั่งดวง
อาทิตย์ขึ้น

สถานที่ที่ไม่อนุญาตให้ละหมาด

1. สุสาน ดังคำสอนของท่านนบี คืออลัลลอฮุอะลัยฮิ
วะสัลลิม กล่าวว่า

الأرضُ كُلُّها مسجدٌ إلا المقبرة والحمام

“แผ่นดินทั้งหมดเป็นสถานที่ที่ละหมาดได้ ยกเว้นห้องน้ำและสุสาน” (บันทึกโดยผู้รายงานทั้งห้าและถือว่าเป็นหะดีษที่ถูกต้อง) แต่การละหมาดญะนาซะฮ์สามารถทำที่สุสานได้

2. การละหมาดหันหน้าไปทางสุสาน จากอบูมูร้อด อัลฆอนะวีรียะเราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮู กล่าวไว้ว่า ฉันได้ยืนทำนเราะฮ์สุลค์อลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวไว้ว่า

لا تُصَلُّوا إلى القبور، ولا تجلسوا عليها

“อย่าละหมาดไปยังสุสาน และอย่าได้นั่งบนหลุมศพ” (บันทึกโดยมุสลิม : 973)

3. คอกอูฐ คือสถานที่ที่อยู่อาศัยของอูฐ และไม่อนุญาตให้ละหมาดสถานที่ที่สกปรกทั้งหลาย

วิธีการละหมาด

การตั้งเจตนาในขณะที่ละหมาดนั้นมีความจำเป็น เช่นเดียวกับการทำอิบาตะฮ์ประเภทอื่น ๆ และการตั้งเจตนาเกิดขึ้นภายในจิตใจ ไม่ต้องเอ่ยวาจาออกมาแต่อย่างใด

วิธีการละหมาด มีดังต่อไปนี้

1. หันหน้าไปทางกิบละฮ์ ด้วยอวัยวะทุกส่วนของร่างกาย โดยไม่เอนหรือเบี่ยงไปทางอื่น

2. กล่าวตักบีเราะตุลเอียะฮ์รอม โดยกล่าวว่า “อัลลอฮ์อัคร์” และยกมือขึ้นเสมอไหล่ หรือเสมอใบหูในขณะที่กล่าวตักบีร์

3. วางมือขวาลงบนหลังมือซ้าย และวางไว้เหนือหน้าอก

4. กล่าวดุอาอ์อิสติฟตาฮ์ เช่น “อัลหัมดุลิลลาฮิ ฮัมดันกะษีร็อน ฎ็อยยิบัน มุบาเราะกันฟิฮิ” ความหมาย “ขอสรรเสริญแด่อัลลอฮ์ ด้วยการสรรเสริญอย่างมากมาย อันดีงาม และเปี่ยมด้วยความสิริมงคล” (บันทึกโดยมุสลิม : 600)

หรือกล่าวว่า “สุบหานะ กัลลอฮุมมะ วะบิห์มดิกะ วะตะบาระกะสมุกะ วะตะอาลา ญัตตุกะ วะลาอิลาฮะ ฆ็อยรูกะ” ความหมาย “มหาบริสุทธิ์แต่พระองค์ โอ้อัลลอฮ์ พร้อมด้วยการสรรเสริญของพระองค์ พระนามของพระองค์ทรงเปี่ยมด้วยความสิริมงคล เกียรติของพระองค์ทรงสูงส่ง และไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากพระองค์” (บันทึกโดยอบูดาวูดและติรมิซีย์ : 775, 242)

หรือจะดุอาอ์อิสติฟตาฮ์บทอื่นก็ได้ และหากมีการเปลี่ยนบทดุอาอ์ต้นอื่นบ้าง ก็จะเป็นการปฏิบัติที่ดียิ่ง ซึ่งการไม่

ยึดปฏิบัติในบทเดียวเสมอ นั้น จะช่วยให้เกิดความนอบน้อม และความสงบของหัวใจ

5. กล่าว “อะอูซุบิลลาฮิ มินัชชัยฏอนิรเราะอีม” ความหมาย “ข้าพเจ้าขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮ์ให้รอดพ้นจากชัยฏอนมารร้ายที่ถูกสาปแช่ง”

6. กล่าว “บิสมิลลาฮิรเราะฮ์มานิรเราะหีม” และอ่าน สุเราะฮ์อัลฟาติหะฮ์

7. อ่านอายะฮ์หนึ่งอายะฮ์ใดจากอัลกุรอาน

8. ยกมือขึ้นระดับไหล่และกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบร” ในขณะที่ก้มลงรูกูให้วางมือทั้งสองบนเข่า กางนิ้วมือออก และกล่าวว่า “สุบหานะ ร็อบบียัลอะซีมี” ความหมาย “มหาบริสุทธิ์แด่พระผู้อภิบาลผู้ยิ่งใหญ่ของข้าพเจ้า” และที่ถูกต้องตามสุนนะฮ์ให้กล่าว 3 ครั้ง เป็นที่อนุญาตให้กล่าวมากกว่านั้น แต่ต้องไม่ต่ำกว่า 1 ครั้ง

9. เงยศรีษะจากการรูกู โดยกล่าวว่า “สะมิอัลลอฮุลิมัน หะมิดะฮฺ” สำหรับอิหม่ามและผู้ละหมาดคนเดียว ส่วนมะอุมุมและผู้ละหมาดคนเดียวกล่าวว่า “ร็อบบะนา วะละกะลัมดฺ” แล้ววางมือขวาที่บนมือซ้ายเหนือหน้าอก

10. กล่าวขณะยืนว่า “อัลลอฮุมมะ ร็อบบะนา ละ กัลหัมดุ มิลอัสสะมาวาติ วมิลอัสอัรรฎู วมิลอะ มาชิตะ มิน ซัยอินบะอูด” (บันทึกโดยมุสลิม : 771)

11. สูญุดครั้งแรกและกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบร” และ สูญุดโดยใช้อวัยวะทั้งเจ็ดส่วน ได้แก่ หน้าผากพร้อมจมูก ฝ่ามือ ทั้งสอง เข่าทั้งสอง และปลายเท้าทั้งสอง โดยให้แยกต้นแขน ออกจากลำตัวและยกข้อออกจากต้นขา หันปลายเท้าไปทาง กิบละฮ์ กล่าวในสูญุดว่า “สุบหานะร็อบบียัลอะอ์ลา” สุนนะฮ์ ให้กล่าว 3 ครั้ง และสามารถกล่าวมากกว่านั้นได้ และการ กล่าวเพียงครั้งเดียวก็ถือว่าใช้ได้ และส่งเสริมให้ขอคูอาฮ์ ในขณะที่สูญุดให้มาก ๆ เพราะเป็นช่วงเวลาหนึ่งที่คูอาฮ์จะถูก ตอบรับ

12. เงยศรีษะจากการสูญุดโดยกล่าวว่า “อัลลอฮุ อักบร” และนั่งระหว่างสูญุดทั้งสอง โดยนั่งบนเท้าซ้าย วางมือ ขวามบนปลายต้นขาขวาใกล้เข่าและวางมือซ้ายบนปลายต้นขา ซ้ายใกล้เข่าทางนิ้วมือตามปกติ และกล่าวขณะนั่งว่า “ร็อบบิฆิ ฟิริลีย์ ร็อบบิฆิฟิริลีย์”

13. สูญุดครั้งที่สองและปฏิบัติเหมือนการสูญุดครั้งแรกทุกประการ

14. ลุกขึ้นจากการสujudครั้งที่สองโดยกล่าวว่า “อัลลอฮ์อัคร์” และยืนตรง

15. ละหมาดร็อกอะฮ์ที่สองเหมือนร็อกอะฮ์แรกทุกประการ ทั้งคำกล่าวและการกระทำ ยกเว้นไม่ต้องอ่านดุอาอ์อิฟติตาร์ท และหลังจากสujudครั้งที่สองให้นั่งเหมือนการนั่งระหว่างสองสujud แต่ให้กำมือขวายกนิ้วชี้และใช้นิ้วหัวแม่มือแตะกับนิ้วกลางชี้ นิ้วขณะกล่าวตะชะฮุด คือการกล่าวว่า “อັตตะหียาตุลิลลาฮ์ วัศศอลาواة วัฏฏ็อยยิบาต อัสสะลามุอะลัยกะ อัยยูฮันนะบียะ วะเราะห്മะตุลลอฮ์ วะบะรอกาตุฮ์ อัสสะลามุอะลัยนา วะอะลาอิบาติลลาฮิศศอลิหีน อັชชะดุอัลลาอิลลาฮะ อิลลัลลอฮุ วะอັชชะดุอันนะมุหัมมัดัน อับดุลฮุ วะเราะฮู ลุฮ์”

ความหมายของคำกล่าวตะชะฮุด

“การถวายความเคารพทั้งหลาย การประสาทพร และสิ่งดีงามทั้งมวลเป็นของอัลลอฮ์ ขอความศานติจงมีแต่ท่านไอน์บี และความเมตตาของอัลลอฮ์ และความจำเริญของพระองค์ ขอความศานติจงมีแต่พวกเรา และบ่าวผู้ทรงคุณธรรมทั้งหลายของอัลลอฮ์ ฉันขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้า

อื่นใดนอกจากอัลลอฮ์และฉันขอปฏิญาณว่า มุหัมมัดคือบ่าว และศาสนทูตของพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรี : 831)

และมีรูปแบบคุดอาร์ทะชะฮะฮ์จำนวนอื่น ๆ ที่มีรายงาน มาเช่นกัน

หลังจากนั้นถ้าเป็นละหมาดจำนวน 3 ร็อกอะฮ์ เช่น มัฆริบ หรือจำนวน 4 ร็อกอะฮ์ เช่น ซุหฺริ อัศริ หรืออิซาอ์ให้ลุก ขึ้นโดยกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบัร” ยกมือขึ้นระดับไหล่ขณะลุก ขึ้นแล้วทำละหมาดในส่วนที่เหลือตามลักษณะของร็อกอะฮ์ที่ 2 แต่จะอ่านสุเราะฮ์อัลฟาติหะฮ์เพียงอย่างเดียวในขณะที่ยืน และหลังจากสญูดครั้งที่สองของร็อกอะฮ์สุดท้ายให้นั่งอ่านตะ ชะฮะฮ์และอ่านเศาะลาวาตอิบรอฮีมียะฮ์ ว่า

“อັตตะหียาตุลิลลาฮ์ วัสศอลาواة วัสสุลฎอนัยยิบาต อัสสะลามุอะลัยกะ อัยยูฮันนะบียะ วะเราะหฺมะตุลลอฮ์ ะบะ รอกาตุฮ์ อัสสะลามุอะลัยนา ะอะลาอิบาติลลาฮิซซอลิฮีน อัช ชะคุดอัลลา อิลาฮะอิลัลลลอฮุ ะอັชชะคุดันนะมุหัมมัดัน อับ ดุฮฺ ะเราะฮฺสุลฎัน อัลลอฮุมมะค็อลลี อะลามุหัมมัด ะอะลาอาลี มุหัมมัด กะมาค็อลลัยตะ อะลาอิบรอฮีม ะอะลาอาลีอิบรอ ฮีม อินนะกา ะหะมีคุดมมะญีต อัลลอฮุมมะบาริก อะลามุหัมมัด

วะอะลาอาลิมุหัมมัด กะมาบาร็อกตะ อะลาอิบรอฮีม วะอะลาอาลอิบรอฮีม อินนะกา หะมีดุมมะญีด”

ความหมาย “การถวายความเคารพทั้งหลาย การประสาทพร และสิ่งดีงามทั้งหมด เป็นของอัลลอฮ์ ขอความศานติจงมีแต่ท่าน โอ้นบี และความเมตตาของอัลลอฮ์ และความจำเริญของพระองค์ ขอความศานติจงมีแต่พวกเรา และบ่าวผู้ทรงคุณธรรมทั้งหลายของอัลลอฮ์ ฉันขอปฏิญาณว่า ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์และฉันขอปฏิญาณว่า มุหัมมัดคือบ่าวและศาสนทูตของพระองค์ โอ้อัลลอฮ์โปรดประทานความศานติแก่ท่านนบีมุหัมมัดและครอบครัวของท่าน เช่นที่พระองค์ได้ประประทานความศานติแก่ท่านนบีอิบรอฮีมและแก่ครอบครัวของท่านนบีอิบรอฮีม แท้จริงพระองค์เป็นผู้ควรแก่การสรรเสริญ ผู้ทรงเกียรติยิ่ง”

หลังจากนั้นให้ขอดุอาอ์ตามที่ต้องการและสุนนะฮ์ให้วิงวอนขอดุอาอ์ให้มาก ๆ เป็นการดีให้ขอดุอาอ์ตามที่มีปรากฏรายงานจากท่านนบี คืออัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสลัลม์ อาทิ

اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ جَهَنَّمَ، وَمِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ، وَمِنْ

فِتْنَةِ الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ، وَمِنْ شَرِّ فِتْنَةِ الْمَسِيحِ الدَّجَالِ

“ไอ้อัลลอฮ์ แท้จริงข้าพเจ้าขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้รอดพ้นจากการลงโทษในหลุมฝังศพ จากการลงโทษในไฟนรก จากบททดสอบของชีวิตและความตายและจากความชั่วร้ายของดีัจฉญาณ”

16. กล่าวสลามโดยหันหน้าไปทางขวา โดยกล่าวว่า “อัสสลามูอะลัยกุม วะเราะห์มะตุลลอฮ์” แล้วสลามไปทางซ้ายเช่นเดียวกัน

17. สุนนะฮ์ให้นั่งในท่าตะวัรูก ในตะชะฮุดสุดท้ายของละหมาดซุฮรี อัศรี มัฆริบ และอิซาอ์ กล่าวคือตั้งฝ่าเท้าขวาสอดเท้าซ้ายออกจากใต้ขาขวาโดยนั่งให้สะโพกแตะพื้น โดยวางมือทั้งสองเหมือนกับการนั่งตะชะฮุดครั้งแรก

บทรำลึกหลังละหมาด

เมื่อเสร็จจึ้นจากการละหมาด สิ่งทีส่งเสริมให้ผู้ละหมาดกล่าวซิกรทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน ดังนี้

أستغفر الله

กล่าวอัสตัมฟิรุลลอฮ์ จำนวน 3 ครั้ง

اللهم أنت السلام ومنك السلام، تباركت يا ذا الجلال والإكرام

“โอ้อัลลอฮ์ พระองค์คือความสันติ และจากพระองค์คือความสันติ ขอพระองค์ทรงประทานความจำเริญ โอ้อั้ผู้ทรงความยิ่งใหญ่และเกียรติยศ” (บันทึกโดยมุสลิม : 591)

لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، اللهم لا مانع لما أعطيت، ولا معطي لما منعت، ولا ينفع ذا الجد منك الجد.

“ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใด ๆ แก่พระองค์อำนาจการปกครองเป็นของพระองค์ และการสรรเสริญเป็นของพระองค์ และพระองค์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง โอ้อัลลอฮ์ ไม่มีผู้ใดขัดขวางสิ่งที่พระองค์ประทานและไม่มีผู้ใดให้ในสิ่งที่พระองค์ทรงห้ามและความมั่งคั่งของผู้ใดก็ไม่อาจช่วยเขาได้ต่อหน้าพระองค์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 844, 593)

لا إله إلا الله وحده، لا شريك له له الملك وله الحمد وهو على كل شيء قدير، ولا حول ولا قوة إلا بالله، لا إله إلا الله ولا نعبد إلا إياه، له النعمة وله الفضل، وله الثناء الحسن، لا إله إلا الله مخلصين له الدين ولو كره الكافرون

“ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีอื่นใดแก่พระองค์ อำนาจอการปกครองเป็นของพระองค์ และการสรรเสริญเป็นของพระองค์ไม่มีพลังและอำนาจใด ๆ นอกจากด้วยอัลลอฮ์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ เราไม่เคารพภักดีต่อใครนอกจากพระองค์ ความโปรดปรานเป็นของพระองค์ และความดิงามเป็นของพระองค์ ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ เรามีความบริสุทธิ์ใจต่อพระองค์ในศาสนา แม้ว่าผู้ปฏิเสธศรัทธาจะรังเกียจก็ตาม” (บันทึกโดยมุสลิม : 594)

หลังจากนั้นให้กล่าวสุบหาน์ลลอฮ์ 33 ครั้ง อัลหัมดุลิลลาฮ์ 33 ครั้ง และอัลลอฮ์อักบับ 33 ครั้ง และกล่าวให้ครบจำนวน 100 ครั้งด้วยประโยคที่ว่า

لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد وهو على

كل شيء قدير

“ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์เพียงพระองค์เดียว ไม่มีภาคีใด ๆ แก่พระองค์ อำนาจอการปกครองเป็นของพระองค์ และการสรรเสริญเป็นของพระองค์ และพระองค์ทรงเดชานุภาพเหนือทุกสิ่ง” (บันทึกโดยมุสลิม : 597)

และให้อ่านอายะฮ์กุรสีย์ สุเราะฮ์อัลอิคลาศ อัลฟะลัก และอันนาส หลังละหมาดทุกเวลาและเป็นสิ่งที่พึงกระทำในการอ่านสุเราะฮ์เหล่านี้สามครั้งหลังละหมาดฟัจญ์ริและมีขริบ

ผู้มาละหมาดสาย

ผู้มาละหมาดสาย คือ ผู้ที่พลาดบางส่วนของการละหมาดไปจากการละหมาดร่วมกับอิหม่ามไม่ว่าจะหนึ่ง ร็อกอะฮ์หรือมากกว่านั้นถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของละหมาดของเขา เมื่ออิหม่ามให้สลามครั้งที่สองแล้วให้ผู้มาสายลุกขึ้นละหมาดต่อในส่วนที่เขาได้พลาดไป ร็อกอะฮ์ที่เขาได้ร่วมกับอิหม่ามถือเป็นร็อกอะฮ์แรกของละหมาดเขา และการได้ทันรูกูฮ์หนึ่ง ถือว่าได้ร็อกอะฮ์นั้น ด้วยการได้รูกูฮ์พร้อมอิหม่ามหากได้รูกูฮ์พร้อมอิหม่าม ก็ถือว่าได้ร็อกอะฮ์นั้นครบถ้วน

ผู้มาสายเมื่อเข้ามายังมีสติ

ควรเข้าร่วมกับญะมาอะฮ์ทันทีในสภาพที่อิหม่ามไม่ว่าจะยืน รูกูฮ์ สujud หรือทำใดก็ตาม โดยไม่ควรรอให้อิหม่ามลุกขึ้นร็อกอะฮ์ถัดไป และให้กล่าวตักบีเราะตุลเอียะห์รอมในท่ายืน ยกเว้นผู้มีข้อผ่อนปรน เช่น ผู้ป่วย

สิ่งที่ทำให้เสียการละหมาด

1. การพูดโดยเจตนา แม้เพียงเล็กน้อย
2. การเบี่ยงร่างกายทั้งหมดออกจากทิศกิบละฮ์
3. เกิดภาวะหนึ่งที่ทำให้เสียน้ำละหมาด
4. การเคลื่อนไหวอวัยวะมากมายนานหลายครั้งและมีความต่อเนื่องโดยไม่จำเป็น
5. การหัวเราะ แม้เพียงเล็กน้อย
6. เจตนาเพิ่มจำนวนการรูกูฮ์ การสุญูด การยืน หรือการนั่ง
7. ทำน้ำหนักอีมามโดยเจตนา

วาญิบของการละหมาด

1. การกล่าวตักบิรทั้งหมดนอกจากตักบิรครั้งแรกเข้าสู่ละหมาด
2. การกล่าวขณะรูกูฮ์ว่า “สุบหานะ ร็อบบียัลอะซีมี” จำนวน 1 ครั้ง
3. การกล่าวเมื่อขึ้นจากรูกูฮ์ว่า “อะมีอัลลอฮู ลีมันหะมิดะฮ์” สำหรับผู้ละหมาดคนเดียวและอีมาม

4. การกล่าวหลังจากเงยหน้าขึ้นจากรุกู้อ์ว่า “ร็อบบะนา วะละกะลัหมัด”
5. การกล่าวขณะสุญูดว่า “สุบหานะ ร็อบบียัลอะลลา” จำนวน 1 ครั้ง
6. การกล่าวขณะนั่งระหว่างสองสุญูดว่า “ร็อบบิฆฟิรลี”
7. การกล่าวตะชะฮุดครั้งแรก
8. การนั่งเพื่อตะชะฮุดครั้งแรก

รูกุนของการละหมาด

1. การยืนละหมาดในขณะละหมาดฟัรฎู หากมีความสามารถ ส่วนละหมาดสุนนะฮ์ไม่จำเป็น (วาญิบ) ต้องยืนแต่การละหมาดโดยการนั่งจะได้ผลบุญครั้งหนึ่งของการยืนละหมาด
2. ตักบีเราะตุลเอียะห์รอม เมื่อเริ่มละหมาด
3. การอ่านอัลฟาติหะฮ์ในทุกร็อกอะฮ์
4. การรุกู้อ์ในทุกร็อกอะฮ์
5. การยืนตรงหลังจากรุกู้อ์

6. การสujudด้วยกบอวัยวะทั้งเจ็ดส่วน จำนวน 2 ครั้ง
ในทุกกร้อกอะฮ์

7. การนั่งระหว่างสองสujud

8. ความสงบและนิ่ง (ภูอมะนีนะฮ์) ในทุกอิริยาบถที่
กล่าวมา

9. ตะชะฮุดครั้งสุดท้าย

10. การนั่งเพื่อตะชะฮุดครั้งสุดท้าย

11. การเศาะละวาตแต่ท่านนบี คือลัลลอลฮุอะลัยฮิ
วะสลัลัม

12. การกล่าวสลาม

13. การเรียงตามลำดับให้ถูกต้องระหว่างหลักการ (รูกุน)

การเผอเรอในขณะละหมาด

การเผอเรอ คือ การหลงลืม เมื่อผู้ละหมาดเผอเรอใน
ละหมาดของตน เช่น ทำเกิน ทำขาด หรือเกิดความสงสัยว่า
เกินหรือขาด ในกรณีนี้มีบัญญัติให้ทำการสujudสะฮ์วู

หากผู้ละหมาดเผอเรอทำเกินในละหมาดของตน เช่น เพิ่มการยืน การรुकู้อ์ หรือการสุญุด เป็นต้น ให้เขาทำสุญุดสะฮ์ 2 ครั้งหลังจากการกล่าวสลาม

เช่นเดียวกัน หากผู้ละหมาดเผอเรอทำขาดบางสิ่งจากการกระทำ หรือคำกล่าวของละหมาด ถ้าสิ่งที่ขาดไปเป็นรุกุน เช่น ลิมรुकู้อ์แล้วนึกขึ้นได้ก่อนเริ่มอ่านอัลฟาติหะฮ์ของร็อกอะฮ์ถัดไป ให้กลับไปทำรुकู้อ์นั้น และละหมาดต่อจากจุดนั้น และทำสุญุดสะฮ์ 2 แต่ถ้านึกขึ้นได้หลังจากเริ่มอ่านอัลฟาติหะฮ์ของร็อกอะฮ์ถัดไป ร็อกอะฮ์ที่ขาดรุกุนนั้น ถือว่าใช้ไม่ได้ และให้ร็อกอะฮ์ถัดไปแทนตำแหน่งร็อกอะฮ์นั้น

และถ้ารู้ว่าขาดรุกุนหลังจากสลามแล้ว หากช่วงเวลายังไม่นาน ให้กลับมาทำร็อกอะฮ์นั้นให้ครบ แล้วทำสุญุดสะฮ์ 2 แต่ถ้าช่วงเวลาผ่านไปนาน หรือเสียน้ำละหมาด ให้ละหมาดใหม่ทั้งหมด

แต่ถ้าสิ่งที่ขาดไปเป็นวาญิบ เช่น การนั่งตะชะฮุดแรก เป็นต้น ให้ทำสุญุดสะฮ์ 2 ครั้งก่อนจะให้สลาม

ส่วนกรณีที่ผู้ละหมาดอยู่ในสภาพหงาย หากหงายในจำนวนร็อกอะฮ์ เช่น หงายว่าละหมาดไปแล้ว 2 หรือ 3

ร็อกอะฮ์ ให้ยึดจำนวนที่น้อยกว่า เพราะถือว่าเป็นจำนวนที่แน่นอน จากนั้นให้สujudสะฮ์วก่อนจะให้สละ

และในกรณีสงสัยว่าได้ละทิ้งรูกุนหรือไม่ ให้ถือว่าได้ละทิ้งจริง แล้วทำรูกุนนั้นใหม่ และสujudสะฮ์ว แต่ถ้าข้อสงสัยนั้นเอนเอียงไปทางใดทางหนึ่งมากกว่า ให้ปฏิบัติตามสิ่งที่คิดว่าถูกต้องกว่า จากนั้นให้สujudสะฮ์ว

ละหมาดสุนนะฮ์ประจำ (สุนนะฮ์เราะวาติบ)

เป็นที่ส่งเสริมสำหรับมุสลิมทุกคนให้รักษาการละหมาดสุนนะฮ์เราะวาติบจำนวน 12 ร็อกอะฮ์ ขณะที่ทำนักร้องอยู่ในถิ่นโดยไม่มีการเดินทาง อันได้แก่

- ก่อนละหมาดซุฮริจำนวน 4 ร็อกอะฮ์
- หลังละหมาดซุฮริจำนวน 2 ร็อกอะฮ์
- หลังละหมาดมักริบจำนวน 2 ร็อกอะฮ์
- หลังละหมาดอิชาฮ์จำนวน 2 ร็อกอะฮ์
- ก่อนละหมาดศุบฮิจำนวน 2 ร็อกอะฮ์

จากอุมมุหะบีบะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่า ฉันได้ยินท่านเราะสูล ศ็อลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า “ไม่มี

มุสลิมคนใดละหมาดสุนนะฮ์จำนวน 12 ร็อกอะฮ์ในแต่ละวัน นอกเหนือจากฟัรฎู เว้นแต่อัลลอฮ์จะทรงสร้างบ้านหลังหนึ่งให้เขาในสวนสวรรค์” (บันทึกโดยมุสลิม : 728)

และประเสริฐที่สุดในการละหมาดสุนนะฮ์เราะวาติบ และในละหมาดสุนนะฮ์ทั่วไป คือการละหมาดที่บ้านของเขาเอง จากญาบิร บิน अबดุลลอฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮู กล่าวว่า ท่านเราะซูล คือลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่า “เมื่อคนใดจากพวกท่านได้ละหมาดที่มีสติเสร็จ ให้เขาละหมาดสุนนะฮ์บางส่วนที่บ้าน แท้จริงอัลลอฮ์ทรงทำให้บ้านของเขามีส่วนหนึ่งจากการละหมาดของเขา” (บันทึกโดยมุสลิม : 778)

และมีหะดีษจากซัยด์ บิน ซาบิต เราะฎิยัลลอฮุอันฮู เล่าว่า ท่านนบี คือลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่า “แท้จริงการละหมาดที่ดีที่สุดของคนหนึ่งคือการละหมาดที่บ้านของเขา นอกจากที่ละหมาดฟัรฎู” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 721, 6113)

ละหมาดวิตร

ส่งเสริมมุสลิมให้ดำรงรักษาการละหมาดวิตร ซึ่งเป็นสุนนะฮ์ที่ถูกเน้นย้ำอย่างยิ่ง เวลาของละหมาดวิตร ตั้งแต่หลัง

ละหมาดอิซาอ์จนถึงก่อนเวลาฟัจญ์ริ และเวลาที่ที่ดีที่สุดคือช่วงท้ายของคืน สำหรับผู้ที่มั่นใจว่าจะตื่นขึ้นมาละหมาดได้ การละหมาดวิตรเป็นสุนนะฮ์ที่ท่านเราะฮ์สูล คืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ไม่เคยละทิ้ง ไม่ว่าจะขณะเดินทางหรือพำนักประจำถิ่น และจำนวนร็อกอะฮ์ของวิตรอย่างน้อยที่สุด 1 ร็อกอะฮ์ ท่านเราะฮ์สูล คืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام เคยละหมาดในเวลากลางคืน 11 ร็อกอะฮ์ ดังที่ปรากฏในหะดีษของอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา เล่าว่า “แท้จริงท่านเราะฮ์สูล คืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ละหมาดในเวลากลางคืน 11 ร็อกอะฮ์ โดยท่านละหมาดด้วย 1 ร็อกอะฮ์” (บันทึกโดยมุสลิม : 736)

การละหมาดยามค่ำคืน 2 ร็อกอะฮ์ต่อหนึ่งครั้ง ดังที่มีรายงานจากอิบนุอุมร์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮู มีชายคนหนึ่งได้ถามท่านนบี คืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ถึงการละหมาดยามค่ำคืน ท่านนบีตอบว่า “ละหมาดยามค่ำคืน 2 ร็อกอะฮ์ต่อหนึ่งครั้ง หากใครกลัวว่าจะถึงเวลาศุบฮิก็ให้ละหมาด 1 ร็อกอะฮ์เป็นวิตรสำหรับละหมาดที่เขาได้ปฏิบัติไปแล้ว” (บันทึกโดยมุสลิม : 749)

และส่งเสริมให้อ่านดุอาอ์กุนุต หลังจากการรูกูอ์ในละหมาดวิตรบ้างเป็นครั้งคราว ตามหะดีษของหะซัน บิน อะ

ลีย์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา กล่าวว่่า ท่านเราะฮูล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม ได้สอนถ้อยคำกุนูตให้เขาอ่านในละหมาด วิตร แต่เขาไม่ได้กระทำเป็นประจำ เพราะผู้ที่กล่าวถึงวิธีการ ละหมาดของท่านนบี ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม ไม่ได้พูดถึง การกุนูตของท่าน

และเป็นการส่งเสริมสำหรับผู้ที่พลาดการละหมาดใน ตอนกลางคืน ให้ชดเชยในเวลากลางวันเป็นจำนวนคู่ เช่น ละหมาด 2, 4, 6, 8 หรือ 10 ร็อกอะฮ์ตามการปฏิบัติของ ท่านนบี ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม

สุนนะฮ์ฟัจญริ ๒ ร็อกอะฮ์

สุนนะฮ์ฟัจญริเป็นส่วนหนึ่งของสุนนะฮ์เราะฮวาติบซึ่ง ท่านเราะฮูล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม ให้ความสำคัญและ รักษาไว้เป็นประจำ ท่านไม่เคยละเลย ทั้งขณะเดินทางหรือ ฟ่านักประจำถิ่น จากอาอิชะฮ์ รอฎิยัลลอฮุอันฮา กล่าวว่่า “ท่านนบีค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม ไม่ได้ให้ความสำคัญกับ สุนนะฮ์ใดมากเท่ากับ 2 ร็อกอะฮ์ก่อนละหมาดศุบฮิ” (บันทึก โดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 1163, 724)

และท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวอีกว่า “2 ร็อกอะฮ์ก่อนฟัจญ์ริดียิ่งกว่าโลกดุนยาและสิ่งที่อยู่ในโลกทั้งหมด” และมีสุนนะฮ์ให้อ่านสุเราะฮ์อัลกาฟิรูนในร็อกอะฮ์แรก และสุเราะฮ์อัลอิลลาศในร็อกอะฮ์ที่สอง ดังมีรายงานว่า ในบางครั้งท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม อ่านในร็อกอะฮ์แรกว่า

﴿ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا ﴾

“พวกท่านจงกล่าวเถิด เราได้ศรัทธาต่ออัลลอฮ์และสิ่งที่ถูกประทานลงมาแก่เรา” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 136)

และในร็อกอะฮ์ที่สองว่า

﴿ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ ﴾

“จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) ว่า โอ้อับรรดาผู้ได้รับคัมภีร์ จงมายังถ้อยคำหนึ่งซึ่งเท่าเทียมกัน ระหว่างเราและพวกท่าน”(อาลิอิมรอน : 64)

ทั้งนี้ส่งเสริมให้ละหมาดสั้น ๆ ทั้ง 2 ร็อกอะฮ์ ตามการปฏิบัติของท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม สำหรับผู้ที่ละหมาดไม่ทันก่อนละหมาด ให้ละหมาดชดเชยได้หลังเสร็จละหมาดฟัจญ์ริ แต่เวลาชดเชยที่ประเสริฐกว่าให้กระทำหลังจากดวงอาทิตย์ขึ้นแล้ว โดยความสูงประมาณหนึ่งช่วง

หากจนกระทั่งถึงก่อนเวลาต้องห้ามการละหมาดในช่วงตะวัน
เริ่มคล้อย

ละหมาตฎุฮา

ละหมาตฎุฮา คือ ละหมาตของผู้ที่หวนกลับสู่อัลลอฮ์
เป็นสุนนะฮ์ที่ได้รับการส่งเสริม เน้นย้ำ และมีหะดีษที่กล่าว
ส่งเสริมให้ปฏิบัติมากมาย เช่น มีรายงานจากอบูซัร
เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิ
วะสัลลัม กล่าวว่า

يُصْبِحُ عَلَى كُلِّ سُلَامَى مِنْ أَحَدِكُمْ صَدَقَةٌ: فَكُلُّ تَسْبِيحَةٍ
صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَحْمِيدَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَهْلِيلَةٍ صَدَقَةٌ، وَكُلُّ تَكْبِيرَةٍ
صَدَقَةٌ، وَأَمْرٌ بِالْمَعْرُوفِ صَدَقَةٌ، وَنَهْيٌ عَنِ الْمُنْكَرِ صَدَقَةٌ. وَيُجْزِيءُ
مِنْ ذَلِكَ رُكْعَتَانِ يَرْكَعُهُمَا مِنَ الضُّحَى

“ทุกข้อกระดุกของบุคคลหนึ่งมีศอดตะเกาะฮ์ที่ต้องกระทำในทุก
วัน ทุกการกล่าวตัสบีห์เป็นศอดตะเกาะฮ์ ทุกการกล่าวตะห്മีด
เป็นศอดตะเกาะฮ์ ทุกการกล่าวตักบิรเป็นศอดตะเกาะฮ์ ทุกการ
กล่าวตะฮ์ลีลเป็นศอดตะเกาะฮ์ การสั่งใช้ทำความดีเป็นศอดตะ
เกาะฮ์ การห้ามปรามความชั่วเป็นศอดตะเกาะฮ์ และการ

ละหมาดกุฮา 2 ร็อกอะฮ์เป็นการเพียงพอสำหรับสิ่งเหล่านี้ทั้งหมด” (บันทึกโดยมุสลิม : 720)

และมีรายงานจากอบูฮูร็อยเราะฮ์ เราะฆิยัลลอฮฺอันฮูกล่าวว่

أوصاني خليلي صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بثلاث، لا أدعهن حتى
أموت: صيام ثلاثة أيام من كل شهر، وصلاة الضحى، ونوم
على وتر

“สหายรักของฉัน (ท่านนบี) ได้สั่งเสียฉันไว้ 3 ประการ ฉันไม่เคยละทิ้งจนกระทั่งเสียชีวิต คือ การถือศีลอด 3 วันในทุกเดือน การละหมาดกุฮา และการละหมาดวิตรก่อนนอน” (บันทึกโดยบุคอรีและมุสลิม : 1178, 721)

เวลาที่ดีที่สุดที่สุดของละหมาดกุฮา คือ เมื่อเวลากลางวันเริ่มสูงขึ้น ความร้อนจากดวงอาทิตย์เริ่มแรงขึ้น และเวลาสิ้นสุดลงเมื่อดวงอาทิตย์เคลื่อนไปจากจุดสูงสุด และจำนวนร็อกอะฮ์ของละหมาดกุฮา อย่างน้อยคือ 2 ร็อกอะฮ์ และไม่จำกัดจำนวนสูงสุดเอาไว้

ช่วงเวลาที่ย้ำห้ามละหมาด

ช่วงเวลาที่ย้ำห้ามละหมาดมี 3 เวลาด้วยกัน ประกอบด้วย

1. หลังละหมาดฟัจญ์ริจนกระทั่งดวงอาทิตย์ขึ้น และสูงขึ้นประมาณหนึ่งช่วงหอก

2. ขณะที่ดวงอาทิตย์อยู่ตรงศีรษะจนกระทั่งเคลื่อนไปทางทิศตะวันตก (ซึ่งสามารถรับรู้ได้จากเงาที่ยืดสั้นที่สุดแล้วเริ่มยาวขึ้น)

3. หลังละหมาดอัศริจนกระทั่งดวงอาทิตย์ตก

อย่างไรก็ตาม อนุญาตให้ละหมาดบางประเภทได้ในช่วงเวลาต้องห้าม อาทิ ละหมาดที่มีสาเหตุ ได้แก่ การละหมาดให้เกียรติมีสญิต การละหมาดญะนาซะฮ์ การละหมาดสุริยคราสและจันทรคราส การละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ของการฎอวาฟ และการละหมาด 2 ร็อกอะฮ์หลังอาบน้ำละหมาด เป็นต้น

รวมถึงการชดใช้ (กอฎอฮ์) ละหมาดฟิรฎูที่ขาดไปด้วยตามคำกล่าวของท่านนบี คืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ว่า

مَنْ نَسِيَ صَلَاةً أَوْ نَامَ عَنْهَا، فَكَفَّارَتُهَا أَنْ يُصَلِّيَهَا إِذَا ذَكَرَهَا

“ผู้ใดลืมละหมาดหรือเผลอหลับไป ก็ให้เขาละหมาดเมื่อนึกขึ้นได้” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 597, 684)

และในทำนองเดียวกัน อนุญาตให้ชดใช้ละหมาดสุนนะฮ์ของฟัจญ์ริ และอนุญาตให้ชดใช้สุนนะฮ์ของชุฮ์ริหลังละหมาดอัศรีได้ เพราะไม่ถือว่าเป็นการละหมาดในเวลาของมัน

บทบัญญัติว่าด้วยเรื่องชะกาต

أركان الإسلام

ข้อชี้ขาด (หุกุม) ของชะกาต

ชะกาต เป็นเสาหลักที่สามของอิสลาม และเป็นสิ่งจำเป็น (วาญิบ) สำหรับมุสลิมทุกคนที่บรรลุนิติภาวะ เมื่อมีทรัพย์สินถึงพิกัด (นิศอบ) ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ﴾

“และพวกเจ้าจงดำรงไว้ซึ่งการละหมาด และจงชำระชะกาตเถิด” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 110)

การบัญญัติชะกาตมีวิทยปัญญาและประโยชน์

มากมาย อาทิเช่น

1. เพื่อชำระล้างจิตใจให้บริสุทธิ์ และห่างไกลจากความตระหนี่และความเห็นแก่ตัว
2. เพื่อฝึกฝนมุสลิมให้มีคุณลักษณะของความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

3. เพื่อสร้างสายสัมพันธ์แห่งความรักระหว่างคนรวยกับคนยากจน เพราะจิตใจของมนุษย์ย่อมรักผู้ที่ทำความดีต่อเขา

4. เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของพี่น้องมุสลิมผู้ยากไร้

5. เพื่อเป็นการชำระล้างบาปและความผิดพลาด ซึ่งจะทำให้สถานะสูงส่งขึ้น และจะลบล้างความผิด

สิ่งที่จะต้องจ่ายชะกาต

จำเป็นจะต้องจ่ายชะกาตจากสิ่งต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. ทองคำและเงิน
2. สินค้าทางการค้า
3. ปศุสัตว์
4. ผลผลิตจากผืนแผ่นดิน เช่น ธัญพืช ผลไม้ และแร่

ธาตุต่าง ๆ

ชะกาตทองคำและเงิน

จำเป็นจะต้องจ่ายชะกาตทองคำและเงินไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบใดก็ตาม หากทรัพย์นั้นถึงพิกัด (นิศอบ) ตามที่ศาสนากำหนด

- พิกัดของทองคำ 20 มิชกอล ซึ่งเท่ากับ 85 กรัม

- พิกัดของเงิน 200 ดิรฮัม ซึ่งเท่ากับ 595 กรัม

ดังนั้นผู้ที่ครอบครองทองคำหรือเงินครบตามพิกัด (นิศอบ) จะต้องจ่ายซากาต 2.5% ของทรัพย์สินที่ถือครอง และหากประสงค์จะจ่ายชะกาตเป็นเงินตราสกุลปัจจุบัน ก็จำเป็นต้องสอบถามราคาทองคำหรือค่าของเงินต่อกรัมในขณะนั้น แล้วจึงคำนวณชะกาตตามมูลค่าของมันเป็นสกุลเงินของประเทศตน

ตัวอย่างเช่น หากบุคคลหนึ่งครอบครองทองคำ 100 กรัม เขาจะต้องจ่ายชะกาตเมื่อครบรอบปี เพราะเขามีทรัพย์สินครบพิกัด และปริมาณชะกาตที่เขาจะต้องจ่าย 2.5 กรัม แต่ถ้าเขาต้องการจ่ายชะกาตเป็นเงินสดแทนทองคำ เขาควรถามราคาทองคำต่อกรัมในวันที่ครบปี จากนั้นให้คำนวณโดยนำจำนวนกรัมของทองคำที่ถือครอง คูณกับราคาทองคำต่อกรัม แล้วนำผลลัพธ์ที่ได้มาคิด 2.5% เพื่อเป็นจำนวนเงินที่จะต้องจ่ายชะกาต และสามารถใช้วิธีเดียวกันนี้กับเงินแทนเงิน

เช่นเดียวกันนี้ เมื่อมีเงินสดครบพิกัดและครบรอบปี จำเป็นต้องจ่ายชะกาตในรูปของเงินสด ดังนั้นผู้ที่มีเงินสดเท่ากับมูลค่า 85 กรัมทองคำขึ้นไป ต้องจ่ายชะกาตในอัตรา 2.5%

ตั้งน้ำหนักหน้าของมุสลิมผู้หนึ่ง เมื่อเขามีเงินที่ครบรอบปี เขาควรสอบถามราคาทองคำ 85 กรัมจากร้านทองในปัจจุบันนั้น หากเขามีเงินจำนวนเท่ากับราคาทองคำดังกล่าว ก็ถือว่าเขาครอบครองครบตามพิกัดและต้องจ่ายชะกาต แต่ถ้ามีจำนวนน้อยกว่านั้น ก็ไม่จำเป็นต้องจ่ายชะกาต

ตัวอย่าง หากบุคคลหนึ่งมีเงิน 800 รียาลซาอุดีอาระเบีย และครบรอบปีแล้ว เขาควรถามราคาของเงิน หากระบบการเงินของประเทศอิงตามมูลค่าของเงิน สมมติว่าราคาของเงิน 595 กรัม มีค่าเท่ากับ 840 รียาล

กรณีเช่นนี้ เขาไม่จำเป็นต้องจ่ายชะกาต เพราะเงินสดที่เขาครอบครองอยู่ยังไม่ครบพิกัด (ตามมูลค่าของเงิน 595 กรัม) และหลักเกณฑ์เดียวกันนี้ใช้กับมูลค่าของทองคำเช่นกัน

ชะกาตทรัพย์สินทางการค้า

พ่อค้ามุสลิมที่มีทรัพย์สินและนำไปลงทุนเพื่อประกอบธุรกิจ จำเป็นต้องจ่ายชะกาตประจำปี เพื่อเป็นการขอบคุณต่ออัลลอฮ์ และตอบแทนสิทธิของพี่น้องมุสลิมผู้ขัดสน

อนึ่งทรัพย์สินทางการค้า หมายถึง สินค้าทุกชนิดที่ถูกจัดเตรียมไว้เพื่อการซื้อขาย โดยมีเจตนาเพื่อทำกำไร ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน สัตว์เลี้ยง อาหาร เครื่องดื่ม รถยนต์ หรืออื่น ๆ

เงื่อนไขของชะกาตประเภทนี้ คือต้องมีมูลค่าครบพิภักต์ โดยการประเมินมูลค่าของทรัพย์สินทั้งหมดในวันที่ครบปีเปรียบเทียบกับค่าของทองคำหรือเงิน (เลือกอย่างใดอย่างหนึ่งเป็นเกณฑ์) เพื่อกำหนดจำนวนชะกาตตามมูลค่าของทองคำหรือเงิน ซึ่งจะต้องจ่ายชะกาตในอัตรา 2.5% ของมูลค่าทรัพย์สินทั้งหมด

ดังนั้น หากบุคคลหนึ่งครอบครองทรัพย์สินทางการค้าที่มีมูลค่า 100,000 ريال เขาต้องจ่ายชะกาต 2,500 ريالสำหรับเจ้าของร้านค้า ผู้ซื้อขายสินค้าตลอดทั้งปี จำเป็นต้องประเมินมูลค่าทรัพย์สินและสินค้าทั้งหมดที่มีอยู่ในร้าน ณ วันสิ้นปีการค้า แล้วจ่ายชะกาตจากมูลค่ารวมของทรัพย์สินนั้น ในกรณีที่ผู้ค้าซื้อสินค้าใหม่เข้าร้านก่อนครบรอบปี โดยประมาณเพียง 10 วัน เขาจะต้องนับสินค้านั้นรวมกับสินค้าทั้งหมด และจ่ายชะกาตพร้อมกัน เพราะการนับรอบปีของชะกาตเริ่มนับตั้งแต่วันแรกที่เริ่มทำการค้า ซึ่งมุสลิมจะต้องชำระชะกาตจากทรัพย์สินที่ครอบครองเป็นประจำทุกปี

ส่วนปศุสัตว์เลี้ยงที่ถูกเลี้ยงด้วยอาหาร แต่มีไว้เพื่อการค้า ก็จะต้องจ่ายชะกาต ไม่ว่าจะมีความครบพิศหรือไม่ก็ตาม トラバドที่มูลค่ารวมของปศุสัตว์เหล่านั้นมีมากกว่าหรือเท่ากับพิศ เขาก็จะต้องจ่ายชะกาตเป็นเงินสดตามมูลค่ารวมในอัตรา 2.5%

ชะกาตหุน

ในยุคปัจจุบันมีผู้คนจำนวนมากลงทุนในหุ้นส่วน ทั้งในธุรกิจอสังหาริมทรัพย์หรือกิจการอื่น ๆ ซึ่งบางคนได้มีการถือครองหุ้นนั้นไว้เป็นระยะเวลาหลายปี ซึ่งเขาจำเป็นต้องจ่ายชะกาตสำหรับหุ้นเหล่านี้ เพราะถือว่าเป็นทรัพย์สินการค้า ดังนั้นมุสลิมต้องตรวจเช็คมูลค่าสินค้าของตนในแต่ละปี แล้วจ่ายชะกาตของทรัพย์สินนั้น

ชะกาตผลผลิตจากผืนแผ่นดิน

ชะกาตชนิดนี้ถือเป็นวาญิบสำหรับพืชและผลไม้ที่สามารถชั่งตวงและเก็บไว้ได้นาน เช่น อินทผลัม ลูกเกด ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวเจ้า และสิ่งที่มีลักษณะคล้ายกันนี้ ส่วนผลไม้สดและผักไม่จำเป็นต้องจ่ายชะกาต

และจะต้องจ่ายชะกาตเมื่อเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ครบพิกัดคือ 612 กิโลกรัม และไม่จำเป็นต้องรอให้ครบรอบปี เพียงแค่เมื่อพืชหรือผลไม้ขึ้นสุกและพร้อมเก็บเกี่ยว ก็ถือว่าจำเป็นต้องจ่ายชะกาตแล้ว

หากผลผลิตนั้นได้รับน้ำจากฝนหรือแม่น้ำ โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรดน้ำ เช่น จากธรรมชาติ ต้องจ่ายปริมาณ 1 ใน 10 ของผลผลิต แต่หากผลผลิตนั้นต้องใช้น้ำที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรดน้ำ ให้จ่ายชะกาตเพียงครึ่งหนึ่งของหนึ่งในสิบ

ตัวอย่างเช่น หากบุคคลหนึ่งปลูกข้าวสาลีและได้ผลผลิต 800 กิโลกรัม ซึ่งเกินพิกัด (612 กิโลกรัม) ดังนั้นเขาต้องจ่ายชะกาตในอัตราหนึ่งในสิบ (10%) คือ 80 กิโลกรัมของผลผลิตนั้น (ถ้ารดน้ำโดยไม่ต้องออกค่าใช้จ่าย) แต่ถ้าต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรดน้ำ จะต้องจ่ายครึ่งหนึ่งของหนึ่งในสิบคือ 40 กิโลกรัม

ชะกาตปศุสัตว์

ปศุสัตว์ หมายถึง อูฐ วัว แพะ หรือแกะ ซึ่งจำเป็นต้องจ่ายชะกาตเมื่อครบตามเงื่อนไขและรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. ต้องมีปริมาณครบพิกัด และจำนวนขั้นต่ำที่ต้องจ่ายชะกาต คือ

- อูฐ : ไม่น้อยกว่า 5 ตัว
- แกะหรือแพะ : ไม่น้อยกว่า 40 ตัว
- วัว : ไม่น้อยกว่า 30 ตัว ซึ่งหากมีจำนวนน้อยกว่านี้ ไม่ต้องจ่ายชะกาต

2. ต้องอยู่ภายใต้การครอบครองของเจ้าของครบรอบปี

3. ต้องเป็นสัตว์ที่เลี้ยงแบบปล่อยให้หากินเอง คือ สัตว์ที่ออกไปหากินตามทุ่งหญ้าหรือธรรมชาติตลอดทั้งปี หรือส่วนใหญ่ของปี หากเป็นสัตว์ที่เจ้าของเลี้ยงด้วยอาหารที่ซื้อมาขุนเองทั้งหมด ไม่ต้องจ่ายชะกาตเว้นแต่จะเป็นสัตว์ที่ปล่อยหากินเองเกือบตลอดทั้งปี จึงถือว่าต้องจ่ายชะกาต

4. ต้องไม่ใช่สัตว์ที่มีไว้เพื่อใช้ทำงาน คือ สัตว์ที่เจ้าของใช้แรงงาน เช่น ใช้ไถนา หรือใช้บรรทุกของ ไม่ต้องจ่ายชะกาต

ปริมาณการจ่ายชะกาตของอูฐ

เป็นวาญิบจะต้องจ่ายชะกาตของอูฐ เมื่อจำนวนอูฐครบพิกัดคือ 5 ตัวขึ้นไป และต้องอยู่ภายใต้การครอบครองของเจ้าของครบรอบปี ดังนั้น

- ถ้าบุคคลหนึ่งครอบครองอัฐ 5–9 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตแก่ 1 ตัว
- หากเขาครอบครอง 10–14 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตแก่ 2 ตัว
- หากเขาครอบครอง 15–19 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตแก่ 3 ตัว
- หากเขาครอบครอง 20–24 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตแก่ 4 ตัว
- หากเขาครอบครอง 25–35 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตเป็นลูกอัฐเพศเมียอายุครบ 1 ปี 1 ตัว แต่ถ้าไม่มีก็สามารถจ่ายด้วยลูกอัฐเพศผู้อายุ 2 ปีทดแทนได้
- หากเขาครอบครอง 36–45 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตเป็นลูกอัฐเพศเมียอายุครบ 2 ปี 1 ตัว
- หากเขาครอบครอง 46–60 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตเป็นลูกอัฐเพศเมียที่มีอายุครบ 3 ปี 1 ตัว
- หากเขาครอบครอง 61–75 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตเป็นลูกอัฐเพศเมียที่มีอายุครบ 4 ปี 1 ตัว
- หากเขาครอบครอง 76–90 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตเป็นลูกอัฐเพศเมียที่มีอายุครบ 2 ปี 2 ตัว

- หากเขาครอบครอง 91-120 ตัว จะต้องจ่ายชะกาตเป็นลูกอฐเพศเมียอายุครบ 3 ปี 2 ตัว
- แต่ถ้ามีจำนวน มากกว่า 120 ตัวขึ้นไป ในทุก ๆ 40 ตัว จะต้องจ่ายลูกอฐเพศเมียที่มีอายุครบ 2 ปี 1 ตัวและในทุก ๆ 50 ตัว ต้องจ่ายเป็นลูกอฐเพศเมียที่มีอายุครบ 3 ปี 1 ตัว

ตารางการจ่ายชะกาตของอฐ

จำนวนอฐ	ชะกาตที่ต้องจ่าย
5-9	แกะ 1 ตัว
10-14	แกะ 2 ตัว
15-19	แกะ 3 ตัว
20-24	แกะ 4 ตัว
25-35	ลูกอฐเพศเมียอายุ 1 ปี 1 ตัว
36-45	ลูกอฐเพศเมียอายุ 2 ปี 1 ตัว
46-60	ลูกอฐเพศเมียอายุ 3 ปี 1 ตัว
61-75	ลูกอฐเพศเมียอายุ 4 ปี
76-90	ลูกอฐเพศเมียอายุ 2 ปี จำนวน 2 ตัว
91-120	ลูกอฐเพศเมียอายุ 3 ปี จำนวน 2 ตัว

จำนวนอัฐ	ชะกาทที่ต้องจ่าย
มากกว่า 120	ทุก ๆ 40 ตัว ต้องจ่ายอัฐเพศเมียอายุ 2 ปี 1 ตัว หรือ ทุกๆ 50 ตัว ต้องจ่ายอัฐเพศเมียอายุ 3 ปี 1 ตัว

ปริมาณการจ่ายชะกาทของวัว

หากบุคคลหนึ่งครอบครองวัวจำนวน 30-39 ตัว ต้องจ่ายชะกาทเป็นลูกวัวเพศผู้หรือเพศเมียที่มีอายุครบ 1 ปี จำนวน 1 ตัว

หากมีวัวจำนวน 40-59 ตัว จะต้องจ่ายชะกาทเป็นวัวเพศเมียอายุครบ 2 ปี จำนวน 1 ตัว

หากมีวัวจำนวน 60-69 ตัว จะต้องจ่ายชะกาทเป็นวัวเพศผู้หรือเพศเมียอายุครบ 1 ปี จำนวน 2 ตัว

หากมีวัวจำนวน 70-79 ตัว จะต้องจ่ายชะกาทเป็นวัวเพศผู้หรือเพศเมียอายุ 1 ปี 1 จำนวนตัว และวัวเพศเมียอายุ 2 ปี จำนวน 1 ตัว

จากนั้นเมื่อจำนวนวัวเพิ่มขึ้นทุก ๆ 30 ตัว จะต้องจ่ายเพิ่มเป็นวัวเพศผู้หรือเพศเมียอายุครบ 1 ปี จำนวน 1 ตัว และ

ในทุก ๆ 40 ตัว จะต้องจ่ายเพิ่มเป็นวัวเพศเมียอายุครบ 2 ปี จำนวน 1 ตัว

และให้จ่ายในอัตราเช่นนั้นต่อไป ไม่ว่าจำนวนวัวจะมากเพียงใดก็ตาม

ตารางแสดงการจ่ายชะกาตของวัว

จำนวน	ชะกาตที่ต้องจ่าย
จาก 30-39	วัวเพศผู้หรือตัวเมีย อายุครบ 1 ปี 1 ตัว
จาก 40-59	วัวเพศเมีย อายุครบ 2 ปี 1 ปี
จาก 60-69	วัวเพศผู้หรือเพศเมียอายุครบ 1 ปี 2 ตัว
จาก 70-79	วัวเพศผู้หรือเพศเมียอายุ 1 ปี 1 ตัวและ วัวเพศเมียอายุ 2 ปี 1 ตัว

ปริมาณการจ่ายชะกาตของแพะหรือแกะ

เมื่อผู้ใดมีแกะในครอบครองครบ 40-120 ตัว จำเป็นต้องจ่ายแกะ 1 ตัว

หากมีมากกว่า 120 ตัว ไปถึง 200 ตัว จำเป็นต้องจ่ายแกะ 2 ตัว

หากมีมากกว่า 200 ตัว ไปถึง 399 ตัว จำเป็นต้องจ่ายแกะ 3 ตัว

หากมีมากกว่า 400 ตัว ไปถึง สี่ 499 ตัว จำเป็นต้อง
จ่ายแคะ 4 ตัว

หากมีมากกว่า 500 ตัว ไปถึง 599 ตัว จำเป็นต้อง
จ่ายแคะ 5 ตัว

หลังจากนั้น ในทุก 100 ตัว จะต้องจ่ายเพิ่มอีกหนึ่งตัว
ตามลำดับ ไม่ว่าจำนวนจะเพิ่มหลักใดก็ตาม

ตารางแสดงการจ่ายชะกาตของแพะหรือแคะ

จำนวน (ตัว)	ชะกาตที่ต้องจ่าย
40-120	แคะ 1 ตัว
121-200	แคะ 2 ตัว
201-399	แคะ 3 ตัว
400-499	แคะ 4 ตัว
500-599	แคะ 5 ตัว

และหลังจากนั้น ในทุก 100 ตัว ต้องจ่ายแพะหรือแคะ 1 ตัว
โดยไม่จำกัด

2. ผู้ขัดสน คือ ผู้ที่มีทรัพย์สินเกินครึ่งหนึ่งของความจำเป็น แต่ยังไม่ครบเพียงพอ เขาจึงมีสิทธิได้รับชะกาตเท่ากับ ความจำเป็นของเขา เป็นระยะเวลาหลายเดือนหรือหนึ่งปี

3. เจ้าหน้าที่ชะกาต คือ บุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้ปกครองให้ทำหน้าที่เก็บและแจกจ่ายชะกาต และพวกเขาไม่ได้รับเงินเดือน พวกเขา มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนจากทรัพย์สินชะกาตในจำนวนที่เหมาะสมกับหน้าที่ของตน แม้จะเป็นผู้มีทรัพย์สินแล้วก็ตาม

4. ผู้ที่ต้องการโน้มน้าวใจ คือ บรรดาผู้นำในกลุ่มชนที่มีอิทธิพลและเป็นที่ยึดมั่นในเผ่าพันธุ์ของตน ซึ่งวัตถุประสงค์ในการให้ชะกาตแก่พวกเขา คือเพื่อชักนำให้พวกเขาเข้ารับอิสลามหรือป้องกันอันตรายจากพวกเขาต่อมุสลิม หรือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของผู้ที่เพิ่งเข้ารับอิสลาม ทำให้การศรัทธาของพวกเขาเข้มแข็งยิ่งขึ้น

5. เพื่อไถ่โทษหรือผู้ถูกจองจำ คือ สามารถนำชะกาตไปใช้เพื่อไถ่โทษมุสลิม หรือปลดปล่อยผู้ถูกจับเป็นเชลยศึกจากศัตรูได้

6. ผู้มีหนี้สิน คือ ผู้ที่มีหนี้และไม่สามารถชำระได้ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นมุสลิมแต่ไม่มั่งคั่ง หรือมีทรัพย์สินพอใช้หนี้

และหนี้้นั้นไม่ใช่ในเรื่องที่เป็นบาปหรือสิ่งต้องห้าม และเป็นหนี้สินที่ถึงกำหนดชำระแล้ว ดังนั้น คนเหล่านี้มีสิทธิได้รับชะกาทเพื่อช่วยปลดหนี้ของพวกเขา

7. ผู้ที่อยู่ในหนทางของอัลลอฮ์ คือ บรรดาผู้ที่ออกรบเพื่อศาสนาโดยสมัครใจและไม่ได้รับค่าตอบแทน พวกเขาจึงมีสิทธิรับชะกาทเพื่อนำไปใช้ในการดำรงชีวิต หรือเพื่อจัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ในการต่อสู้ และยังรวมถึงผู้ที่ทุ่มเท เสียสละเวลาเพื่อศึกษาวิชาศาสนา หากเขาไม่มีทรัพย์สินพอเลี้ยงชีพ ก็สามารถรับชะกาทได้ในส่วนที่เพียงพอสำหรับการเรียนเท่านั้น

8. ผู้เดินทางที่ขัดสน คือผู้เดินทางที่ทรัพย์สินหมดกลางทางจนไม่สามารถกลับถึงบ้านเกิดได้ เขามีสิทธิได้รับชะกาทเพียงพอสำหรับใช้เดินทางกลับบ้านเท่านั้น แม้ว่าเขาจะเป็นคนมั่งคั่งเมื่ออยู่ในบ้านเกิดก็ตาม และไม่อนุญาตให้นำทรัพย์สินชะกาทไปใช้ในการก่อสร้างมัสญิดและการซ่อมถนน

ข้อควรระวัง

1. สำหรับทรัพย์สินที่ได้มาจากทะเลไม่ต้องจ่ายชะกาตแต่อย่างใด เช่น ไข่มุก ปะการัง ปลาทะเล และสิ่งอื่น ๆ ที่อยู่ในลักษณะเดียวกัน ยกเว้นกรณีที่ถูกจัดเตรียมไว้เพื่อการค้าเท่านั้น จึงจะต้องจ่ายชะกาต

2. และไม่ต้องจ่ายชะกาตในทรัพย์สินถาวร เช่น อาคารให้เช่า โรงงาน แต่ต้องจ่ายชะกาตในรายได้หรือค่าเช่าหากครบหนึ่งปีและมีมูลค่าถึงจำนวนขั้นต่ำ เช่น หากมีการปล่อยให้เช่าบ้านและได้รับค่าเช่า เมื่อเวลาครบหนึ่งปีแล้ว และเงินนั้นถึงจำนวนที่ต้องจ่ายชะกาต ก็จำเป็นต้องจ่ายชะกาตใน ส่วนเงินค่าเช่านั้น

บทบัญญัติว่าด้วยการถือศีลอด أحكام الصيام

บทบัญญัติของการถือศีลอด

การถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอนเป็นหนึ่งในเสาหลักทั้งห้าของศาสนาอิสลาม ตามที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้กล่าวว่า

بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ، وَالْحَجِّ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ .

“อิสลามถูกสร้างขึ้นบนโครงสร้างห้าประการ คือ การปฏิญาณตนว่าไม่มีผู้ที่ควรได้รับการเคารพสักการะอย่างแท้จริงนอกจากอัลลอฮ์ และมุฮัมมัดเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ การดำรงละหมาด การจ่ายซะกาต การทำหัจญ์ และการถือศีลอดเดือนเราะมะฎอน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 8,16)

การถือศีลอด

คือ การระงับจากการกิน การดื่ม การร่วมประเวณี และสิ่งใดก็ตามที่ทำให้ศีลเสียอด ตั้งแต่รุ่งอรุณจนถึงดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า โดยมีเจตนาเพื่อแสวงหาความใกล้ชิด

ต่ออัลลอฮ์ การถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอนนั้น เป็นสิ่งที่มีมติเอกฉันท์ว่า เป็นวาญิบ (จำเป็นต้องปฏิบัติ) ตามคำรัสของอัลลอฮ์

﴿فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ﴾

“ดังนั้นผู้ใดในกลุ่มพวกเจ้าเข้าอยู่ในเดือนนั้นแล้ว ก็จงถือศีลอดในเดือนนั้น” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 185)

ดังนั้นการถือศีลอดจึงเป็นหน้าที่ที่จำเป็นสำหรับมุสลิมทุกคน ที่บรรลุนิติภาวะและมีสติสัมปชัญญะ

เงื่อนไขของการบรรลุนิติภาวะ

- เมื่อมีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์
- หรือมีขนขึ้นบริเวณลับ (ในร่มผ้า)
- หรือมีน้ำอสุจิหลังออกมาไม่ว่าจะด้วยความฝืนถึงเพศตรงข้ามหรือสาเหตุอื่น
- ส่วนผู้หญิง เพิ่มอีกข้อคือ เมื่อมีประจำเดือน

ดังนั้น เมื่อบุคคลใดมีลักษณะดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่ง ถือว่าเป็นผู้ที่บรรลุนิติภาวะแล้ว

ความประเสริฐของเดือนเราะมะฎอน

อัลลอฮ์ทรงให้เดือนเราะมะฎอนเป็นเดือนที่มีเกียรติ และมีความประเสริฐมากกว่าเดือนอื่น ๆ และมีคุณลักษณะพิเศษหลายประการ เช่น

1. เหล่ามะลาอิกะฮ์ (เทวทูต) จะวิงวอนขออภัยโทษให้แก่ผู้ถือศีลอดจนกว่าจะถึงเวลาละศีลอด
2. ซัยยูนมารร้ายทั้งหลายจะถูกกล่าวโทษ
3. ในเดือนนี้มี “คำคืนอัลก้อดร์” ซึ่งประเสริฐยิ่งกว่า 1,000 เดือน
4. ผู้ถือศีลอดจะได้รับการอภัยโทษจากอัลลอฮ์ในคืนสุดท้ายของเดือนเราะมะฎอน
5. อัลลอฮ์ทรงปลดปล่อยบ่าวของพระองค์ให้พ้นจากไฟนรกในทุก ๆ คำคืนของเดือนเราะมะฎอน
6. การประกอบอุมเราะฮ์ในเดือนเราะมะฎอนนั้น มีผลบุญเท่ากับการประกอบพิธีหัจญ์

และมีรายงานจากอบูซุร็อยเราะฮ์ เราะฮิฎัลลอฮุอันฮูเล่าว่า ท่านเราะฮ์ลุส คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่

مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا، غُفِرَ لَهُ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ

“ผู้ใดถือศีลอดเดือนเราะมะฎอนด้วยศรัทธา และหวังผลตอบแทนจากอัลลอฮ์ เขาจะได้รับการอภัยโทษความผิดที่ผ่านมา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 38, 760)

ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวไว้ในอีกหะดีษว่า

كُلُّ عَمَلٍ ابْنِ آدَمَ يُضَاعَفُ، الْحَسَنَةُ بِعَشْرِ أَمْثَالِهَا إِلَى سَبْعِمِائَةٍ ضِعْفٍ، قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ: إِلَّا الصَّوْمَ فَإِنَّهُ لِي وَأَنَا أَجْزِي بِهِ...

“การทำงานทุกอย่างของลูกหลานอาดัมนั้นจะถูกเพิ่มพูนผลบุญความดีหนึ่งได้สิบเท่า ไปจนถึงเจ็ดร้อยเท่า อัลลอฮ์ผู้ทรงเกียรติและทรงยิ่งใหญ่ตรัสว่า: นอกจากการถือศีลอด เพราะการถือศีลอดนั้นเป็นของข้า และข้าจะเป็นผู้ตอบแทนมันด้วยพระองค์เอง...” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 5927, 1151)

การยืนยันการวันเริ่มต้นเดือนเราะมะฎอน

การเริ่มต้นเดือนเราะมะฎอนจะสามารถยืนยันด้วย 2 วิธี คือ

1. การเห็นจันทร์เสี้ยว (ฮิลาล) ของเดือนเราะมะฎอน เมื่อเห็นจันทร์เสี้ยวแล้ว การถือศีลอดก็เป็นสิ่งที่จำเป็นทันที ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

إِذَا رَأَيْتُمْ هَلَالَ فَصُومُوا، وَإِذَا رَأَيْتُمُوهُ فَأَفْطِرُوا

“เมื่อพวกท่านเห็นจันทร์เสี้ยว (เราะมะฎอน) ก็จงเริ่มถือศีลอด และเมื่อพวกท่านเห็นมัน (จันทร์เสี้ยวของเซาวาล) ก็จงละศีลอด” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 1009, 1080)

การเห็นจันทร์เสี้ยวของเดือนเราะมะฎอนนั้น ใช้คำให้การของพยานที่ยุติธรรมเพียงหนึ่งคนก็เพียงพอ แต่สำหรับจันทร์เสี้ยวของเดือนเซาวาล (เพื่อสิ้นสุดการถือศีลอด) ต้องมีพยานที่ยุติธรรมถึงสองคน

2. การครบเดือนชะอฺบาน 30 วัน หากไม่มีการเห็นจันทร์เสี้ยวในคืนที่ 30 ซึ่งคาดว่าจะเริ่มต้นเดือนเราะมะฎอน ก็ให้นับเป็นวันที่ 30 ของเดือนชะอฺบาน และให้นับวันถัดไปเป็นวันที่หนึ่งของเดือนเราะมะฎอน ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

فَإِنْ غَمَّ عَلَيْكُمْ فَأَكْمِلُوا الْعِدَّةَ ثَلَاثِينَ

“แต่หากมีเมฆบดบังพวกท่าน (จนไม่เห็นจันทร์เสี้ยว) ก็จงนับให้ครบจำนวน (เดือน) ให้เป็นสามสิบวัน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 1907, 1081)

ผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ละศีลอด

1. ผู้ป่วย ถ้าเป็นโรคที่สามารถรักษาให้หายได้ และการถือศีลอดทำให้ลำบาก ก็อนุญาตให้ละศีลอดได้ แต่ต้องชดใช้ในภายหลัง หากเป็นโรคเรื้อรังที่ไม่มีหวังจะรักษาหายไม่จำเป็นต้องถือศีลอด แต่ให้จ่ายอาหารแก่คนยากจนหนึ่งคนต่อหนึ่งวัน จ่ายข้าวสารในปริมาณประมาณ 1.5 กิโลกรัม หรืออาหารประเภทอื่นในท้องถิ่นและอีกทางเลือกหนึ่ง คือ ทำอาหารและเชิญคนยากจนตามจำนวนวันที่เขาได้ละศีลอดมาร่วมกันรับประทาน

2. ผู้เดินทาง ผู้ที่เดินทางมีสิทธิ์ละศีลอดได้ ตั้งแต่เริ่มออกจากเมืองของตนไปจนกว่าจะกลับมา เว้นแต่ตั้งใจพำนักอยู่ ณ ที่ใดที่หนึ่งเป็นระยะเวลาานาน

3. สตรีมีครรภ์หรือสตรีที่ให้นมบุตร หากกลัวอันตรายต่อสุขภาพของตนเองหรือบุตร อนุญาตให้ละศีลอดได้ และเมื่อพ้นเหตุจำเป็นแล้ว จะต้องชดใช้การถือศีลอดตามจำนวนวันที่ละไว้ในภายหลัง

4. ผู้สูงอายุ หากมีอายุมากจนถือศีลอดลำบาก อนุญาตให้ละศีลอดได้โดยไม่ต้องชดใช้แต่ให้จ่ายอาหารชดเชยแก่คนยากจนหนึ่งคนต่อหนึ่งวันแทน

สิ่งที่ทำให้ศีลอดเสีย

1. การกินหรือดื่มโดยเจตนา หากการกินหรือดื่มนั้นเกิดขึ้นโดยลืมหืม การถือศีลอดในวันนั้นจะไม่เสีย ตามหะดีษของท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ว่า

... مِنْ نَسِيٍّ وَهُوَ صَائِمٌ، فَأَكَلَ أَوْ شَرِبَ، فَلَيْسَ صَوْمَهُ...

“ผู้ใดลืมหืมขณะถือศีลอด แล้วเผลอกินหรือดื่ม ก็จงให้เขาถือศีลอดของเขาต่อไป” (บันทึกโดยมุสลิม : 1155)

นอกจากนี้ยังมีสิ่งที่ทำให้เสียศีลอดอีกด้วย นั่นคือการให้น้ำเข้าทางจมูกจนถึงลำคอ และการรับน้ำเกลือทางเส้นเลือด การรับเลือด (ถ่ายเลือด) เพราะสิ่งเหล่านี้ถือเป็นการได้รับสารอาหารเข้าสู่ร่างกาย

2. การร่วมประเวณี หากผู้ถือศีลอดร่วมประเวณี ศีลอดของเขาจะเสียทันที และจำเป็นต้องชดใช้การถือศีลอดพร้อมกับจ่ายสินชดเชย คือ

- ปล่อยทาสหนึ่งคนให้เป็นอิสระ (หากมี)
- หากไม่มีทาส ก็ให้ถือศีลอด สองเดือนติดต่อกัน 60 วัน โดยห้ามขาดวันนอกจากมีเหตุจำเป็น เช่น วันตรุษทั้งสอง (อีดฟิฏร์และอีดอฎุฮยา) วันตัมซริก หรือเหตุจำเป็นทางร่างกาย เช่น การเจ็บป่วยหรือการเดินทางที่ไม่ใช่เพื่อหลีกเลี่ยงศีลอด หาก

ถือศีลอดไม่ต่อเนื่องแม้เพียงวันเดียวโดยไม่มีเหตุจำเป็นอันใด ต้องเริ่มนับใหม่ตั้งแต่ต้น

- แต่ถ้าไม่สามารถถือศีลอดสองเดือนต่อเนื่องกันได้ ก็ให้ทดแทนด้วยการเลี้ยงอาหารคนยากจนจำนวน 60 คน

3. การหลั่งน้ำอสุจิโดยเจตนา หากมือสุจิหลั่งออกมาเนื่องจากการสัมผัส การจูบ หรือการช่วยตัวเอง การถือศีลอดก็จะเสีย และจะต้องชดใช้ในภายหลัง แต่ไม่ต้องจ่ายสินชดเชย (กัฟฟาราเราะฮ์) ส่วนการฝันเปียกนั้นไม่ทำให้การถือศีลอดนั้นเสียแต่อย่างใด

4. การกรอกเลือดหรือบริจาคโลหิต การกระทำเช่นนี้ทำให้ศีลอดเสีย แต่ถ้าเป็นการเจาะเลือดเพียงเล็กน้อยเพื่อการตรวจวิเคราะห์ (ตรวจเลือด) ถือว่าไม่ทำให้เสียศีลอด เช่นเดียวกับกรณีที่มีเลือดไหลออกมาโดยไม่ตั้งใจ เช่น เลือดกำเดา แผลมีเลือดไหล หรือการถอนฟัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ไม่กระทบต่อการถือศีลอดแต่อย่างใด

5. การอาเจียนโดยตั้งใจ หากอาเจียนโดยจงใจจะทำให้เสียศีลอด แต่ถ้าอาเจียนออกมาโดยไม่ตั้งใจ ศีลอดไม่เสีย สิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้ศีลอดเสียนั้น จะทำให้การถือศีลอดเป็นโมฆะได้ ต่อเมื่อผู้ถือศีลอดกระทำโดยมีเงื่อนไขครบ 3 ประการ ดังนี้

1. รู้ว่าสิ่งนั้นทำให้เสียศีลตลอด
2. ระลึกอยู่ว่าตนกำลังถือศีลตลอด
3. กระทำโดยสมัครใจ

ดังนั้นหากผู้ถือศีลตลอดไม่รู้ข้อชี้ขาดทางศาสนา ว่าสิ่งนั้นทำให้ศีลตลอดเสีย หรือไม่รู้ว่าเวลาที่แน่ชัด เช่น คิดว่าแสงรุ่งอรุณยังไม่ขึ้น หรือเข้าใจผิดว่าดวงอาทิตย์ตกแล้ว เขาจึงกินหรือดื่ม การศีลตลอดของเขาจะไม่เสีย เช่นเดียวกัน หากผู้ถือศีลตลอดลืมแล้วกินหรือดื่มไป การถือศีลตลอดยังคงใช้ได้ และถ้าหากถูกบังคับให้กินหรือดื่มโดยไม่สมัครใจ การถือศีลตลอดก็ไม่เสียและไม่ต้องชดใช้

6. การมีประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอด หากสตรีมีเลือดประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอดออกมา การถือศีลตลอดจะเสียทันที และไม่อนุญาตให้ถือศีลตลอดในช่วงเวลานั้น และจะต้องชดใช้ตามจำนวนวันที่ขาดไปให้ครบหลังจากเราะมะฎอนผ่านไป

สิ่งที่ไม่ทำให้เสียศีลตลอด

1. การอาบน้ำ การว่ายน้ำ หรือการใช้น้ำเพื่อลดความร้อน
2. การกิน ดื่ม และร่วมประเวณีในเวลากลางคืน อนุญาตจนกว่าจะถึงเวลารุ่งอรุณ

3. การใช้ไม้สีฟัน (สีวาก) ใช้ได้ทุกเวลาในเวลากลางวันขณะถือศีลอด และเป็นสิ่งที่ส่งเสริมให้กระทำ

4. การรักษาพยาบาลที่ไม่ให้สารอาหารเข้าสู่ร่างกาย ซึ่งจะไม่ทำให้เสียศีลอด เช่น การฉีดยาที่ไม่ใช่สารอาหาร การหยอดตาหรือหยอดหู แม้จะรู้สึกถึงรสชาติในลำคอก็ตาม (แต่เลื่อนเวลาไปหลังละศีลอดจะดีกว่า) การใช้สเปรย์พ่นจมูกสำหรับผู้ป่วยโรคหืดก็ไม่ทำให้เสียศีลอด การชิมอาหารเพื่อปรับรสชาติ โดยไม่กลืนก็ไม่เป็นไร การบ้วนปากและสูดน้ำเข้าจมูกก็ทำได้ แต่ไม่ควรทำแรงจนมีน้ำเข้าสู่ลำคอ และการใช้เครื่องหอมและสูดกลิ่นหอมก็อนุญาต

5. ผู้หญิงที่มีประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอด หากเลือดหยุดในเวลากลางคืน เธอสามารถอาบน้ำชำระร่างกายได้หลังจากแสงรุ่งอรุณขึ้นแล้ว โดยที่การถือศีลอดยังคงใช้ได้ เช่นเดียวกับผู้ที่อยู่ในสภาพญุนุบ

ข้อควรระวังและคำแนะนำ

1. ผู้ที่เข้ารับอิสลามในเวลากลางวันของเดือนเราะมะฎอน เมื่อเขาเข้ารับอิสลามแล้ว จำเป็นต้องงดเว้นการกินดื่มในเวลาที่เหลือของวันนั้น แต่ไม่จำเป็นต้องชดใช้

2. การตั้งเจตนา ต้องตั้งเจตนาถือศีลอดในเวลา กลางคืนก่อนรุ่งอรุณ สำหรับการถือศีลอดที่จำเป็น (ฟัรฎู) และ การถือศีลอดสุนนะฮ์ที่มีเวลาจำกัด เช่น การถือศีลอด 6 วัน ของเดือนเซาวาล วันอะเราะาะพะฮ์ และวันอาชูรอฮ์ เป็นต้น ส่วนการถือศีลอดสุนนะฮ์ทั่วไป เช่น การถือศีลอด 3 วันในแต่ละเดือน หากยังไม่ได้กินอะไรในตอนเช้า ก็สามารถตั้งเจตนา หลังจากแสงรุ่งอรุณขึ้นแล้วก็ได้ แม้ในวันตอนสาย

3. การดูอาอีในเวลาละศีลอด ผู้ถือศีลอดควรวิงวอน ขอดูอาอีตามที่ตนปรารถนาในขณะที่ละศีลอด เพราะท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

إِنَّ لِلصَّائِمِ عِنْدَ فِطْرِهِ لِدَعْوَةَ مَا تَرُدُّ

“แท้จริงสำหรับผู้ถือศีลอด ขณะละศีลอดของเขานั้น การขอ ดูอาอีจะไม่ถูกปฏิเสธ” (บันทึกโดยอิบนุมาญะฮ์ : 1743)

และมีดูอาอีที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ กล่าวไว้

ذَهَبَ الظَّمَاُ وَابْتَلَّتِ العُرُوقُ وَثَبَتَ الأَجْرُ إِنْ شَاءَ اللهُ

“ความกระหายได้หมดไปแล้ว เส้นเลือดได้ชุ่มชื้น และได้รับผล บุญแล้ว อินชาอัลลอฮ์” (บันทึกโดยอับูดาวูด : 2010)

4. ผู้ที่ทราบการเริ่มต้นของเดือนเราะมะฎอนระหว่างวัน เมื่อทราบแล้วว่าเราะมะฎอนได้เริ่มขึ้น ต้องงดเว้นการกินดื่มในเวลาที่เหลือของวันนั้น และจะต้องงดใช้การถือศีลอดของวันนั้นในภายหลัง

5. การชดใช้ศีลอด ผู้ที่ต้องชดใช้ศีลอดควรรีบทำให้เสร็จโดยเร็ว เพื่อให้พ้นจากภาวะ ซึ่งสามารถถือชดใช้ อย่างต่อเนื่องหรือต่างวันกันก็ได้ แต่ห้ามเลื่อนการชดใช้จนถึงหลังเราะมะฎอนถัดไป เว้นแต่มีเหตุจำเป็น

สุนนะฮ์ของการถือศีลอด

1. การรับประทานอาหารสะหุร ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม กล่าวว่า

تَسَحَّرُوا؛ فَإِنَّ فِي السَّحُورِ بَرَكَةً

“พวกท่านจงทานอาหารสะหุรเถิด เพราะในสะหุรนั้นมีความศิริมงคล” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 1923, 1095)

และแบบฉบับของท่านนบีในการรับประทานอาหารสะหุร คือ ให้ประวิงเวลาสะหุรไปจนเกือบถึงเวลารุ่งอรุณ ดังหะดีษที่ว่า

لَا تَزَالُ أُمَّتِي بِحَيْرٍ، مَا عَجَّلُوا الْإِفْطَارَ وَأَخَّرُوا السَّحُورَ

“ประชาชาติของฉันยังคงอยู่ในความตึงาม トラบใดที่พวกเขา
รีบละศีลอด และประวิงการรับประทานสะหุรให้ล่าช้า”
(บันทึกในเศาะฮีห์อัลญามิอ์ : 2835)

2. การรีบละศีลอด เมื่อแน่ใจว่าดวงอาทิตย์ตกแล้วให้
รีบละศีลอดทันที และมีสุนนะฮ์ละศีลอดด้วยอินทผลัมสด หาก
ไม่มีด้วยอินทผลัมแห้ง หากไม่มีทั้งสองอย่างให้ละด้วยน้ำ ถ้า
ไม่มีสิ่งเหล่านี้เลย ก็ละศีลอดด้วยสิ่งที่สามารถหาได้

3. การขออู้อาระหว่างถือศีลอด โดยเฉพาะขณะละ
ศีลอด เพราะท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า
ثَلَاثٌ دَعَوَاتٍ مُسْتَجَابَاتٌ: دَعْوَةُ الصَّائِمِ، وَدَعْوَةُ الْمَظْلُومِ،

وَدَعْوَةُ الْمُسَافِرِ

“คำวิงวอน 3 ประการที่อัลลอฮ์ทรงตอบรับ คือ คำวิงวอนของ
ผู้ถือศีลอด คำวิงวอนของผู้ถูกอธรรม และคำวิงวอนของผู้
เดินทาง” (บันทึกโดยอัลบัยฮะกี๊ยะและคนอื่น ๆ)

สิ่งที่ผู้ถือศีลอดควรปฏิบัติอีกประการหนึ่ง คือ การลุก
ขึ้นละหมาดในเดือนเราะมะฎอน (กียามุลลัยล์) เนื่องจาก
ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

من قام رمضان إيمانًا واحتسابًا، عُفِرَ له ما تقدم له من ذنبه

“ผู้ใดลุกขึ้นละหมาดในเดือนเราะมะฎอนด้วยศรัทธาและหวังผลบุญจากอัลลอฮ์ เขาจะได้รับการอภัยจากความผิดที่ผ่านมา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 2009, 759)

ดังนั้น มุสลิมควรพยายามละหมาดตะรอวีห์พร้อมกับอิหม่ามให้ครบตามจำนวน ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่

من قام مع إمامه حتى ينصرف كُتِبَ له قيام ليلة

“ผู้ใดละหมาดพร้อมกับอิหม่ามจนกระทั่งเสร็จ เขาจะได้รับผลบุญเสมือนได้ละหมาดตลอดทั้งคืน” (บันทึกโดยอะลุสสุนัน)

สิ่งสำคัญที่ควรทำอีกอย่างหนึ่งในเดือนเราะมะฎอน คือ การบริจาต (ศอดะเกาะฮ์) ให้มากยิ่งขึ้น และควร พยายามอ่านอัลกุรอานให้มาก เพราะเดือนเราะมะฎอนเป็น “เดือนแห่งอัลกุรอาน” และผู้ที่อ่านอัลกุรอานจะได้รับผลบุญในทุกตัวอักษรโดยแต่ละความดีจะได้รับผลบุญเพิ่มขึ้นสิบเท่า

การละหมาดตะรอวีห์

ละหมาดตะรอวีห์ คือ การละหมาดร่วมกันในยามค่ำคืนของเดือนเราะมะฎอน เวลาละหมาดเริ่มตั้งแต่หลังละหมาดอิซาอ์จนถึงก่อนรุ่งอรุณ ท่านนบี คือลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام

วะสลัลัม ได้ส่งเสริมให้กระทำ และมีปรากฏในสุนนะฮ์ให้ละหมาดจำนวน 11 ร็อกอะฮ์ โดยให้สละมทุก 2 ร็อกอะฮ์ แต่ถ้าจะเพิ่มมากกว่านั้นก็ไม่เป็นไร

สุนนะฮ์ของการละหมาดตะรอวีห์ คือ การละหมาดด้วยความสงบและอ่านสุเราะฮ์ให้ยาวพอเหมาะ ไม่ทำให้ผู้ละหมาดรู้สึกลำบาก และอนุญาตให้ผู้หญิงมาร่วมละหมาดตะรอวีห์ในมัสญิดได้ หากปลอดภัยจากความวุ่นวายต่าง ๆ โดยต้องออกไปในสภาพที่สุภาพเรียบร้อย ไม่แต่งกายอวดเครื่องประดับและไม่ใช้เครื่องหอม

การถือศีลอดสุนนะฮ์

ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮูอะลัยฮิวะสลัลัม ได้ส่งเสริมและกระตุ้นให้ถือศีลอดในวันต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การถือศีลอด 6 วันของเดือนเชาวาล ท่านนบี ค็อลลัลลอฮูอะลัยฮิวะสลัลัม กล่าวว่า

من صام رمضان، ثم أتبعه ستًا من شوال، كان كصيام الدهر

“ผู้ใดถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน แล้วตามด้วยอีกหกวันจากเดือนเชาวาล เขาจะได้รับผลบุญเสมือนถือศีลอดตลอดทั้งปี”

(บันทึกโดยมุสลิม : 1164)

2. การถือศีลอดวันจันทร์และวันพฤหัสบดี

3. การถือศีลอด 3 วันของทุกเดือน ถ้าจะให้ดียิ่งขึ้น
ถือศีลอดในวันสีขาว คือวันที่ 13, 14 และ 15 ของเดือน
อาหรับ

4. การถือศีลอดวันอาชูรอห์ คือ วันที่ 10 ของเดือนมุ
หัรรอม ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้แนะนำให้ถือ
ศีลอดในวันดังกล่าว และควรถือศีลอดอีกหนึ่งวันก่อนหรือ
หลังจากวันอาชูรอห์ เพื่อให้เกิดความแตกต่างจากการถือศีล
อดของชาวยิว อบูเกาะตาละฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮู รายงานว่า
ท่านเราะฮ์ลุล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

صيام يوم عاشوراء، أحسب على الله أن يُكفّر السنة التي قبله

“การถือศีลอดในวันอาชูรอห์ ฉันหวังจากอัลลอฮ์ว่าจะเป็นการ
ลบล้างบาปของปีที่ผ่านมา” (บันทึกโดยมุสลิม : 1162)

5. การถือศีลอดวันอะรอฟะฮ์ คือ วันที่ 9 ของเดือน
ซุลหิจญะฮ์ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

صيام يوم عرفة، أحسب على الله أن يُكفّر السنة التي قبله،

والسنة التي بعده

“การถือศีลอดในวันอะรอฟะฮ์ ฉันทรงหวังจากอัลลอฮ์ว่าจะเป็นการลบล้างบาปของปีที่ผ่านมาและปีที่จะมาถึง” (บันทึกโดยมุสลิม : 1162)

วันที่ห้ามในการถือศีลอด

1. วันอีดทั้งสอง คือ วันอีดุลฟิฏริ์และวันอีดุลอฎฮา
2. วันตฺฮรีกจำนวน 3 วัน คือ วันที่ 11, 12 และ 13 ของเดือนซุลหิจญะฮ์ยกเว้นเฉพาะผู้ที่ประกอบพิธีหัจญ์แบบกิรอนหรือตะมัตตุ์ แล้วไม่สามารถเชือดสัตว์ได้ จึงอนุญาตให้ถือศีลอดในวันดังกล่าวได้

3. วันที่มีประจำเดือนหรือเลือดหลังคลอด

4. ผู้หญิงที่ถือศีลอดสุนนะฮ์ในขณะที่สามีอยู่บ้านโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเขา ตามที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม กล่าวว่า

لا تصوم المرأة وبعلاها شاهد، إلا بإذنه، غير رمضان

“ผู้หญิงจะไม่ถือศีลอด (สุนนะฮ์) ขณะที่สามีอยู่บ้านยกเว้นจะได้รับการอนุญาตจากสามี นอกจากการถือศีลอดในเดือนเราะมะฎอน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีร์และมุสลิม : 5192, 1026)

บทบัญญัติว่าด้วยการประกอบพิธีหัจญ์ أحكام الحج

บทบัญญัติและความประเสริฐของหัจญ์

การประกอบพิธีหัจญ์เป็นหน้าที่จำเป็น (วาญิบ) สำหรับมุสลิมทุกคนทั้งชายและหญิง หนึ่งในชีวิตและเป็นเสาหลักข้อที่ห้าแห่งหลักการอิสลาม อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾

“และสิทธิของอัลลอฮ์ที่มีแก่นุชษ์นั้น คือการมุ่งสู่บ้านหลังนั้น อันได้แก่ผู้ที่สามารถหาทางไปยังบ้านหลังนั้นได้” (อาลิอิมรอน : 97)

และท่านเราะฮ์มาน คืออัลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า
 بُنِيَ الْإِسْلَامُ عَلَى خَمْسٍ: شَهَادَةِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَإِقَامَ الصَّلَاةِ، وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ، وَالْحَجِّ، وَصَوْمِ رَمَضَانَ
 “อิสลามตั้งอยู่บนพื้นฐานห้าประการ คือการปฏิญาณว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดที่แท้จริงนอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น และแท้จริงมุฮัมมัดนั้นเป็นศาสนทูตของอัลลอฮ์ การดำรงละหมาด การ

จ่ายชะกาต การประกอบหัจญ์ และการถือศีลอดเดือนเราะมะฎอน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์และมุสลิม : 8,16)

หัจญ์เป็นหนึ่งในการทำงานที่ประเสริฐที่สุดและช่วยให้ผู้ศรัทธาเข้าใกล้ชิดกับอัลลอฮ์มากยิ่งขึ้น ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

مَنْ حَجَّ هَذَا الْبَيْتَ فَلَمْ يَرُفْثْ وَلَمْ يَفْسُقْ، رَجَعَ كَيَوْمِ وَلَدَتْهُ أُمُّهُ

“ผู้ใดประกอบหัจญ์ ณ บ้านหลังนี้ แล้วไม่เอย่คำลามก ไม่ทำความชั่ว เขาจะกลับมาเหมือนวันที่มารดาคลอดเขา” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์และมุสลิม : 1819, 1350)

เงื่อนไขที่ทำให้การทำหัจญ์เป็นวาญิบ

หัจญ์เป็นวาญิบสำหรับมุสลิมที่มีคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นมุสลิม
2. บรรลุนิติภาวะ
3. มีสติสัมปชัญญะ
4. สามารถประกอบพิธีหัจญ์ได้

ความสามารถ หมายถึง ความสามารถในการประกอบพิธีหัจญ์ ซึ่งประกอบด้วย

1. มีพาหนะและค่าใช้จ่ายที่เพียงพอ ทั้งไป-กลับ เช่น ค่าเดินทาง อาหาร เครื่องดื่ม เสื้อผ้า
2. ค่าใช้จ่ายนั้นต้องมากกว่าค่าใช้จ่ายที่จำเป็นต่อครอบครัวที่ตนรับผิดชอบอยู่
3. เส้นทางปลอดภัย
4. สุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคภัย หรือความบกพร่องที่ทำให้ไม่สามารถประกอบพิธีหัจญ์ได้

เงื่อนไขเพิ่มเติมสำหรับสตรี สำหรับสตรีจะต้องมีมะห์รอมร่วมเดินทางไปด้วย เช่น สามี หรือญาติที่เป็นมะห์รอมตามศาสนาบัญญัติ หากอยู่ในช่วงอิติคาะฮ์ห้ามออกจากบ้านเพื่อไปหัจญ์ เพราะอัลลอฮ์ทรงสั่งห้ามไม่ให้สตรีที่อยู่ในอิติคาะฮ์ออกจากบ้าน ดังนั้นผู้ใดที่มีข้อจำกัดตามเงื่อนไขเหล่านี้ หัจญ์จึงไม่วาญิบสำหรับเขา

มารยาทของผู้ประกอบพิธีหัจญ์

1. ผู้ประกอบพิธีหัจญ์ ควรศึกษาบทบัญญัติของหัจญ์ และอุมเราะฮ์ก่อนเดินทาง ด้วยการอ่านหนังสือหรือสอบถาม
2. เลือกเพื่อนร่วมทางที่ดี เป็นผู้ที่ช่วยให้เราทำความดีและควรมีผู้รู้หรือผู้แสวงหาความรู้ร่วมเดินทางไปด้วยก็จะดียิ่งขึ้น

3. ตั้งเจตนาให้บริสุทธิ์ ทำหัจญ์เพื่ออัลลอฮ์เท่านั้น และเพื่อเข้าใกล้ชิดพระองค์
4. ระวังลิ้น อย่าพูดเรื่องไร้สาระหรือพูดมากเกินไป
5. จำลึกถึงอัลลอฮ์และดุอาอีย์ให้มาก ๆ
6. ไม่ทำอันตรายหรือสร้างความเดือดร้อนต่อผู้อื่น
7. สตรีควรรักษาสตรีภาพและหิญาบ และหลีกเลี่ยงการเบียดเสียดกับผู้ชาย
8. ผู้ไปหัจญ์ต้องตระหนักเสมอว่า เขากำลังอยู่ในการทำอิบาดะฮ์ ไม่ใช่ไปท่องเที่ยว เพราะบางคน ขออัลลอฮ์ทรงชี้แนะ คิดว่าหัจญ์คือโอกาสในการท่องเที่ยวและถ่ายรูปเล่น

การครองอิหฺรอม

การครองอิหฺรอม คือ การตั้งเจตนาที่จะเข้าสู่การประกอบพิธีหัจญ์ และเป็นสิ่งที่วาญิบสำหรับผู้ที่ประสงค์จะทำหัจญ์หรืออุมเราะฮ์ ผู้ประกอบหัจญ์หรืออุมเราะฮ์ที่เดินทางมาจากนอกนครมักกะฮ์ต้องทำอิหฺรอมจาก “มีกอต” ซึ่งท่านเราะสูล คือลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام ได้กำหนดไว้ ดังนี้

1. ซุลหุลัยพะฮ์ คือหมู่บ้านเล็ก ๆ ใกล้นครมะดีนะฮ์ ปัจจุบันเรียกว่า “อับยารอะลีย์” เป็นมีกอตของชาวเมืองมะดีนะฮ์

2. ญุห์พะฮ์ คือหมู่บ้านใกล้เมืองรอบิฆปัจจุบันผู้คนมักทำอิห์รอมจากรอบิฆ เป็นมีกอตของชาวซาม (ซีเรีย ปาเลสไตน์ เลบานอน จอร์แดน)

3. ก็อรนุลมะนาซิลหรือสัยลุลกะบิร คืออยู่ใกล้เมืองฏออิฟ เป็นมีกอตของชาวนัจด์และมีอีกจุด คือวาดียฺ มะห์รอมในฏออิฟซึ่งอยู่ตรงแนวเดียวกับ “สัยลุล กะบิร”

4. ยะลัมลัม อยู่ห่างจากนครมักกะฮ์ประมาณ 90 กิโลเมตรเป็นมีกอตของชาวเยเมน

5. ซาตุอิรฺก เป็นมีกอตของชาวอิรัก

สถานที่เหล่านี้ ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นผู้กำหนดไว้สำหรับชนกลุ่มในพื้นที่ที่กล่าวมา และรวมถึงทุกคนที่เดินผ่านตำแหน่งเหล่านั้นหากเขาประสงค์จะทำหัจญ์หรืออุมเราะฮ์ ส่วนผู้ที่พักอาศัยในมักกะฮ์และผู้ที่พักอาศัยอยู่ภายในเขตดังกล่าว พวกเขาจะทำการอิห์รอมเพื่อหัจญ์จากที่พักของตนเอง

สุนนะฮ์ที่ควรปฏิบัติก่อนครองอิหฺรอม

สิ่งที่เป็นสุนนะฮ์ก่อนครองอิหฺรอม ได้แก่

1. ตัดเล็บ ถอนหรือโกนขนรักแร้ ตัดหนวด โกนขนลับ อาบน้ำ และใสน้ำหอม โดยให้ทาน้ำหอมบนร่างกายเท่านั้น ไม่ใช่ชุดอิหฺรอม

2. ถอดเสื้อผ้าที่เย็บติดกัน แล้วสวมผ้าสำหรับอิหฺรอม คือ อิซาร์ (ผ้าถุง) และริดาอ์ (ผ้าคลุมไหล่) ส่วนสตรีสามารถใส่เสื้อผ้าใดก็ได้ที่ปกปิดมิดชิด ไม่อวดโฉมแต่ให้ระวังการเปิดหน้าและมือในที่มิชายแปลกหน้าและอย่าสวมถุงมือ หรือนิกอบบนใบหน้า

3. หากถึงเวลาให้ไปละหมาดญะมาอะฮ์ที่มีสญูดหรือไม่เช่นนั้นก็ละหมาดสุนนะฮ์น้ำละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ จากนั้นจึงตั้งเจตนาเข้าสู่การอิหฺรอม

รูปแบบของการทำหัจญ์

การประกอบพิธีหัจญ์มีทั้งหมด 3 รูปแบบ คือ

1. หัจญ์ตะมัตตุอ์ คือ การครองอิหฺรอมเพื่ออุมเราะฮ์อย่างเดียวก่อนในช่วงเดือนที่อนุญาตให้ประกอบพิธีหัจญ์ จากนั้นเมื่อถึงวันที่ 8 ชุลหิจญะฮ์ผู้ทำหัจญ์จะต้องครองอิหฺรอมใหม่อีกครั้งจากที่พักของตน โดยกล่าวว่า

لَبَّيْكَ حَجًّا

ส่วนการครองอิห์รอมสำหรับอุมเราะฮ์ที่มีกอดจะกล่าวว่

لَبَّيْكَ عُمْرَةً مُتَمَتِّعًا بِهَا إِلَى الْحَجِّ

รูปแบบหัจญ์ตะมัตตุอ์ถือว่าประเสริฐที่สุด โดยเฉพาะสำหรับผู้เดินทางถึงมักกะฮ์ล่วงหน้าก่อนพิธีหัจญ์หลายวัน ผู้ทำหัจญ์แบบนี้จำเป็นต้องเชือดสัตว์ และสัตว์ที่ใช้เชือดนั้น แกะหนึ่งตัวเพียงพอสำหรับ 1 คน และอูฐหรือวัว 1 ตัว สามารถใช้แบ่งได้ 7 คน

2. หัจญ์กิรอน คือ การครองอิห์รอมครั้งเดียว เพื่อทำอุมเราะฮ์และหัจญ์พร้อมกัน โดยตั้งเจตนาและกล่าวว่

لَبَّيْكَ عُمْرَةً وَحَجًّا

ผู้ทำหัจญ์กิรอนจะคงสภาพครองอิห์รอมของตนไว้ตลอด ตั้งแต่เริ่มจนถึงวันอีดีฮัจญ์ โดยไม่ถอดอิห์รอมก่อน รูปแบบนี้เหมาะสำหรับผู้ที่มาถึงมักกะฮ์ก่อนหัจญ์ไม่นาน ไม่มีเวลาพอจะทำอุมเราะฮ์แล้วถอดอิห์รอม หรือผู้ที่นำสัตว์เชือดติดตัวมาด้วย หัจญ์แบบกิรอนนี้จำเป็นต้องเชือดสัตว์

3. หัจญ์อิฟรอต คือ การตั้งเจตนาทำเฉพาะหัจญ์อย่างเดียว โดยครองอิหฺรอมจากเขตมีกอตที่กำหนด และกล่าวว่า

لَبَيْكَ حَجًّا

และหัจญ์รูปแบบนี้ ไม่จำเป็นต้องเชือดสัตว์

ผู้ที่เดินทางมาทางอากาศจะต้องครองอิหฺรอมเมื่อเครื่องบิน บินมาถึงระดับที่เทียบเคียงกับเขตมีกอต หรือก่อนถึงเล็กน้อยหากกลัวว่าจะไม่ทัน และเขาควรเตรียมตัวด้วยการทำความสะอาดร่างกาย ใส่น้ำหอม (เฉพาะบนร่างกาย) ตัดเล็บ และสวมชุดอิหฺรอมก่อนขึ้นเครื่องไว้ล่วงหน้า หรือจะทำในเครื่องบินก็ได้ จากนั้นตั้งเจตนาอิหฺรอมก่อนถึงมีกอตหรือเมื่อเทียบตำแหน่งของมัน

วิธีการเข้าสู่อิหฺรอม

ผู้ประกอบหัจญ์จะตั้งเจตนาพร้อมกล่าวถ้อยคำตามชนิดของหัจญ์ เช่น

1. หากต้องการทำหัจญ์ตะมัตตุ์ กล่าวว่า

لَبَيْكَ عُمْرَةً مُتَمَتِّعًا بِهَا إِلَى الْحَجِّ

2. หากต้องการทำหัจญ์กิรอน กล่าวว่า

لَبَيْكَ عُمْرَةً وَحَجًّا

3. หากต้องการทำหัจญ์อิฟรอต กล่าวว่า

لَبَّيْكَ حَجًّا

หลังจากครองอิหฺรอมแล้ว มีสุนนะฮ์ให้กล่าวตัลบียะฮ์ ซ้ำ ๆ ตั้งแต่เริ่มอิหฺรอมนั้นจนถึงเมื่อเริ่มทำฏอวาฟ และกล่าว ถ้อยคำตัลบียะฮ์ว่า

لَبَّيْكَ اللَّهُمَّ لَبَّيْكَ، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ
لَكَ وَالْمُلْكَ، لَا شَرِيكَ لَكَ

“โอ้อัลลอฮ์ข้าพระองค์ตอบรับแล้ว ข้าตอบรับต่อพระองค์ ไม่มี ภาคีใดต่อพระองค์ ข้าตอบรับต่อพระองค์ แท้จริงการ สรรเสริญ ความโปรดปราน และอำนาจทั้งปวงเป็นของ พระองค์ ไม่มีภาคีใดต่อพระองค์”

ข้อห้ามในขณะครองอิหฺรอม

คือสิ่งที่อนุญาตให้ปฏิบัติได้ก่อนการครองอิหฺรอม แต่ กลายเป็นสิ่งต้องห้ามเมื่อเข้าสู่สภาพการครองอิหฺรอม เพราะผู้ ศรัทธาได้เข้าสู่สถานะของการอิบาดะฮ์ มีดังนี้

1. ห้ามกำจัดเส้นผม รวมถึงขนส่วนอื่นของร่างกายแต่ หากมีความจำเป็น เช่น คั้นมากจนต้องเกาเบา ๆ ถือว่าเป็นที่ อนุโลม

2. ห้ามตัดเล็บ แต่ถ้าเล็บแตกหรือเจ็บอนุญาตให้ตัดเฉพาะส่วนนั้นได้

3. ห้ามใช้เครื่องหอม รวมถึงสบู่ที่มีกลิ่นหอม

4. ห้ามมีเพศสัมพันธ์ และพฤติกรรมที่นำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์ เช่น การทำสัญญาอนิกาห์ การมองด้วยความใคร่ การสัมผัสเพศตรงข้าม การจูบและอื่น ๆ

5. ห้ามใส่ถุงมือ กล่าวคือสิ่งที่สวมที่มือทั้งสองข้าง

6. ห้ามล่าสัตว์

ข้อห้ามที่กล่าวมานี้ ครอบคลุมทั้งเพศชายและเพศหญิงเหมือนกัน

และมีข้อห้ามเฉพาะผู้ชายนอกจากที่กล่าวมาแล้วมีเพิ่มเติม ดังนี้

1. ห้ามสวมเสื้อผ้าที่เย็บเป็นรูปร่าง แต่อนุญาตให้ใช้สิ่งจำเป็น เช่น สายรัดเอว นาฬิกา แว่นตา และของใช้อื่น ๆ ที่ไม่ถือว่าเป็นรูปทรง

2. ห้ามปิดศีรษะด้วยสิ่งที่แนบกับศีรษะ แต่สิ่งที่ไม่แนบศีรษะ เช่น ร่ม หลังคารถ เต็นท์ สามารถใช้เพื่อบังแดดได้

3. ห้ามสวมถุงเท้าหรือรองเท้านุ่มข้อ แต่ถ้าไม่มีรองเท้าแต่จะอนุญาตให้ใส่รองเท้านุ่มข้อได้

ผลที่ตามมาหากผู้ประกอบพิธีหัจญ์ทำสิ่งต้องห้ามมี 3 กรณี

1. ทำโดยไม่มีเหตุจำเป็น ถือว่ามีบาปและต้องชดใช้ฟิดยะฮ์
2. ทำเพราะมีความจำเป็น ถือว่าไม่มีบาป แต่ต้องชดใช้ฟิดยะฮ์
3. ทำโดยมีข้ออ้างที่ศาสนารับรอง เช่น ไม่รู้ ลืม หรือถูกบังคับ ในกรณีเช่นนี้ถือว่าไม่มีบาปและไม่ต้องชดใช้ฟิดยะฮ์

การฎอวาฟ (การเดินวนรอบกะบะฮ์)

เมื่อถึงมัสญิดอัลหะรอมมีสุนนะฮ์ให้ก้าวเท้าขวาเข้ามัสญิดเป็นอันดับแรก และกล่าวว่า

بِسْمِ اللَّهِ، وَالصَّلَاةِ وَالسَّلَامِ عَلَى رَسُولِ اللَّهِ، اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِي
ذُنُوبِي، وَافْتَحْ لِي أَبْوَابَ رَحْمَتِكَ

“ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ ขอความสันติจงมีแต่ท่านเราะสูลของอัลลอฮ์ โอ้อัลลอฮ์ โปรดอภัยบาปของฉัน และโปรดเปิดประตูแห่งความเมตตาของพระองค์แก่ฉันด้วยเถิด”

คำกล่าวนี้ใช้ได้กับมัสญิดทุกแห่ง จากนั้นให้มุ่งตรงไปยังกะบะฮ์เพื่อเริ่มทำการฎอวาฟ

ฏอวาฟ คือ การเดินวนรอบกะบะฮ์จำนวน 7 รอบ เพื่อเคารพภักดีต่ออัลลอฮ์ โดยเริ่มจากหินดำและจบที่จุดเดิม โดยให้กะบะฮ์อยู่ทางซ้ายของผู้เดิน และต้องอยู่ในสภาพมีน้ำละหมาดตลอดการฏอวาฟ

วิธีการทำฏอวาฟ

1. เมื่อถึงหินดำให้แตะหินดำด้วยมือขวา แล้วกล่าวว่า “บิสมิลลาฮิ วัลลอฮุอักบร” ให้จับหินดำในกรณีมีความสามารถ หากจับไม่ได้ก็ให้แตะแล้วจับมือของตัวเอง แต่ถ้าแตะไม่ได้ให้หันหน้าไปทางหินดำ แล้วยกมือชี้ไปยังหินดำ พร้อมกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบร” และในกรณีนี้ไม่ต้องจับมือแต่อย่างใด จากนั้นให้เริ่มต้นเดินทำการฏอวาฟ พร้อมวิงวอนขอดุอาอ์ตามที่ตนต้องการหรือจะอ่านอัลกุรอานก็ได้ ซึ่งเขาสามารถที่จะขอดุอาอ์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นด้วยภาษาของตนเองก็ได้ และไม่มีดุอาอ์ที่เฉพาะเจาะจงในการฏอวาฟ

2. เมื่อเดินมาถึงมุมะมานีย์ หากสามารถแตะได้ก็ให้แตะด้วยมือขวาพร้อมกล่าว “บิสมิลลาฮิ วัลลอฮุอักบร” โดยไม่ต้องจับมือ แต่หากแตะไม่ได้ก็ให้เดินต่อไปเฉย ๆ โดยไม่ต้อง

ซ็มือและไม่ต้องกล่าวตักบีร และในช่วงระหว่างมูมะยะมานีย์กับ หินดำ ให้กล่าวว่า

﴿رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ﴾

“พระเจ้าของเรา ขอพระองค์ประทานความดีงามแก่เราในดุนยา และความดีงามในอาคิเราะฮ์ และทรงคุ้มครองเราจากการลงโทษแห่งไฟนรกด้วยเถิด” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 201)

3. เมื่อเวียนกลับมาถึงหินดำอีกครั้ง ให้แตะด้วยมือหรือถ้าแตะไม่ได้ก็ให้ซ็พร้อมกล่าวว่า “อัลลอฮุอักบ์ร” เมื่อจบตรงนี้ นับได้ว่านี่คือ 1 รอบ จากจำนวน 7 รอบ และให้ปฏิบัติเช่นนี้ในรอบที่เหลือ

4. ทำการฎอวาฟเหมือนเดิมจนครบจำนวน 7 รอบ ทุกครั้งที่ผ่านหินดำ ให้กล่าว “อัลลอฮุอักบ์ร” และการฎอวาฟ 3 รอบแรกให้เดินลักษณะเดินเร็ว ๆ และ 4 รอบหลังให้เดินแบบปกติ

อรัเราะมัล คือการเดินแบบเร็ว ๆ พร้อมกับการก้าวเท้าสั้น ๆ เช่นเดียวกันมีสุนนะฮ์ให้ทำ “อิฎฎิบาธ” ตลอดการฎอวาฟ กล่าวคือ ให้เอาชายผ้าอิหฺรอมสอดใต้รักแร้ขวา และให้ปลายผ้าไปอยู่บนบ่าซ้าย ทั้งการเดินแบบเร็ว ๆ และ

การสวมชายผ้าสอดใต้รักแร้จะทำให้เฉพาะในการฎอวาฟแรก
ที่ผู้แสวงบุญเดินทางมาถึงมักกะฮ์เท่านั้น

หลังเสร็จสิ้นการฎอวาฟ จะมีสุนนะฮ์ให้ละหมาด 2
ร็อกอะฮ์ ตรงด้านหลังมะกอมอิบรอฮีม โดยให้ตำแหน่งมะ
กอมอิบรอฮีมอยู่ระหว่างตัวผู้ละหมาดกับกะบะฮ์ ก่อน
ละหมาดให้สวมผ้าอิห์รอมให้เรียบร้อยปิดไหล่ทั้งสองตามปกติ
และให้ปลายอิห์รอมอยู่ที่หน้าอก และให้อ่านในละหมาด ดังนี้

ร็อกอะฮ์แรก อัลฟาติหะฮ์และอัลกาฟิรูน

ร็อกอะฮ์ที่สอง อัลฟาติหะฮ์และอัลอิกลาศ

ในกรณีไม่สามารถละหมาดหลังมะกอมอิบรอฮีมได้
เพราะมีการเบียดเสียดกัน ก็สามารถละหมาด ณ ที่จุดใดก็ได้
ภายในมัสญิด

การเดินทางระหว่างเนินเขาคอฟาและมร วะฮ์

หลังละหมาดเสร็จ ให้มุ่งหน้าไปยังลานสะแอ โดยเริ่ม
จากเขาคอฟาและเมื่อเข้าใกล้เนินเขาให้อ่านอายะฮ์ต่อไปนี้

﴿إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوْ اعْتَمَرَ فَلَا
جُنَاحَ عَلَيْهِ أَنْ يَطَّوَّفَ بِهِمَا وَمَنْ تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ﴾

“แท้จริงศอฟาและมัรวะฮ์นี้เป็นหนึ่งในสัญลักษณ์แห่งอัลลอฮ์ ดังนั้นผู้ใดทำหัจญ์หรือทำอุมเราะฮ์ ก็ไม่เป็นบาปแก่เขาในการเดินสะอีเราะหว่างเนินเขาทั้งสอง และผู้ใดทำความดีด้วยความสมัครใจแล้ว ย่อมเป็นสิ่งดีงามยิ่ง แท้จริงอัลลอฮ์นั้นทรงขอบคุณ (ต่อการทำงานดี) และทรงรอบรู้” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 158)

ให้ขึ้นเนินศอฟาจนสามารถมองเห็นกะบะฮ์ได้ จากนั้นให้ผินหน้าไปทางกะบะฮ์ พร้อมกับยกมือขึ้น และกล่าวถ้อยคำต่อไปนี้

لا إله إلا الله، والله أكبر لا إله إلا الله وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد، يحيي ويميت، وهو على كل شيء قدير، لا إله إلا الله وحده، أنجز وعده، ونصر عبده، وهزم الأحزاب وحده

จากนั้นให้ดูอาอ์ได้ตามที่ต้องการ และทำแบบนี้จำนวน 3 ครั้ง

หลังจากดูอาอ์เสร็จ ให้เดินลงจากเนินเขาศอฟาไปยังเนินเขามัรวะฮ์ และเมื่อเดินมาถึงตำแหน่งเสาเขียว หรือสัญลักษณ์สีเขียว มีสุนนะฮ์ให้เดินเร็วหรือวิ่งเหยาะ ๆ ตามกำลัง แต่ต้องไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน และเป็นสุนนะฮ์เฉพาะ

ผู้ชายเท่านั้น ส่วนผู้หญิงไม่ต้องวิ่ง เมื่อถึงเนินเขามัรวะฮีย์ให้ขึ้นบนเนิน หันหน้าเข้าหากิบละฮ์ ยกมือขึ้นและกล่าวดูอาห์แบบเดียวกับที่กล่าวบนเขาศอฟา เมื่อเสร็จแล้วถือว่าครบ 1 รอบจากการสะอ้อจำนวน 7 รอบ

จากมัรวะฮีย์ให้เดินกลับไปยังศอฟา และให้ปฏิบัติเหมือนรอบแรกทุกประการ และมีสุนนะฮีย์ให้ขอคูอาห์เยอะ ๑ ระหว่างที่เดินสะอ้อ

หากผู้แสวงบุญทำหัจญ์แบบตะมัตตุอ์ เมื่อเขาทำสะอ้อเสร็จแล้ว สามารถโกนหรือตัดผมได้เลย ทั้งนี้เพื่อจบอุมเราะฮ์ของเขา จากนั้นก็สามารถสวมเสื้อผ้าได้ตามปกติ และหลุดพ้นจากสถานะผู้ครองอิห์รอม

และเมื่อถึงวันที่ 8 ซุลหิจญะฮ์ ให้ครองอิห์รอมเพื่อทำหัจญ์อีกครั้งก่อนละหมาดดูฮฺ จากสถานที่ที่เขากำลังพักอยู่ และทำทุกอย่างเช่นเดียวกับตอนเข้าอิห์รอมเพื่ออุมเราะฮ์ จากนั้นให้ตั้งเจตนาหัจญ์โดยกล่าวว่า

لَبَّيْكَ حَجًّا، لَبَّيْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبَّيْكَ، إِنَّ الْحَمْدَ وَالنِّعْمَةَ لَكَ
وَالْمُلْكَ لَا شَرِيكَ لَكَ

หลังจากนั้นให้ละหมาดซุฮ์ริ อัศริ มัฆริบ อิชาอ์ และฟัจญ์ริที่ทุ่งมีนา โดยละหมาดย่อ 4 ร็อกอะฮ์ให้เหลือเพียง 2 ร็อกอะฮ์

วันที่ 8 ชุลหิจญะฮ์ (วันตรวียะฮ์)

ผู้แสวงบุญจะเดินทางไปยังทุ่งมีนา ให้ละหมาดซุฮ์ริ อัศริ มัฆริบ อิชาอ์ และฟัจญ์ริ ที่นั่นโดยละหมาดย่อจาก 4 ร็อกอะฮ์เหลือ 2 ร็อกอะฮ์

วันที่ 9 ชุลหิจญะฮ์ (วันอะรอฟะฮ์)

ในวันนี้มีสิ่งที่ถูกกำหนดให้ถือปฏิบัติ มีดังนี้

1. หลังจากดวงอาทิตย์ขึ้นให้ผู้แสวงบุญออกเดินทางไปยังทุ่งอะรอฟะฮ์ และพักอยู่ที่นั่นจนกระทั่งอาทิตย์ตกดิน และเมื่อดวงอาทิตย์คล้อยให้ทำการละหมาดซุฮ์ริและอัศริ รวมกันและย่อ หลังละหมาดให้ทุ่มเทเวลาให้กับการรำลึกถึงอัลลอฮ์ การขออภัยโทษ การวิงวอนขอคูอาฮ์ การกล่าวตัลปียะฮ์ และส่งเสริมให้ขอคูอาฮ์มาก ๆ ทั้งขอให้กับตนเองและพี่น้องมุสลิม และมีสุนนะฮ์ให้ยกมือตอนขอคูอาฮ์และการวูกูฟที่ทุ่งอะรอฟะฮ์เป็นข้อกำหนดหนึ่งของการทำหัจญ์ ถ้าใครที่ไม่วูกูฟที่ทุ่งอารอฟะฮ์ถือว่าหัจญ์ของเขาไม่ถูกต้องและไม่สมบูรณ์

ช่วงเวลาที่ถูกอนุญาตให้อยู่ในอะรอฟะฮ์คือตั้งแต่ดวงอาทิตย์ขึ้นของวันที่ 9 จนถึงรุ่งอรุณของวันที่ 10 ดังนั้นใครอยู่ ณ เวลาหนึ่งเวลาใดของช่วงนี้ เพียงหนึ่งชั่วโมงของกลางวันหรือกลางคืนก็ถือว่าหัจญ์สมบูรณ์แล้ว แต่ต้องมั่นใจว่าตนเองอยู่ในเขตทุ่งอะรอฟะฮ์จริง ๆ ไม่ใช่อยู่นอกบริเวณ

2. เมื่อดวงอาทิตย์ตกดินของวันอะรอฟะฮ์ให้เคลื่อนขบวนออกไปยังทุ่งมุขตะลีฟะฮ์ด้วยใจสงบ อ่อนโยน ไม่เบียดเสียด พร้อมกล่าวตัลบียะฮ์เสียงดัง และเมื่อผู้แสวงบุญเดินทางมาถึงมุขตะลีฟะฮ์ให้ละหมาดรวมกันและย่อละหมาดระหว่างมัฆริบกับอิซาอ์ หลังละหมาดแล้วจะจัดเตรียมอาหารหรือจัดข้าวของต่าง ๆ ก็ได้ จากนั้นควรรีบเข้านอนแต่หัวค่ำ เพื่อให้ตื่นขึ้นมาสดชื่นพร้อมสำหรับละหมาดฟัจญ์ริ

วันที่ 10 ซุลฮิจญะฮ์ (วันอีด)

1. เมื่อแสงรุ่งอรุณโผล่ขึ้นมาแล้ว ให้ละหมาดศุบฮีแล้วให้นั่งอยู่ในสถานที่นั้น เพื่อทำการรำลึกถึงอัลลอฮ์และวิงวอนขอให้อาอ์ไปจนกว่าฟ้าจะสว่างมาก

2. เก็บก้อนหินจำนวน 7 ก้อน ขนาดประมาณเมล็ดถั่วพิสตาชิโอ จากนั้นเดินทางไปยังทุ่งมีนา โดยกล่าวตัลบียะฮ์ตลอดทาง ก่อนที่ดวงอาทิตย์จะขึ้น

3. เมื่อถึงไปยังเสาหินต้นใหญ่ให้หยุดตัลปียะฮ์ และเริ่มขว้างก้อนหินจำนวน 7 ก้อน โดยขว้างทีละก้อน พร้อมกล่าวตักบีร์ว่า “อัลลอฮูอักบَر” ในการขว้างก้อนหินทุกครั้ง

4. หลังจากขว้างเสาหินต้นใหญ่แล้วให้ทำการเชือดสัตว์สำหรับผู้ทำหัจญ์แบบตะมัตตุ์ หรือแบบกิรอน ซึ่งจะต้องเชือดสัตว์และแนะนำไปจัดแบ่งปัน โดยแบ่งไว้รับประทานส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งให้มอบเป็นของขวัญ และอีกส่วนหนึ่งให้ทำทานแก่ผู้ยากไร้

5. หลังเชือดสัตว์ให้โกนผมหรือตัดผม สำหรับผู้ชายจะโกนหรือตัดผมทั้งหมดก็ได้ แต่การโกนจะดีกว่า ส่วนผู้หญิงให้ตัดปลายผมจากแต่ละเปียประมาณความยาวปลายนิ้วมือ เมื่อทำเสร็จแล้ว ผู้แสวงบุญจะได้รับอนุญาตให้กลับมาใช้สิ่งต่าง ๆ ที่ต้องห้ามในขณะครองอิห์รอมได้อีกครั้ง เช่น การสวมเสื้อผ้า การใช้น้ำหอม การตัดเล็บ และการโกนขนตามร่างกาย แต่ยังคงต้องห้ามเรื่องการสมรสจนกว่าจะทำตะวาฟอิฟาฎะฮ์เสร็จ และแนะนำให้เขาอาบน้ำ ทำความสะอาด สวมเสื้อผ้า และใช้น้ำหอม

6. ไปยังมัสญิดอัลหะรอมเพื่อฏอวาฟอิฟาฎะฮ์ ทำการฏอวาฟรอบกะบะฮ์จำนวน 7 รอบ ละหมาด 2 ร็อกอะฮ์

ด้านหลังมะกอมอิบรอฮีม จากนั้นไปทำการเดินสะเอระหว่าง ซอฟาและมัรวะฮ์จำนวน 7 รอบ เฉพาะผู้แสวงบุญที่ทำหัจญ์ แบบตะมัตตุอ์เท่านั้น ที่ต้องเดินสะเอในตอนนี้

ส่วนผู้แสวงบุญแบบกีรอนและอิฟรอนั้น เขาได้เดิน สะเอไว้พร้อมกับฏอวาฟครั้งแรกแล้ว ก็ไม่จำเป็นต้องทำสะเอ อีก เพราะการเดินสะเอในครั้งแรกของเขาถือเป็นสะเอของ หัจญ์ไปเรียบร้อยแล้ว แต่ถ้าเขายังไม่ได้ทำสะเอเมื่อตอนมาถึง ครั้งแรก ก็จำเป็นต้องสะเอหลังจากฏอวาฟอิฟาฎะฮ์ และ เมื่อสะเอเสร็จแล้ว สิ่งต้องห้ามของการครองอิหฺรอมก็สิ้นสุด ลงทั้งหมด ทำให้เขากลับมาทำทุกอย่างได้ตามปกติ

7. ผู้แสวงบุญจำเป็นต้องพักค้างคืนที่ทุ่งมีนาในคืน วันที่ 11 และ 12 (และคืนวันที่ 13 สำหรับผู้ที่ต้องการอยู่ต่อ) การพักค้าง หมายถึง การพักอยู่ที่มีนาเกินครึ่งคืนขึ้นไป

ส่วนลำดับของการขว้างก้อนหิน แล้วเชือดสัตว์ แล้ว โกงนผมหรือตัดผม แล้วฏอวาฟ นี่คือสุนนะฮ์ตามลำดับที่ดีที่สุด แต่ถ้าใครสลับลำดับก็ไม่เป็นไร ไม่ถือว่าไม่ผิดแต่อย่างใด

วันที่ 11 (ตย์ริกวันแรก)

วันนี้ผู้แสวงบุญต้องทำการขว้างก้อนหินสามตำแหน่ง เริ่มตั้งแต่หลังเที่ยง (หลังดวงอาทิตย์คล้อย) โดย ไม่อนุญาตให้

ข่วงก่อนหน้านั้น และเวลาข่วงจะสิ้นสุดเมื่อถึงรุ่งสางของวันถัดไป และวิธีการข่วงก่อนหิน คือ

1. ให้เตรียมก้อนหินเล็ก ๆ จำนวน 21 ก้อน จากนั้นไปยังเสาหินเล็กและให้ข่วงด้วยหิน 7 ก้อนโดยปาทีละก้อนและกล่าวตักบีร์ว่า “อัลลอฮูอักบَر” ทุกครั้งที่ปล่อยก้อนหินและต้องมั่นใจว่าหินตกลงในบ่อของเสาหินหลังปาเสร็จให้ปฏิบัติตามตามสุนนะฮ์ โดยให้เลื่อนไปทางขวาเล็กน้อย แล้วยืนดูอายาว ๆ

2. จากนั้นไปยังเสาหินกลางและปาหิน 7 ก้อนโดยปาทีละก้อนและกล่าว “อัลลอฮูอักบَر” หลังจากปาเสร็จมีสุนนะฮ์ให้ยืนไปทางซ้ายแล้วดูอาอ์ยาว ๆ

3. จากนั้นให้ไปยังเสาใหญ่แล้วปา 7 ก้อนเช่นกัน ซึ่งในทุกก้อนให้กล่าวตักบีร์ว่า “อัลลอฮูอักบَر” แต่หลังจากปาจุดนี้แล้วจะไม่ยืนดูอาอ์ แต่ให้เดินออกไปได้เลย

วันที่ 12 (ตชริกวันที่สอง)

1. ผู้แสวงบุญปฏิบัติเช่นเดียวกับวันที่ 11 ทุกประการ ถ้าผู้แสวงบุญต้องการอยู่ต่อถึงวันที่ 13 ซึ่งถือว่าเป็นดียิ่งกว่าและสมบูรณ์กว่า ก็ให้ปฏิบัติในวันที่ 13 เหมือนกับที่ทำในวันที่ 11 และ 12 ทั้งหมด

2. หลังจากปาเสอาหินในวันที่ 12 หรือวันที่ 13 (สำหรับผู้ที่อยู่ต่อ) ให้ผู้แสวงบุญมุ่งหน้าไปยังกะบะฮ์เพื่อทำการฏอวาฟอำลา จำนวน 7 รอบกะบะฮ์ จากนั้นถือว่าเป็นสุนนะฮ์ หากทำได้ให้ละหมาด 2 ร็อกอะฮ์ด้านหลังมะกอมอิบรอฮีม หรือจะละหมาดที่สวนโตของมัสญิดก็อนุโลมได้ ส่วนผู้หญิงที่มีประจำเดือนหรืออยู่ในระยะเลือดหลังคลอดบุตรจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องฏอวาฟอำลา

นอกจากนี้ ผู้แสวงบุญยังสามารถเลื่อนฏอวาฟอิฟาฎะฮ์ (ซึ่งปกติทำในวันที่ 10) มาไว้ในวันนี้ได้ และถ้าทำเช่นนั้นจะทดแทนทั้งฏอวาฟอิฟาฎะฮ์และฏอวาฟอำลาในคราเดียวกัน แต่ต้องตั้งเจตนาว่าเป็นฏอวาฟอิฟาฎะฮ์ ไม่ใช่ฏอวาฟอำลา

3. หลังจากทำฏอวาฟเสร็จ ผู้แสวงบุญควรรีบออกจากมักกะฮ์ โดยไม่มีวเสียเวลากับสิ่งอื่น แต่พร้อมใช้เวลาที่มีในการรำลึกถึงอัลลอฮ์ การดูอาห์ และการฟังสิ่งที่ เป็นประโยชน์

อย่างไรก็ตามการอยู่ต่อช่วงเวลาสั้น ๆ หลังฏอวาฟก็ไม่เป็นไร เช่น รอเพื่อนร่วมทาง เก็บสัมภาระ และซื้อสิ่งจำเป็นสำหรับการเดินทางกลับ ทั้งหมดนี้ถือว่าอนุโลมได้

องค์ประกอบหลักใหญ่ของหัจญ์

1. การครองอิหฺรอม
2. การพักอยู่ ณ ทุ่งอะรอฟะฮ์
3. การฏอวาฟอิฟาฎะฮ์ (ฏอวาฟหลักในวันอีด)
4. การเดินสะแอระหว่างเนินเขาศอฟาและมัรวะฮ์

ผู้ใดละเว้นสิ่งใดสิ่งหนึ่งจากหลักเหล่านี้หัจญ์ของเขาไม่ถูกต้อง ใช้ไม่ได้

ข้อบังคับ (วาญิบ) ของการทำหัจญ์

1. การครองอิหฺรอมจากเขตมีกอต
2. การพักอยู่ที่ทุ่งอะรอฟะฮ์จนกระทั่งดวงอาทิตย์ตก สำหรับผู้ที่ไปถึงอะรอฟะฮ์ในเวลากลางวัน
3. การพักแรมที่ทุ่งมุซตะลิพะฮ์ตั้งแต่ค้ำจนถึงเวลาฟัจญริ และให้อยู่จนกระทั่งสว่างมาก ยกเว้นผู้ที่อยู่ในสภาพที่อ่อนแอและผู้หญิง ซึ่งอนุญาตให้ออกจากมุซตะลิพะฮ์ได้ตั้งแต่วินาทีที่ยังคืน
4. การพักแรมที่ทุ่งมีนาในคำคืนของวันตัชริก คือ คืนวันที่ 11, 12 และ 13
5. การขว้างก้อนหินในวันตัชริก

6. การโกนผมหรือการตัดผม

7. การภูอวาฟอ้ลาจากนศรมักกะฮ์

ตั้งนั้นผู้ที่ละทิ้งหนึ่งในข้อบังคับเหล่านี้ต้องเสียค่าชดเชย “ดัม” คือเชือดแกะหรือแพะหนึ่งตัว หรือหนึ่งในเจ็ดส่วนของวัว หรือหนึ่งในเจ็ดส่วนของอูฐ และให้แจกจ่ายแก่คนยากจนในเขตหะรอมมักกะฮ์

การเยี่ยมมัสญิดนะบะวีย์

ส่งเสริมให้ไปเยี่ยมมัสญิดท่านเราะสูล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และละหมาดที่นั่น ดังมีรายงานว่า “การละหมาดในมัสญิดนี้ดีกว่าการละหมาดที่อื่นถึงหนึ่งพันละหมาดนอกจากมัสญิดหะรอม”

การเยี่ยมเยียนมัสญิดแห่งนี้ถือเป็นเรื่องที่ชอบ ส่งเสริมตลอดทั้งปี ซึ่งไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการทำหัจญ์และไม่มีเวลาที่ถูกกำหนดตายตัว เมื่ออยู่ภายในมัสญิดควรไปเยี่ยมสุสานของท่านนบี ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม และสุสานสหายทั้งสองของท่าน ค็อบูบ์กรและอุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา ด้วย

การเยี่ยมกุโบร์ (สุสาน) เป็นสิทธิสำหรับผู้ชายเท่านั้น ไม่ได้อนุญาตสำหรับผู้หญิง และห้ามกระทำสิ่งต่อไปนี้เด็ดขาด

กล่าวคือไม่อนุญาตให้สัมผัสน้ำต่าง ๆ ของอาคารสุสาน หรือเดินเวียนรอบสุสาน หรือหันหน้าไปทางสุสานแล้วตั้งใจวิงวอนขอตุอาร์ห์ เป็นต้น

บทบัญญัติเกี่ยวกับอาหาร أحكام الأكل

อัลลอฮ์ สุขหานั้นจะตะอาลา ได้ทรงบัญชาใช้ปวงบ่าวของพระองค์ให้บริโภคอาหารที่ดีมีประโยชน์ทั้งหลาย และได้ทรงห้ามพวกเขาจากสิ่งเลวร้ายทั้งปวง พระองค์ได้ตรัสว่า :

﴿ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ ... ﴾

"โอ้อัครศาสน์ทั้งหลาย จงบริโภคสิ่งดี ๆ จากสิ่งที่เราได้ให้เป็นปัจจัยยังชีพแก่พวกเจ้าเถิด..." (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 172)

หลักพื้นฐานในเรื่องอาหารนั้นคือต้องเป็นสิ่งที่อนุมัติ นอกจากสิ่งที่ถูกยกเว้นไว้ ดังนั้นอัลลอฮ์ทรงอนุมัติสิ่งดีงามทั้งหลายให้แก่ปวงบ่าวผู้ศรัทธาของพระองค์ เพื่อพวกเขาจะได้นำมาใช้ประโยชน์ ดังนั้นจึงไม่อนุญาตให้นำความโปรดปรานต่าง ๆ ของอัลลอฮ์ไปใช้ในหนทางแห่งการฝ่าฝืน และอัลลอฮ์ทรงชี้แจงแก่ปวงบ่าวของพระองค์ไว้อย่างชัดเจน ถึงอาหารและเครื่องดื่มที่พระองค์ทรงห้ามแก่พวกเขา พระองค์ตรัสว่า

﴿ وَقَدْ فَصَّلَ لَكُمْ مَا حَرَّمَ عَلَيْكُمْ إِلَّا مَا اضْطُرُّرْتُمْ إِلَيْهِ ﴾

"และแน่นอน พระองค์ได้ทรงแจกแจงสิ่งที่พระองค์ได้ทรงห้ามแก่พวกเจ้าแล้ว นอกจากสิ่งที่ความคับขันทำให้พวกเจ้า

หลักการพื้นฐานเกี่ยวกับสิ่งอุปกโศกและบริโศก คือ อาหาร เครื่องดื่ม และเครื่องนุ่งห่มทั้งหลายนั้นเป็นที่อนุมัติ เว้นแต่เพียงอาหารที่มีพิษภัยแฝงอยู่ ส่วนอาหารที่สะอาดบริสุทธิ์ ที่ไม่มีพิษภัยใด ๆ ถือเป็นที่ยอมรับ ซึ่งตรงกันข้ามกับอาหารที่เป็นสิ่งสกปรก (นะญิส) หรือมีพิษภัย เช่น สัตว์ที่ตายเอง เลือดสุรา บุหรี่ และสิ่งที่เหมาะสมกับนะญิสถือเป็นสิ่งต้องห้าม เพราะได้กลายสภาพเป็นสิ่งสกปรกที่มีพิษภัย

ดังนั้นสัตว์ที่ตายเองที่เป็นสิ่งต้องห้าม คือสัตว์ที่สิ้นชีวิตโดยไม่ผ่านการเชือดตามบัญญัติศาสนา และเลือดในที่นี้หมายถึงเลือดที่ไหลพรุ้งพรูออกมาขณะเชือด ส่วนเลือดที่ตกค้างอยู่ภายในเนื้อหลังจากเชือดแล้ว หรือที่คงอยู่ในเส้นเลือด ถือเป็นที่ยอมรับ (มุบาห์)

อาหารที่ยอมรับ (มุบาห์) มี ๒ ประเภท

คือสัตว์และพืชพรรณ ส่วนสัตว์ที่ยอมรับนั้นมี 2 ประเภท คือ สัตว์ที่อาศัยอยู่บนบก และสัตว์ที่อาศัยอยู่ในทะเล

สำหรับสัตว์ที่อาศัยอยู่ในทะเล ถือเป็นที่ยอมรับโดยสิ้นเชิง และไม่จำเป็นต้องผ่านการเชือด โดยอนุญาตให้

รับประทานสัตว์ทะเลที่ตายเองได้ และสัตว์บกทั้งหมดเป็นที่
อนุมัตติ (มุบาห์) ยกเว้นบางชนิดที่อิสลามได้ห้ามไว้ ซึ่งได้แก่

1. ลาบ้านและสุกร
2. สัตว์ที่มีเขี้ยวและใช้เขี้ยวล่าเหยื่อยกเว้นไฮยีนา

และนกทั้งหมดนั้นเป็นที่อนุมัตติยกเว้นที่ถูกระบุไว้ เช่น

1. นกที่มีกรงเล็บและใช้มันล่าเหยื่อ อิบนู อับบาซ

เราะฎียัลลอฮุอันฮู กล่าวว่า

نهي رسول الله ﷺ عن كل ذي ناب من السباع ، وعن كل

ذي مخلب من الطيور

"ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม ได้ห้ามรับประทาน
สัตว์ล่าเหยื่อที่มีเขี้ยวทุกชนิด และนกที่มีกรงเล็บทุกชนิด"
(บันทึกโดยมุสลิม : 1934)

2. สัตว์ที่กินซากสัตว์ เช่น อีแร้ง เหยี่ยว และอีกา ทั้งนี้
เนื่องจากมันกินสิ่งสกปรกเป็นอาหาร และสัตว์ที่ถูกมองว่า
สกปรก ถือเป็นสิ่งที่ต้องห้าม เช่น งู หนู และแมลงต่าง ๆ
นอกเหนือจากที่กล่าวมา ทั้งสัตว์และนกต่าง ๆ ถือเป็นที่อนุมัตติ
เช่น ม้า ปศุสัตว์ (อูฐ วัว แพะ แกะ) ไก่ ลาป่า กวาง
นกกระจอกเทศ และกระต่าย เป็นต้น ยกเว้นจากสิ่งนั้นคือ
สัตว์ที่กินสิ่งปฏิกูล (อัลญูตลาละฮ์) ซึ่งหมายถึงสัตว์ที่กินสิ่ง

สกปรกเป็นอาหารหลัก ห้ามรับประทานเนื้อของมันจนกว่าจะ ถูกกักขังไว้เป็นเวลา 3 วัน และให้อาหารที่สะอาดเท่านั้น

และเป็นที่น่ารังเกียจ (มักรูฮ์) ในการรับประทานหัวหอม กระเทียม และสิ่งอื่นใดที่มีกลิ่นเหม็น เมื่อต้องเข้ามัสญิด และผู้ใดก็ตามที่ตกอยู่ในภาวะคับขัน (จำเป็น) จนต้อง รับประทานสิ่งที่หะรอม และเกรงว่าตนจะถึงแก่ชีวิตหากไม่ รับประทาน ก็เป็นที่อนุมัติให้เขารับประทานได้เพียงเพื่อ ประทังชีวิตยกเว้นยาพิษ และผู้ใดที่เดินผ่านสวน (ของผู้อื่น) ที่มี ต้นไม้ (ที่มีผล) หรือผลที่ร่วงหล่นจากต้น ไม่มีกำแพง ล้อมรอบ ไม่มียาม ก็อนุญาตให้เขารับประทานมันได้ โดยไม่ ต้องนำติดตัวไป และเขาไม่ควรป็นต้นไม้ หรือขว้างปา หรือ รับประทานจากผลไม้ที่ถูกรวบรวมไว้แล้ว เว้นแต่ในยามคับขัน

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเชือด

แท้จริงเงื่อนไขหนึ่งที่ทำให้สัตว์บกเป็นที่อนุมัติ คือ ได้ ผ่านกระบวนการเชือดตามหลักการศาสนาอิสลาม และการ เชือด คือการเชือดสัตว์บกที่ศาสนาอนุมัติให้รับประทานได้ โดยการตัดหลอดเลือด และหลอดเลือดอาหารของมัน หรือการทำให้ บาดเจ็บ (ตายด้วยบาดแผล) สำหรับสัตว์ที่ไม่สามารถควบคุม

ได้ และไม่เป็นที่อนุญาติสัตว์ใดที่สามารถควบคุมได้ หากไม่ผ่านการเชือด เพราะหากสัตว์ไม่ถูกเชือดตามหลักการ ก็จะไม่กลายเป็นสัตว์ที่ตายเอง หรือซากสัตว์

เงื่อนไขต่าง ๆ ของการเชือด ดังนี้

1. คุณสมบัติของผู้เชือด ต้องเป็นผู้ที่มีสติสัมปชัญญะ เป็นมุสลิม หรือเป็นชาวคัมภีร์ (อะลุลกิตาบ) และไม่อนุญาตให้รับประทานสัตว์ที่คนวิกลจริต คนเมา หรือเด็กที่ยังไม่สามารถแยกแยะได้ทำการเชือด เพราะการตั้งใจต้งเจตนา เพื่อเชือดของพวกเขาไม่ถือว่าใช้ได้ เนื่องจากพวกเขาขาดความเข้าใจทางสติปัญญาและไม่อนุญาตให้รับประทานสิ่งที่ถูกเชือดโดยผู้ปฏิเสธศรัทธาที่เป็นพวกบูซาเจวิด พวกบูซาไฟ หรือพวกบูซาคุโบร์

2. ความพร้อมของเครื่องมือ ในการเชือดนั้นอนุญาติให้ใช้เครื่องมือใดก็ได้ที่ทำให้เลือดไหลพรังพรูออกมาได้ ไม่ว่าจะ เป็นเหล็ก หินมีคม หรือสิ่งอื่นใด นอกเหนือจากที่ทำมาจากฟัน (กระดูก) และเล็บ ซึ่งไม่อนุญาตให้ใช้สิ่งเหล่านั้นในการเชือด

3. การตัดหลอดเลือด ซึ่งเป็นช่องทางหายใจ การตัดหลอดเลือดอาหาร ซึ่งเป็นช่องทางผ่านของอาหารและน้ำ และตัด

เส้นเลือดใหญ่ที่คอ อย่างน้อยหนึ่งเส้น ส่วนเหตุผลในการกำหนดให้เชือด ณ ตำแหน่งที่กล่าวมาข้างต้น เพื่อตัดอวัยวะเหล่านี้โดยเฉพาะ เพราะบริเวณนี้เป็นศูนย์รวมของเส้นเลือด และวิธีนี้จะทำให้วิญญาณออกจากร่างกายได้เร็วที่สุด และทำให้เนื้อмирสชาติดียิ่งขึ้น และเป็นการทรมานสัตว์น้อยที่สุด ส่วนสัตว์ที่ไม่สามารถเชือดในตำแหน่งที่กำหนดได้ เนื่องจากไม่สามารถควบคุมมันได้ เช่น สัตว์ที่ล่ามาได้ และอื่น ๆ การเชือดของมัน คือการทำให้มันบาดเจ็บ ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย ส่วนสัตว์ที่ประสบเหตุมา เช่น สัตว์ที่ถูกรัดคอ สัตว์ที่ถูกตีด้วยของหนัก สัตว์ที่ตกจากที่สูง สัตว์ที่ถูกขวิด และสัตว์ที่ถูกสัตว์ร้ายกัดกินนั้น อนุมัติให้รับประทานได้ โดยมีเงื่อนไขว่าต้องพบในขณะที่มันยังมีชีวิตอยู่ แล้วทำการเชือดตามหลักการศาสนา

4. ผู้เชือดจะต้องกล่าวในขณะที่เชือดว่า บิสมิลลาฮ์ และมีสุนนะฮ์ให้กล่าวตักบิร “อัลลอฮุอักบร” พร้อมกับ การกล่าวบิสมิลลาฮ์

มารยาทในการเชือด

1. เป็นที่น่ารังเกียจ ที่จะเชือดสัตว์ด้วยเครื่องมือที่ไม่คม
2. เป็นที่น่ารังเกียจ ที่จะลับเครื่องมือให้คมต่อหน้าสัตว์
3. ที่ดีที่สุดคือการหันหน้าสัตว์ไปทางกิบละฮ์
4. เป็นที่น่ารังเกียจที่จะหักคอสัตว์ หรือถลกหนังออกก่อนที่จะตายสนิท และสุนนะฮ์ในการเชือดวัวและแพะคือให้จับนอนตะแคงซ้าย ส่วนอูฐให้เชือดในท่ายืน โดยมีดขาหน้าข้างซ้ายไว้ วัลลอฮุอะลัม

การล่าสัตว์

การล่าสัตว์เป็นที่อนุมัติ หากเป็นการล่าเพื่อความจำเป็น (เช่น เพื่อเป็นอาหาร) แต่หากเป็นการล่าเพื่อความสนุกสนาน และเพื่อการละเล่น ถือเป็นที่น่ารังเกียจ (มักรุธ) และสัตว์ที่ถูกล่า หลังจากที่มีมันถูกยิงและจับตัวได้ มี 2 กรณี

1. ถูกจับได้ในขณะที่มันยังมีชีวิตอยู่ ในกรณีนี้จำเป็นต้องทำการเชือด จึงจะรับประทานได้
2. ถูกจับได้ในขณะที่มันตายแล้วหรือมีชีวิตรอแร่ ในกรณีนี้ถือว่าเป็นสิ่งหะลาละ (รับประทานได้โดยไม่ต้องเชือดซ้ำ)

เงื่อนไขและข้อกำหนดสำหรับผู้ล่า เงื่อนไขเดียวกับผู้เชือดสัตว์

1. ต้องเป็นผู้มีสติสัมปชัญญะ เป็นมุสลิม หรือเป็นชาวคัมภีร์ (ยิวหรือคริสต์) ไม่นอมนัดให้มุสลิมรับประทานสัตว์ที่ล่าโดยพวกบูชาไฟ หรือพวกบูชาเจวีด และผู้ปฏิเสธศรัทธาอื่น ๆ ในทำนองนี้

2. ต้องเป็นเครื่องมือที่มีความคม สามารถเจาะทะลุร่างกายและทำให้เลือดไหลได้ ไม่ใช่กระดูกและฟันทุกชนิด และต้องทำให้สัตว์บาดเจ็บด้วยด้านคมของเครื่องมือ ไม่ใช่เป็นการฆ่า ด้วยแรงกระแทกด้วยน้ำหนัก

ส่วนสัตว์ที่ใช้ล่าเหยื่อ จำพวกสุนัขและนกที่ใช้ในการล่า สัตว์ที่มันล่ามาได้ นั่นถือเป็นที่อนุญาต หากมันถูกฝึกฝนมาแล้ว และการฝึกฝนสัตว์ล่าเหยื่อ คือ เมื่อถูกส่งออกไปมันก็ไป เมื่อถูกเรียกมันก็กลับมา และเมื่อมันจับเหยื่อได้ มันจะคาบไว้ให้เจ้าของจนกว่าจะมาถึง และมันจะต้องไม่กัดกินเหยื่อนั้นเสียเอง

3. ต้องส่งเครื่องมือออกไปโดยตั้งใจเพื่อการล่า หากเครื่องมือหลุดจากมือไปฆ่าสัตว์โดยไม่ได้ตั้งใจ สัตว์นั้นไม่นอมนัด (ให้รับประทาน) เพราะขาดเจตนา เช่นเดียวกันหากสุนัข

ออกไปล่าเอง และฆ่าสัตว์ได้ สัตว์นั้นก็ไม่อนุมนัต (ให้รับประทาน) เพราะเจ้าของไม่ได้เป็นผู้ส่งมันไปและขาดเจตนา และผู้ใดยิงธนูใส่เหยื่อตัวหนึ่ง แต่กลับไปโดนตัวอื่น หรือฆ่าเหยื่อได้ทั้งกลุ่ม สัตว์ทั้งหมดนั้นถือเป็นที่อนุมนัต

4. การกล่าวบิสมิลลาฮ์ เมื่อปล่อยลูกธนูหรือสัตว์ล่าเหยื่อ โดยกล่าวว่า "บิสมิลลาฮ์" และเป็นสุนนะฮ์ให้กล่าว "อัลลอฮูอักบัร" ควบคู่ไปด้วย

ข้อควรระวัง

ห้ามเลี้ยงสุนัขเพื่อจุดประสงค์อื่น นอกเหนือจากที่ท่านเราะฮูล คือ ล้อลลอฮูอะลัยฮิวะสَّلَام ได้อนุญาตไว้ ซึ่งมี 3 ประการ คือ เพื่อใช้ในการล่าสัตว์ เพื่อเฝ้าปศุสัตว์ หรือเพื่อเฝ้าไร่นา

บทบัญญัติว่าด้วยเครื่องแต่งกาย أحكام اللباس

อิสลามคือศาสนาแห่งความงามและความสะอาด และอนุญาตให้มุสลิมแสดงตนออกมาด้วยภาพลักษณ์ที่งดงาม อีกทั้งยังส่งเสริมในเรื่องดังกล่าว อัลลอฮ์ได้ทรงสร้างเครื่องนุ่งห่มเพื่อใช้ในการปกปิดและเป็นเครื่องประดับ ดังที่พระองค์ตรัสว่า

﴿يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا يُؤَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾

“โอ้ลูกหลานของอาดัมเอ๋ย แน่نونเราได้ให้เครื่องนุ่งห่มแก่พวกเจ้าแล้ว เพื่อใช้ปกปิดสิ่งที่น่าละอายของพวกเจ้า และให้เป็นเครื่องประดับ และอารมณ์แห่งความยำเกรงนั้นเป็นสิ่งที่ดียิ่ง นั่นคือส่วนหนึ่งจากบรรดาสัญญาณต่าง ๆ ของอัลลอฮ์ เพื่อที่ว่าพวกเขาจะได้รำลึก” (อัลอะรอฟ : 26)

โดยพื้นฐานแล้ว เครื่องแต่งกายนั้นเป็นที่อนุมัติยกเว้นสิ่งที่มีหลักฐานระบุอย่างชัดเจนว่าต้องห้าม อิสลามไม่ได้กำหนดเครื่องแต่งกายประเภทใดประเภทหนึ่งที่จำเป็นต้อง

สวมใส่เป็นการเฉพาะ แต่ได้วางหลักเกณฑ์ที่จำเป็นต้องมีในเครื่องแต่งกายของมุสลิมไว้ ดังนี้

1. ต้องเป็นเครื่องแต่งกายที่ปกปิดสิ่งที่พึงสงวน (เอว เราะฮ์) และไม่รัดรูปจนเห็นสัดส่วน
2. ต้องไม่เป็นสิ่งที่สวมใส่เพื่อเลียนแบบบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา หรือเลียนแบบผู้ที่สื่อชื่อว่ากระทำสิ่งชั่วร้ายบางชนิด
3. ต้องไม่มีความฟุ่มเฟือยสุรุ่ยสุร่าย และเช่นเดียวกันไม่ลำพอง

หากเครื่องแต่งกายมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์เหล่านี้ ก็อนุญาตให้บุคคลหนึ่งสวมใส่ได้ตามความเหมาะสมกับความ ต้องการและธรรมเนียมปฏิบัติในสังคมของตน กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่มีข้อห้ามระบุไว้ในเรื่องเครื่องแต่งกาย มีดังต่อไปนี้

1. การสวมใส่อาภรณ์ที่ผลิตจากผ้าไหมและทองคำ สำหรับผู้ชาย ส่วนผู้หญิงนั้นอนุญาตให้สวมใส่ได้ ทั้งนี้ มีหลักฐานจากอะลีย์ บิน อบีฏอลิบ เราะฮ์ฎียัลลอฮุอันฮู เล่าว่า ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ถือผ้าไหมไว้ในมือขวา และถือทองคำไว้ในมือซ้าย แล้วกล่าวว่า

إن هذين حرام على ذكور أمتي

“แท้จริงสองสิ่งนี้เป็นที่ต้องห้ามสำหรับบรรดาผู้ชายในประชาชาติของฉัน” (บันทึกโดยอันนะสาอีย์, ออบูดาวูด และอิบนุมาญะฮฺ)

แต่ทว่าอนุญาตให้ผู้ชายสวมแหวนเงิน หรือสวมใส่สิ่งที่มีเงินเป็นส่วนประกอบ ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้ชายสวมใส่กันโดยปกติ

2. การสวมใส่อาภรณ์ที่มีรูปภาพของสิ่งมีชีวิต อนุญาตให้มุสลิมสวมใส่เครื่องแต่งกายที่มีรูปภาพมนุษย์หรือสัตว์ ไม่ว่าจะเป็นบนเสื้อผ้า เครื่องประดับ หรือสิ่งอื่น ๆ ที่ใช้สวมใส่ ดังมีรายงานจากอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา เล่าว่า เธอได้ซื้อหมอนอิงที่มีรูปภาพปรากฏอยู่ เมื่อท่านเราะสุลคืออัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام เห็น ท่านก็หยุดยืนอยู่ที่ประตูและไม่ยอมเข้าบ้าน เธอกล่าวว่า ฉันสังเกตเห็นความไม่พอใจปรากฏอยู่บนใบหน้าของท่าน ฉันจึงกล่าวว่า “โอ้ท่านเราะสุลฉันขอกลับเนื้อกลับตัวต่ออัลลอฮ์และต่อเราะสุลของพระองค์ ฉันได้ทำผิดสิ่งใดหรือ” ท่านเราะสุลจึงกล่าวว่า

ما بال هذه التمرقه ؟

“หมอนอิงใบนี้มีอะไรผิดปกติหรือเปล่า” ฉันตอบว่า “ฉันซื้อมาให้ท่านใช้สำหรับรองนั่งและใช้หนุนนอนค่ะ” ท่านเราะสุลจึงกล่าวว่า

إن أصحاب هذه الصور يعذبون يوم القيامة، فيقال لهم أحيوا ما

خلقتهم

“แต่แท้จริงบรรดาเจ้าของรูปภาพเหล่านี้จะถูกลงโทษในวันกียามะฮฺ โดยจะมีเสียงกล่าวแก่พวกเขาว่า พวกเจ้าจงทำให้สิ่งที่คุณเจ้าสร้างขึ้นให้มีชีวิตขึ้นมา” แล้วท่านก็กล่าวอีกว่า

إن البيت الذي فيه الصور لا تدخله الملائكة

“แต่จริงบ้านที่มีรูปภาพอยู่ในนั้น มลาอิกะฮฺ (เทวทูต) จะไม่เข้าไป” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์และมุสลิม : 2107, 2105)

3. สิ่งที่ต้องห้ามสำหรับผู้ชาย คือ การปล่อยชายเสื้อผ้าวินให้ยาวเลยตาตุ่ม ดังมีรายงานจากอบูฮุร็อยเราะฮฺ เราะฎิยัลลอฮุอันฮู กล่าววาท่านเราะฮฺสูล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม กล่าววาท่าน

ما أسفل من الكعبين من الإزار ففي النار

“ส่วนใดของชายผ้า ที่อยู่ต่ำกว่าตาตุ่ม ส่วนนั้นจะอยู่ในไฟนรก” (บันทึกโดยอัลบุคอรีห์ : 5787)

นี่คือข้อห้ามสำหรับการปล่อยชายเสื้อ กางเกง หรือเสื้อคลุม และอื่น ๆ ให้ยาวเลยต่ำกว่าตาตุ่ม ไม่ได้จำเพาะเจาะจง สำหรับผู้ที่ทำด้วยความหึงงาเท่านั้น แต่ผู้ใดที่ทำ

ด้วยความโอ้อวด และหยิ่งผยอง บทลงโทษของเขาก็จะรุนแรงยิ่งกว่า ดังมีรายงานจากอิบนุ อุมัร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า กล่าวว่่า ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะส็ลลัม กล่าวว่่า

من جر ثوبه خيلاء لم ينظر الله إليه يوم القيامة

“ผู้ใดที่ลากชายเสื้อผ้าของเขาด้วยความโอ้อวด อัลลอฮ์จะไม่ทรงมองไปยังเขาในวันกิยามะฮ์” (บันทึกโดยอัลบุคอรีร์และมุสลิม : 3665, 2085)

ส่วนผู้หญิงนั้นจำเป็นต้องปล่อยชายเสื้อผ้าให้ยาวจนกระทั่งปกปิดเท้าทั้งสองของเธอ

4. ไม่อนุญาตให้สวมใส่เสื้อผ้าที่โปร่งบาง จนไม่สามารถปกปิดของพิงสงวนได้ หรือเสื้อผ้าที่รัดรูปจนเห็นสัดส่วน ไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ตาม

5. ห้ามผู้หญิงเลียนแบบผู้ชาย และห้ามผู้ชายเลียนแบบผู้หญิงในเรื่องเครื่องแต่งกาย ดังมีรายงานจากอิบนุ อับบาส เราะฎิยัลลอฮุอันฮุม่า กล่าวว่่า

لعن رسول الله صلى الله عليه وسلم المتشبهين من الرجال

بالنساء ، والمتشبهات من النساء بالرجال

“ท่านเราะฮูสูล คืออลัลดลอฮุอะลัยฮิวะสลัลม ได้สาปแช่งบรรดาผู้ชายที่เลียนแบบผู้หญิง และบรรดาผู้หญิงที่เลียนแบบผู้ชาย” (บันทึกโดยอัลบุคอรี : 5885)

6. ห้ามเลียนแบบเครื่องแต่งกายของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ไม่นอญญาตให้มุสลิมสวมใส่เสื้อผ้าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ดังมีรายงานจาก अबดุลลอฮ์ บิน อัมรฺ บิน อัลอาศ เราะฎิยัลลอฮุอันฮูมา กล่าวว่า ท่านเราะฮูสูล คืออลัลดลอฮุอะลัยฮิวะสลัลม เห็นฉันทนสวมเสื้อผ้าสองชั้นที่ย้อมด้วยสีคำฝอย ท่านจึงกล่าวว่า

إن هذه من ثياب الكفار فلا تلبسها

“แท้จริงนี่คือเสื้อผ้าของบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ดังนั้นท่านจงอย่าสวมใส่มัน” (บันทึกโดยมุสลิม : 2077)

สุนนะฮ์และมารยาทในการแต่งกาย

1. หนึ่งในสุนนะฮ์ที่มุสลิมควรปฏิบัติ คือ การกล่าวดูอาห์เมื่อสวมใส่เสื้อผ้าใหม่ ดังมีรายงานจากอบู สะอีด อัลคุดรี เราะฎิยัลลอฮุอันฮู กล่าวว่า ท่านเราะฮูสูล คืออลัลดลอฮุอะลัยฮิวะสลัลม เมื่อท่านได้เสื้อผ้าใหม่ ท่านจะเรียกชื่อมัน ไม่ว่าจะ เป็นเสื้อ หรือผ้าโพกศีรษะ แล้วท่านจะกล่าวว่า

اللهم لك الحمد ، أنت كسوتيه ، أسألك من خيره ، وخير ما
صنع له ، وأعوذ بك من شره، وشر ما صنع له

“โอ้อัลลอฮ์ การสรรเสริญทั้งหมดเป็นสิ่งของของพระองค์
พระองค์คือผู้ทรงประทานเครื่องนุ่งห่มนี้แก่ข้าพระองค์ ข้าขอ
ต่อพระองค์ซึ่งความดีของมัน และความดีที่มันถูกทำขึ้นมาเพื่อ
การนั้น และขอความคุ้มครองต่อพระองค์ให้พ้นจากความชั่ว
ของมัน และความชั่วที่มันถูกตัดเย็บขึ้นมาเพื่อการนั้น”
(บันทึกโดยอบูดาวูด : 4020)

2. สุนนะฮ์อีกประการ คือ การเริ่มสวมด้วยด้านขวา
เมื่อสวมใส่เสื้อผ้า ดังมีรายงานจากอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอัน
ฮา กล่าวว่า

كان النبي صلى الله عليه وسلم يحب التيمن ما استطاع في شأنه
كله ، في طهوره ، وترجله، وتنعله.

“ท่านนบี คือลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม นั้น ท่านชอบการ
เริ่มต้นด้วยด้านขวาในทุกกิจการของท่าน เท่าที่ท่านสามารถ
ทำได้ ทั้งในการทำมาสะอาต การหวีผม และการสวม
รองเท้า” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 426, 268)

เช่นเดียวกันเมื่อสวมรองเท้าก็ให้เริ่มต้นด้วยข้างขวา และเมื่อถอดก็ให้เริ่มต้นด้วยข้างซ้าย มีรายงานจากอบูฮูร็อยเราะฮ์ เราะฮิฎ็ยัลลอฮุอันฮู กล่าวว่า ท่านเราะฮ์ลุส คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่า

إذا انتعل أحدكم فليبدأ باليميني ، وإذا خلع فليبدأ بالشمال ،
ولينعلهما جميعاً ، أو ليخلعهما جميعاً

“เมื่อคนใดในกลุ่มพวกท่านสวมรองเท้า ก็จงเริ่มต้นด้วยข้างขวา และเมื่อถอด ก็จงเริ่มต้นด้วยข้างซ้าย และจงสวมมันทั้งสองข้าง หรือไม่ก็ถอดมันทั้งสองข้าง” (บันทึกโดยอัลบุคอรีฮ์ และมุสลิม : 5855, 5495)

และในหะดีษนี้ ยังมีข้อห้ามไม่ให้เดินด้วยการสวมรองเท้าเพียงข้างเดียว

3. สุนนะฮ์อีกประการคือ มุสลิมควรใส่ใจในความสะอาดของเสื้อผ้าและร่างกาย ให้ความสำคัญกับการชำระล้างให้สะอาด เพราะความสะอาดเป็นรากฐานของทุกความงดงามทุกประการ อิสลามได้ส่งเสริมเรื่องความสะอาดและการเอาใจใส่ต่อความสะอาดของร่างกายและเครื่องแต่งกาย

4. ส่งเสริมให้สวมใส่เสื้อผ้าสีขาว ดังหะดีษที่รายงานโดยอิบนุอับบาส เราะฆิยัลลอฮฺอันฮูมา กล่าวว่า ท่านเราะสุลคืออัลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสสลัม กล่าวว่า

البسوا من ثيابكم البياض فإنها من خير ثيابكم وكفنوا فيها موتاكم

“พวกท่านจงสวมใส่เสื้อผ้าสีขาว แท้จริงมันเป็นเสื้อผ้าที่ดีที่สุดของพวกท่าน และจงใช้มันห่อหุ้มร่างกายผู้เสียชีวิตในกลุ่มพวกท่าน” (บันทึกโดยอบูดาอูด และคนอื่น ๆ : 915) อย่างไรก็ตามเสื้อผ้าทุกสีนั้นเป็นที่อนุญาต

5. การยึดทางสายกลางและความพอดีในเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับที่อนุญาต อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَالَّذِينَ إِذَا أَنْفَقُوا لَمْ يُسْرِفُوا وَلَمْ يَقْتُرُوا وَكَانَ بَيْنَ ذَلِكَ قَوَامًا﴾

“และบรรดาผู้ที่เมื่อพวกเขาใช้จ่าย พวกเขาก็ไม่ฟุ่มเฟือยและก็ไม่ตระหนี่ และระหว่างทั้งสองนั้น พวกเขาอยู่สายกลาง” (อัลฟุรกออน : 67)

และท่านเราะสุลคืออัลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสสลัม กล่าวตามที่มีบันทึกในอัลบุคอรียฺว่า

كلوا واشربوا والبسوا وتصدقوا من غير إسراف ولا مخيلة

“พวกท่านจงกิน จงดื่ม จงสวมใส่ และจงบริจาค โดยปราศจากความฟุ่มเฟือยและความโอ้อวด”

บทบัญญัติว่าด้วยการสมรส (นิกะฮฺ)

أحكام النكاح

เงื่อนไขของการสมรส

1. ความพึงพอใจของคู่สมรสทั้งสองฝ่าย ไม่อนุญาตให้บังคับชายที่บรรลุนิติภาวะและมีสติสัมปชัญญะให้แต่งงานกับสตรีที่เขาไม่พึงปรารถนา และไม่อนุญาตให้บังคับหญิงที่บรรลุนิติภาวะและมีสติสัมปชัญญะให้แต่งงานกับผู้ชายที่เธอไม่พึงปรารถนา อิสลามได้ห้ามการแต่งงานของสตรีโดยปราศจากความพึงพอใจของเธอ และหากเธอปฏิเสธที่จะแต่งงานกับชายใด ก็ไม่อนุญาตให้ผู้ใดบังคับเธอ แม้ว่าจะเป็นบิดาของเธอก็ตาม

2. ผู้ปกครอง การสมรสจะใช้ไม่ได้หากปราศจากผู้ปกครอง (วะลีย์) ดังคำกล่าวของท่านนบี คือ ลัลลอลอฮุอะลยัยวะสลัลลัม ที่ว่า

لا نكاح إلا بولي

“ไม่มีการสมรสใด (ที่ใช้ได้) เว้นแต่ต้องมีผู้ปกครอง” (บันทึกโดยอัคริมิซีย : 1020)

ดังนั้นหากสตรีได้จัดการสมรสด้วยตัวของเธอเอง การสมรสถือเป็นโมฆะ ไม่ว่าเธอจะดำเนินการทำสัญญาด้วยตนเอง หรือมอบหมายให้ผู้อื่นทำแทนก็ตาม ผู้ปฏิเสธศรัทธาไม่มีสิทธิ์เป็นวะลีย์ให้กับสตรีมุสลิม และผู้ปกครองบ้านเมืองจะทำหน้าที่เป็นวะลีย์ให้กับสตรีที่ไม่มีวะลีย์

วะลีย์ คือ ผู้ที่บรรลุนิติภาวะ (บาลิฆ) มีสติสัมปชัญญะ (อากิล) และมีความสามารถในการไต่ตรองจากบรรดาญาติฝ่ายชายทางบิดาของสตรี โดยมีลำดับดังนี้ บิดาของเธอ แล้วจึงเป็นผู้ที่บิดาแต่งตั้ง (วะลีย์) แล้วจึงเป็นปู่ (บิดาของบิดา) ไล่ลำดับขึ้นไป แล้วจึงเป็นบุตรชายของเธอ แล้วจึงเป็นบุตรชายของบุตรชาย ไล่ลำดับลงมา แล้วจึงเป็นพี่น้องชายร่วมบิดามารดา แล้วจึงเป็นพี่น้องชายร่วมบิดา แล้วจึงเป็นบุตรชายของพี่น้องชายร่วมบิดามารดา แล้วจึงเป็นบุตรชายของพี่น้องชายร่วมบิดา โดยเรียงลำดับจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่สุดก่อน แล้วจึงเป็นลุง (พี่น้องของบิดา) ที่ร่วมบิดามารดา แล้วจึงเป็นลุง (พี่น้องของบิดา) ที่ร่วมบิดา แล้วจึงเป็นบุตรชายของพวกเขา โดยเรียงลำดับจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่สุดก่อน แล้วจึงเป็นลุงของบิดา (พี่น้องของปู่) และบุตรชายของเขา แล้วจึงเป็นลุงของปู่ (พี่น้องของทวด) และบุตรชายของเขา

(ลูกพี่ลูกน้อง) และจำเป็นที่วะลีย์จะต้องขออนุญาตจากสตรี ก่อนที่จะจัดการแต่งงานให้กับเธอ

ส่วนวิทย์ปัญญาของการมีวะลีย์ คือ เพื่อปิดหนทางที่จะนำไปสู่การผิดประเวณี เพราะผู้ผิดประเวณีนั้นย่อมสามารถพูดกับสตรีว่า "เธอจงทำการแต่งงานให้กับฉันด้วย (มะฮัร) เท่านี้..." แล้วเขาก็หาพยานสองคนจากกลุ่มเพื่อนของเขาหรือคนอื่น ๆ มาเป็นพยานในเรื่องนั้นได้

3. พยานสองคน จำเป็นต้องมีพยาน เป็นเพศชาย เป็นมุสลิมที่มีคุณธรรมจำนวนสองคนขึ้นไป เพื่อเข้าร่วมในการทำสัญญา และต้องเป็นผู้ที่ได้รับความไว้วางใจ และเป็นผู้ที่หลีกเลี่ยงจากการกระทำความบาปใหญ่ เช่น การผิดประเวณี การดื่มสุรา และอื่นๆ

ส่วนรูปแบบสำนวนของสัญญา เช่น การที่ฝ่ายชายหรือตัวแทนของเขากล่าวว่า "จงแต่งงานลูกสาวของท่าน หรือหญิงในปกครองของท่านที่ชื่อ... ให้แก่ฉัน" และวะลีย์กล่าวว่า "ฉันได้แต่งงานลูกสาวของฉัน หรือหญิงในปกครองของฉันที่ชื่อ... ให้แก่ท่าน" และฝ่ายชายกล่าวว่า "ฉันยอมรับการแต่งงานของเธอกับฉัน" และเป็นที่ยอนุญาตในการที่ฝ่ายชายมอบหมายให้บุคคลอื่นทำหน้าที่แทนตนเอง ก็ถือว่าใช้ได้

4. ความจำเป็นของสินสอด (มะฮัร) สิ่งที่ถูกบัญญัติไว้สำหรับสินสอด คือ ควรเป็นจำนวนเล็กน้อย ยิ่งน้อยและง่ายตายเพียงใดก็จะยิ่งดีกว่า

มะฮัรมีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า "เศาะดาก" เป็นสุนนะฮ์ให้ระบุสินสอดไว้ในสัญญา และริบมอบให้ทันทีพร้อมกับการทำสัญญา แต่ก่อนอนุญาตให้เลื่อนการจ่ายออกไปได้ หรือจ่ายเพียงบางส่วนก่อนก็ได้

หากชายคนหนึ่งหย่าภรรยาของเขาก่อนการมีเพศสัมพันธ์ เธอจะได้รับมะฮัรเพียงครึ่งหนึ่ง และหากสามีเสียชีวิตก่อนการมีเพศสัมพันธ์ (แต่หลังจากการทำสัญญาแล้ว) เธอจะได้รับสิทธิ์ในมรดก และสินสอดทั้งหมดอย่างครบถ้วน

ผลที่ตามมาของการสมรส

1. ค่าเลี้ยงดู (นะฟะเกาะฮฺ) การที่สามีจ่ายค่าเลี้ยงดูแก่ภรรยาของเขาตามสมควรนั้นถือเป็นวาญิบ ทั้งในเรื่องอาหาร เครื่องดื่ม เครื่องนุ่งห่ม และที่พักอาศัย หากเขาตระหนี่ในสิ่งที่เป็นข้อบังคับ เขาย่อมมีความผิด และเขามีสิทธิ์ที่จะเรียกร้องเอาทรัพย์สินของเขาไปใช้จ่ายตามความจำเป็นของ

เธอ หรือเธอจะไปก่อนนี้สินในนามของเขา และเขาจำเป็นต้องชดใช้หนี้สินนั้น

ส่วนหนึ่งของค่าเลี้ยงดูคือ การจัดงานเลี้ยงวะลีมะฮฺ ซึ่งหมายถึงอาหารที่สามีจัดเตรียมขึ้นในช่วงวันแต่งงานและเชิญผู้คนมาร่วมรับประทาน นี่คือสุนนะฮ์ที่ถูกกำชับให้ปฏิบัติ เพราะท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้ปฏิบัติและได้สั่งใช้ให้ปฏิบัติ

2. การสืบทอดมรดก เมื่อใดก็ตามที่บุคคลหนึ่งได้ทำสัญญาสมรสกับสตรีมุสลิมด้วยการสมรสที่ถูกต้อง การสืบทอดมรดกระหว่างคนทั้งสองก็จะมีผลบังคับใช้ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ ... تَوَصُّونَ بِهَا أَوْ دِينَ﴾

“และสำหรับพวกเจ้า (สามี) นั้น จะได้รับครึ่งหนึ่งของสิ่งที่บรรดาภรรยาของพวกเจ้าทิ้งไว้ (หากเธอไม่มีบุตร)... ทั้งนี้หลังจากพินัยกรรมที่พวกเจ้าสั่งเสียมันไว้ หรือหลังจากหนี้สิน” (อันนิสาฮ์ : 12)

โดยไม่มีความแตกต่างว่าเขาได้มีเพศสัมพันธ์กับเธอ หรืออยู่ตามลำพังกับเธอแล้วหรือไม่ก็ตาม

สุนนะฮ์และมารยาทในการสมรส

1. มีสุนนะฮ์ให้ประกาศข่าวการแต่งงาน และมีสุนนะฮ์ให้ขอตุอาห์แก่คู่บ่าวสาว โดยกล่าวแก่เจ้าบ่าวหรือเจ้าสาวว่า

بارك الله لك ، وبارك عليك ، وجمع بينكما في خير

“ขออัลลอฮ์ทรงประทานความศุริมงคลแก่ท่านทั้งในยามสุขและในยามทุกข์ และขอพระองค์ทรงรวบรวมท่านทั้งสองไว้ในความดีงาม”

2. เมื่อทั้งสองประสงค์จะมีเพศสัมพันธ์ มีสุนนะฮ์ให้กล่าวว่า

بسم الله اللهم جنبنا الشيطان وجنب الشيطان ما رزقتنا

“ด้วยพระนามของอัลลอฮ์ โอ้อัลลอฮ์ ขอพระองค์ทรงโปรดให้ชัยฏอนมารร้ายอยู่ห่างจากเรา และโปรดทรงให้ชัยฏอนอยู่ห่างจากสิ่งที่พระองค์จะทรงประทานแก่เรา (บุตร)”

3. เป็นที่น่ารังเกียจ (มักรูฮ์) สำหรับคู่สามีภรรยาที่จะเปิดเผยเรื่องราวการมีเพศสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างพวกเขาทั้งสอง

4. ห้ามมิให้สามีมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาในขณะที่เธอมีประจำเดือน หรือมีเลือดหลังคลอดบุตร แม้ว่าเลือดจะหยุดแล้วก็ตาม ตราบใดที่เธอยังไม่ได้อาบน้ำซักกะดัช

5. ห้ามมิให้สามีมีเพศสัมพันธ์กับภรรยาทางทวารหนัก ซึ่งถือเป็นหนึ่งในบาปใหญ่ที่อิสลามได้ห้ามไว้

6. จำเป็นที่สามีจะต้องให้สิทธิ์แก่ภรรยาของเขาอย่างครบถ้วนในเรื่องการมีเพศสัมพันธ์

และเขาจะต้องไม่หลั่งอสุจินอกช่องคลอด เพื่อหลีกเลี่ยงการตั้งครรภ์ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากเธอ และต้องเป็นไปเพื่อความจำเป็น (แฉะรูเราะฮฺ) เท่านั้น

คุณลักษณะของภรรยาที่ดี

จุดประสงค์ของการสมรสนั้น คือ เพื่อแสวงหาความสุข และเพื่อสร้างครอบครัวที่ดีและสร้างสังคมที่เข้มแข็ง หากสตรีมีความงามทางกายภาพและความงดงามทางจิตใจ ส่วนความงามทางกายภาพคือรูปร่างที่สมบูรณ์ และความงดงามทางจิตใจคือความสมบูรณ์ของศาสนาและความมีคุณธรรม ก็นับว่าได้รับความดีงามอันยิ่งใหญ่แล้ว ซึ่งนั่นคือความสมบูรณ์แบบและความสุขด้วยการอนุมัติของอัลลอฮ์ แต่

สิ่งที่สำคัญที่สุดคือสตรีผู้มีความศรัทธา ดังที่ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้สั่งเสียไว้ และสตรีเองก็ควรแสวงหาชายผู้มีความดีคุณธรรม และยำเกรงต่ออัลลอฮ์เช่นกัน

บรรดาสตรีที่ต้องห้ามในการสมรส

สตรีที่ต้องห้ามในการสมรสกับเธอ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ สตรีที่ห้ามแต่งงานตลอดไป และที่ต้องห้ามแต่งงานเพียงชั่วคราวระยะเวลาหนึ่ง

ประการแรก : สตรีที่ต้องห้ามแต่งงานตลอดไป มีอยู่ 3 ประเภท

1. สตรีที่ต้องห้ามเนื่องจากร่วมสายเลือด มี 7 กลุ่ม ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَاتُكُمْ وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَاتُكُمْ وَعَمَّاتُكُمْ

وَأَخَالَاتُكُمْ وَبَنَاتُ الْأَخِ وَبَنَاتُ الْأُخْتِ ...﴾

“ได้ถูกห้ามแก่พวกเจ้าแล้ว ซึ่งมารดาของพวกเจ้า บุตรสาวของพวกเจ้า พี่สาวน้องสาวของพวกเจ้า ป้าและน้าของพวกเจ้า บุตรสาวของพี่ชายน้องชาย และบุตรสาวของพี่สาวน้องสาว ...” (อันนิสาฮ์ : 23)

1) **มารดา** รวมถึงมารดา และย่า ยาย ทั้งฝ่ายบิดา และฝ่ายมารดา

2) **บุตรสาว** รวมถึงบุตรสาวแท้ ๆ บุตรสาวของ บุตรชาย และบุตรสาวของบุตรสาว ไล่ลำดับลงมา

3) **พี่สาวน้องสาว** รวมถึงพี่สาวน้องสาวร่วมบิดา มารดา พี่สาวน้องสาวร่วมบิดา และพี่สาวน้องสาวร่วมมารดา

4) **ป้า** รวมถึงป้า (พี่น้องสตรีของบิดา) ป้าของบิดา ป้าของปู่และทวด และป้าของมารดา (พี่น้องสตรีของตา) และ ป้าของย่าและยาย

5) **น้ำ** รวมถึงน้ำ (พี่น้องสตรีของมารดา) น้ำของบิดา (พี่น้องสตรีของย่า) น้ำของปู่และทวด น้ำของมารดา และน้ำ ของย่าและยาย

6) **บุตรสาวของพี่ชายน้องชาย** รวมถึงบุตรสาวของ พี่ชายน้องชายร่วมบิดามารดา บุตรสาวของพี่ชายน้องชายร่วม บิดา บุตรสาวของพี่ชายน้องชายร่วมมารดา บุตรสาวของ บุตรชายพวกเขา และบุตรสาวของบุตรสาวพวกเขา ไล่ลำดับ ลงมา

7) **บุตรสาวของพี่สาวน้องสาว** รวมถึงบุตรสาวของ พี่สาวน้องสาวร่วมบิดามารดา บุตรสาวของพี่สาวน้องสาวร่วม

บิดา บุตรสาวของพี่สาวน้องสาวร่วมมารดา บุตรสาวของ บุตรชายพวกเธอ และบุตรสาวของบุตรสาวพวกเธอ ไล่ลำดับ ลงมา

2. สตรีที่ต้องห้ามเนื่องจากการตีมนม มีสถานะ เช่นเดียวกับสตรีที่ต้องห้ามเนื่องจากร่วมสายเลือด ท่านนบี ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

يُحْرَمُ مِنَ الرِّضَاعِ مَا يُحْرَمُ مِنَ النَّسَبِ

“การตีมนมนั้นทำให้เป็นที่ต้องห้าม เช่นเดียวกับที่สายเลือดทำให้เป็นที่ต้องห้าม” (บันทึกโดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม : 1447, 2645)

แต่การตีมนมที่จะทำให้เป็นที่ต้องห้ามนั้นมีเงื่อนไข ดังนี้

1) ต้องเป็นการตีมนม 5 ครั้งขึ้นไป หากทารกตีมนม จากสตรีเพียง 4 ครั้ง ก็ไม่ถือว่าเป็นมารดาของเธอ

2) ต้องเป็นการตีมนมก่อนการหย่านม กล่าวคือ มีเงื่อนไขว่าการตีมนมทั้ง 5 ครั้งนั้นต้องเกิดขึ้นก่อนการหย่านม ทั้งหมด หากเกิดขึ้นหลังการหย่านมหรือบางส่วนก่อนการหย่านม และบางส่วนหลังจากนั้น สตรีผู้นั้นก็ไม่ถือเป็นมารดาของเธอ

เมื่อเงื่อนไขของการตีมนมครบถ้วน ทารกนั้นจะกลายเป็นบุตรของสตรีผู้นั้น และบรรดาบุตรของเธอก็จะกลายเป็นพี่น้องของเขา ไม่ว่าพวกเขาจะเกิดก่อนหรือหลังเขาก็ตาม และบรรดาบุตรของสามี (เจ้าของน้ำนม) ก็จะกลายเป็นพี่น้องของเขาเช่นกัน ไม่ว่าจะ เป็นบุตรที่เกิดจากสตรีที่ให้นมทารกนั้น หรือเกิดจากภรรยาคนอื่นก็ตาม มาถึงนี้เราต้องขยายความเพื่อเข้าใจว่า บรรดาญาติของทารกที่ตีมนม (ฝ่ายทารกเอง) นอกเหนือจากลูกหลานของเขา จะไม่มีความเกี่ยวข้องใด ๆ กับการตีมนมนี้ และการตีมนมนี้จะไม่มีผลใด ๆ ต่อพวกเขา

3. สตรีที่ต้องห้ามสมรสด้วยเนื่องจากการแต่งงานมีดังนี้

1) **บรรดาภรรยาของบิดาและปู่** เมื่อใดก็ตามที่ชายคนหนึ่งได้ทำสัญญา (แต่งงาน) กับสตรีคนหนึ่ง เธอจะกลายเป็นที่ต้องห้ามสำหรับบรรดาบุตรชายของเขา บุตรชายของบุตรชายเขา และบุตรชายของบุตรสาวเขา ไล่ลำดับลงมา ไม่ว่าเขาจะมีเพศสัมพันธ์กับเธอแล้วหรือไม่ก็ตาม

2) **บรรดาภรรยาของบุตรชาย** เมื่อใดก็ตามที่ชายคนหนึ่งได้ทำสัญญา (แต่งงาน) กับสตรีคนหนึ่ง เธอจะกลายเป็นที่

ต้องห้ามสำหรับบิดาของเขาและปู่ทวดของเขา ไล่ลำดับขึ้นไป ทั้งฝ่ายบิดาและฝ่ายมารดา เพียงแค่มีการทำสัญญาแต่งงาน แม้ว่าเขาจะยังไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับเธอก็ตาม

3) **มารดาของภรรยาและย่า/ยายของเธอ** เมื่อใดก็ตามที่ชายคนหนึ่งได้ทำสัญญา (แต่งงาน) กับสตรีคนหนึ่ง มารดาของเธอและย่า/ยายของเธอจะกลายเป็นที่ต้องห้ามสำหรับเขาทันที เพียงแค่มีการทำสัญญา แม้ว่าเขาจะยังไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กับเธอก็ตาม ไม่ว่าจะป็นย่า/ยายฝ่ายบิดาหรือฝ่ายมารดาของเธอก็ตาม

4) **บุตรสาวของภรรยา (ลูกเลี้ยง)** บุตรสาวของบุตรชายของเธอ และบุตรสาวของบุตรสาวของเธอ ไล่ลำดับลงมา เมื่อใดก็ตามที่ชายคนหนึ่งแต่งงานกับสตรีและได้มีเพศสัมพันธ์กับเธอแล้ว บรรดาบุตรสาวของเธอ บุตรสาวของบุตรชายของเธอ และบุตรสาวของบุตรสาวของเธอ ไล่ลำดับลงมา จะกลายเป็นที่ต้องห้ามสำหรับเขา ไม่ว่าจะพวกเธอจะเป็นบุตรที่เกิดจากสามีคนก่อนหน้าเขา หรือจากสามีคนหลังจากเขาก็ตาม

5) แต่หากเกิดการแยกทาง ระหว่างเขากับภรรยา ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเธอ บรรดาบุตรสาวของเธอก็จะไม่ เป็นที่ต้องห้ามสำหรับเขา

ประการที่สอง : สตรีที่ต้องห้ามสมรสด้วยชั่วคราว มีหลายประเภท ดังนี้

1) พี่สาวหรือน้องสาวของภรรยา ป้าของภรรยา และน้าของภรรยา (ห้ามแต่งงานซ้อน) จนกว่าสามีจะแยกทาง กับภรรยาคนปัจจุบัน ไม่ว่าจะด้วยการเสียชีวิต หรือการหย่าร้าง และเธอได้พ้นสุตระยะเวลาอิดตะฮ์ (การรอกอย) ของเธอ แล้ว

2) สตรีที่อยู่ในระหว่างอิดตะฮ์ (การรอกอย) จากสามีอื่น กล่าวคือ หากสตรีอยู่ในระหว่างอิดตะฮ์ของชายอื่น ไม่อนุญาตให้เขาแต่งงานกับเธอจนกว่าจะสิ้นสุดอิดตะฮ์ เช่นเดียวกัน ไม่อนุญาตให้เขาทำการสู่ขอเธอ (คิฎบะฮฺ) หากเธอยังอยู่ในช่วงอิดตะฮ์ จนกว่าอิดตะฮ์จะสิ้นสุดลง

3) สตรีผู้ที่อยู่ในขณะอิหฺรอม เพื่อประกอบพิธีหัจญ์ หรืออุมเราะฮฺ ไม่อนุญาตให้ทำสัญญาแต่งงานกับเธอจนกว่าจะพ้นจากการครองอิหฺรอมอย่างสมบูรณ์

บทบัญญัติว่าด้วยการหย่าร้าง

โดยพื้นฐานแล้วการหย่าร้างเป็นสิ่งที่น่ารังเกียจ (มัก รุญ์) แต่เนื่องจากในบางครั้งการหย่าร้างเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นเพราะฝ่ายหญิงได้รับความเดือดร้อนจากการอยู่ร่วมกับฝ่ายชาย หรือฝ่ายชายได้รับความเดือดร้อนจากเธอ หรือด้วยเหตุผลอื่นใดก็ตาม จึงเป็นความเมตตาของอัลลอฮ์ที่ พระองค์ทรงอนุญาตสิ่งนี้แก่ปวงบ่าวของพระองค์ ดังนั้นหากมี เหตุการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้นการที่เขาจะหย่าร้างกับเธอก็ถือว่าไม่ เป็นไร แต่ผู้ที่เป็นสามีจำเป็นต้องคำนึงถึงสิ่งต่าง ๆ ต่อไปนี้

1. ต้องไม่หย่าในขณะที่เธอมีประจำเดือน หากเขา หย่าในขณะที่เธอมีประจำเดือน เขาก็ได้ฝ่าฝืนอัลลอฮ์และเราะ สุลของพระองค์ และได้กระทำสิ่งต้องห้ามแล้ว ในกรณีเช่นนี้ เขาจำเป็นต้องคืนดีกับเธอก่อน และให้เธออยู่กับเขาต่อไป จนกว่าจะสะอาด (พ้นจากประจำเดือน) หลังจากนั้น หากเขา ประสงค์จะหย่า ก็ค่อยหย่าเธอ และทางที่ดีกว่าคือ ให้เขารอ จนกว่าเธอจะมีประจำเดือนครั้งที่สองในรอบเดือนถัดไป แล้ว เมื่อเธอสะอาด หากเขาประสงค์จะให้เธออยู่ต่อก็ทำได้ หรือ หากเขาประสงค์จะหย่า ก็ทำได้เช่นกัน

2. ต้องไม่หย่าภรรยาในขณะที่เธออยู่ในช่วงสะอาด ที่เขาได้มีเพศสัมพันธ์กับเธอไปแล้ว เว้นแต่จะปรากฏชัดว่าเธอตั้งครรภ์ ดังนั้นหากชายคนหนึ่งตั้งใจจะหย่าภรรยาของเขา โดยที่เขาได้มีเพศสัมพันธ์กับเธอ หลังจากที่หมดประจำเดือนแล้ว เขาจะต้องไม่หย่าจนกว่าเธอจะมีประจำเดือนครั้งถัดไป แล้วจึงสะอาดอีกครั้ง แม้ว่าระยะเวลาจะยาวนานก็ตาม หลังจากนั้นหากเขาประสงค์จะหย่าเธอก็ทำได้ แต่ต้องทำก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเธอ เว้นแต่จะปรากฏชัดว่าเธอตั้งครรภ์ หรือกำลังตั้งครรภ์อยู่ ในกรณีนี้หากเขาจะหย่าเธอก็ไม่เป็นไร

ผลกระทบที่ตามมาจากการหย่าร้าง

เนื่องจากการหย่าร้างคือการแยกทางระหว่างสามีภรรยา การแยกทางนี้จึงมีบทบัญญัติต่างๆ ตามมามากมาย ดังนี้

1. การบังคับต้องอยู่ในอิตตะฮ์ (การรอกคอย) หากสามีได้มีเพศสัมพันธ์กับภรรยาแล้ว หรือได้อยู่ตามลำพัง กับเธอแล้ว (จนมีเพศสัมพันธ์) แต่หากเขาหย่าเธอก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ เธอก็ไม่จำเป็นต้องมีอิตตะฮ์สำหรับเขา ระยะเวลาอิตตะฮ์ คือ

1) การมีประจำเดือน 3 ครั้ง (หากเธอเป็นผู้ที่มีประจำเดือน)

2) 3 เดือน (หากเธอเป็นผู้ที่ไม่มีประจำเดือน)

3) การคลอดบุตร (หากเธอกำลังตั้งครรภ์)

ส่วนวิทญ์ปัญหาของการมีอิตตะฮ์ คือ การให้โอกาสสามีในการคืนดีกับภรรยาที่เขาหย่าไป และเพื่อเป็นการยืนยันว่ามีการตั้งครรภ์หรือไม่

2. การที่ภรรยากลายเป็นที่ต้องห้ามสำหรับสามี

หากเขาได้หย่าเธอมาแล้วสองครั้งก่อนหน้านี้ กล่าวคือ หากเขาหย่าภรรยา แล้วคืนดีกับเธอในระหว่างอิตตะฮ์ หรือแต่งงานกับเธอใหม่หลังจากสิ้นสุดอิตตะฮ์ แล้วเขาก็หย่าเธอเป็นครั้งที่สอง และคืนดีกับเธอในระหว่างอิตตะฮ์ หรือแต่งงานกับเธอใหม่หลังจากนั้น แล้วเขาก็หย่าเธอเป็นครั้งที่สาม ในกรณีนี้เธอจะไม่เป็นที่อนุมัติสำหรับเขาอีกต่อไป จนกว่าเธอจะได้แต่งงานกับสามีคนอื่น ด้วยการแต่งงานที่ถูกต้อง และได้รับมอบหมายกับเขา แล้วต่อมาสามีคนที่สองไม่พึงใจในตัวเธอและได้หย่าร้างกับเธอ หลังจากนั้น เธอจึงจะกลับมาเป็นที่อนุมัติสำหรับสามีคนแรกได้อีกครั้ง เหตุที่อัลลอฮ์ทรงห้ามสตรีกลับไปยังสามี

ที่หย่าเธอแล้วถึงสามครั้ง ก็เพื่อเป็นความเมตตาแก่บรรดาสตรีให้พ้นจากการกดขี่จาตสามีของพวกเธอ

การขอหย่าโดยภรรยา (อัลค็อลล)

คือการที่สตรีไม่พึงใจในตัวสามี ได้ร้องขอที่จะแยกทางจากเขา โดยเธอยินดีที่จะมอบค่าไถ่ถอนแก่เขา เพื่อให้เขายอมปล่อยเธอไป แต่หากฝ่ายสามีเป็นผู้ที่ไม่พึงใจในตัวภรรยา และเขาเป็นฝ่ายที่ต้องการจะแยกทาง เขาก็ไม่มีสิทธิ์ที่จะรับค่าไถ่ถอนใด ๆ จากเธอ แต่เขาควรจะต้องอดทนกับเธอต่อไป หรือไม่ก็หย่ากับเธอ อย่างไรก็ตามฝ่ายสตรีไม่ควรที่จะขอหย่าเว้นแต่จะได้รับความเดือดร้อน และไม่สามารถที่จะอดทนอยู่กับเขาต่อไปได้อีก ในทำนองเดียวกัน ไม่อนุญาตให้สามีจงใจสร้างความเดือดร้อนแก่ภรรยาของเขา อันเป็นเหตุทำให้เธอต้องขอหย่า และเป็นที่น่ารังเกียจ (มักรூฮ์) ที่สามีจะรับค่าไถ่ถอนมากกว่าสินสอดที่เขาเคยมอบให้เธอ

สิทธิในการเลือกสมรส

สิทธิในการเลือกที่จะคงไว้ซึ่งสัญญาแต่งงานหรือยกเลิกสัญญานั้น เป็นสิทธิ์ที่ได้รับการยืนยันสำหรับคู่สมรสทั้ง

สองฝ่าย หากมีสาเหตุหนึ่งสาเหตุใดเกิดขึ้น เช่น การที่สามีพบว่าภรรยาหรือภรรยาพบว่าสามี มีอาการป่วยหรือความบกพร่องทางร่างกาย ซึ่งไม่ได้รับการชี้แจงให้เขาทราบหรือให้เธอทราบในระหว่างการทำสัญญา อีกฝ่ายหนึ่งย่อมมีสิทธิ์ที่จะเลือกว่าจะยังคงการแต่งงานนั้นไว้ หรือจะยกเลิก ตัวอย่าง เช่น

1. หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นคนวิกลจริต หรือป่วยเป็นโรคที่ทำให้อีกฝ่ายหนึ่งเสียสิทธิ์อันสมบูรณ์ในการแต่งงาน อีกฝ่ายหนึ่งย่อมมีสิทธิ์ในการยกเลิกการสมรส หากสิ่งนี้เกิดขึ้นก่อนการมีเพศสัมพันธ์ สามีมีสิทธิ์เรียกคืนสินสอด (เตาะดาก) ที่เขาได้มอบให้เธอไป

2. การไม่สามารถจ่ายสินสอดที่ถึงกำหนดชำระได้ สตรีมีสิทธิ์ในการยกเลิก (การสมรส) ก่อนที่จะมีเพศสัมพันธ์ แต่หากมีเพศสัมพันธ์กันแล้ว เธอจะไม่มีสิทธิ์นั้น

3. การไม่สามารถจ่ายค่าเลี้ยงดู ผู้ใดที่ไม่สามารถจ่ายค่าเลี้ยงดูได้ ภรรยาของเขาควรรอเขาเท่าที่เธอจะสามารถรอได้ หลังจากนั้นเธอมีสิทธิ์ที่จะขอยกเลิก (การสมรส) โดยผ่านกระบวนการศาล

4. หากสามีหายตัวไปโดยไม่ทราบที่อยู่ และไม่ได้หึงค่าเลี้ยงดูไว้ให้ภรรยา และไม่ได้สั่งเสียให้ใครมาจ่ายค่าเลี้ยงดู

แก่เธอ และไม่มีใครมาจ่ายค่าเลี้ยงดูให้เธอ และเธอก็ไม่มีทรัพย์สินใดที่จะใช้จ่ายค่าเลี้ยงดูตนเอง ซึ่งเธอต้องเรียกร้องสิทธินี้จากสามี ในกรณีเช่นนี้เธอมีสิทธิที่จะขอยกเลิกการสมรส โดยผ่านผู้พิพากษา (กอฎีย์) ตามหลักชะรีอะฮ์

การแต่งงานกับผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม

การที่ชายมุสลิมจะแต่งงานกับสตรีผู้ปฏิเสธศรัทธานั้น เป็นที่ต้องห้าม (หะรอม) นอกจากสตรีอะลุลกิตาบ (ชาวคัมภีร์) และการที่สตรีมุสลิมะฮ์จะแต่งงานกับผู้ชายที่ไม่ใช่มุสลิมเป็นที่ต้องห้าม ไม่ว่าเขาจะเป็นอะลุลกิตาบหรือไม่ก็ตาม เช่นเดียวกัน หากสตรีเข้ารับอิสลามก่อนสามีของเธอ ก็ไม่อนุญาตให้เธอยินยอมแก่สามี (ร่วมหลับนอน) กับเธอก่อนที่เธอจะเข้ารับอิสลาม และต่อไปนี้คือบทบัญญัติบางประการที่เกี่ยวข้องกับการแต่งงานของผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม

1. หากสามีภรรยาผู้ปฏิเสธศรัทธาทั้งคู่เข้ารับอิสลาม ทั้งสองยังคงสถานะการแต่งงานเดิมไว้ ตราบใดที่ไม่มีข้อห้ามตามหลักการศาสนา เช่น การที่สตรีผู้นั้นเป็นมะรอม (ญาติสนิทที่ห้ามแต่งงานด้วย) ของสามี หรือเป็นผู้ที่เธอไม่ได้รับ

อนุญาตให้แต่งงานด้วยตามหลักการอิสลาม ซึ่งในกรณีเช่นนี้ จะต้องบังคับให้ทั้งสองแยกทางกัน

2. หากสามีของสตรีอะลุลกิตาบ เข้ารับอิสลาม ทั้งสองยังคงสถานะการแต่งงานเดิมไว้

3. หากฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งของคู่สามีภรรยาที่ไม่ใช่อะลุลกิตาบ เข้ารับอิสลาม ก่อนที่จะมีการร่วมหลับนอน การแต่งงานนั้นถือเป็นโมฆะ

4. หากภรรยาของผู้ที่ไม่ใช่มุสลิม (ไม่ว่าสามีจะเป็นอะลุลกิตาบ หรือไม่ก็ตาม) เข้ารับอิสลาม ก่อนที่จะมีการร่วมหลับนอน การแต่งงานนั้นถือเป็นโมฆะ เพราะสตรีมุสลิมไม่เป็นที่อนุมัติสำหรับผู้ปฏิเสธศรัทธา

5. หากภรรยาของผู้ปฏิเสธศรัทธาเข้ารับอิสลาม หลังจากที่มิใช่เพศสัมพันธ์แล้ว เรื่องนี้จะขึ้นอยู่กับคำสั่งสูงสุดของอิดต๊ะฮ์ โดยการแต่งงานจะถือเป็นโมฆะหลังจากคำสั่งสูงสุดอิดต๊ะฮ์ หากสามียังไม่เข้ารับอิสลาม และเธอสามารถแต่งงานกับผู้ที่ได้กัฎ์ที่เธอประสงค์ แต่หากเธอยังรักสามีเธอจะรอเขาก็ได้ โดยที่เธอไม่มีสิทธิ์ในค่าเลี้ยงดูใด ๆ จากเขาในช่วงเวลานั้น และเขาก็ไม่มีอำนาจใด ๆ เหนือเธอเช่นกัน หากต่อมาเขาเข้ารับอิสลาม เธอก็ยังคงเป็นภรรยาของเขา โดยไม่จำเป็นต้องต่อสัญญา

แต่งงานใหม่ แม้ว่าจะรอเขาเป็นเวลาหลายปีก็ตาม และให้ใช้บทบัญญัติเดียวกันนี้ หากสามีของสตรีใดที่ไม่ใช่อะลุกลีตาบ เข้ารับอิสลาม (ในขณะที่ภรรยายังไม่เข้ารับ)

6. หากภรรยาสิ้นสภาพจากอิสลาม ก่อนการมีเพศสัมพันธ์ การแต่งงานนั้นถือเป็นโมฆะ และเธอไม่มีสิทธิ์ในสินสอด และหากฝ่ายสามีตักศาสนา การแต่งงานถือเป็นโมฆะ และเขาต้องจ่ายสินสอดครึ่งหนึ่ง และหากฝ่ายที่ตักศาสนา กลับเข้ารับอิสลาม ทั้งสองยังคงสถานะการแต่งงานเดิมไว้ トラบใดที่ยังไม่มีการหย่าร้างเกิดขึ้นระหว่างทั้งสอง

ผลกระทบที่ตามมาจากการแต่งงานกับสตรีชาวคัมภีร์

เมื่ออัลลอฮ์ สُبหานะฮูวะตะอาลา ทรงอนุญาตการแต่งงานนั้น ซึ่งมีเป้าหมายเพื่อขัดเกลางริยธรรม การชำระล้างสังคมให้พ้นจากความชั่วร้าย การปกป้องรักษาอวัยวะเพศจากการทำผิด การสถาปนาระบบอิสลามที่บริสุทธิ์สำหรับสังคม และการสร้างประชาชาติมุสลิมที่ปฏิญาณตนว่า “ไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์ และมุฮัมมัดคือเราะสูลของอัลลอฮ์” เป้าหมายอันดีงามเหล่านี้จะไม่สามารถบรรลุได้ เว้นแต่ด้วย

การแต่งงานกับสตรีผู้มีความดี ผู้ซึ่งมีศาสนา มีเกียรติ และมี
จรรยาบรรณที่น่าชื่นชม สำหรับผลกระทบจากการที่มุสลิม
แต่งงานกับสตรีอะลุลกิตาบ นั้น เราสามารถสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. ภายในครอบครัว สำหรับภายในครอบครัวขนาดเล็ก หากสามีเป็นผู้มีบุคลิกที่เข้มแข็ง นั้นย่อมส่งผลต่อภรรยา
และมีความเป็นไปได้สูงที่เธอจะยอมรับในอิสลาม แต่ก็อาจ
เกิดผลตรงกันข้ามได้ โดยภรรยาอาจปฏิบัติในสิ่งที่เธอคิดว่า
ศาสนาของเธออนุญาต เช่น การดื่มสุรา การรับประทานเนื้อ
สุกร และการคบเพื่อนชาย ซึ่งด้วยเหตุนี้ ครอบครัวมุสลิมก็จะ
แตกแยก และเสื่อมทรามลง และลูก ๆ ก็จะได้โตขึ้นมา
ท่ามกลางความชั่วร้าย และสถานการณ์อาจจะเลวร้ายยิ่งขึ้น
หากภรรยาเป็นผู้ยึดมั่นในศาสนาเดิมอย่างเคร่งครัด หรือเธอ
ดีอยู่แล้ว โดยพยายามที่จะพาลูก ๆ ของเธอไปยังโบสถ์ พวกเขา
ก็จะคุ้นชินกับการเห็นการละหมาดของชาวคริสต์ และ "ผู้ใดที่
เติบโตมากับสิ่งใด เขาก็จะแก่ไปพร้อมกับสิ่งนั้น"

2. ผลกระทบต่อสังคม การเพิ่มจำนวนของสตรีชาว
คัมภีร์ภายในสังคมมุสลิมถือเป็นเรื่องอันตราย เพราะการมีอยู่
ของพวกเธอ จะเป็นสาเหตุของการรุกรานทางความคิด
ภายในประชาชาติอิสลาม และสิ่งที่ตามมาคือความเสื่อมโทรม

และการละทิ้งคุณธรรม อันเนื่องมาจากธรรมเนียมปฏิบัติของชาวคริสต์ที่พวกเขานำมาใช้ ซึ่งสิ่งที่นำมาเป็นอันดับแรกคือธรรมเนียมการปะปนกันระหว่างชายหญิง พร้อมกับการแต่งกายที่เปลือยเปล่า และประเพณีปฏิบัติอื่น ๆ ที่ขัดต่อหลักคำสอนของอิสลาม

กฎเกณฑ์สำหรับสตรีมุสลิม และ สถานะของสตรีในศาสนาอิสลาม أحكام المرأة المسلمة

ก่อนที่จะกล่าวถึงสิทธิของสตรีเพศในศาสนาอิสลาม เราจะต้องอธิบายให้ทราบถึงจุดยืนของชนชาติอื่น ๆ ที่มีต่อสตรีเพศ และสิ่งที่พวกเขาปฏิบัติต่อเหล่าสตรีเสียก่อน ในกรีซ ผู้หญิงถูกซื้อถูกขายกันเยี่ยงสินค้า ซึ่งเธอไม่มีสิทธิอันใดในตนเองเลย โดยที่สิทธิทั้งหมดเป็นของผู้ชาย อีกทั้งพวกเธอยังถูกกีดกันจากกองมรดกหรือสิทธิต่าง ๆ ในเรื่องการใช้จ่ายอีกด้วย นักปรัชญาชื่อดังของชาวกรีซที่มีนามว่าโสกราตีสกล่าวไว้ว่า “การดำรงอยู่ของสตรีเป็นสาเหตุใหญ่ที่สุดและเป็นต้นตอแห่งความละอายณะและความล่มสลายในโลก สตรีเปรียบเสมือนต้นไม้มีพิษที่ภายนอกดูงดงาม แต่เมื่อหมูนกมากัดกินจากต้นไม้ นั้น พวกมันก็จะตายทันที”

ส่วนชาวโรมันมีความเชื่อว่าผู้หญิงไม่มีจิตวิญญาณ ไม่มีคุณค่า และไม่มีสิทธิใด ๆ คติประจำใจของพวกเขาคือ “ผู้หญิงไม่มีจิตวิญญาณ” ดังนั้นผู้หญิงจึงถูกทรมานด้วยการ

ราดน้ำมันเดือดลงบนร่างกายและถูกจับมัดไว้กับเสา และถึงขั้นมัดผู้หญิงบริสุทธิ์ไว้กับหางม้าและควมมันด้วยความเร็วสูงจนพวกเธอสิ้นใจตาย

ชาวอินเดียมีมุมมองต่อเหล่าสตรีในทำนองเดียวกันนั้น แต่ยิ่งไปกว่านั้นพวกเขายังเผาผู้หญิงคนหนึ่งเมื่อสามีของเธอเสียชีวิต ส่วนชาวจีนได้เปรียบเทียบผู้หญิงเหมือนกับสายน้ำแห่งความเจ็บปวด ที่มาชะล้างความสุขและเงินทองออกไป และชาวจีนถือกรรมสิทธิ์ที่จะขายภรรยาของตนเองเช่นเดียวกับที่พวกเขามีสิทธิ์ที่จะฝังเธอทั้งเป็น

ส่วนชาวยิวพวกเขาถือว่าผู้หญิงเป็นคำสาปแช่ง เพราะเธอล่อลวงอาดัมและสามารถทำให้เขากินผลไม้จากต้นไม้ต้องห้ามในสวรรค์ ทั้งพวกเขายังมองว่าเธอเป็นมลทินหากเธอมีประจำเดือน ทำให้บ้านและทุกสิ่งของเธอสัมผัสเป็นสิ่งสกปรก ยิ่งไปกว่านั้นเธอไม่ได้รับมรดกจากพ่อของเธอเลยหากเธอมีพี่น้องชาย

สำหรับในหมู่ชาวคริสต์ เธอถูกมองว่าเป็นมารร้าย และมีนักบวชคริสเตียนคนหนึ่งกล่าวว่า “ผู้หญิงไม่มีความเกี่ยวข้องกับเผ่าพันธุ์มนุษย์” นักบุญโบนาเวนเจอร์กล่าวว่า “หากคุณเห็นผู้หญิง อย่าคิดไปเองว่าคุณเห็นมนุษย์ และที่คุณ

เห็นนั้นก็ไม่ใช่สัตว์ร้าย ทว่าสิ่งที่เห็นคือปีศาจมารร้าย และเสียงที่คุณได้ยินคือเสียงร้องของงู"

ตามกฎหมายจารีตประเพณีของอังกฤษ ผู้หญิงยังคงไม่ใช่พลเมืองของประเทศ จนกระทั่งกลางศตวรรษที่ 19 พวกเขาไม่มีสิทธิส่วนบุคคล แม้แต่สิทธิ์ที่จะเป็นเจ้าของเสื้อผ้าที่พวกเขาสวมใส่ ในปี ค.ศ. 1567 รัฐสภาสกอตแลนด์ได้ออกกฎหมายว่าผู้หญิงไม่ควรได้รับอำนาจใด ๆ รัฐสภาอังกฤษในสมัยพระเจ้าเฮนรีที่ 8 ห้ามผู้หญิงอ่านพระคัมภีร์ไบเบิลเพราะถือว่าพวกเขาไม่บริสุทธิ์ ในปี ค.ศ. 1586 ชาวฝรั่งเศสได้จัดการประชุมเพื่อถกเถียงกันว่าผู้หญิงเป็นมนุษย์หรือไม่ พวกเขาตัดสินใจว่าพวกเขาเป็นมนุษย์ แต่ถูกสร้างขึ้นมารับใช้ผู้ชาย จนกระทั่งปี ค.ศ. 1805 กฎหมายอังกฤษอนุญาตให้สามีขายภรรยาได้ โดยกำหนดราคาขายไว้ที่ 6 เพนนี (ครึ่งชิลลิง)

ในกลุ่มชาวอาหรับก่อนศาสนาอิสลาม ผู้หญิงถูกดูหมิ่นและไร้ค่าพวกเขาไม่ได้รับมรดกและไม่ได้รับการดูแล พวกเขาไม่มีสิทธิใด ๆ ทั้งสิ้น และพวกเขาส่วนใหญ่ฝังลูกสาวของพวกเขาทั้งเป็นอีกด้วย หลังจากนั้นศาสนาอิสลามก็ได้ถูกประทานลงมาถึงเพื่อขจัดความอยุติธรรมทั้งหมดนี้ออกไปจาก

เหล่าสตรี และเพื่อแสดงให้เห็นว่าสตรีและบุรุษมีความเท่าเทียมกัน เธอมีสิทธิเช่นเดียวกับที่บุรุษมีสิทธิ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾

"โอ้มนุษยชาติทั้งหลาย แท้จริงเราได้สร้างพวกเจ้าจากเพศชายและเพศหญิง และเราได้ให้พวกเจ้าแยกเป็นเผ่า และตระกูล เพื่อจะได้รู้จักกัน แท้จริงผู้ที่มีเกียรติยิ่งในกลุ่มพวกเจ้า ณ ที่อัลลอฮ์นั้นคือผู้ที่มีความยำเกรงยิ่งในกลุ่มพวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้อย่างละเอียดถี่ถ้วน" (อัลหุญรอต : 13)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ مِنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَٰئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا﴾

"และผู้ใดประพฤติดี ไม่ว่าจะ เป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ตาม ในฐานะที่เขาเป็นผู้ศรัทธาแล้วไซ้ร้ ชนเหล่านี้จะได้เข้าสวรรค์ และพวกเขาจะไม่ถูกอธรรมแม้เท่ารูเล็ก ๆ ที่อยู่บนหลังเมล็ดอินทผาลัม" (อันนิสาฮ์ : 124)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ حُسْنًا﴾

"และเราได้สั่งเสียมนุษย์ให้ทำความดีต่อบิดามารดาของเขา"

(อัลอังกะบูต : 8)

ท่านเราะฮ์มาน คืออัลลัลลอฮูอะลัยฮิวะสَّلَامُ กล่าวว่า

أَكْمَلُ الْمُؤْمِنِينَ إِيمَانًا أَحْسَنُهُمْ اخْتِلَافًا وَخِيَارَكُمْ خِيَارَكُمْ لِنِسَائِهِمْ

خَلَقًا

“ผู้ศรัทธาที่สมบูรณ์ที่สุดคือผู้ที่มีมารยาทที่ดีที่สุด และคนที่ดีที่สุดในกลุ่มพวกท่านคือผู้ที่มีมารยาทที่ดีต่อภรรยาของพวกเขา” (บันทึกโดยอัสติรมีซี : 1082)

وسأل رجل النبي ﷺ: من أحق الناس بحسن صحابتي؟ قال:

أمك قال: ثم من؟ قال: أمك قال: ثم من؟ قال: أمك قال: ثم

من؟ قال: أبوك

ชายคนหนึ่งถามท่านเราะฮ์มาน คืออัลลัลลอฮูอะลัยฮิวะสَّلَامُ ว่า

“ในมวลมนุษย์ใครคือผู้ที่ควรแก่การปฏิบัติด้วยดีที่สุด?”

ท่านกล่าวว่า “มารดาของท่าน” เขาถามอีกว่า “หลังจากนั้น

คือใคร?” ท่านกล่าวว่า “มารดาของท่าน” “หลังจากนั้นคือ

ใคร?” ท่านกล่าวว่า “มารดาของท่าน” เขากล่าวว่า “หลังจาก

นั่นคือผู้ใด?” ท่านกล่าวว่า “บิดาของท่าน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 2548,5971) และนี่คือมุมมองของอิสลามต่อสตรีเพศโดยสรุป

สิทธิสตรีโดยทั่วไป

สตรีมีสิทธิที่พวกเขาควรรู้และได้รับการยอมรับเพื่อให้พวกเขาสามารถใช้สิทธิเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่ เมื่อใดก็ตามที่พวกเขาต้องการได้รับในสิทธิเหล่านั้น ซึ่งสิทธิสตรีทั่วไปนั้นสรุปได้ ดังนี้

1. สิทธิในการครอบครองเป็นเจ้าของทรัพย์สิน ผู้หญิงมีสิทธิที่จะเป็นเจ้าของสิ่งใดก็ตามที่เธอต้องการ ไม่ว่าจะเป็นบ้าน ที่ดิน โรงงาน สวนผลไม้ ทองคำ เงิน และปศุสัตว์ประเภทต่าง ๆ ไม่ว่าเธอจะอยู่ในสถานะเป็นภรรยา แม่ ลูกสาว หรือพี่สาวก็ตาม

2. สิทธิในการแต่งงาน สิทธิในการเลือกสามี การฟ้องหย่า และการขอย่ำร้าง หากเธอได้รับอันตรายจากสิ่งเหล่านี้ถือเป็นสิทธิพื้นฐานของสตรีเพศ

3. สิทธิของสตรีในการเรียนรู้ทุกสิ่งทุกอย่างที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตของเธอ เช่น การรู้จักพระผู้เป็นเจ้าของใหญ่

การรู้จักหลักการทางศาสนา วิธีปฏิบัติ การรู้สิทธิที่จำเป็นต้องมีต่อเธอ มารยาทที่จำเป็นสำหรับสิทธิเหล่านั้น และคุณธรรมอันดีงามที่เธอต้องมี เนื่องจากสิ่งเหล่านั้นเป็นคำพูดของพระเจ้า เป็นเจ้าผู้ยิ่งใหญ่ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ﴾

“ฉะนั้นพึงรู้เถิดว่าไม่มีพระเจ้าอื่นใดนอกจากอัลลอฮ์” (ศอด: 19)

และท่านเราะฮูสูล คือลลัลลอฮุอะลยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

طلب العلم فريضة على كل مسلم

“การแสวงหาความรู้เป็นหน้าที่ของมุสลิมทุกคน” (บันทึกโดยอิบนุมาญะฮ์ : 220)

4. เธอมีสิทธิที่จะบริจาคทรัพย์สินของเธอให้แก่ผู้อื่น และนำเงินนั้นไปใช้จ่ายกับตัวเองหรือกับใครก็ตามที่เธอต้องการ ไม่ว่าจะคู่สมรส หรือบุตร หรือบิดามารดา トラาใดที่ไม่เป็นการใช้จ่ายถึงขั้นฟุ่มเฟือย ซึ่งอยู่ในสภาวะเดียวกันกับบุรุษเพศ

5. สิทธิของเธอที่จะรักใคร่และเกลียดชังใคร เธอมีสิทธิที่จะรักชอบเหล่าสตรีที่ดีมีคุณธรรมและไปเยี่ยมพวกเธอด้วยความยินยอมของสามีของเธอหากเธอมีสามี และสิทธิใน

การให้ของขวัญแก่พวกหล่อน และเธอมีสิทธิ์ที่จะติดต่อกับเพื่อน ๆ ของเธอเพื่อสอบถามเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ และปลอบใจกันในยามลำบาก และเธอมีสิทธิที่จะเกลียดชังผู้หญิงที่ไม่ดี และเธอมีสิทธิ์ที่จะไม่คบหาผู้หญิงเหล่านั้นเพื่อความพอใจของอัลลอฮ์

6. สตรีมีสิทธิ์ที่จะทำพินัยกรรมยกสมบัติ ในปริมาณหนึ่งส่วนสามของเธอในขณะที่เธอยังมีชีวิต และให้ดำเนินการหลังจากที่เธอเสียชีวิต โดยไม่มีข้อโต้แย้งใด ๆ เนื่องจากการทำพินัยกรรมยกสมบัติแก่บุคคลอื่นเป็นสิทธิส่วนบุคคลโดยทั่วไป ดังนั้นจึงเป็นสิทธิส่วนบุคคลของผู้หญิงเช่นเดียวกัน เนื่องจากไม่มีใครที่จะไม่หวังรางวัลของอัลลอฮ์ได้ トラบใดที่มรดกนั้นไม่เกินหนึ่งในสาม ไม่ว่าจะเป็นผู้ชายหรือผู้หญิงก็ตาม

7. สิทธิสตรีเรื่องการแต่งกาย ซึ่งเธอสามารถสวมใส่สิ่งใดก็ได้ที่เธอต้องการจากผ้าไหมและทองคำ ซึ่งเป็นสิ่งต้องห้ามสำหรับบุรุษ แต่เธอจะไม่สามารถแต่งกายอวดโฉมหรือประดับประดาตัวเองจนเลยขอบเขต และเป็นที่ต้องห้ามแก่เธอในการสวมใส่ชุดครึ่งตัว หรือน้อยกว่านั้น หรือเปิดเผยศีรษะ และการเปิดเผยให้เห็นคอและหน้าอก เว้นแต่กับบุคคลที่เธอได้รับอนุญาตให้เปิดเผยได้เท่านั้น

8. เธอมีสิทธิที่จะใช้เครื่องประดับตัวเธอเพื่อสามี โดยเธออาจเขียนขอบตา ทาแก้มแดงและริมฝีปากของเธอได้ตามต้องการ และสวมเสื้อผ้าที่งดงามยกเว้นเสื้อผ้าอันเป็นที่รู้กันว่าไม่ใช่สำหรับมุสลิมหรือเป็นชุดที่โสเภณีสวมใส่ เหตุที่ไม่อนุญาตให้เธอสวมใส่เพื่อหลีกเลี่ยงความสงสัยและความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นกับเธอได้

9. สิทธิของเธอในการบริโภคอาหารและเครื่องดื่ม เธอสามารถดื่มกินอาหารที่ดีมีประโยชน์และอาหารที่อร่อย โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างผู้หญิงกับผู้ชายในเรื่องอาหารและเครื่องดื่ม สิ่งที่ไม่อนุญาตทั้งหลายจากอาหารสำหรับผู้ชายและผู้หญิง และสิ่งที่ถูกห้ามก็จะไม่เป็นที่อนุญาตสำหรับผู้ชายและผู้หญิงเช่นกัน อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾

“สุเจ้าทั้งหลายจงกินและจงดื่มแต่จงอย่าฟุ่มเฟือย แท้จริงพระองค์ไม่ทรงชอบผู้ที่ฟุ่มเฟือย” (อัลอะฮ์รอฟ : 131) โดยในโองการนี้มีความหมายที่กว้างและครอบคลุมทั้งสองเพศ

หน้าที่ของสตรีที่มีต่อสามี

สำหรับภรรยานั้นมีสิทธิและหน้าที่ และหน้าที่ต้องปฏิบัติต่อสามีของเธอได้แก่ การเชื่อฟังสามีในทุกกรณี ในเรื่องที่ไม่ขัดต่อคำสั่งของอัลลอฮ์และเราะฮ์สุลของพระองค์ การเตรียมอาหารและเครื่องดื่ม การจัดที่นอน การให้นมบุตร และให้การอบรมแก่ลูก ๆ การปกป้องทรัพย์สิน เงินทอง และเกียรติยศของเขา การปกป้องตนเอง และการใช้เครื่องประดับตนเองเพื่อสามีตามที่ได้รับอนุญาต ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นหน้าที่ที่สตรีพึงปฏิบัติต่อสามี ดังที่อัลลอฮ์ตรัสไว้ว่า

﴿وَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾

“และพวกเธอนั้นจะได้รับเช่นเดียวกับสิ่งที่เป็นหน้าที่ของพวกเธอจะต้องปฏิบัติโดยชอบธรรม” (อัลบะเกาะเราะฮ์ : 228)

หน้าที่เหล่านี้ถูกกล่าวถึงเพื่อให้สตรีผู้ศรัทธาได้รับทราบ และเรียกร้องสิทธิโดยปราศจากความละอาย หรือความกลัว สำหรับสามีจำเป็นต้องมอบสิทธิให้แก่ภรรยาอย่างครบถ้วน เว้นแต่ว่าเธอจะยกให้และไม่เรียกร้อง ซึ่งสิทธิที่เธอจะได้รับจากสามีได้แก่

1. ค่าใช้จ่ายเลี้ยงดูตามฐานะทางการเงินของสามี ไม่ว่าจะร่ำรวยหรือยากจน ซึ่งค่าใช้จ่ายนี้ ประกอบด้วย เสื้อผ้า อาหาร เครื่องดื่ม ยารักษาโรค และที่อยู่อาศัย

2. ปกป้องศักดิ์ศรี เกียรติยศ ร่างกาย เงินทอง และให้คำสอนศาสนาแก่เธอ เนื่องจากผู้ชายเป็นผู้ดูแลเธอ หน้าที่รับผิดชอบ ปกป้อง ค้ำครอง จึงเป็นหน้าที่ของสามี

3. สอนเรื่องศาสนาที่จำเป็นแก่เธอ หากสามีไม่สามารถสอนได้ อนุญาตให้เธอเรียนรู้โดยการเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาร่วมกับสตรีในมัสยิด โรงเรียน และสถานที่อื่น ๆ ได้ ตราบใดที่ไม่มีความเสี่ยงหรืออันตรายใด ๆ

4. ปฏิบัติต่อเธออย่างดี ดังที่อัลลอฮ์ตรัสไว้ว่า

﴿وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ﴾

“และจงอยู่ร่วมกับพวกเธอด้วยดี” (อันนิสาห์ : 19)

ส่วนหนึ่งของการปฏิบัติดีต่อเธอคือการไม่ลิดรอนสิทธิในการมีเพศสัมพันธ์กับเธอ และไม่ทำร้ายเธอด้วยการดูหมิ่นสาปแช่ง ตูถุก หรือทำให้อับอาย การปฏิบัติดีต่อเธอ คือ การไม่ขัดขวางเธอเมื่อต้องการไปเยี่ยมญาติพี่น้อง ในกรณีที่เธอไปนั้นจะไม่มีความเสี่ยงหรือภัยอันตรายใด ๆ และสามีจะต้องไม่มอบหมายงานที่เธอแบกรับไม่ไหวต้องปฏิบัติต่อเธอด้วยความ

เมตตาทั้งในคำพูดและการกระทำ ท่านเราะสุล คืออัลลัลลอฮฺอะลยฮิวะสลลัม กล่าวว่า

خيركم خيركم لأهله وأنا خيركم لأهلي

“ผู้ที่ดีที่สุดในกลุ่มพวกท่านคือผู้ที่ดีที่สุดต่อครอบครัวของพวกเขา และฉันคือผู้ที่ดีที่สุดในกลุ่มพวกท่านต่อครอบครัวของฉัน”
(บันทึกโดยอัคริมิซีย : 3830)

หิญาบ

อิสลามเป็นศาสนาที่เอาใจใส่ในการปกป้องครอบครัวจากการถูกละเมิดและความเสียหาย ดังนั้นศาสนาจึงได้ล้อมรั้วอันแข็งแกร่งด้วยมารยาทและศีลธรรมอันงดงาม เพื่อให้จิตวิญญาณของมนุษย์ยังคงมั่นคงและทำให้สังคมสะอาดบริสุทธิ์ปราศจากกิเลสตัณหาและทาสของอารมณ์ อิสลามได้สร้างกำแพงกันเพื่อป้องกันการชั่วร้ายที่ล่อลวงที่ชักชวนไปสู่ตัณหา และอิสลามได้กำชับใช้ให้ชายหญิงลดสายตาลงต่ำ

อัลลอฮ์ทรงกำหนดให้สตรีสวมหิญาบเพื่อเป็นการให้เกียรติและปกป้องชื่อเสียงของพวกเธอจากความชั่วร้ายต่าง ๆ เพื่อปกป้องเธอจากการถูกเหยียดหยาม และเพื่อให้เธอห่างไกลจากคนชั่วและผู้ที่มีหัวใจเป็นโรค และเพื่อปกป้องเธอ

จากผู้ที่ไม่รู้ถึงคุณค่าและเพื่อปิดประตูแห่งการจ้องมองอันเป็นพิษและปกป้องศักดิ์ศรีและความบริสุทธิ์ของสตรีด้วยการให้เกียรติและความเคารพ

นักวิชาการอิสลามเห็นพ้องเป็นเอกฉันท์ว่าผู้หญิงจำเป็นต้องสวมหิญาบปกปิดร่างกาย และไม่เปิดเผยความงามของตนให้คนแปลกหน้าเห็น อย่างไรก็ตามนักวิชาการมีความเห็นที่แตกต่างกันในรายละเอียดของส่วนที่จะต้องปกปิด

ประเด็นเรื่องการปกปิดใบหน้าและฝ่ามือถูกแบ่งออกเป็นสองกลุ่ม และมีการนำเสนอหลักฐานมากมายเกี่ยวกับหิญาบ หน้าที่ของหิญาบ และคำจำกัดความ แต่ละกลุ่มได้อ้างอิงหลักฐานและให้น้ำหนักไปยังความคิดเห็นของตนด้วยเหตุผลหลายประการ จากหลักฐานที่บ่งชี้ว่าการคลุมหิญาบนั้นเป็นสิ่งจำเป็น อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾

“และเมื่อพวกเจ้าขอสิ่งใดจากพวกเธอ จงขอจากหลังม่าน นั่นเป็นการบริสุทธิ์ยิ่งสำหรับหัวใจของพวกเจ้าและหัวใจของพวกเธอ” (อัลอะห์ซาบ : 53)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُلْ لَأَزُوجِحْكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَاءَ الْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ
عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ ذَلِكَ أَدْنَىٰ أَنْ يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ وَكَانَ اللَّهُ
عَفُورًا رَحِيمًا﴾

“โอ้นบีเอ๋ย จงสั่งแก่ภรรยาของเจ้า บุตรสาวของเจ้า และบรรดา
สตรีผู้ศรัทธา ให้พวกเธอดึงเสื้อคลุมลงมาปิดตัวของพวกเธอ
นั้นเป็นการเหมาะสมกว่า เพื่อที่พวกเธอจะได้เป็นที่รู้จักและไม่
ถูกละเมิด และอัลลอฮ์ทรงอภัยโทษและเมตตาเสมอ” (อัลอะห์
ซาบ : 59)

พระองค์ตรัสอีกว่า

﴿وَقُلْ لِّلْمُؤْمِنَاتِ يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا
يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ
وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ﴾

“และจงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) แก่บรรดาหญิงผู้ศรัทธาว่า ให้
พวกเธอลดสายตาให้ต่ำลงและรักษาอวัยวะเพศของพวกเธอไว้
และไม่เปิดเผยเครื่องประดับของพวกเธอเว้นแต่สิ่งที่เปิดเผยได้
และให้ดึงผ้าคลุมศีรษะของพวกเธอมาปิดหน้าอกของพวกเธอ

และไม่เปิดเผยเครื่องประดับของพวกเขาเว้นแต่สามีของพวกเขา” (อันนุร : 31)

และหลักฐานปรากฏจากรายงานอาอิชะฮ์
เราะฎิยัลลอฮูอันฮา ภรรยาของท่านเราะสุล คืออลัลลอฮูอะ
ลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

كن نساء المؤمنات يشهدن مع رسول الله صلى الله عليه وسلم
صلاة الفجر متلفعات بمروطهن ثم ينقلبن إلى بيوتهن حين
يقضين الصلاة لا يعرفهن أحد من الغلس

“บรรดาสตรีผู้ศรัทธาเคยเข้าร่วมการละหมาดฟัจญ์ริกับท่าน
เราะสุล คืออลัลลอฮูอะลัยฮิวะสัลลัม โดยออกมาในสภาพห่ม
ตัวด้วยเสื้อคลุมของพวกเขา และกลับไปยังบ้านของพวกเขา
หลังเสร็จจากการประกอบศาสนกิจ โดยไม่มีใครจำพวกเขาได้
เนื่องจากการแต่งการที่ปกปิดมิดชิด” (บันทึกโดยอัลบุคอรี
และมุสลิม : 578, 645)

และมีรายงานจากอาอิชะฮ์ เราะฎิยัลลอฮูอันฮา กล่าวว่า

كان الركبان يمرون بنا ونحن مع رسول الله صلى الله عليه وسلم
محرمات ، فإذا حاذونا سدلت إحدانا جلبابها من رأسها على
وجهها ، فإذا جاوزونا كشفناه

“ครั้งหนึ่งขณะที่พวกเราอยู่กับท่านเราะสูล ก็ได้มีผู้เดิน
ทางผ่านมาในสภาพครองเอี๊ยะห์รอม เมื่อพวกเขามาถึง พวก
เราคนหนึ่งปล่อยเสื้อคลุมลงมาจากศีรษะลงมาปิดหน้า และ
เมื่อผู้เดินทางเดินผ่านไป เธอก็ได้เปิดมันออก” (บันทึก
โดยอบูดาอูดและอะหมัด : 22894, 1562)

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا قَالَتْ: يَرْحَمُ اللَّهُ نِسَاءَ الْمُهَاجِرَاتِ
الْأُولَ لَمَّا أَنْزَلَ اللَّهُ {وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوهِهِنَّ} شَقَقْنَ
مُرُوطَهُنَّ فَاخْتَمَرْنَ بِهَا

รายงานจากอาอิชะฮ์ เราะฮิยัลลอฮูอันฮา กล่าวว่า "ขออัลลอฮ์
ทรงเมตตาต่อเหล่าสตรีผู้อพยพกลุ่มแรก ครั้นเมื่ออัลลอฮ์ทรง
ประทานโองการนี้ลงมา “และพวกเธอจงดึงผ้าคลุมของพวก
เธอมาปิดหน้าอกของพวกเธอ” พวกเธอก็ได้ฉีกเสื้อผ้าชั้นนอก
ของพวกเธอและเอาผ้านั้นมาคลุมตัว” (บันทึกโดยอัลบุคอรี)

มีหลักฐานมากมาย แต่ถึงแม้จะมีความแตกต่างกันในเรื่องของหิญาบ แต่ทุกคนก็เห็นพ้องต้องกันว่าผู้หญิงสามารถเปิดเผยใบหน้าได้เมื่อจำเป็น เช่น เมื่อเจ็บป่วยและจำเป็นต้องไปพบแพทย์ และพวกเขายังเห็นพ้องต้องกันว่าไม่อนุญาตให้เปิดเผยใบหน้าในกรณีที่เกรงว่าจะเกิดความชั่วร้ายตามมา แม้แต่ในกลุ่มนักวิชาการที่เห็นว่าอนุญาตให้เปิดเผยใบหน้า ก็ยืนยันว่าผู้หญิงต้องปกปิดใบหน้าหากกลัวต่อการเกิดพิตนะฮ์ (สิ่งไม่ดีความล่อแหลม) ยิ่งในยุคนี้เป็นสิ่งที่อันตรายและน่ากลัวมาก ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายอย่างมากมาย เช่น การเปิดเผยใบหน้าเพื่อจะอวดรูปโฉม หน้าตา และเครื่องประดับ และเปิดเผยเรือนร่างอันพึงสงวน ที่ต้องปกปิด การเปิดเผยเหล่านี้ถือเป็นสิ่งต้องห้ามโดยมติเอกฉันท์

อิสลามยังห้ามสตรีไม่ให้อยู่ร่วมตามลำพังกับชายอื่น ทั้งนี้ก็เพื่อปกป้องหลักศีลธรรม ครอบคร้ว และเกียรติยศ อิสลามมุ่งเน้นการป้องกันและปิดประตูที่อาจนำไปสู่ความเสียหายทุกรูปแบบ การที่สตรีออกไปพบหรือ ปะปนกับผู้ชายนั้น เป็นเหตุทำให้ปลุกเร้าอารมณ์ เอื้ออำนวยให้เกิดการกระทำผิด และทำให้เข้าถึงตัวได้ง่าย อัลลอฮ์ทรงตรัสว่า

﴿وَقَرْنَ فِي بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ الْجَاهِلِيَّةِ الْأُولَىٰ﴾

“และจงอยู่ในบ้านเรือนของพวกเธอและอย่าได้โอ้อวดความงาม (ของพวกเธอ) เช่น การอวดความงาม (ของเหล่าสตรี) เหมือนสมัยงมภายในยุคก่อน” (อัลอะห์ซาบ : 33)

และพระองค์ตรัสว่า

﴿وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَاعًا فَاسْأَلُوهُنَّ مِنْ وَرَاءِ حِجَابٍ ذَلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ﴾

“และเมื่อพวกเจ้าขอสิ่งใดจากพวกเธอ จงขอจากหลังม่าน นั่นเป็นการบริสุทธิ์ยิ่งสำหรับหัวใจของพวกเจ้าและหัวใจของพวกเธอ” (อัลอะห์ซาบ : 53)

ท่านเราะฮ์มาน ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลิม ได้ห้ามการปะปนกันระหว่างชายและหญิงโดยเด็ดขาด และห้ามทุกสิ่งทุกอย่างที่นำไปสู่การปะปนกัน แม้แต่ในเรื่องของการเคารพสักการะต่ออัลลอฮ์และสถานที่ของการประกอบศาสนกิจ

ในกรณีที่ผู้หญิงจะออกนอกบ้านในสถานที่ที่มีผู้ชายปะปนอยู่ ในการออกไปทำธุระต่าง ๆ ของเธอโดยที่ไม่มีผู้ดูแล เธอออกไปด้วย เช่นการไปจับจ่ายซื้อของที่จำเป็นสำหรับครอบครัวและอื่นจากนี้ ในการทำธุระต่าง ๆ อนุญาตให้เธอออกไปได้ แต่ให้อยู่ภายใต้กรอบของหลักศาสนาโดยการออกไปส่ง เธอจะต้องแต่งกายมิดชิดเรียบร้อยและไม่เปิดเผย

เครื่องประดับและต้องแยกตัวออกจากผู้ชาย พยายามไม่ปะปนกับพวกเขา

ศาสนาอิสลามบัญญัติขึ้นเพื่อรักษาครอบครัวและดำรงไว้ซึ่งศีลธรรม และห้ามการอยู่ตามลำพังระหว่างหญิงชายที่แปลกหน้า ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม ได้เน้นย้ำถึงข้อห้ามการอยู่ตามลำพังระหว่างหญิงชายที่แปลกหน้า และผู้ที่ไม่รู้จักกัน ในกรณีที่ไม่ได้มีสามีหรือญาติผู้ชายอยู่ร่วมด้วย เพราะชัยฎอนมารร้ายนั้นคอยจ้องที่จะก่อให้เกิดความเสียหายในตัวบุคคลและหลักศีลธรรมจนกระทั่งถึงเวลาเช้าก็ตาม

บทบัญญัติเรื่องประจำเดือนและเลือดหลังคลอด

จำนวนและระยะเวลาของรอบเดือน

1. อายุของผู้หญิงส่วนใหญ่ที่มีประจำเดือนอยู่ในช่วงอายุระหว่าง 12-50 ปี โดยผู้หญิงบางคนอาจมีประจำเดือนก่อนหรือหลังจากนั้นก็อาจเป็นไปได้ ขึ้นอยู่กับสภาพของร่างกายและสภาพแวดล้อม

2. ระยะเวลาของการมีประจำเดือน น้อยที่สุดคือ 1 วัน และมากที่สุดคือ 15 วัน

การมีประจำเดือนระหว่างตั้งครรภ์

ผู้หญิงส่วนใหญ่มักมีเลือดไหลออกมาเมื่อตั้งครรภ์ หากเธออยู่ในขณะตั้งครรภ์แล้วมีเลือดเป็นเลือดในช่วงเวลาสั้น ๆ ก่อนคลอด เช่น สองหรือสามวัน และมีอาการเจ็บท้องคลอดร่วมด้วย แสดงว่าเป็นเลือดที่เกี่ยวกับการคลอด หากเป็นเลือดออกก่อนคลอดเป็นเวลานาน หรือก่อนคลอดไม่นาน แต่ไม่มีอาการเจ็บท้องคลอดร่วมด้วย ก็ให้ถือว่าไม่ใช่การมีเลือดออกหลังคลอดหรือเลือดประจำเดือน

ภาวะที่อาจเกิดขึ้นได้ของการมีประจำเดือน

1. การเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวน เช่น ปกติประจำเดือนของผู้หญิงคือ 6 วัน แล้วเลือดยังคงออกต่อเนื่องเป็นเวลา 7 วัน หรือปกติประจำเดือนของเธอคือ 7 วัน แล้วเลือดเธอก็หยุดเวลา 6 วัน

2. การมีรอบเดือนอาจมาเร็วหรือช้า เช่น หากประจำเดือนปกติของเธออยู่ปลายเดือน แต่เธอมีประจำเดือนในช่วงต้นเดือน หรือหากประจำเดือนปกติของเธออยู่ต้นเดือน แต่เธอมีประจำเดือนในช่วงปลายเดือน เมื่อใดก็ตามที่เธอเห็น

เลือดที่มีลักษณะปกติ นั้นหมายถึงเธอกำลังมีประจำเดือน และเมื่อใดก็ตามเลือดหยุดชัดเจน นั้นหมายถึงเธอก็ตัวบริสุทธิ์ ไม่ว่าจะมากกว่าหรือน้อยกว่าประจำเดือนปกติของเธอก็ตาม

3. อาการตกขาวสีเหลืองหรือสีขุ่น มองเห็นเป็นสีเหลืองเหมือนน้ำจากบาดแผล หรือสีขุ่นอยู่ระหว่างสีเหลืองกับสีดำ หากเกิดขึ้นระหว่างมีประจำเดือน หรือเกิดขึ้นก่อนการชำระล้างร่างกาย ให้ถือว่าเป็นเลือดประจำเดือน และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ของการมีประจำเดือน แต่หากเกิดขึ้นหลังการชำระล้างร่างกาย และหมดระยะเวลาปกติของการมีประจำเดือน ให้ถือว่าเป็นไม่ใช่ประจำเดือน

4. ประจำเดือนมาไม่ต่อเนื่อง เช่น ประจำเดือนมาช่วงหนึ่งเป็นเลือด และอีกช่วงเป็นเลือดขุ่น หรือหยุดไป กรณีเช่นนี้ แบ่งออกเป็น 2 สภาพ

สภาพที่หนึ่ง หากเป็นเลือดที่เกิดกับผู้หญิงคนนี้เป็นประจำ แสดงว่าเป็นเลือดเสีย ให้มั่นใจและปฏิบัติตามกฎของเลือดเสีย

สภาพที่สอง คือ เมื่อเลือดไม่ไหลต่อเนื่อง แต่ไหลเป็นช่วง ๆ หลังจากที่เขาตัวสะอาดจากการมีประจำเดือน และเลือดนั้นก็หยุดไหล โดยเวลาน้อยกว่าหนึ่งวัน ถือว่าเป็นเลือด

ประจำเดือน ดังนั้นการหยุดของเลือดที่น้อยกว่าหนึ่งวัน จึงไม่ถือว่าเป็นเลือดบริสุทธิ์ เว้นแต่จะมีหลักฐานยืนยันเป็นอย่างอื่น เช่น เลือดหยุดไหลเมื่อสิ้นสูตรรอบเดือนตามปกติ หรือปรากฏตกขาว และตกขาว คือของเหลวสีขาวที่มดลูกขับออกมาเมื่อประจำเดือนหยุดลง

5. เลือดแห้งจนสังเกตเห็นแต่ความชื้น หากเป็นเลือดแห้งในช่วงมีประจำเดือนหรือก่อนการชำระล้างร่างกาย ให้ถือว่าเป็นเลือดประจำเดือน หากเป็นเลือดแห้งหลังการชำระล้างร่างกายแล้วไม่นับว่าเป็นเลือดประจำเดือน

หลักการศาสนาที่เกี่ยวข้องกับสตรีมีประจำเดือน

1. การละหมาด

สตรีที่มีประจำเดือนนั้นห้ามกระทำการละหมาด ไม่ที่จะเป็นการละหมาดภาคบังคับ (ฟัรฎู) หรือละหมาดที่สมัครใจ (สุนนะฮ์) นั่นหมายถึงว่า การละหมาดจะไม่จำเป็นสำหรับเธอ นอกจากในกรณีที่เข้าเวลาละหมาดโดยมีระยะเวลาพอที่เธอจะละหมาดได้ แต่เธอเกิดมีเลือดประจำเดือนขึ้นมาเสียก่อน ในกรณีนี้จำเป็นที่จะต้องทำการละหมาดชดใช้เมื่อตัว

ของเธอหมดประจำเดือน ไม่ว่าจะเป็นอนต้นหรือตอนท้าย เวลาที่กำหนดก็ตาม

ตัวอย่างในอนต้นเวลา เช่น สตรีหนึ่งมีประจำเดือน หลังจากดวงอาทิตย์ตกดินไปแล้ว ในขณะที่เธอยังไม่ได้ ละครหมาดมัฆริบ เธอจะต้องละครหมาดมัฆริบชดเชย เมื่อเธอ บริสุทธิ์จากประจำเดือน เพราะเธอได้ขาดละครหมาดภายใน เวลาที่กำหนดก่อนที่ประจำเดือนจะเริ่ม

ตัวอย่างในตอนท้าย เช่น สตรีหนึ่งหากเธอหมดจาก การมีประจำเดือนก่อนดวงอาทิตย์ขึ้น ซึ่งอยู่เวลาของการ ละครหมาดศุบฮิ ในกรณีนี้เธอจะต้องละครหมาดศุบฮิชดเชย เนื่องจากเธอตัวสะอาดในช่วงเวลาของการละครหมาดนั้น

และในส่วนของการรำลึกถึงอัลลอฮ์ ด้วยคำกล่าวต่าง ๆ เช่น การกล่าวตักบิร (อัลลอฮุอักบร) การตัสบีห์ (สุบ หานัลลอฮ์) การกล่าวตะหฺมีด (อัลหัมดุลิลลาฮ์) และการกล่าว บัสมะละฮ์ (บิสมิลลาฮ์) ก่อนรับประทานอาหารและการอ่าน ตำรานิติศาสตร์อิสลาม และอ่านหะดีษ การวิงวอนขออูอาอ์ และการกล่าวคำว่า “อามีน”

และการฟังอัลกุรอาน ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ไม่เป็นที่ ต้องห้ามสำหรับสตรีมีประจำเดือน สตรีมีประจำเดือนยัง

สามารถท่องอัลกุรอานที่เธอจดจำได้ โดยไม่สัมผัสกับคัมภีร์อัลกุรอาน แต่ถ้าเธอจำเป็นต้องใช้อัลกุรอานเพื่อทบทวน หรือดูเพื่อให้เกิดความถูกต้องในการท่องจำ หรืออะไรทำนองนี้ก็สามารถจับคัมภีร์อัลกุรอานได้ โดยเลี่ยงการสัมผัสโดยตรง เช่น การสวมถุงมือ หรือสิ่งอื่น ๆ ได้

2. การถือศีลอด

สตรีที่มีประจำเดือนห้ามถือศีลอด ไม่ว่าจะเป็นการถือศีลอดภาคบังคับ (วาญิบ) หรือศีลอดที่สมัครใจ (สุนนะฮ์) และการถือศีลอดขณะที่มีประจำเดือนนั้นไม่ถูกต้องตามหลักการ เธอจะต้องถือศีลอดชดเชยการถือศีลอดที่ขาดไป หากมีประจำเดือนเกิดขึ้นขณะที่เธอถือศีลอด การถือศีลอดของเธอจะถือเป็นโมฆะ แม้ว่าการมีเลือดประจำเดือนจะเกิดขึ้นก่อนดวงอาทิตย์ตกดินเพียงครู่เดียวก็ตาม เธอต้องถือศีลอดชดเชยในวันนั้นหากเป็นการถือศีลอดภาคบังคับ (วาญิบ) อย่างไรก็ตาม หากเธอรู้สึกได้ว่าประจำเดือนกำลังมาเริ่มมาก่อนพระอาทิตย์ตกดิน ในขณะที่เธอกำลังถือศีลอด แต่ยังไม่มียเลือดออกมา จนกระทั่งหลังดวงอาทิตย์ตกดินไปแล้ว การถือศีลอดของเธอในวันนั้นใช้ได้ไม่เป็นโมฆะ

และกรณีที่ขึ้นมาก่อนรุ่งอรุณในขณะที่เธอมีประจำเดือน การถือศีลอดของเธอในวันนั้นจะไม่ถือเป็นโมฆะ แม้ว่าเธอจะหมดเลือดประจำเดือนหลังจากรุ่งอรุณขึ้นเพียงครู่เดียวก็ตาม หากเธอตัวสะอาดหรือหมดประจำเดือนก่อนรุ่งสาง แล้วก็ถือศีลอด การถือศีลอดของเธอก็ถือว่าถูกต้อง แม้ว่าเธอยังไม่ทำการอาบน้ำยกหะดัซ (การอาบน้ำชำระร่างกายหลังมีประจำเดือน) เว้นแต่หลังละหมาดศุบฮิ

3. การฉวยวาฟ

ห้ามสตรีเดินวนฉวยวาฟรอบกะบะฮ์ ไม่ว่าจะเป็นการฉวยวาฟภาคบังคับ (วาญิบ) หรือสมัครใจ (สุนนะฮ์) ก็ตาม และการกระทำดังกล่าวในขณะที่เธอมีประจำเดือนนั้น ถือว่าใช้ไม่ได้ตามหลักการ ส่วนการประกอบศาสนกิจอื่น ๆ เช่น การเดินระหว่างภูเขาศอฟาและมัรวะฮ์ การวุฎูฟที่ทุ่งอารอฟะฮ์ การปักค้ำคืนที่มุซตะลิมะฮ์และมินา การขว้างเสาหิน และอื่นจากนี้ในพิธีหัจญ์และอุมเราะฮ์ ล้วนไม่เป็นที่ต้องห้ามสำหรับเธอ และหากเธอฉวยวาฟ ในขณะที่ร่างกายสะอาดปราศจากหะดัซ และหลังจากนั้นก็มิเลือดประจำเดือนออกมาหลังจากที่เธอฉวยวาฟเสร็จเพียงไม่นาน หรือมีเลือดออกมาใน

ขณะที่กำลังทำการสะอเอ (เดินระหว่างภูเขาศอฟาและมัรวะฮ์) ถือว่าการฎอวาฟใช้ได้

4. การพำนักอยู่ในมัสญิด สตรีมีประจำเดือนห้ามเข้าไปพำนักอยู่ในมัสญิด (เพื่อการทำอิบาเดาะห์หรือประกอบศาสนกิจอื่น ๆ)

5. การมีเพศสัมพันธ์ เป็นที่ต้องห้ามสำหรับสามีที่จะมีเพศสัมพันธ์กับเธอในขณะมีประจำเดือน และเธอก็ห้ามยินยอมให้สามีกระทำด้วยเช่นกัน แต่สามีได้รับอนุญาตให้สนองความปรารถนาของตนเองกับภรรยาได้ในขณะที่เธอมีประจำเดือนได้โดยไม่ใช้การมีเพศสัมพันธ์ เช่น การจูบ การกอด และการร่วมรักกับเธอในส่วนอื่น ๆ ของร่างกาย ที่ไม่ใช่การมีเพศสัมพันธ์

6. การหย่าร้าง ห้ามสามีหย่ากับภรรยาในขณะที่มีประจำเดือน หากเขาหย่าในขณะที่เธอมีประจำเดือน ถือว่าเขาได้ฝ่าฝืนอัลลอฮ์และศาสนทูตของพระองค์ การทำเช่นนั้นเท่ากับเขาได้กระทำการสิ่งต้องห้าม จำเป็นแก่สามีต้องกลับไปคืนดีกับเธอจนกว่าเธอจะบริสุทธิ์ จากนั้นเขาสามารถหย่าร้างกับเธอได้หากเขาต้องการ แต่การที่จะรอคอยจนกว่าเธอจะมีประจำเดือนครั้งที่สองนั้นย่อมดีกว่า เมื่อเธอบริสุทธิ์จาก

ประจำเดือนแล้ว สามีก็มีสิทธิที่จะใช้ชีวิตอยู่กับเธอต่อไปหรือจะหย่ากับเธอตามที่เขาต้องการ

7. จำเป็นที่จะต้องอาบน้ำชำระล้างร่างกาย (ยกหะดัษ) เมื่อประจำเดือนของสตรีหมดลง เธอจำเป็นต้องชำระล้างร่างกายตามหลักศาสนาเพื่อชำระล้างร่างกายทั้งหมด แต่ไม่จำเป็นต้องตัดผมหรือแก้มัดผมบนศีรษะ เว้นแต่กรณีที่ผมแนะนำหนาเกินไป เพราะจะทำให้ผมไม่สามารถซึมเข้าถึงรากผมได้ หากประจำเดือนหมดลงในขณะที่อยู่ในเวลาละหมาด เธอต้องรีบชำระล้างร่างกายเพื่อละหมาดให้ทันเวลา หากเธอกำลังเดินทางและไม่มีน้ำ หรือมีน้ำแต่กลัวอันตรายจากการใช้น้ำ หรือหากเธอเจ็บป่วยและการใช้น้ำจะเป็นอันตรายต่อเธอ ก็ให้เธอควรชำระล้างร่างกายโดยวิธีการใช้ฝุ่น (ตะยัมมุม) แทนการชำระล้างร่างกายด้วยน้ำ จนกว่าอุปสรรคในการใช้น้ำของเธอจะหมดไป หลังจากนั้นก็ให้เธออาบน้ำชำระล้างร่างกายตามหลักการศาสนาอีกครั้ง

หลักการเกี่ยวกับเลือดเสีย (อิสติฮาฎะฮ์)

อิสติฮาฎะฮ์ คือ ภาวะที่สตรีมีเลือดออกอย่างต่อเนื่องโดยมีเลือดไหลออกมาจากอวัยวะเพศไม่หยุดหรือหยุดเพียงช่วงระยะเวลาสั้น ๆ เช่น หนึ่งหรือสองวันในแต่ละเดือน หากมีเลือดไหลออกมาเกิน 15 วัน จะถือว่าเป็นเลือดเสียไม่ใช่เลือดประจำเดือน นอกจากนี้ในกรณีที่การไหลของเลือดนั้นเป็นปกติสำหรับเธอ สำหรับเลือดเสียถูกแบ่งออกเป็น 3 สภาพ

1. ในกรณีที่เธอทราบถึงจำนวนวันของประจำเดือนก่อนที่จะมีเลือดเสียออกมา ก็ให้เธอนับวันในช่วงที่มีประจำเดือนเป็นหลัก ส่วนเลือดที่ออกมาหลังจากเลยวันของการมีประจำเดือนก็ให้ถือว่าเป็นเลือดเสียยกตัวอย่างเช่น ผู้หญิงคนหนึ่งที่เคยมีประจำเดือน 6 วันในช่วงต้นเดือนของทุกเดือน แล้วมีเลือดไหลออกผิดปกติ หลังจาก 6 วันก็ให้ยึดถือว่าเป็นประจำเดือนของเธอ คือ 6 วัน ในช่วงต้นเดือนของทุกเดือน และหากเกินกว่านั้นก็เรียกว่าเลือดเสีย ดังนั้นผู้หญิงที่มีเลือดเสียและทราบแน่ชัดถึงจำนวนวันที่มีประจำเดือนของเธอ และเมื่อเธอหมดจากประจำเดือนแล้ว จากนั้นให้อาบน้ำชำระล้างร่างกาย (ยกหะดัษ) และทำการละหมาดได้ โดยไม่ต้อง

กังวลถึงเรื่องเลือดที่ไหลออกมาหลังจากกำหนดของประจำเดือน

2. หากเธอไม่ทราบจำนวนวันของรอบเดือนที่แน่ชัด ก่อนที่จะมีเลือดเสียออกมา หมายความว่าเลือดออกผิดปกติมาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่เธอเห็นเลือดครั้งแรก ดังนั้นเธอก็ต้องอาศัยการแยกแยะระหว่างรอบเดือนและเลือดเสีย วิธีการแยกแยะคือเลือดที่เป็นสีดำ ชุ่่น หรือมีกลิ่น ถือว่าเป็นเลือดประจำเดือน ส่วนเลือดที่ไม่เป็นเช่นนั้นถือว่าเป็นเลือดเสีย และให้ถือปฏิบัติตามหลักการของเลือดเสีย ตัวอย่างเช่น ผู้หญิงคนหนึ่งมีเลือดไหลออกมา และในตอนแรกที่เห็นครั้งแรกก็ไม่สามารถจะบ่งบอกได้ว่าเป็นเลือดอะไร ก็ให้เธอใช้การสังเกต เช่น เห็นเลือดเป็นสีดำเป็นเวลาสิบวันและสีแดงตลอดเดือนที่เหลืองหรือเห็นเลือดชั้นเป็นเวลาสิบวันและสีจางตลอดเดือนที่เหลืองหรือเห็นเลือดมีกลิ่นประจำเดือนเป็นเวลาสิบวัน แต่ไม่มีกลิ่นเลยตลอดเดือนที่เหลือง ก็ให้ถือว่าเป็นประจำเดือนของเธอคือเลือดสีดำในตัวอย่างที่หนึ่ง เลือดชั้นในตัวอย่างที่สอง และเลือดที่มีกลิ่นในตัวอย่างที่สาม และหากเป็นเลือดอื่นนอกเหนือจากนี้เรียกว่า เลือดเสีย

3. ถ้าเธอไม่มีวันของรอบเดือนที่ทราบแน่ชัด และไม่สามารถแยกความแตกต่างที่ถูกต้องได้ เลือดที่ออกมานั้นยังคงออกมาต่อเนื่อง และเลือดของเธอมีลักษณะเป็นเลือดชนิดเดียวกันหรือมีลักษณะไม่สม่ำเสมอที่ไม่สามารถแยกแยะได้ ในกรณีแบบนี้เกิดขึ้นได้กับผู้หญิงส่วนใหญ่ ดังนั้นให้นับประจำเดือนของเธอ 6 หรือ 7 วันในแต่ละเดือน โดยให้เริ่มนับตั้งแต่เลือดครั้งแรก และหากเลือดไหลออกมาหลังจากวันดังกล่าวก็ให้ถือเป็นเลือดเสีย

คำวินิจฉัยเรื่องเลือดเสีย (อิสติฮาฎะฮ์)

การชำระล้างสำหรับผู้ที่มีเลือดเสีย ก็เหมือนกับชำระล้างทำความสะอาดทั่วไป ไม่มีความแตกต่างกัน เว้นแต่

1. ผู้ที่มีเลือดเสียนั้น จำเป็นต้องอาบน้ำละหมาดใหม่ทุกครั้ง เมื่อจะทำการละหมาดใด ๆ ก็ตาม
2. เมื่อเธอต้องการจะอาบน้ำละหมาด เธอจะล้างคราบเลือดออก และนำผ้ามาผูกทับสำลีเพื่อกักเก็บเลือดไว้

เลือดหลังคลอดบุตร

ภาวะเลือดออกหลังคลอด คือ เลือดที่ไหลออกจากมดลูกเนื่องจากการคลอดบุตร ไม่ว่าจะระหว่างคลอดหรือหลังคลอด หรือก่อนคลอด 2-3 วัน ร่วมกับอาการเจ็บครรภ์คลอดเมื่อเลือดหยุดไหลแล้วถือว่าตัวเองสะอาดจากเลือดหลังคลอดบุตร ส่วนระยะเวลาของเลือดหลังคลอดบุตรจะมีจำนวน 40 วัน หากเลือดไหลออกเกินกว่าระยะเวลา 40 วัน ก็ให้ชำระล้างร่างกาย เพราะเป็นช่วงเวลาของการที่มีเลือดออกหลังคลอดนานที่สุด แม้ว่าเลือดจะออกต่อเนื่องก็ตาม เว้นแต่ว่าเลือดที่เกิน 40 วันจะเป็นเลือดประจำเดือน เธอก็ต้องรอจนกว่าจะหมดประจำเดือนก่อนจึงค่อยอาบน้ำชำระล้างร่างกาย

อนึ่ง การมีเลือดออกหลังคลอดจะไม่เกิดขึ้น เว้นแต่จะมีการคลอดบุตรออกมาที่มีรูปร่างของมนุษย์ปรากฏชัดเจน หากแท้งบุตรซึ่งสิ่งที้ออกมาจากตัวเองไม่ปรากฏชัดเจนเป็นรูปร่างของมนุษย์ เลือดของเธอจะไม่ใช่เลือดหลังคลอด แต่เป็นเลือดที่ออกมาจากเส้นเลือด โดยให้ยึดใช้หลักการปฏิบัติเดียวกันกับเรื่องของเลือดเสีย (อิสติฮาฎาะฮ์) ระยะเวลาที่สั้นที่สุดในการที่จะระบุดังถึงรูปร่างชัดเจนของเด็กในท้อง คือ 80 วัน นับจากเริ่มตั้งครรภ์ และส่วนใหญ่ที่จะถูกนับคือ 90 วัน

ส่วนหลักการปฏิบัติเรื่องการมีเลือดออกหลังคลอดบุตรนั้นก็เหมือนกับการการปฏิบัติของหญิงมีประจำเดือนดังที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น

ข้อห้ามในช่วงมีประจำเดือนและตั้งครรภ์

การที่ผู้หญิงจะใช้สิ่งของบางอย่างเพื่อป้องกันการมีประจำเดือนนั้น ได้รับอนุญาตให้กระทำ ภายใต้เงื่อนไข 2 ประการ คือ

1. จะต้องไม่เป็นอันตรายต่อเธอเอง หากเป็นอันตรายต่อเธอก็ไม่อนุญาตให้ปฏิบัติ

2. ต้องได้รับอนุญาตจากสามี

ส่วนการใช้สิ่งกระตุ้นให้มีประจำเดือนนั้น อนุญาตให้กระทำได้ โดยมีเงื่อนไข 2 ประการ คือ

1. ได้รับอนุญาตจากสามี

2. ห้ามใช้เป็นอุบายในการเลี่ยงข้อปฏิบัติทางศาสนา เช่น เพื่อเลี่ยงการถือศีลอด หรือการละหมาด และกรณีอื่น ๆ

การคุมกำเนิด

ส่วนการคุมกำเนิดมี 2 ประเภท คือ

1. การคุมกำเนิดแบบถาวร ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่อนุญาต

2. การคุมกำเนิดแบบชั่วคราว เช่น กรณีที่จะเป็นอันตรายต่อการตั้งครรภ์ของสตรีหากตั้งครรภ์บ่อยเกินไป เธอจึงต้องการคุมกำเนิด ด้วยการตั้งครรภ์ให้ช้าลง เช่น 2 ปีต่อหนึ่งครรภ์ หรือระยะเวลาใดก็ตามที่กำหนด แต่ต้องได้รับอนุญาตจากสามีเสียก่อน และการคุมกำเนิดนั้นต้องไม่ก่อให้เกิดอันตรายใด ๆ แก่สตรี

ชีวประวัติของท่านเราะสุล โดยสังเขป السيرة النبوية

สภาพของชาวอาหรับก่อนที่จะมีศาสนทูต

การบูชาเจ็ด คือ ศาสนาที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากในกลุ่มชาวอาหรับ เนื่องจากพวกเขายึดมั่นและเลื่อมใสต่อศาสนาเจ็ดที่ขัดแย้งกับศาสนาอันเที่ยงตรงนั้น ยุคของพวกเขาจึงถูกเรียกว่า “อวิชชา” หรือยุคป่าเถื่อน

และส่วนหนึ่งจากรูปปั้นที่มีชื่อเสียงมากที่สุดที่พวกเขาบูชาอื่นจากอัลลอฮ์ ได้แก่ อัลลาต อัลอุซซา มะนาต และฮุบัล

ว่าในกลุ่มชาวอาหรับนั้นยังมีผู้ที่เลื่อมใสในศาสนา ยิว คริสต์ หรือบูชาไฟ และพบว่ามีจำนวนน้อยที่ยังคงยึดมั่นอยู่ในแนวทางอันเที่ยงตรงคือแนวทางของอิบรอฮีม

ส่วนในด้านเศรษฐกิจนั้นเป็นวิถีชีวิตแบบชนบท พึ่งพาอาศัยบุคคลที่เลี้ยงตามธรรมชาติ และฐานรากเศรษฐกิจของชาวเมืองคือเกษตรกรรมและการค้าขาย และในระยะเวลาอันใกล้ก่อนที่อิสลามจะปรากฏขึ้น มัคกะฮ์ คือเมืองแห่งการค้า

ชายที่ใหญ่ที่สุดในคาบสมุทรอาหรับ และเช่นเดียวกันยังมีอารยธรรมด้านอาคารบ้านเรือนในหลาย ๆ พื้นที่ เช่น มะดีนะห์ และฏอฮิฟ

ส่วนด้านสังคม ความอธรรมเป็นสิ่งที่แพร่หลายอย่างกว้างขวาง ไม่มีสิทธิอันใดสำหรับผู้ที่อ่อนแอ บุตรีจะถูกฝังทั้งเป็น และสิ่งต้องห้ามถูกละเมิด ผู้ที่เข้มแข็งจะเอาสิทธิของผู้ที่อ่อนแอ พวกเขาจะมีภรรยาหลายคนโดยไม่จำกัด การผิดประเวณีเป็นที่แพร่หลาย สมรภูมিরะหว่างเผ่าต่าง ๆ จะเกิดขึ้นด้วยสาเหตุเพียงเล็กน้อย แม้กระทั่งในบรรดาลูกหลานที่มาจากเผ่าเดียวกันก็ตาม

นั่นคือ การฉายภาพแบบสรุปเกี่ยวกับสภาพของคาบสมุทรอาหรับก่อนการถือกำเนิดของอิสลาม

ท่านคือบุตรของผู้ถูกเชือดทั้งสอง (อิสมาอีลและอับดุลลอฮ์)

เผ่ากัรัยซมีมีความภาคภูมิใจในตัว “อับดุลมุฏฏอลิบ” ผู้เป็นปู่ของท่านเราะฮูล เนื่องจากมีทายาทหลายคนและเป็นผู้ที่มีความมั่งคั่ง เขาขนบานไว้ว่า หากอัลลอฮ์ประทานบุตรชายแก่เขาถึงสิบคน เขาจะเชือดหนึ่งคนเพื่อถวายแด่บรรดาพระเจ้า และสิ่งที่เขาประสงค์ก็ได้รับอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ เขาได้ลูกชายถึงสิบคน และหนึ่งในนั้นคืออับดุลลอฮ์ ผู้เป็นบิดาของ

ท่านเราะสูล ครั้นเมื่อเขาประสงค์ที่จะปฏิบัติตามคำบบาน เขาจึงจับสลากระหว่างลูก ๆ ของเขา แล้วผลการจับสลากออกที่อับดุลลอฮ์ ครั้นเมื่อเขาต้องการจะเชือดอับดุลลอฮ์ ผู้คนก็ลุกขึ้นเพื่อห้ามปรามเขาไว้ ทั้งนี้เพื่อมิให้เป็นแบบอย่างแก่คนอื่น ๆ จากนั้นพวกเขาจึงมีมติว่าให้จับสลากระหว่างอับดุลลอฮ์กับอูฐจำนวนสิบตัวเพื่อเป็นการไถ่ (ทดแทน) ครั้นเมื่อพวกเขาจับสลาก ผลก็ออกที่อับดุลลอฮ์ ต่อมาพวกเขาก็เพิ่มจำนวนอูฐ ผลก็ออกที่อับดุลลอฮ์อีกครั้ง พวกเขาจึงเพิ่มจำนวนอูฐอีก ผลก็ออกที่อับดุลลอฮ์ทุกครั้ง จนกระทั่งครบจำนวนหนึ่งร้อยตัว แล้วอับดุลมุฏฏอลิบก็ได้เชือดอูฐเหล่านั้นเป็นการไถ่แก่อับดุลลอฮ์ผู้เป็นบุตรของเขา

ในระหว่างบรรดาลูก ๆ นั้น อับดุลลอฮ์เป็นที่รักยิ่งของอับดุลมุฏฏอลิบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากที่มีการไถ่ชีวิตเขา และเมื่ออับดุลลอฮ์เติบโตเป็นผู้ใหญ่ ผู้เป็นบิดาก็ได้เลือกเด็กสาวคนหนึ่งแก่เขาจากเผ่าซุเราะฮฺ ชื่อว่าอามินะฮ์ บินตุ วะฮบ ให้แต่งงานกับเธอ จากนั้นอามินะฮ์ได้ตั้งครรภ์ และภายหลังจากอามินะฮ์ตั้งครรภ์ได้ 3 เดือน อับดุลลอฮ์ก็ออกเดินทางพร้อมกับคาราวานสินค้าไปยังซีเรีย และในขณะที่

เดินทางกลับเขาปวยหนัก จึงได้หยุดพำนักที่มะดินะฮ์ ณ บ้านของญาติฝ่ายแม่จากเผ่านัจญูร เขาเสียชีวิตและถูกฝังที่นั่น

เวลาแห่งการตั้งครรรภ์ครบกำหนดแล้ว ท่านนบีถูกประสูติในวันจันทร์ ทว่าไม่มีการยืนยันที่แน่ชัดในวันที่และเดือนที่ท่านประสูติ บ้างว่าวันที่ 9 เดือนเราะบิอูลเอาวัล และบ้างว่าวันที่สิบสอง และบ้างว่าเดือนเราะมะฎอน และบ้างว่าอื่นจากนั้น และดังกล่าวนั้นในปี ค.ศ.571 ซึ่งถูกเรียกว่า ปีช้าง

เรื่องราวของกองทัพช้าง

นั่นคือ “อับรอฮะฮ์” ขาวนิโกรผู้เป็นตัวแทนของ “นะญาซีฮ์” ซึ่งปกครองประเทศเยเมน เมื่อเขาได้เห็นชาวอาหรับมาทำหัจญ์และเทิดทูนอัลกะบะฮ์ ณ มัคกะฮ์ และต่างเดินทางมาจากดินแดนที่ห่างไกล เขาจึงสร้างโบสถ์ใหญ่โตมโหฬารขึ้นในเมือง “คีอนอาห์” ทั้งนี้เพื่อหันเหบรรดาผู้มาทำหัจญ์ที่เป็นชาวอาหรับให้ไปยังโบสถ์ของเขา และมีชายคนหนึ่งจากเผ่า “กินานะฮ์” (เผ่าหนึ่งของอาหรับ) ได้ยินเรื่องดังกล่าว เขาจึงเข้าไปในโบสถ์ในยามวิกาล และได้ทาผนังของโบสถ์ด้วยอุจจาระ และเมื่ออับรอฮะฮ์ทราบเรื่องดังกล่าว เขาจึงโกรธและเดือดดาล และได้ตระเตรียมกองทัพอันมหาอำนาจ

60,000 คน พร้อมกับช่าง 9 เชือก แล้วนำมุงหน้าไปยังมัสก๊ะฮ์ เพื่อทำลายกะบะฮ์ เขาได้เลือกช่างที่ใหญ่ที่สุดสำหรับตัวเขา และเมื่อใกล้จะถึงมัสก๊ะฮ์ เขาได้เตรียมทหารและพร้อมที่จะเข้ามัสก๊ะฮ์ แต่ช่างคุกเข่าและไม่ก้าวไปข้างหน้า และทุกครั้งที่พวกเขาหันหน้ามันไปยังทิศอื่น ๆ มันก็ลุกขึ้นวิ่ง และเมื่อพวกเขาหันมันไปยังกะบะฮ์ มันก็คุกเข่า ขณะที่พวกเขาอยู่ในสภาพเช่นนั้น อัลลอฮ์ได้ส่งนกมาเหนือพวกเขาเป็นฝูง ๆ จากหลายทิศทาง ซึ่งมันจะขว้างพวกเขาด้วยก้อนหินเล็ก ๆ ซึ่งถูกเผาในนรกญะฮันนัม โดยแต่ละตัวจะนำพาหินมา 3 ก้อน ก้อนหนึ่งอยู่ที่ปาก และอีกสองก้อนอยู่ที่เท้าทั้งสอง ซึ่งมีขนาดเท่าเมล็ดถั่ว ผู้ใดโดนก้อนหินนี้อวัยวะของเขาจะฉีกขาดจนกระทั่งเสียชีวิต พวกเขาจึงวิ่งหนีล้มระเนระนาดไปตามทาง ส่วนอับรอฮะฮ์นั้นอัลลอฮ์ให้เขาประสบกับโรค ซึ่งนิ้วของเขาหลุดเพราะโรคนั้น และเขายังมิได้ไปถึงเมืองค็อนอาอ์ นอกจากความเดือดร้อนได้ประสบแก่เขาอย่างที่สุดก่อน แล้วเขาได้เสียชีวิตที่นั่น

ส่วนชาวกูร็ยซันนั้นได้กระจัดกระจายอยู่ตามหุบเขาต่าง ๆ และใช้ภูเขาเป็นที่หลบภัยเพราะกลัวอันตรายจากกองทัพดังกล่าว ครั้นเมื่อกองทัพนั้นได้ประสบกับการลงโทษ ชาวกู

ร้ายช้ก็กลับบ้านอย่างปลอดภัย และเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นก่อนการประสูติของท่านเราะสุล 50 สิบวัน

แม่นมของท่านเราะสุล

เมื่อท่านเราะสุลได้ประสูติออกมา แม่นมของท่านคือซุวัยบะฮ์ ทาสหญิงที่ได้รับการปลดปล่อยให้เป็นอิสระโดยอบูละฮับมีศ็กดีเป็นลุงของท่าน และซุวัยบะฮ์ก็เคยเป็นแม่นมของหัมซะฮ์ บิน อับดุลมูฏอลิบ ผู้เป็นลุงของท่าน โดยเหตุนี้เองหัมซะฮ์จึงเป็นพี่น้องร่วมนมของท่านเราะสุล

และเนื่องจากเป็นธรรมเนียมปฏิบัติของชาวอาหรับ พวกเขาจะหาแม่นมจากชนบทให้แก่ลูก ๆ ของพวกเขา เพื่อให้พร้อมด้วยปัจจัยที่มีการพัฒนาการที่สมบูรณ์ด้านร่างกาย ท่านจึงถูกส่งไปยังแม่นมคนอื่นอีกครั้ง ในช่วงที่ท่านได้ประสูตินั้น มีหญิงชนบทกลุ่มหนึ่งจากเผ่าสะอัดได้มายังมักกะฮ์เพื่อหาเด็ก ๆ ไปเลี้ยงดู และบรรดาผู้หญิงเหล่านั้นได้วนเวียนไปตามบ้านต่าง ๆ และทุกคนก็ไม่สนใจท่าน เนื่องจากเป็นเด็กกำพร้าและยากจน และหะลีมะฮ์จากเผ่าสะอัดก็เป็นคนหนึ่งที่ไม่สนใจท่าน ทว่าหลังจากที่ไดวนเวียนไปตามบ้านหลาย ๆ หลังก็ไม่พบเด็กคนใดที่มาจากครอบครัวที่ร่ำรวยที่เธอจะพา

กลับไป เพื่อค่าจ้างในการให้นมจะได้บรรเทาความทุกข์ยากและความแร้นแค้น และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนที่อยู่ในอายุรุ่นเธอ เธอได้คิดอย่างรอบคอบโดยกลับไปหาอะมีนะฮ์และยีนดีรับทำนเราะฮ์สุลมาตุแลด้วยค่าจ้างเพียงเล็กน้อย จริง ๆ แล้วหะลิมะฮ์ได้เดินทางมายังมักกะฮ์พร้อมกับสามีของเธอด้วยลาตัวเมียที่พอมโซและเดินช้า

และในการเดินทางกลับเธอให้ท่านเราะฮ์สุลนั่งในดักและลาของเธอก็วิ่งแข่งสัตว์ทุกตัว จนทำให้ผู้ที่ร่วมเดินทางรู้สึกแปลกใจเป็นอย่างยิ่ง เช่นเดียวกันนั้นหะลิมะฮ์ได้เล่าว่าเต้านมของเธอไม่เคยผลิตนมได้นอกจากเพียงเล็กน้อย และเด็กที่เธอให้นมนั้นร้องไห้เป็นประจำเนื่องจากความหิวจัด แต่เมื่อเธอให้นมแก่ท่านเราะฮ์สุล น้ามนมก็ไหลพุ่งออกมาอย่างอุดมสมบูรณ์ทันที

และเธอยังเล่าว่าแผ่นดินของเผ่าสะอัดนั้นเคยแห้งแล้ง แต่เมื่อเธอได้รับเกียรติให้เลี้ยงดูท่านเราะฮ์สุล ผืนดินและปศุสัตว์ของเธอก็ให้ผลผลิต และสภาพของเธอทั้งหมดก็เปลี่ยนจากความแร้นแค้นและยากจนเป็นความผาสุกและสะดวกสบาย

ท่านเราะฮ์สูลอยู่ภายใต้การดูแลของหะลีมะฮ์เป็นระยะเวลา 2 ปี เธอเอาใจใส่ดูแลเป็นอย่างดี และเธอยังมีความรู้สึกจากส่วนลึกว่าเด็กคนนี้มีหลายอย่างที่พิเศษแตกต่างจากเด็กทั่วไป

หลังจากครบเวลา 2 ปี หะลีมะฮ์ได้พาท่านกลับมาหาแม่และปู่ของท่านที่มักกะฮ์ แต่เนื่องจากหะลีมะฮ์ได้เห็นบางส่วนของความเป็นสิริมงคลในตัวของท่านเราะฮ์สูล ซึ่งสิ่งที่เปลี่ยนแปลงสภาพของเธอ เธอจึงคะยั้นคะยอจากอามินะฮ์ให้ท่านอยู่กับเธอต่อไปอีกครั้งหนึ่ง แล้วอามินะฮ์ก็ตอบตกลงหะลีมะฮ์ จึงกลับไปยังเผ่าสะอัดพร้อมกับท่านเราะฮ์สูลด้วยความปิติและมีความสุข

เหตุการณ์ผ้าทรวงอก

วันหนึ่งขณะที่ท่านเราะฮ์สูล มีอายุเกือบ 4 ขวบ ขณะที่ท่านกำลังเล่นอยู่กับพี่น้องร่วมนมอีกคน ซึ่งเป็นลูกชายแม่นม โดยเล่นกันอยู่ห่างจากที่พัก ลูกชายของหะลีมะฮ์ก็วิ่งกลับมาด้วยสีหน้าตื่นตกใจ และขอให้เธอรีบไปตามท่านเราะฮ์สูล เธอจึงถามถึงสิ่งที่เกิดขึ้น แล้วเขาก็ได้เล่าว่า ฉันได้เห็นชายสองคนอยู่ในชุดสีขาวจับให้ท่านนอนลงแล้วก็ผ้าอกของท่าน

ยังไม่ทันที่เขาจะเล่าจบ หะลิมะฮ์ก็รีบวิ่งไปยังท่านเราะสูล เธอเห็นท่านยืนอยู่กับที่ ตัวแข็ง หน้าซีดเหลือง เธอจึงถามท่านด้วยความร้อนใจว่าเกิดอะไรขึ้น ท่านตอบว่าไม่เป็นอะไร และท่านเล่าให้เธอฟังว่า ชายทั้งสองในชุดสีขาวได้จับให้ท่านนอน แล้วผ่าทรวงอกของท่าน จากนั้นก็นำหัวใจของท่านออกมา แล้วเอาเลือดสีดำก้อนหนึ่งทิ้ง จากนั้นก็ล้างหัวใจของท่านด้วยน้ำเย็น แล้วนำกลับไปไว้ที่เดิม แล้วลูบหน้าอกของท่าน แล้วก็หายไประหว่างนั้น

หะลิมะฮ์จึงพาท่านกลับมาอยู่ที่พัก และเมื่อยามเช้าของวันถัดไปได้มาถึง เธอได้พาท่านกลับไปยังมารดาที่มักกะฮ์ อามินะฮ์รู้สึกแปลกใจที่หะลิมะฮ์นำท่านกลับมาก่อนกำหนด ทั้งที่เธอปรารถนาเป็นอย่างมากที่จะดูแลท่าน อามินะฮ์ก็ได้ถามถึงสาเหตุ หะลิมะฮ์จึงเล่าเหตุการณ์ผ่าทรวงอกแก่มารดาของท่าน

อามินะฮ์ได้พาท่านเราะสูลไปยังมะดีนะฮ์ เพื่อเยี่ยมญาติฝ่ายแม่จากเผ่าอันญุร และเธอได้พำนักอยู่ที่นั่นเป็นเวลาหลายวัน และในระหว่างทางกลับมักกะฮ์ เธอได้เสียชีวิต ณ สถานที่ชื่อว่า “อับวาร์” และเธอก็ถูกฝังที่นั่น และ ณ ที่นั่นท่านได้พรางจากมารดาขณะที่มีอายุ 6 ขวบ

ต่อมาปู่ของท่าน “อับดุลมุฏฏอลิบ” ก็รับหน้าที่อุปการะดูแลท่าน และรักใคร่เอ็นดูท่าน แต่เมื่อท่านเราะฮ์สูมีอายุครบ 8 ขวบ ปู่ก็เสียชีวิต

จากนั้น “อับดุลมุฏฏอลิบ” ผู้เป็นลุงก็อุปการะดูแลท่านต่อ แม้ว่าเขาจะมีลูกหลายคน และฐานะไม่ค่อยดี แต่อับดุลมุฏฏอลิบ และภรรยาของเขาก็รักและดูแลเหมือนกับลูกตัวเอง และท่านเราะฮ์สูก็มีความผูกพันกับคุณลุงเป็นอย่างมาก และในบรรยากาศเช่นนี้เองท่านได้ก่อร่างสร้างตัวขึ้น และได้เติบโตมาบนความซื่อสัตย์และเป็นคนที่ไว้วางใจได้ จนถูกขนานนามเช่นนั้น ถ้าหากมีคนพูดว่า “อัลอะมีน” หรือ “อัศศอดิก” ทุกคนก็รู้ว่าหมายถึงท่านเราะฮ์สูนั่นเอง

หลังจากที่ท่านเติบโตขึ้นมาอีกนิดหนึ่ง ท่านก็เริ่มพึ่งพาตนเองและหารายได้ ท่านได้ทำงานรับจ้างเลี้ยงแกะของชาวกุรัยช์แลกกับค่าจ้างเพียงเล็กน้อย

ต่อมาท่านได้ร่วมเดินทางในคาราวานสินค้าไปยังชาม (ซีเรีย) ในคาราวานนี้เศรซฐีนีหม้าย “คอดีญะฮ์ บินต คุวัยลิต” เป็นผู้ลงทุนด้วยทรัพย์สินจำนวนมาก และได้มอบหมายให้ทาสของเธอชื่อมัยสะเราะฮ์ เป็นผู้จัดการ

ด้วยความเป็นสิริมงคลและความซื่อสัตย์ของท่านเราะสุล คอดีญะฮ์ได้กำโรมหาศาลอย่างที่ไม่เคยได้รับมาก่อน เธอจึงถามมัยสะเราะฮ์ถึงสาเหตุที่เป็นเช่นนั้น มัยสะเราะฮ์ก็เล่าให้ฟังว่า ท่านเราะสุล (มุหัมมัด บิน अबดุลลอฮ์) เป็นผู้นำหน้าที่นำเสนอบุตรชายสินค้า ผู้คนต่างตอบรับอย่างล้นหลามและได้กำโรมากมายโดยไม่มีการคดโกงแต่อย่างใด

เมื่อคอดีญะฮ์ได้รับฟังจากมัยสะเราะฮ์แล้ว ขณะเดียวกันเธอเคยรู้จักท่านในบางเรื่องราว เธอจึงประทับใจในตัวท่านมากยิ่งขึ้น และประสงค์ที่จะแต่งงานกับท่าน เธอจึงส่งสตรีคนหนึ่งที่เป็นญาติใกล้ชิดของเธอเพื่อสอบถามความประสงค์ของท่าน และขณะนั้นท่านเราะสุลมีอายุ 25 ปีบริบูรณ์

ต่อมาสตรีผู้นั้นก็นำเสนอแก่ท่านถึงเรื่องการแต่งงานกับคอดีญะฮ์ ท่านเราะสุลจึงตอบตกลง การแต่งงานก็สำเร็จลุล่วง และทุกคนจากทั้งสองต่างมีความสุขต่อกัน ท่านเราะสุลได้เริ่มบริหารทรัพย์สินของคอดีญะฮ์ และพิสูจน์ให้เห็นถึงความสามารถของท่าน เมื่อเวลาผ่านไปหลายปี คอดีญะฮ์ก็ให้กำเนิดบุตรหลายคนอย่างต่อเนื่อง บุตรตรีได้แก่ ซัยนั บ รุ

ก็อยะฮ์ อุมมุกัลซุม และฟาฎิมะฮ์ และบุตรชายได้แก่ กอสิม และอับดุลลอฮ์ ซึ่งทั้งสองเสียชีวิตตั้งแต่วัยเยาว์

สัญญาแห่งการเป็นบี (ศาสนทูต)

เมื่ออายุใกล้จะครบ 40 ปี ท่านเราะสูลมักจะไปอยู่ตามลำพังในถ้ำหิรอฮ์ ซึ่งอยู่บนภูเขาใกล้ ๆ มักกะฮ์ไปทางด้านทิศตะวันออก ท่านใช้เวลาที่นั่นหลายวันหลายคืนอยู่ในการเคารพภักดีอัลลอฮ์ และในคืนที่ 21 ของเดือนเราะมะฎอน ขณะที่ท่านกำลังอยู่ในถ้ำและอายุของท่านครบ 40 ปีบริบูรณ์ ญิบรีลได้มาหาท่านและกล่าวว่า “จงอ่าน” ท่านตอบว่า “ฉันอ่านไม่เป็น” ญิบรีลทำซ้ำเช่นนี้ถึง 3 ครั้ง

และในครั้งที่ 3 ญิบรีล จึงกล่าวกับท่านว่า

﴿ اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿۱﴾ خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿۲﴾ ﴿۳﴾
 اقْرَأْ وَرَبُّكَ الْأَكْرَمُ ﴿۴﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿۵﴾ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿۶﴾

“จงอ่านด้วยพระนามแห่งพระผู้อภิบาลของเจ้าผู้ทรงบังเกิด
 เกิด ทรงบังเกิดมนุษย์จากก้อนเลือด จงอ่านเถิดและพระผู้

อภิบาลของเจ้าทรงมีเกียรติยิ่ง ผู้ทรงสอนด้วยปากกา ทรงสอนมนุษย์ในสิ่งที่เขาไม่รู้มาก่อน” (อัลอะลัก : 1-5)

แล้วญิบรีลได้จากไป และท่านเราะฮ์มุลก็ไม่สามารถอยู่ในถ้ำอีกต่อไปได้ ท่านจึงกลับไปยังบ้าน และได้เข้าไปหาอดีตผู้เยาะเย้ยในสภาพที่หัวใจสั่นกลัวพลางกล่าวว่า

زملوني زملوني

“ห่มผ้าให้ฉันด้วย ห่มผ้าให้ฉันด้วย”

พวกเขาได้ห่มผ้าให้ท่าน จนกระทั่งความหวาดกลัวได้หายไป ท่านจึงเล่าให้คอดีอูฮ์ฟังในสิ่งที่เกิดขึ้นว่า “แท้จริงฉันกลัวว่ามีสิ่งไม่ตีเกิดขึ้นกับตัวฉัน” คอดีอูฮ์จึงกล่าวว่า เปลาเลย ขอสาบานต่ออัลลอฮ์พระองค์จะไม่ทรงทอดทิ้งท่านเป็นอันขาด แท้จริงท่านจะเชื่อมสัมพันธ์เครือญาติ ช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอ บริจาคแก่ผู้ที่ยากไร้ ให้เกียรติแก่แขก และช่วยเหลือในภาระหน้าที่ที่เป็นสัจธรรม

และหลังจากนั้นไม่นาน ท่านก็กลับไปยังถ้ำหิรอฮ์เพื่อทำการเคารพภักดีต่อไป ครั้นเมื่อเสร็จสิ้นจากการ ปฏิบัติศาสนกิจ ท่านได้ลงจากถ้ำเพื่อกลับไปยังมักกะฮ์ ต่อมาเมื่อท่านอยู่ที่บริเวณหุบเขา ญิบรีลก็ได้มาหาท่านในสภาพที่นั่งอยู่

บนเก้าอี้ที่อยู่ระหว่างชั้นฟ้าและแผ่นดิน และได้ประทาน
โองการแก่ท่านว่า

﴿ يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ﴿۱﴾ قُمْ فَأَنْذِرْ ﴿۲﴾ وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ﴿۳﴾ وَثِيَابَكَ
﴿۴﴾ فَطَهِّرْ ﴿۵﴾ وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ﴿۶﴾ ﴾

“โอ้ผู้ที่ถูกห่มผ้าอยู่เอื่อย จงลุกขึ้นแล้วตักเตือนเถิด และจงกล่าว
เทิดพระเกียรติพระผู้อภิบาลของเจ้าให้ยิ่งใหญ่และเสื้อผ้าของ
เจ้าจงทำให้สะอาด และสิ่งสกปรกทั้งหลายจงหลีกออกไปให้
ไกล” (อัลมุดดัซซिर : 1-5)

หลังจากนั้นโองการอัลกุรอานก็ถูกประทานลงมา
อย่างต่อเนื่อง

เมื่อท่านได้เริ่มเรียกร้องเชิญชวน ภรรยาผู้มีคุณธรรม
ของท่านก็สนองตอบเสียงเรียกแห่งศรัทธา เธอได้ปฏิญาณและ
ยืนยันการเป็นพระเจ้าองค์เดียวแก่อัลลอฮ์ และยืนยันการ
เป็นศาสนทูตแก่สามีของเธอ และเธอคือคนแรกที่รับอิสลาม
ท่านได้เล่าเรื่องการเป็นศาสนทูตแก่เพื่อนสนิท คืออับูบักร เขา
ก็ศรัทธาและยอมรับโดยไม่ลังเล

ท่านได้ตอบแทนบุญคุณของลุง “อับูฏอลิบ” ผู้ที่เคย
อุปการะเลี้ยงดูท่านหลังจากแม่และปู่ โดยการรับ “อะลีเย์”

จากบรรดาลูก ๆ ของลุงเพื่อบำรุงอุปการะดูแล และในบรรยากาศเช่นนี้หัวใจของอะลีจึงเปิดรับและศรัทธา

จากนั้นซัยด์ บิน หาริษะฮ์ ทาสที่คอดีญะฮ์ปลดปล่อยให้เป็นอิสระก็รับอิสลามตามอะลี ท่านเราะสูลได้เผยแผ่อิสลามแบบลับ ๆ อย่างต่อเนื่อง บรรดามุสลิมก็ปกปิดการรับอิสลามของพวกเขาไว้ เพราะหากคนหนึ่งคนใดถูกจับได้ เขาย่อมถูกลงโทษอย่างสาหัสโดยผู้ปฏิเสธศรัทธาจากเผ่ากุรัยษ์ ทั้งนี้เพื่อให้เขาละทิ้งอิสลาม

การเผยแผ่แบบเปิดเผย

หลังจากที่ท่านเราะสูลได้เผยแผ่ศาสนาอย่างลับ ๆ เป็นระยะเวลา 3 ปี อัลลอฮ์ได้ประทานโองการว่า

﴿ فَاصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ عَنِ الْمُشْرِكِينَ ﴾

“ดังนั้นจงประกาศอย่างชัดเจนในสิ่งที่เจ้าถูกบัญชาเถิด และจงพินหัน่าออกจากบรรดาผู้ตั้งภาคี” (อัลหิจร : 94)

ต่อมาในวันหนึ่ง ท่านเราะสูลขึ้นไปยืนที่ภูเขา “ศอฟา” โดยประกาศเรียกขามักกะฮ์ แล้วมีผู้คนจำนวนมากมารวมตัวกัน และในกลุ่มคนเหล่านั้นก็มีลุงของท่าน “อู

ละฮับ” ซึ่งเป็นหนึ่งในบุคคัลที่ต่อต้านอัลลอฮ์และเราะสุลของพระองค์มากที่สุด

ครั้งเมื่อผู้คนได้มารวมตัวกัน ท่านเราะสุลก็กล่าวว่า “ถ้าฉันบอกว่าการลูกันนี้คือศัทรู่มรอพวกท่านอยู่ พวกท่านมีความเห็นอย่างไร จะเชื่อฉันไหม?” พวกเขาตอบว่า “เราไม่เคยรับรู้สิ่งใดในตัวท่านเลย นอกจากความซื่อสัตย์และความน่าเชื่อถือ” ท่านจึงกล่าวว่า “ฉันคือผู้ที่จักตักเตือนพวกท่านถึงการลงโทษอันรุนแรง” แล้วท่านก็เริ่มเรียกร้องพวกเขาสู่การเคารพภักดีอัลลอฮ์ และให้ละทิ้งสิ่งที่กำลังเป็นอยู่คือการเคารพบูชารูปปั้น

อบูละฮับได้ลุกขึ้นท่ามกลางผู้คน แล้วพูดว่า “ความพินาศจงมีแต่ท่าน เพราะสิ่งนี้หรือที่ท่านรวบรวมพวกเรามา?” แล้วอัลลอฮ์ก็ได้ประทานสุเราะฮ์หนึ่งซึ่งเกี่ยวกับเขา และจะถูกอ่านจนถึงวันปรโลก

﴿ تَبَّتْ يَدَا أَبِي هَبٍ وَتَبَّ ۗ مَا أَغْنَىٰ عَنْهُ مَالُهُ وَمَا كَسَبَ ۗ سَيَصْلَىٰ نَارًا ذَاتَ هَبٍ ۗ وَامْرَأَتُهُ حَمَّالَةَ الْحَطَبِ ۗ فِي جِيدِهَا حَبْلٌ مِّن مَّسَدٍ ۗ ﴾

“มือทั้งสองของอับดุลอะฮับพินาศแล้ว และเขาก็พินาศแล้ว ทรัพย์สินสมบัติของเขาและสิ่งที่เขาหาไว้ไม่อาจช่วยอะไรได้ เขาจะถูกเผาในไฟที่ลุกโชน และภรรยาของเขา ผู้แบกพินแห่งการใส่ร้าย ที่คอของนางมีเชือกจากโยอินทผลัม” (อัลมะฮัศ : 1-5)

ท่านเราะฮ์ลุสูลยังคงเรียกร้องเชิญชวนผู้คนต่อไป เริ่มจากการเรียกร้องอย่างเปิดเผยในสถานที่ที่ผู้คนมารวมตัวกัน ท่านละหมาดที่กะบะฮ์ และเข้าร่วมการประชุมของผู้คน และท่านยังไปยังตลาดของบรรดาผู้ตั้งภาคีเพื่อเรียกร้องพวกเขาสู่อิสลาม ท่านต้องเผชิญกับการถูกทำร้ายและสิ่งไม่พึงประสงค์อย่างมากมาย และเช่นเดียวกันผู้ที่รับอิสลามก็ถูกทำร้ายมากยิ่งขึ้น เช่นสิ่งที่เกิดขึ้นกับยาสิร สุมัยยะฮ์ และอัมมารลูกชายของพวกเขา พ่อและแม่ถูกทรมานอย่างสาหัสจนเสียชีวิตอย่างวีรชน (ชะฮีด) ส่วนสุมัยยะฮ์นั้นถูกนับว่าเป็นคนแรกที่เสียชีวิตแบบวีรชนในอิสลาม

ส่วนบิลาล บิน รอบาะห์ ชาวเอธิโอเปียก็ถูกทรมานอย่างสาหัสด้วยน้ำมือของ “อุมัยยะฮ์ บิน คอลัฟ” และด้วยน้ำมือของอับดุลอะฮับ แล้วบิลาลตอบรับอิสลามด้วยการเชิญชวนของอับดุลอะฮับ ต่อมาเมื่อเจ้านายของเขา (อุมัยยะฮ์) ทราบ

เขาก็ได้ทรมานทุกวิธีเพื่อบังคับให้เขาละทิ้งศาสนาอิสลาม แต่บิลาลก็ยังยืนหยัดและมั่นคง

อุมัยยะฮ์ผูกมัดเขาด้วยโซ่ตรวน แล้วลากออกไปยังทะเลทรายนอกเมืองมักกะฮ์ พร้อมกับวางหินก้อนใหญ่ทับบนอกของเขา ปล่อยให้แดดเผาร่างกายบนผืนทรายที่ร้อนระอุ แล้วกระหน่ำเขี่ยนตีด้วยแส้ ทั้งตัวเขาเองและพลพรรค แต่บิลาลก็ยังกล่าวซ้ำ ๆ ว่า “พระเจ้าองค์เดียว...พระเจ้าองค์เดียว...” จนกระทั่งอุปบักร์ได้ผ่านมาเห็นสภาพที่บิลาลกำลังเป็นอยู่ จึงขอซื้อบิลาลจากอุมัยยะฮ์ และได้ปลดปล่อยให้เป็นอิสระเพื่ออัลลอฮ์

การที่ท่านเราะฮ์สูลห้ามมิให้บรรดามุสลิมเปิดเผยการรับอิสลามของพวกเขาท่ามกลางการกดขี่เช่นนี้ คือความฉลาดและรอบคอบ และเช่นเดียวกันท่านจะพบปะกับพวกเขาอย่างลับ ๆ เนื่องจากหากมีการรวมกลุ่มกันอย่างเปิดเผย บรรดาผู้ตั้งภาคีก็จะขัดขวางมิให้ท่านทำการสอนและชี้แนะพวกเขา และอาจนำไปสู่การปะทะกันระหว่างทั้งสองฝ่าย และเป็นที่ยุติกันดีว่าการปะทะกันนั้นมุสลิมอาจถูกทำลายล้างจนหมดสิ้น เพราะมีจำนวนน้อยและขาดแคลนอาวุธ ดังนั้นการปกปิดจึงเป็นแนวทางที่เหมาะสม

ส่วนท่านเราะฮ์ลุสลุยังคงทำการเรียกร้องเชิญชวนและปฏิบัติศาสนกิจอย่างเปิดเผยท่ามกลางกลุ่มชนผู้ตั้งภาคี ทั้งที่ท่านต้องเผชิญกับการถูกทำร้ายและสิ่งไม่พึงประสงค์จากผู้ปฏิเสธศรัทธาเผ่ากูรัยช์ก็ตาม

การอพยพไปยังอบิสสิเนีย (หะบะชะฮ์)

อันเนื่องจากบรรดาผู้ตั้งภาคีได้ทรมานมุสลิมอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อ่อนแอ บรรดาสาวกของท่านเราะฮ์ลุสลุจึงขออนุญาตจากท่านเพื่ออพยพนำพาศาสนาของพวกเขาไปยังอบิสสิเนียซึ่งปกครองโดยกษัตริย์อันนะญาซีฮ์ ณ ที่นั้นบรรดามุสลิมจะได้รับความปลอดภัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งมุสลิมส่วนมากกลัวว่าตัวของพวกเองและคนในครอบครัวจะได้รับอันตรายจากพวกกูรัยช์ ท่านเราะฮ์ลุสลุจึงอนุญาต และการอพยพนั้นเกิดขึ้นในปีที่ 5 แห่งการเป็นศาสนทูตของท่าน

มุสลิมประมาณ 70 คน ได้อพยพพร้อมครอบครัวของพวกเขา และหนึ่งในผู้ที่อพยพคืออุษมาน บิน อ์ฟฟาน และภรรยาคือรูกัยยะฮ์ บุตรสาวของท่านเราะฮ์ลุสลุ พวกกูรัยช์ก็พยายามทำลายการดำรงอยู่ของบรรดามุสลิมในอบิสสิเนีย พวกเขาจึงส่งของกำนัลเพื่อถวายแก่อันนะญาซีฮ์ พร้อมขอให้

ส่งตัวบรรดามุสลิมแก่พวกเขา และพวกกูรัยช์ได้ใส่ข้อหากับอันนะญาซีย์ว่า บรรดามุสลิมด่าทออิซาและมารดาของอิซา!

แต่เมื่ออันนะญาซีย์ได้ถามบรรดามุสลิม พวกเขาก็แจกแจงแก่อันนะญาซีย์ถึงสังฆกรรมที่อัลกุรอานได้บอกไว้เกี่ยวกับอิซา และได้อ่านสุเราะฮ์มัรยัมให้ฟัง อันนะญาซีย์จึงให้ความคุ้มครองแก่บรรดามุสลิมและปฏิเสธที่จะส่งตัวพวกเขาแก่พวกกูรัยช์ และเขาได้รับอิสลามอย่างเปิดเผยในที่สุด

ในเดือนเราะมะฎอนของปีเดียวกัน ท่านเราะสูลได้ออกไปยังผู้คนที่มัสญิดหะรออม และยืนขึ้นท่ามกลางพวกเขา จากนั้นก็ได้อ่านสุเราะฮ์อันนัจญุม และในขณะเดียวกันมีชาวกูรัยช์จำนวนมากอยู่ ณ ที่นั้น บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาเหล่านี้ไม่เคยได้ยินคำรัสของอัลลอฮ์มาก่อนเลย เนื่องจากพวกเขาต่างสงสัยกันมิให้รับฟังสิ่งใด ๆ จากคำพูดของท่านเราะสูล

ครั้งเมื่อท่านได้อ่านสุเราะฮ์นี้ให้พวกเขาฟังอย่างกะทันหัน และคำรัสแห่งพระเจ้าได้กระทบโสตประสาทของพวกเขา ทุกคนต่างเงี้ยวหูฟัง จะไม่มีสิ่งใดอยู่ในความคิดของเขาเลยนอกจากคำรัสของอัลลอฮ์เท่านั้น จนกระทั่งเมื่อท่านได้อ่านโองการที่ว่า

﴿فَاَسْجُدُوا لِلَّهِ وَاَعْبُدُوهُ﴾

“ดังนั้นพวกเจ้าจงสุญุดต่ออัลลอฮ์ และเคารพภักดีต่อพระองค์
เถิด” (อันนัจญุม : 62)

ท่านก็ได้ทำการสุญุด แล้วพวกเขาเหล่านั้นก็ไม่สามารถควบคุมตัวเองได้ ในที่สุดพวกเขาจึงก้มลงสุญุดอย่างพร้อมเพรียงกัน

ชาวกูร์ยซ์ยังคงต่อต้านการเผยแผ่ของท่านเราะสูลอย่างต่อเนืองด้วยวิธีที่หลากหลาย การทรมาณ การกดขี่ การข่มขู่ และการล่อลวง ทว่าสิ่งดังกล่าวกลับทำให้มุสลิมยึดมั่นในศาสนาอิสลามมากยิ่งขึ้น และจำนวนของผู้ศรัทธาก็เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ต่อมาชาวกูร์ยซ์ได้ใช้วิธีการใหม่ในการต่อต้านอิสลามคือการเขียนข้อตกลง ซึ่งทุกคนได้ลงนามและนำไปแขวนไว้ภายในกะบะฮ์ โดยมีข้อตกลงว่าจะคว่ำบาตรมุสลิมและเผ่าฮาซิมในทุก ๆ ด้าน ดังนั้นจึงไม่มีการค้าขาย ไม่มีการแต่งงาน ไม่มีช่วยเหลือ และไม่มีการปฏิสัมพันธ์ใด ๆ กับบรรดามุสลิมและเผ่าฮาซิม

บรรดามุสลิมจึงจำเป็นต้องออกจากมักกะฮ์ไปยังหุบเขาแห่งหนึ่งซึ่งเรียกว่าซอบอบูญอิลิบ ณ ที่นั่น บรรดามุสลิมต้องพบกับความยากลำบากอย่างแสนสาหัส ต้องเผชิญกับความหิว

โหยและความทุกข์ยากหลายรูปแบบ บรรดาผู้ที่มีความสามารถก็ได้ใช้จ่ายส่วนมากจากทรัพย์สินของพวกเขา จนกระทั่งท่านหญิงคอดีญะฮ์ เราะฎิยัลลอฮุอันฮา ได้บริจาคทรัพย์สินของเธอทั้งหมด

โรคภัยต่าง ๆ ได้แพร่กระจายในกลุ่มพวกเขา และส่วนมากจากพวกเขาเกือบถึงแก่ชีวิต ทว่าก็ยังคงยืนหยัดอดทน และไม่มีผู้ใดละทิ้งศาสนา การปิดล้อมเป็นไปอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ 3 ปี จนกระทั่งแกนนำกูร์รายซ์บางคนซึ่งมีสายสัมพันธ์ทางเครือญาติกับเผ่าฮาซิมได้ลุกขึ้นฉีกข้อตกลงในการคว่ำบาตร และได้ประกาศการกระทำดังกล่าวต่อสาธารณชน

ครั้งเมื่อพวกเขาได้นำเอาแผ่นบันทึกข้อตกลงออกมา ก็พบว่าถูกปลวกกัดกินเสียแล้ว เหลือเพียงสำนวนที่ว่า “ด้วยพระนามของพระองค์ท่าน โอ้อัลลอฮ์” วิกฤตต่าง ๆ ก็คลี่คลายลง บรรดามุสลิมและเผ่าฮาซิมก็กลับไปยังมีกะฮ์ฮ์อีกครั้ง ทว่าชาวกูร์รายซ์ยังคงยืนกรานในจุดยืนที่ไม่เป็นธรรมของพวกเขาในการต่อต้านบรรดามุสลิม

ปีแห่งความโศกเศร้า

ความเจ็บป่วยอันรุนแรงค่อย ๆ คืบคลานเข้าสู่ร่างกายของอับดุลิบ ซึ่งเป็นลุงของท่าน และยังคงนอนติดเตียงได้ไม่

นาน จากนั้นความเจ็บปวดแห่งความตายก็มาประสบแก่เขา ขณะที่ท่านเราะสูลอยู่ใกล้กับศีรษะของเขาโดยที่ท่านปรารถนา ให้เขากล่าวคำว่า “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์” ก่อนที่จะจากโลกนี้ไป แต่บรรดาผู้ที่อยู่รอบ ๆ เขาที่เป็นคนชั่วซึ่งนำโดยอบูญะฮ์ลต่างได้ห้ามปรามเขาไว้ และกล่าวว่า “ท่านจะยอมทิ้งศาสนาของบรรพบุรุษหรือ? ท่านรังเกียจแนวทางของอับดุลมูฏออลิบหรือ?”

และพวกเขายังคงทำเช่นนั้นต่อไป จนกระทั่งอับดุลลิบได้เสียชีวิตในสภาพที่เป็นผู้ปฏิเสธศรัทธา ดังนั้นความเสียใจของท่านเราะสูลต่อการเสียชีวิตของคุณลุงจึงมีความทวิคุณ เพราะลุงได้เสียชีวิตโดยไม่ได้รับอิสลาม และถัดจากนั้นประมาณ 2 เดือนท่านหญิงคอดีญะฮ์ก็ได้เสียชีวิตอีก ท่านเราะสูลจึงเสียใจมากต่อการจากไปของเธอ และหลังจากลุงและภรรยาเสียชีวิตท่านเราะสูลก็ถูกกลุ่มชนทำร้ายมากยิ่งขึ้น

การเดินทางสู่ญอฮ์ฟ

ชาวกุรัยซ์ยังคงอยู่ในการกดขี่และทำร้ายบรรดามุสลิม ท่านเราะสูลจึงคิดที่จะไปยังญอฮ์ฟ โดยหวังว่าอัลลอฮ์จะทรงชี้นำพวกเขาให้รับอิสลาม ในขณะที่การไปยังญอฮ์ฟนั้นมีค่าใช้จ่าย

เรื่องง่าย เพราะเส้นทางถูกล้อมรอบด้วยภูเขาที่สูงชัน ทว่าการต้อนรับของพวกเขาเลวร้ายยิ่ง พวกเขาไม่รับฟังท่าน ยิ่งกว่านั้น ยังยุยงให้เด็ก ๆ รุมขว้างหินใส่ท่าน จนกระทั่งมีเลือดไหลจากข้อเท้าทั้งสองของท่าน จากนั้นท่านมุ่งหน้ากลับมังกะฮ์ด้วยความหดหู่และเศร้า

ต่อมาญิบรีลได้มาหาท่านพร้อมกับมะลัก (เทวทูต) ที่ดูแลภูเขา แล้วญิบรีลก็แจ้งแก่ท่านว่า “แท้จริงอัลลอฮ์ทรงส่งเทวทูตแห่งภูเขามายังเจ้า เพื่อเจ้าจะให้เขากระทำในสิ่งที่เจ้าปรารถนา” มะลักแห่งภูเขาจึงกล่าวว่า “โอ้ผู้ห่มมัดเอ๋ย หากเจ้าต้องการ ฉันจะให้ภูเขาทั้งสองลูกนี้ล้มทับพวกเขา” (หมายถึงสองภูเขาที่ล้อมรอบมังกะฮ์) แล้วท่านเราะสูลก็กล่าวว่า “ทว่าฉันหวังว่าอัลลอฮ์จะทรงให้มีลูกหลานของพวกเขา ซึ่งผู้ที่เคารพภักดีพระองค์โดยไม่นำสิ่งใดมาเป็นภาคี”

และนี่คือส่วนหนึ่งจากความยิ่งใหญ่แห่งความอดทนของท่าน และความเมตตาที่มีต่อประชาชาติของท่าน แม้ว่าท่านจะได้รับอันตรายที่ร้ายแรงจากพวกเขาก็ตาม

การผ่าตัดวงจันทร์

ส่วนหนึ่งในการโต้แย้งที่บรรดาผู้ตั้งภาคีมีต่อท่านเราะสูลคือ พวกเขาขอให้ท่านแสดงปาฏิหาริย์เพื่อยืนยันในการ

เป็นศาสนทูตครั้งแรกแล้วครั้งเล่า ครั้งหนึ่งพวกเขาเคยขอให้ท่านแยกดวงจันทร์ออกเป็นสองซีก ท่านจึงวิงวอนขอต่อพระผู้อภิบาลในเรื่องดังกล่าว แล้วพระองค์ก็ให้พวกเขาเห็นดวงจันทร์ในสภาพที่ถูกแยกออกเป็นสองซีก และชาวกุรัยช้ได้เห็นปาฏิหาริย์นี้เป็นเวลานาน ทว่าพวกเขาก็ไม่ศรัทธา ยิ่งกว่านั้นยังกล่าวว่า “มุหัมมัดใช้เวทมนต์กับพวกเรา” แล้วมีชายคนหนึ่งพูดขึ้นว่า “หากเขาใช้เวทมนต์กับพวกท่าน แต่เขาไม่สามารถที่จะใช้กับมนุษย์ทั้งหมด ดังนั้นพวกท่านจงรอผู้ที่กำลังเดินทางมาเถิด ครั้นเมื่อผู้เดินทางบางคนมาถึง พวกเขาก็ได้ถาม พวกเขาต่างตอบว่า ใช่ เราก็ได้เห็นเช่นนั้น” ทว่าทั้งที่เป็นเช่นนี้แล้วชาวกุรัยช้ยังยืนกรานในการปฏิเสธศรัทธาต่อไป

อิสรออ์และม็อรอจ

หลังจากที่ท่านเราะสุลกลับจากเมืองฏออิฟและสิ่งที่ท่านได้ประสบ ณ ที่นั่น และภายหลังจากการเสียชีวิตของอับูฏอฺลิบ แล้วติดตามด้วยการเสียชีวิตของท่านหญิงคอดีญะฮ์ เราะฆิยัลลอฮฺฮุอันฮา และพร้อมกันนั้นชาวกุรัยช้ได้เพิ่มความรุนแรงในการทำร้ายบรรดามุสลิม ความกังวลอันมากมายจึงถาโถมเข้ามาในหัวใจของท่าน แล้วการปลดปล่อยประโลมจากพระผู้อภิบาลของท่านก็ได้มาถึง

แล้วในคืนหนึ่งขณะที่ท่านกำลังนอนหลับ ญิบรีลได้มา ยังท่านพร้อมกับบุรอก ซึ่งเป็นสัตว์ที่มีลักษณะคล้ายม้า มีปีกสองข้าง และวิ่งเร็วราวสายฟ้า ญิบรีลให้ท่านขี่บุรอก จากนั้นพาท่านเดินทางไปยังมัสญิดอักศอ ณ แผ่นดินปาเลสไตน์ จากนั้นก็ได้พาท่านขึ้นสู่ชั้นฟ้า และท่านได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ มากมายจากสัญญาณแห่งพระผู้อภิบาล และในชั้นฟ้าถูกบัญญัติการละหมาด 5 เวลาให้แก่ท่าน แล้วท่านก็กลับไปยังมักกะฮ์ในคืนนั้นด้วยความเบิกบานและศรัทธาที่มั่นคง

อัลลอฮ์ตรัสถึงเหตุการณ์ครั้งนี้ว่า

﴿سُبْحَانَ الَّذِي أَسْرَى بِعَبْدِهِ لَيْلًا مِّنَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ إِلَى الْمَسْجِدِ الْأَقْصَى الَّذِي بَارَكْنَا حَوْلَهُ لِنُرِيَهُ مِنْ آيَاتِنَا إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾

“มหาบริสุทธิ์แต่ผู้ทรงนำพาบ่าวของพระองค์เดินทางในยามค่ำคืนจากมัสญิดหะรอมไปยังมัสญิดอักศอ ซึ่งเราได้ประทานความจำเริญรอบบริเวณนั้นไว้ เพื่อที่เราจะได้แสดงให้เห็นบางส่วนจากสัญญาณของเรา แท้จริงพระองค์ทรงเป็นผู้ทรงได้ยินอีกทั้งยังทรงเห็น” (อัลอิสรอ์ : 1)

เมื่อยามเช้ามาถึงท่านเราะสูลได้ไปยังกะบะฮ์ และเล่าให้ผู้คนฟังถึงสิ่งที่เกิดขึ้นกับท่าน บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจึงเพิ่มการปฏิเสธและการเยาะเย้ยมากยิ่งขึ้น ต่อมาบางคนที่อยู่ในที่นั้นได้ขอให้ท่านอธิบายถึงลักษณะของบัยตุลมักดิส (มัสญิดอักษ) ทั้งนี้เพื่อให้ท่านจมนม แต่ท่านกลับอธิบายแก่พวกเขาอย่างละเอียด บรรดาผู้ตั้งภาคีเหล่านั้นก็ยังไม่เพียงพอกับคำถามเหล่านี้ ทว่าพวกเขากล่าวว่า “เราต้องการหลักฐานอื่นอีก” ท่านจึงกล่าวว่า “ระหว่างทางฉันได้พบคาราวานที่มุ่งหน้าสู่มักกะฮ์” แล้วท่านได้แจกแจงแก่พวกเขาถึงจำนวนอูฐและเวลาที่มาถึง และเหตุการณ์นั้นก็เป็จริงตามที่ท่านบอก ทว่าบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธายังคงหลงผิดอยู่ในการปฏิเสธและดื้อรั้น

ในยามเช้าของค่ำคืนที่ท่านขึ้นสู่ชั้นฟ้า ญิบรีลได้มาหาและสอนวิธีการละหมาดแก่ท่าน และเวลาของการละหมาด 5 เวลา และก่อนหน้านั้นการละหมาดมีเพียง 2 ร็อกอะฮ์ในยามเช้า และ 2 ร็อกอะฮ์ในยามเย็น

ในช่วงเวลาดังกล่าวท่านเราะสูลได้จำกัดการเรียกร้องเชิญชวนเฉพาะผู้ที่เดินทางมายังมักกะฮ์เท่านั้น และหลังจากที่ชาวกุรัยชียันกรานในการปฏิเสธสัจธรรม ท่านก็ได้ไปพบปะผู้คนตามที่พักและสถานที่ค้างแรมของพวกเขา เพื่อนำเสนอ

อิสลามแก่พวกเขา และขณะเดียวกันอนุบละฮ์บ์ก็จะติดตามและคอยเตือนผู้คนให้ออกห่างจากท่าน และออกห่างจากคำสอนของท่าน

ครั้งหนึ่งท่านได้พบกับกลุ่มคนจากเมืองมะดีนะฮ์ ท่านได้เรียกร้องเชิญชวนพวกเขา แล้วพวกเขาก็รับฟัง และตกลงพร้อมใจกันที่จะปฏิบัติตามและศรัทธาต่อท่าน

ชาวเมืองมะดีนะฮ์เคยได้ยินจากชาวยิวมาก่อนว่าจะมีนบีท่านหนึ่งถูกส่งมา และเวลาก็ใกล้เข้ามาแล้ว ครั้นเมื่อท่านได้เรียกร้องเชิญชวน พวกเขาจึงรู้ว่านี่คือนบีที่ชาวยิวกล่าวถึง แล้วพวกเขาก็รีบเข้ารับอิสลาม และพวกเขากล่าวว่า “ชาวยิวจะต้องไม่รับอิสลามก่อนพวกเรา” พวกเขาทั้งหมดมีจำนวน 6 คน

และในปีถัดมา มีชาวเมืองมะดีนะฮ์ จำนวน 12 คน ได้เดินทางมายังมักกะฮ์ แล้วพวกเขาได้พบกับท่านเราะฮูต ท่านจึงสอนอิสลามแก่พวกเขา และเมื่อพวกเขากลับไปยังมะดีนะฮ์ ท่านก็ได้ส่งมุศอับ บิน อุมัยร์ ไปพร้อมกับพวกเขา เพื่อสอนอัลกุรอานและแจกแจงแก่พวกเขาซึ่งบทยบัญญัติของศาสนา และมุศอับ บิน อุมัยร์ สามารถสร้างการยอมรับในสังคมเมืองมะดีนะฮ์ได้ ด้วยความช่วยเหลือของอัลลอฮ์

ครั้งเมื่อเขากลับมายังมักกะฮ์ภายหลังจาก 1 ปี มีชาวเมืองมะดีนะฮ์ติดตามเขามาเป็นผู้ชายจำนวน 72 คน และเป็นผู้หญิงอีก 2 คน ท่านเราะสูลได้พบกับพวกเขา แล้วพวกเขาก็ได้ให้สัญญาว่าจะสนับสนุนศาสนาของท่าน และพร้อมปฏิบัติตามคำสั่ง จากนั้นพวกเขาได้กลับสู่เมืองมะดีนะฮ์

สถานที่มั่นแห่งใหม่ของการเผยแผ่อิสลาม

เมืองมะดีนะฮ์ได้กลายเป็นที่พักพิงอันปลอดภัยสำหรับสัจธรรมและผู้ที่ยึดมั่นในสัจธรรม บรรดามุสลิมเริ่มอพยพไปยังเมืองมะดีนะฮ์ แต่ชาวกุรัยช์มุ่งมั่นอย่างแน่วแน่ที่จะขัดขวางการอพยพของมุสลิม ผู้ที่อพยพบางส่วนต้องพบกับการทำร้ายและการทรมานหลากหลายรูปแบบ

ปรากฏว่าบรรดามุสลิมอพยพกันอย่างลับ ๆ เพราะกลัวชาวกุรัยช์ ส่วนอบูบักร อัศคีดีติก ได้ขออนุญาตจากท่านเราะสูลเพื่อจะอพยพ ท่านจึงพูดกับอบูบักรว่า “อย่าได้รีบร้อน บางทีอัลลอฮ์อาจให้ท่านมีเพื่อนร่วมทาง” จนกระทั่งมุสลิมส่วนใหญ่ต่างก็ได้อพยพออกไป

เมื่อชาวกุรัยช์เห็นการอพยพของบรรดามุสลิมและการรวมตัวของพวกเขาที่เมืองมะดีนะฮ์ และพวกเขากลัวว่า

สถานะของท่านเราะสูลและการเผยแผ่ของท่านจะสูงส่ง ความ
บ้าคลั่งก็ได้ปกคลุมพวกเขา พวกเขาจึงปรึกษาหารือกัน แล้วก็
เห็นพ้องกันว่าให้สังหารท่านเราะสูล และอับดุลอะฮ์ลก็ได้พูดขึ้น
ว่า “ฉันมีความเห็นให้มอบดาบแก่บรรดาหนุ่มฉกรรจ์จากทุก
เผ่าคนละเล่ม แล้วให้พวกเขาล้อมมุหัมมัดและพันธมิตรอย่าง
พร้อมเพรียงกัน เพื่อให้การรับผิดชอบเกี่ยวกับสินไหมถูก
กระจายไปยังทุกเผ่า หลังจากนั้นเผ่าฮาซิมก็ไม่สามารถ
เรียกร้องจากใครได้เลยได้ แต่อัลลอฮ์ทรงให้ท่านเราะสูลรับรู้
ถึงแผนการนี้ ท่านจึงได้ตกลงกับอบูบักร์ที่จะอพยพหลังจาก
ที่อัลลอฮ์ทรงอนุญาตแก่ท่าน

และในคืนนั้นท่านเราะสูลได้ขอให้อะลีย บิน
อับีฏอลิบ มาอนอนแทนที่ของท่าน ทั้งนี้เพื่อให้พวกเขาคิดว่า
ท่านยังคงอยู่ในบ้าน บรรดาผู้ที่วางแผนการได้มาถึงและล้อม
บ้านไว้ และพวกเขาได้เห็นอะลียนอนอยู่บนที่นอน พวกเขา
เลยคิดว่าเป็นท่าน พวกเขาจึงรอคอยให้ท่านออกมา เพื่อที่จะจู่
โจมและสังหาร ท่านเราะสูลได้ออกจากบ้านขณะที่พวกเขา
ล้อมอยู่ แล้วท่านก็ได้ไปรยดินลงบนศีรษะของพวกเขา อัลลอฮ์
ทรงทำให้พวกเขาตาบอดโดยมองไม่เห็นเลย และท่านได้มุ่ง

หน้าไปยังอบูบักร แล้วทั้งสองก็ออกเดินทางพร้อมกันโดยมุ่งหน้าไปยังเมืองมะดีนะฮ์ และทั้งสองได้ไปหลบซ่อนอยู่ในถ้ำซุร

ส่วนชาวกุรัยชียังคงให้ชายฉกรรจ์เหล่านั้นเฝ้ารออยู่จนถึงยามเช้า ครั้นเมื่อยามเช้ามาถึง อะลียก็ลุกขึ้นมาจากที่นอนของท่านเราะสูล พวกเขาจึงรู้ว่าถูกลอก และได้ถามอะลียเกี่ยวกับท่าน แต่อะลียไม่บอกอะไรแก่พวกเขาเลย พวกเขาจึงทำร้ายและลากเขาไป แต่ก็ไม่ได้ผล

จากนั้นชาวกุรัยชียได้ส่งคนไปทั่วสารทิศเพื่อตามล่าและเสนอรางวัลเป็นอูฐตัวเมียจำนวน 100 ตัว สำหรับผู้ที่นำตัวท่านเราะสูลมาได้ ไม่ว่าจะมีชีวิตหรือเป็นศพก็ตาม และการตามล่าก็ได้มาถึงปากถ้ำที่ท่านและสหายของท่านหลบซ่อนอยู่ หากคนหนึ่งคนใดมองลงไปที่เท้าของตัวเองก็ย่อมเห็นบุคคลทั้งสอง

อบูบักรมีความกังวลต่อความปลอดภัยของท่านเราะสูลเป็นอย่างมาก ท่านจึงปลอมใจอบูบักรว่า “อบูบักรเอ๋ย ท่านคิดอย่างไรกับคนสองคนซึ่งอัลลอฮ์เป็นที่สามจากพวกเขาอย่าวิตกเลย แท้จริงอัลลอฮ์ทรงอยู่กับเรา” ท่านเราะสูลและอบูบักรได้พำนักอยู่ในถ้ำเป็นเวลา 3 วัน แต่พวกเขาก็มอง

ไม่เห็นท่านและสหายของท่าน จากนั้นทั้งสองก็เดินทางต่อไปยังเมืองมะดีนะฮ์ ขณะที่เส้นทางยาวไกลและแดดร้อนจัด

ในช่วงเย็นของวันที่สอง ทั้งสองได้ผ่านกระโจมของหญิงคนหนึ่งชื่อว่าอุมมะมัด ทั้งสองจึงขออาหารและน้ำดื่มจากเธอ แต่เธอไม่มีอะไรที่จะให้ นอกจากกะพอมตัวหนึ่งที่ย่อยแรงจนไม่สามารถเล็มหญ้าไม่ได้ และไม่มีน้ำนมเลยแม้แต่หยดเดียว ท่านเราะสุลจึงเข้าไปลูบเต้านมของกะ แล้วน้ำนมก็ไหลออกมา ท่านรีดนมจนเต็มภาชนะใหญ่ โดยที่อุมมะมัดยืนตะลึงกับสิ่งที่เห็น แล้วทุกคนดื่มจนอิ่ม และท่านได้รีดนมอีกครั้งจนเต็มภาชนะ และทิ้งไว้ให้อุมมะมัด แล้วก็เดินทางต่อไป

ชาวเมืองมะดีนะฮ์ต่างรอคอยการมาของท่าน และทุกวันที่พวกเขาจะออกไปรอที่นอกเมือง ต่อมาเมื่อวันที่ท่านมาถึงผู้คนต่างออกมาต้อนรับด้วยความดีใจและอบอุ่น และท่านพำนักที่กุบะฮ์ซึ่งเป็นชานเมืองมะดีนะฮ์ 4 วัน และได้สร้างมัสญิดกุบะฮ์ ซึ่งเป็นมัสญิดแห่งแรกในอิสลาม

ในวันที่ทำ ท่านได้เดินทางเข้าสู่เมืองมะดีนะฮ์ ขณะที่ชาวอันศอรต่างแย่งกันขอเป็นเจ้าภาพในการต้อนรับท่าน ทุกคนจับบังเหียนอูฐของท่าน ท่านจึงขอบุคคลพวกเขาและกล่าวว่า “ปล่อยมันเถิด เพราะมันถูกบัญชาแล้ว” เมื่ออูฐได้มาถึงจุด

ที่อัลลอฮ์ทรงบัญชา มันก็ได้คุกเข่าลง และท่านก็ยังไม่ลงจาก
อูฐ จากนั้นอูฐก็ลุกขึ้นและเดินไปเล็กน้อย แล้วก็วกกลับมา
แล้วคุกเข่าลงที่เดิม ท่านจึงลงมา และนั่นคือสถานที่ตั้งมัสญิด
อันนะบะวีรีย และท่านได้พำนักที่บ้านของอูบัยยูบ อัลอันศอ
รีย

ส่วนอะลี บิน อปีฏอลิบ ยังคงอยู่ที่มักกะฮ์อีก 3 วัน
เพื่อทำการคืนทรัพย์สินหรือสิ่งที่ถูกฝากไว้กับท่านเราะสุลให้
คืนเจ้าของ จากนั้นก็ได้เดินทางสู่เมืองมะดีนะฮ์ และไปทันท่าน
เราะสุลที่กุบาบ์

ท่านเราะสุลขณะที่อยู่ในเมืองมะดีนะฮ์

ท่านเราะสุลได้สร้างมัสญิด ณ สถานที่ที่อูฐคุกเข่าลง
หลังจากที่ท่านได้ซื้อจากเจ้าของ ท่านได้สร้างความเป็นพี่น้อง
ระหว่างมุฮาญีรีนคือผู้ที่อพยพมาจากมักกะฮ์ กับชาวอันศอร
คือชาวเมืองมะดีนะฮ์ที่ให้การช่วยเหลือแก่ผู้ที่อพยพ โดยให้
ชาวอันศอรแต่ละคนมีพี่น้องจากมุฮาญีรีนหนึ่งคน และให้มี
หุ้นส่วนกันในทรัพย์สิน ชาวมุฮาญีรีนและชาวอันศอรได้เริ่ม
ทำงานร่วมกัน และความผูกพันฉันพี่น้องระหว่างพวกเขาก็
แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น

ชาวกูร์ยช์มีปฏิสัมพันธ์กับชาวอิวมะดีนะฮ์ พวกเขาจึงพยายามใช้ช่องทางชาวอิวเพื่อก่อความวุ่นวายและความแตกแยกในกลุ่มมุสลิม ขณะเดียวกันชาวกูร์ยช์ยังได้อาฆาตและข่มขู่ว่าจะกำจัดบรรดามุสลิม ด้วยเหตุนี้อันตรายจึงห้อมล้อมบรรดามุสลิมจากทั้งภายในและภายนอก จนถึงขั้นที่ว่าบรรดาสาวกของท่านไม่สามารถนอนหลับได้ในยามค่ำคืน นอกจากจะต้องพกพาอาวุธติดตัว และในสภาวะที่ลำบากเช่นนี้อัลลอฮ์ก็ได้อนุญาตให้สู้รบได้ ท่านเราะสุลจึงเริ่มจัดตั้งกองกำลังทหารเพื่อสอดแนมความเคลื่อนไหวของฝ่ายศัตรู และในทำนองเดียวกันยังมีการสกัดขบวนการวานสินค้ำของกูร์ยช์ เพื่อกีดตันพวกเขาและให้รับรู้ถึงความเข้มแข็งของมุสลิม จนกว่าพวกเขาจะสร้างสันติภาพและปล่อยให้มุสลิมมีอิสระในการเผยแผ่อิสลาม และนำอิสลามมาปฏิบัติ เช่นเดียวกันท่านเราะสุลยังได้ทำสนธิสัญญาต่าง ๆ และเป็นพันธมิตรกับบางเผ่า

สมรภูมิบะตร์ครั้งยิ่งใหญ่

ครั้งหนึ่งท่านเราะสุลตั้งใจที่จะสกัดการวานสินค้ำของกูร์ยช์ที่กำลังกลับจากซีเรีย ท่านจึงออกไปพร้อมกับจำนวน 313 คน และไม่พาหนะไต ๆ นอกจากม้า 2 ตัว และอูฐ 70 ตัว

เท่านั้น ขณะที่คาราวานสินค้าของกูร์ยช์มีอยู่ 1,000 ตัว ซึ่งนำโดยอูบชูฟยาน และมีผู้คุ้มกัน 40 คน ทว่าอูบชูฟยานทราบข่าวว่าจะมุสลิมออกมาสกัด เขาจึงแจ้งข่าวไปยังมักกะฮ์เพื่อขอความช่วยเหลือ และเขาได้เปลี่ยนเส้นทาง ด้วยเหตุนี้ มุสลิมจึงไม่พบคาราวาน ส่วนฝ่ายกูร์ยช์กลับยกทัพมาเป็นกองทัพขนาดใหญ่มีนักรบ 1,000 คน แต่อูบชูฟยานได้ส่งคนไปแจ้งแก่พวกเขาว่าคาราวานสินค้าปลอดภัยแล้ว และก็ขอให้กองทัพกูร์ยช์เดินทางกลับมักกะฮ์ ทว่าอูบชูฟยานจะฮัลปฏิเสธที่จะถอยทัพกลับและยังคงเดินทางต่อไป

เมื่อท่านเราะฮ์ลุทราบข่าวการยกทัพออกมาของชาวกูร์ยช์ ท่านจึงปรึกษากับบรรดาสาวก ทุกคนเห็นพ้องกันว่าให้เผชิญหน้าและสู้รบกับบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา และในเช้าวันที่ 17 เดือนเราะมะฎอน ปีที่ 2 หลังจากการอพยพ ทั้งสองฝ่ายได้เผชิญหน้ากัน และสู้รบอย่างหนักหน่วง สมรภูมิจบลงด้วยชัยชนะของมุสลิม โดยมีผู้พลีชีพ (ชะฮีด) จำนวน 14 คน ส่วนฝ่ายผู้ปฏิเสธศรัทธาถูกสังหารจำนวน 70 คน และถูกจับเป็นเชลยอีกจำนวน 70 คน

ในช่วงที่สมรภูมิบะดร์กำลังดำเนินอยู่นั้น รุก็อยยะฮ์ บุตรีของท่านเราะฮ์ลุ ซึ่งเป็นภรรยาของอุษมาน บิน อัฟฟาน

ได้ถึงแก่กรรมที่เมืองมะดีนะฮ์ อุษมานจึงไม่ได้ออกไปร่วมสมรภูมิครั้งนี้ เนื่องจากท่านเราะสูลขอให้เขาอยู่ดูแลภรรยาที่กำลังป่วย และหลังจากที่เสร็จสิ้นสมรภูมิบะดร์แล้ว ท่านได้แต่งงานกับบุตรอีกคนให้แก่อุษมาน คืออุมมุกุลซุม ด้วยเหตุนี้เองอุษมานจึงได้รับฉายาว่า “ซุนนุรียน์” (เจ้าของรัศมีสองดวง) เพราะเขาได้แต่งงานกับบุตรของท่านเราะสูลถึงสองคน

หลังสมรภูมิบะดร์มุสลิมต่างกลับสู่เมืองมะดีนะฮ์ด้วยความปีติยินดีต่อชัยชนะซึ่งอัลลอฮ์ทรงมอบให้ และพร้อมกันนั้นยังมีเชลยศึกและทรัพย์สินเชลย ส่วนเชลยศึกบางคนขอไถ่ตัวเอง บางคนได้รับการปล่อยตัวโดยไม่ต้องไถ่ บางคนไถ่ตัวเองด้วยการสอนการอ่านและการเขียนแก่เยาวชนมุสลิมจำนวน 10 คน

สมรภูมิจุฮุด

สมรภูมิจุฮุดเกิดขึ้นระหว่างบรรดามุสลิมกับผู้ปฏิเสธศรัทธาชาวมักกะฮ์หนึ่งปีให้หลังหลังจากสมรภูมิบะดร์ เนื่องจากผู้ปฏิเสธศรัทธาชาวมักกะฮ์ตั้งใจที่จะแก้แค้นหลังจากพ่ายแพ้ในสมรภูมิบะดร์ พวกเขาจึงยกกองทัพออกมาด้วยจำนวนนักรบ 3,000 คน ส่วนฝ่ายมุสลิมมีจำนวน 700 คน

ในช่วงแรกของการสู้รบนั้นมุสลิมเป็นฝ่ายชนะและสามารถขับไล่ศัตรูได้ จนผู้ปฏิเสธศรัทธาหนีกลับไปทางมักกะฮ์ แต่ต่อมามีพวกเขาได้ย้อนกลับมาและโจมตีมุสลิมจากทางด้านภูเขาอูดุ เนื่องจากพลธนูไม่ปฏิบัติตามแผนที่ท่านเราะสูลได้วางไว้ และได้ลงจากภูเขาที่พวกเขาประจำการอยู่เพื่อเก็บทรัพย์เชลย จากนั้นสถานการณ์พลิกผันจนฝ่ายผู้ปฏิเสธศรัทธาเป็นฝ่ายได้เปรียบในสมรภูมิดังนี้

สมรภูมิตีอนดัก

หลังจากสมรภูมิจุฮุด มีกลุ่มหนึ่งจากชาวยิวได้เดินทางไปยังชาวมักกะฮ์ และยังสามารถให้พวกเขายกทัพไปโจมตีมุสลิมในเมืองมะดีนะฮ์ และสัญญาว่าจะให้การสนับสนุนชาวมักกะฮ์จึงตอบรับ และชาวยิวยังได้ยุยงเผ่าอื่น ๆ อีกเพื่อให้ร่วมโจมตีมุสลิม พวกเขาเหล่านั้นก็ต่างตอบรับ บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้มุ่งหน้าสู่มะดีนะฮ์จากทุกทิศ จนกระทั่งมีนักรบประมาณ 1,000 คน ได้มาปิดล้อมเมืองมะดีนะฮ์

ท่านเราะสูลได้ทราบถึงความเคลื่อนไหวของศัตรู ท่านจึงปรึกษากับบรรดาสาวก โดยซัลมาน อัลฟารีซี ได้เสนอความเห็นให้ขุดคูเมือง (ค็อนดัก) รอบ ๆ ในด้านที่ไม่มีภูเขา

บรรดามุสลิมต่างร่วมแรงร่วมใจกันขุดคูเมืองจนแล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ฝ่ายผู้ปฏิเสธศรัทธาต้องตั้งค่ายอยู่นอกเมืองเป็นเวลาประมาณ 1 เดือน ไม่สามารถข้ามคูเมืองเข้าไปได้

จากนั้นอัลลอฮ์ได้ส่งพายุอันรุนแรงไปยังฝ่ายศัตรู จนที่พำนักของพวกเขาถูกทำลาย พวกเขาจึงเกิดความหวาดกลัว และถอนทัพกลับไปอย่างรวดเร็ว อัลลอฮ์ทรงทำลายกลุ่มพันธมิตรเหล่านั้นด้วยพระองค์เอง และทรงช่วยเหลือมุสลิมให้ได้รับชัยชนะ

การพิชิตนครมักกะฮ์

ในปีที่ 8 หลังจากการอพยพ ท่านเราะสูลตัดสินใจทำการต่อสู้กับชาวมักกะฮ์เพื่อพิชิตเมืองมักกะฮ์ ท่านได้ออกเดินทางในวันที่ 10 เดือนเราะมะฎอน พร้อมด้วยนักรบจำนวน 10,000 คน และท่านได้เข้ามักกะฮ์โดยไม่มีการสู้รบ เนื่องจากชาวกุรัยชยอมจำนน อัลลอฮ์ทรงช่วยเหลือให้มุสลิมได้รับชัยชนะ และท่านเราะสูลก็ได้มุ่งหน้าไปยังมัสญิดหะรอมแล้วกล่าวฟรอบกะบะฮ์ จากนั้นก็ละหมาดสองร็อกอะฮ์ภายในกะบะฮ์

ในเวลาต่อมาท่านได้ทำลายรูปปั้นทั้งหมดที่อยู่ภายในและรอบกะบะฮ์ จากนั้นท่านก็ยืนที่ประตูกะบะฮ์ ขณะที่ชาวกูร็อยซ์นั่งอยู่เบื้องล่างรอคอยคำตัดสินว่าพวกเขาจะถูกปฏิบัติอย่างไร แล้วท่านก็กล่าวว่า “ชาวกูร็อยซ์เอ๋ย พวกท่านคิดว่าฉันจะปฏิบัติต่อพวกท่านอย่างไร?” พวกเขาตอบว่า “ท่านจะทำในสิ่งที่ดี” เพราะท่านเป็นพี่น้องที่ใจบุญ และเป็นลูกชายของพี่น้องที่ใจบุญ” ท่านกล่าวว่า “จงไปเถิด เพราะพวกท่านเป็นอิสระแล้ว”

ท่านเราะฮ์สูลถูกยกเป็นตัวอย่างที่ยิ่งใหญ่แห่งการให้อภัยแก่ศัตรูที่เคยก่อความเดือดร้อนและทรมานสาวกของท่าน และขับไล่ท่านออกจากบ้านเกิด หลังจากการพิชิตนครมักกะฮ์ ผู้คนต่างได้เข้าสู่ศาสนาของอัลลอฮ์เป็นกลุ่ม ๆ ต่อมาในปีที่ 10 หลังจากการอพยพ ท่านเราะฮ์สูลได้ประกอบพิธีหัจญ์ ซึ่งเป็นหัจญ์ครั้งเดียวของท่าน โดยมีผู้ทำหัจญ์พร้อมกับท่านมากกว่า 100,000 คน และหลังจากเสร็จพิธีหัจญ์ท่านได้กลับสู่นครมะดีนะฮ์

คณะผู้แทนและการส่งสารถึงบรรดากษัตริย์

กิจการของท่านเราะสุลเป็นที่ประจักษ์ และการเผยแผ่อิสลามได้แพร่หลายออกไป จึงเริ่มมีคณะผู้แทนจากทั่วสารทิศเดินทางมายังเมืองมะดีนะฮ์เพื่อประกาศการเข้ารับอิสลาม เช่นเดียวกันท่านยังได้ส่งสารถึงบรรดากษัตริย์และบรรดาเจ้าเมืองเพื่อเรียกร้องเชิญชวนสู่อิสลาม บางคนตอบรับและศรัทธา บางคนตอบกลับอย่างสุภาพพร้อมส่งของกำนัลแต่ยังไม่เข้ารับอิสลาม บางคนโกรธและฉีกสารของท่าน เช่นการกระทำของกิสรอผู้เป็นกษัตริย์แห่งเปอร์เซียที่ได้ฉีกสารของท่าน ท่านจึงวิงวอนขอโดยการสาปแช่งว่า

“โอ้อัลลอฮ์โปรดทำลายอาณาจักรของเขาเถิด” จากนั้นไม่นานลูกชายของเขาก็ได้ก่อกบฏสังหารเขา และยึดอำนาจการปกครอง

ส่วนมุเกากิสผู้เป็นกษัตริย์แห่งอียิปต์ แม้ยังไม่เข้ารับอิสลาม ทว่าเขาให้เกียรติแก่ทูตของท่านเราะสุลและได้ส่งของกำนัลมายังท่าน และเช่นเดียวกันกัยเซอร์จักรพรรดิแห่งโรมันซึ่งได้ตอบสารของท่านอย่างสุภาพ ให้เกียรติแก่ทูตของท่านและได้ส่งของกำนัลมายังท่าน

ส่วนมุขชิร บิน ซาวา ผู้ปกครองแห่งบาร์เรน เมื่อได้รับสารของท่าน เขาได้อ่านให้ประชาชนฟัง บางส่วนเข้ารับอิสลาม และบางส่วนก็ปฏิเสธ

การเสียชีวิตของท่านเราะสุล

หลังจากกลับจากพิธีหัจญ์ประมาณสองเดือนครึ่ง ท่านเริ่มมีอาการเจ็บป่วย และอาการหนักขึ้นวันแล้ววันเล่า ครั้นเมื่อท่านไม่สามารถออกมานำละหมาดแก่ประชาชนได้ ท่านจึงมอบหมายให้อุบัยกร อัศศิดดิก ทำหน้าที่นำละหมาดแทน

ในวันจันทร์ที่ 12 เดือนเราะบิอูลเอาวัล ปีที่ 11 แห่งการอพยพ ท่านได้จากโลกนี้ไปสู่บรรดาสหายที่อยู่ชั้นสูงสุด ขณะที่ท่านมีอายุ 63 ปีบริบูรณ์

บรรดาสาวกทราบข่าวการเสียชีวิตของท่าน พวกเขาต่างตกตะลึงและไม่เชื่อในสิ่งที่ได้ยิน จนกระทั่งอุบัยกร อัศศิดดิก ได้ลุกขึ้นแล้วกล่าวคำเทศนาเพื่อปลอบประโลมและชี้แจงว่าท่านเราะสุลเป็นมนุษย์ ย่อมต้องเสียชีวิตเหมือนคนอื่น ๆ จากนั้นพวกเขาจึงสงบลง ร่างของท่านเราะสุลได้รับการ

อาบน้ำอย่างสมบูรณ์ ถูกห่อ และถูกฝังไว้ในห้องของภรรยา คือท่านหญิงอาอิชะฮ์

ท่านใช้ชีวิตในนครมักกะฮ์เป็นระยะเวลา 40 ปีก่อน การเป็นศาสนทูต และอีก 13 ปีหลังจากเป็นศาสนทูต และอพยพไปพำนักอยู่เมืองมะดีนะฮ์เป็นระยะเวลาอีก 10 ปี

คุณลักษณะทางด้านสรีระของท่านเราะสุล

ท่านเราะสุลมีรูปร่างที่สมส่วน ไม่สูงเกินไป ไม่เตี้ย ไหล่กว้าง อวัยวะส่วนต่าง ๆ มีความสมดุล ออกผาย มีใบหน้า อังดงาม ผิวขาวผ่อง มีสีแดงระเรื่อ ใบหน้ากลม ดวงตาคม เข้ม จมูกเรียว ริมฝีปากงดงาม เคราดก มีกลิ่นกายหอม และผิวสัมผัสที่นิ่มนวล อนัส บิน มาลิก ได้กล่าวเกี่ยวกับท่านว่า

ما شمت عنبراً، ولا مسكاً، ولا شيئاً أطيب من ريح
رسول الله ﷺ، ولا لامست يدي شيئاً قطُّ أَلين ملمساً
من يد رسول الله ﷺ

“ฉันไม่เคยดมกลิ่นอำพัน กลิ่นขมดเชียง และกลิ่นใด ๆ ที่หอมยิ่งไปกว่ากลิ่นของท่านเราะสุล และมือของฉันไม่เคยสัมผัสสิ่งใดที่นิ่มนวลยิ่งไปกว่ามือของท่านเราะสุล”

ท่านเป็นผู้ที่มีใบหน้าเบิกบาน ยิ้มแย้มยิ้มอยู่เสมอ เสียงไพเราะ และพูดน้อย อนัส บิน มาลิก ยังกล่าวถึงท่านว่า

كان أحسن الناس، وكان أجود الناس، وكان أشجع الناس

“ท่านเราะฮ์สูลเป็นผู้ที่งดงามยิ่ง เป็นผู้ที่มีใจกว้างที่สุด และเป็นผู้ที่กล้าหาญที่สุด”

บางส่วนจากอุปนิสัยของท่านเราะฮ์สูล

ท่านเราะฮ์สูลเป็นผู้ที่กล้าหาญที่สุดจากมวลมนุษย์ อะลีย บิน อับดุลลิลิบ กล่าวว่า “พวกเราเคยยื่นกำบังแก่ท่านเราะฮ์สูล เมื่อการสู้รบได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และทั้งสองฝ่ายได้เผชิญหน้ากัน”

และท่านยังเป็นผู้ที่ใจกว้างเป็นอย่างยิ่ง สิ่งใดที่ท่านถูกร้องขอ ท่านไม่เคยปฏิเสธ เป็นผู้ที่มีสุขุม ไม่เคยแก้แค้นเพื่อตัวเอง และไม่โกรธเพราะเรื่องส่วนตัว นอกจากเมื่อสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงห้ามถูกละเมิดเท่านั้น เมื่อนั้นท่านก็จะลงโทษเพื่ออัลลอฮ์

สำหรับท่านแล้ว ผู้ที่เป็นญาติและมีไช้ญาติ ผู้ที่เข้มแข็งและผู้ที่ยอ่อนแอ ทุกคนมีความเท่าเทียมกันในสิทธิอันชอบธรรม ท่านได้เน้นย้ำว่าไม่มีคนใดประเสริฐกว่าคนอื่น ๆ

นอกจากด้วยความยำเกรงเท่านั้น และมนุษย์ทุกคนเท่าเทียมกัน และสาเหตุแห่งความพินาศของประชาชาติก่อนหน้านี้คือ หากคนขโมยมาจากตระกูลที่มีเกียรติ พวกเขาจะถูกปล่อยโดยไม่ลงโทษ แต่หากคนขโมยเป็นคนอ่อนแอ พวกเขาจะถูกลงโทษ และท่านยังได้กล่าวไว้ว่า

والله لو أن فاطمة بنت محمد سرقت لقطعت يدها

“ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ หากฟาฏิมะฮ์บุตรีของมุหัมมัดได้ขโมย
แน่นอนฉันก็จะตัดมือของเธอ”

ท่านไม่เคยตำหนิอาหารเลย หากชอบท่านก็จะรับประทาน และหากไม่ชอบก็จะไม่รับประทาน บางครั้งเป็นเวลาหนึ่งถึงสองเดือนที่คนในครอบครัวของท่านไม่มีการจุดไฟปรุงอาหารเลย อาหารของพวกเขา มีเพียงอินทผลัมและน้ำเท่านั้น ท่านเคยเอาก้อนหินหนึ่งหรือสองก้อนผูกกับหน้าท้องเพื่อบรรเทาความหิว ท่านซ่อมรองเท้าและปะเสื้อผ้าด้วยตนเอง ช่วยงานภายในบ้าน เยี่ยมผู้ป่วย เป็นผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนมากที่สุด ตอบรับคำเชิญไม่ว่าจะเป็นคนรวยหรือคนยากจน ผู้ที่ต่ำต้อยหรือมีตระกูล รักคนยากจน ร่วมพิธีศพของคนยากจน เยี่ยมผู้ป่วยที่ยากจน ไม่ดูหมิ่นคนยากจนเนื่องจาก

ความยากจนของเขา ไม่เกรงกลัวกษัตริย์ท่านใดเพราะอำนาจของเขา ท่านซีได้หังมา อูฐ ลา และล่อ

เป็นผู้ที่ยิ้มแย้มเป็นอย่างมาก มีอัธยาศัยดีที่สุด ทั้งที่ท่านต้องเผชิญกับความทุกข์และบททดสอบอันมากมาย ขอบกลืนที่ดี และรังเกียจกลืนที่ไม่พึงประสงค์ อัลลอฮ์ทรงรวบรวมไว้ที่ตัวท่านซึ่งความสมบูรณ์แบบแห่งจริยธรรมและความงดงามแห่งการกระทำ อัลลอฮ์ทรงประทานแก่ท่านซึ่งความรู้ที่ไม่เคยมีผู้ใดจากชนรุ่นก่อนหรือรุ่นหลังได้รับเช่นนี้ ทั้งที่ท่านเป็นผู้ที่ไม่รู้หนังสือ อ่านไม่ออกและเขียนไม่ได้ และไม่มีมนุษยคนใดเป็นครูสอนท่าน ท่านได้รับคัมภีร์อัลกุรอานจากอัลลอฮ์ซึ่งอัลลอฮ์ได้ตรัสเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

﴿ قُلْ لئنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنْسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَنْ يَأْتُوا بِمِثْلِ هَذَا الْقُرْآنِ

لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴾

“จงกล่าวเถิดว่า หากมนุษย์และญินทั้งหลายรวมตัวกันเพื่อจะนำสิ่งที่เหมือนกับอัลกุรอานนี้มา พวกเขาก็ไม่สามารถนำสิ่งที่เหมือนกับอัลกุรอานมาได้ ถึงแม้ว่าบางส่วนของพวกเขาจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันก็ตาม” (อัลอิสรอ์ : 88)

และการที่ท่านเติบโตมาในสภาพที่ไม่รู้หนังสือนั้น เป็นการปิดช่องทางมิให้ผู้ปฏิเสธศรัทธากล่าวหาว่าท่านเขียน

คัมภีร์อัลกุรอานขึ้นมาเอง หรือเรียนรู้ หรืออ่านจากตำราของ
คนรุ่นก่อน

ปาฏิหาริย์บางส่วนของท่านเราะสูล

แท้จริงปาฏิหาริย์ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของท่าน คือคัมภีร์อัล
กุรอานอันทรงเกียรติ เป็นปาฏิหาริย์ที่จะยังคงอยู่ไปจนถึงวัน
ปรโลก ปาฏิหาริย์ที่ทำให้นักวิทยาศาสตร์ทั้งหลายยอมจำนน
อัลลอฮ์ทรงทำทนายมนุษย์ทั้งหมดว่าให้นำมาสัก 10 บท หรือ 1
บท หรือแม้กระทั่ง 1 โองการ ที่ให้เหมือนกับอัลกุรอาน และ
แท้จริงแล้วบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาต่างยืนยันในความเป็น
ปาฏิหาริย์ของอัลกุรอาน

และบางส่วนจากปาฏิหาริย์ของท่าน คือ

- ในวันหนึ่งขณะที่บรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาชาวมักกะฮ์ขอให้
ท่านแสดงสัญญาณแก่พวกเขา ท่านก็ให้พวกเขาเห็นการ
แยกดวงจันทร์ออกเป็นสองส่วน
- มีน้ำพุ่งออกมาจากระหว่างนิ้วมือของท่านหลาย ๆ ครั้ง
- ก้อนกรวดที่อยู่ในกำมือของท่านได้กล่าวสวดดีอัลลอฮ์
จากนั้นท่านได้เอาไปวางไว้ในกำมือของอับูบักร อุมัร และ
อุษมาน ก้อนกรวดนั้นก็ยังคงกล่าวคำสวดดี

- บรรดาสาวกของท่านเคยได้ยินอาหารกล่าวสดุดีขณะที่มันถูกรับประทานต่อหน้าท่าน
- ก้อนหินและต้นไม้กล่าวสลามแก่ท่าน
- ขาแพะอาบยาพิษที่หญิงชาวยิวคนหนึ่งได้มอบแก่ท่าน โดยประสงค์จะสังหารท่าน สามารถพุดได้และแจ้งแก่ท่านว่ามียาพิษ
- อาหารขบถคนหนึ่งได้ขอให้ท่านแสดงแก่เขา ซึ่งสัญญาหนึ่งท่านจึงสั่งให้ต้นไม้ต้นหนึ่งมาหาท่าน จากนั้นก็สั่งให้มันกลับไปยังที่เดิม
- ท่านลูบเต้านมของแกะตัวหนึ่งซึ่งไม่มีน้ำนมเลย แล้วน้ำนมก็ไหลออกมา ท่านจึงรีดนมและดื่ม และยังให้อูบักร์ตี๋มอีกด้วย
- ท่านถ่มน้ำลายใส่ตาทั้งสองของอะลี บิน อับีฏอลิบ ซึ่งเป็นตาอักเสบ แล้วก็หายในทันที
- สาวกของท่านได้รับบาดเจ็บที่ขา ท่านจึงลูบให้ แล้วมันก็หายในทันที
- ท่านวิงวอนขอให้ฮันส บิน มาลิก มีอายุยืนยาว มีทรัพย์สินและลูกหลานมากมาย และให้มีความจำเริญในสิ่งเหล่านั้น เขามีลูกถึง 120 คน และอินทผลัมของเขา

ให้ผลผลิตปีละสองครั้ง ซึ่งโดยปกติแล้วอินทผลัมจะให้ผลผลิตปีละครั้ง และเขามีอายุยืนยาวถึง 120 ปี

- สาวกคนหนึ่งของท่านได้ร้องทุกข์ถึงความแห้งแล้ง ขณะที่ท่านกำลังเทศนาอยู่บนมินบَّر ท่านจึงยกมือทั้งสองขึ้นโดยวิงวอนขอต่ออัลลอฮ์ ขณะที่ท้องฟ้าไม่มีก้อนเมฆเลย แล้วก้อนเมฆก็ได้ก่อตัวขึ้นตั้งภูเขา และฝนตกหนักอย่างต่อเนื่องจนถึงศุภครีถัดไป จนกระทั่งท่านได้รับการร้องทุกข์ถึงฝนที่ตกมากเกินไป ท่านจึงวิงวอนขอต่ออัลลอฮ์ แล้วฝนก็หยุดตก และผู้คนต่างเดินออกไปท่ามกลางแสงแดด
- ท่านได้เลี้ยงอาหารแก่ผู้เข้าร่วมในสมรภูมิก็อนดัก ซึ่งมีจำนวน 1,000 คน ด้วยข้าวบาร์เลย์เพียง 1 ทะนาน และแพะเพียง 1 ตัว ทุกคนรับประทานจนอิ่มและแยกย้ายกันไป โดยที่อาหารไม่ได้ลดลงแม้แต่น้อย และในทำนองเดียวกันนี้ท่านได้เลี้ยงอาหารแก่ทุกคนที่ร่วมในสมรภูมิก็อนดักด้วยอินทผลัมเพียงเล็กน้อย ซึ่งบุตรสาวของบะซ็ิบ บิน สะอัด ได้นำมาให้บิดาและอาของเธอ และท่านยังได้เลี้ยงอาหารแก่ทหารจนอิ่มด้วยเสบียงของอับูฮุร็อยเราะฮ์

- ท่านได้ออกจากบ้านท่ามกลางชายฉกรรจ์ 100 คน จากเผ่ากูร็ายช์ ขณะที่พวกเขากำลังดักรอจะสังหารท่าน แต่ท่านได้ไประยดینใส่หน้าพวกเขาและเดินผ่านไป โดยที่พวกเขาไม่เห็นท่าน
- สุรอกะเฮฮ์ บิน มาลิก ได้ติดตามเพื่อที่จะสังหารท่าน แต่เมื่อเขาเข้าใกล้ท่าน ท่านก็วิ่งวอนขอต่ออัลลอฮ์แล้วขาม้าของสุรอกะเฮฮ์ก็จมลงไปในดิน

เรื่องราวต่าง ๆ พร้อมข้อคิดจากชีวประวัติ ของท่านเราะสูล

อารมณ์ขันของท่าน

ท่านเคยหยอกล้อบรรดาสาวก ทว่าท่านจะไม่พูดนอกจากความจริงเท่านั้น ท่านเล่นสนุกกับคนในครอบครัวเอาใจใส่เด็ก ๆ และแบ่งเวลาให้กับพวกเขา และจะปฏิบัติในสิ่ง que พวกเขามีความสามารถและเข้าใจ ท่านเคยหยอกล้อ อนัส บิน มาลิก บางครั้งท่านได้เรียกเขาว่า

يا ذا الأذنين

“ไอ้ผู้ที่มีสองหูเอ๋ย”

ชายคนหนึ่งได้มาหาท่านพร้อมกล่าวว่า “โอ้เราะสูลของอัลลอฮ์ ได้โปรดนำพาฉันไปด้วยเถิด” ท่านจึงพูดหยอกล้อว่า เราจะนำพาท่านไปบนลูกอูฐ ชายคนนั้นจึงถามท่านว่า แล้วฉันจะอย่างไรกับลูกอูฐ? ท่านตอบว่า อูฐทุกตัวถูกแม่คลอดออกมามีไซ่หรือ อูฐทุกตัวถูกแม่คลอดออกมามีไซ่หรือ”

ท่านเป็นคนเบิกบานและยิ้มแย้มกับบรรดาสาวกเป็นประจำ พวกเขาจะไม่ได้ยินจากท่านนอกจากคำพูดที่ดี ดังมีรายงานจากญะรียร เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่

ما حجبني النبي ﷺ منذ أسلمت، ولا رأيي إلا تبسم في وجهي

“ตั้งแต่ฉันเข้ารับอิสลาม ท่านนบีไม่เคยปฏิเสธฉันเลย และท่านไม่ได้พบกับฉันนอกจากว่าท่านได้ยิ้มให้แก่ฉัน”

และญะรียรยังเล่าว่าเขาเคยบ่นกับท่านว่าไม่สามารถทรงตัวบนหลังม้าได้ ท่านจึงเอามือวางบนอกของเขาแล้วกล่าวว่า

اللهم ثبته واجعله هاديًا مهديًا

“โอ้อัลลอฮ์ โปรดทำให้เขามั่นคง และให้เขาเป็นผู้ชี้แนะ และเป็นผู้ที่ได้รับการชี้นำด้วยเถิด”

หลังจากนั้นเป็นต้นมา ญะรียรไม่เคยตกจากม้าอีกเลย

ทำนองเดียวกันท่านเคยหยอกล้อกับเครือญาติ ดังที่
ท่านเคยไปบ้านของฟาฏิมะฮ์ แต่แล้วไม่พบกับอะลีเย่สามีของ
เธออยู่บ้าน ท่านจึงถามว่า “อะลีเย่อยู่ไหน?” ฟาฏิมะฮ์ตอบว่า
“เกิดเรื่องเล็กน้อยระหว่างฉันกับเขา เขาโกรธฉัน แล้วก็ออกไป
จากบ้านไป”

ท่านจึงไปพบอะลีเย่ ขณะที่กำลังนอนอยู่ในมัสญิด เสื้อ
คลุมหลุดและมีฝุ่นติดตัว ท่านจึงปัดฝุ่นให้ พร้อมกล่าวว่า

قم أبا التراب، قم أبا التراب

“จงลุกขึ้นเถิดโอ้อับดูรอบ จงลุกขึ้นเถิดโอ้อับดูรอบ”

การปฏิสัมพันธ์หรือการปฏิบัติต่อเด็ก ๆ

บรรดาเด็ก ๆ ได้รับผลานิสงค์มากมายจากจริยธรรมอัน
สูงส่งของท่าน ครั้งหนึ่งท่านเคยวิ่งแข่งกับท่านหญิงอาอิชะฮ์
เราะฎิยัลลอฮูอันฮา และท่านอนุญาตให้เธอเล่นกับบรรดา
สหายของเธอ ดังที่มีรายงานจากท่านหญิงอาอิชะฮ์ว่า “ฉันเคย
เล่นตุ๊กตาต่อหน้าท่านเราะฮูส และสหายของฉันก็เล่นกับฉัน
ครั้นเมื่อท่านเราะฮูสเข้ามา พวกเธอก็จะหลบ แล้วท่านก็ส่งคน
ไปตามให้พวกเธอกลับมาเล่นกับฉัน”

ท่านเอาใจใส่ต่อบรรดาเด็ก ๆ หยอกล้อกับพวกเขา และอ่อนโยนต่อพวกเขา ดังมีรายงานจาก अबดุลลอฮ์ บิน ซัด ดาด จากบิดาของเขาว่า

خرج علينا رسول الله ﷺ في إحدى صلاتي العشاء وهو حامل حسناً أو حسيناً فتقدم رسول الله ﷺ فوضعه ثم كبر للصلاة، فصلى فسجد سجدة فأطالها قال أبي: فرفعت رأسي وإذا الصبي على ظهر رسول الله وهو ساجد فرجعت إلى سجودي فلما قضى رسول الله ﷺ الصلاة قال الناس: يا رسول الله إنك سجدت سجدة أطلتها حتى ظننا أنه قد حدث أمر أو أنه يوحى إليك، قال: كل ذلك لم يكن ولكن ابني ارتحلني فكرهت أن أعجله حتى يقضي حاجته

“ครั้งหนึ่งท่านเราะฮ์สุลได้ออกมายังพวกเราในช่วงเวลาละหมาด มักริบหรืออิซฮาอ์ ขณะที่ท่านกำลังอุ้มหะสันหรือหุสัยน์มาด้วย จากนั้นท่านได้ขึ้นไปข้างหน้าเพื่อนำละหมาด ท่านก็วางเด็กลง (ที่พื้น) แล้วตักปี่รเพื่อละหมาด ครั้นเมื่อสุญูด ท่านสุญูดนาน จนพ่อของฉันเงยศีรษะขึ้นเพื่อดูว่ามีอะไรเกิดขึ้น ทันใดนั้นเด็ก ก็อยู่บนหลังของท่านขณะที่ท่านกำลังสุญูด ฉันจึงกลับไปสุญูด

ต่อมาเมื่อท่านเราะสูลละหมาดเสร็จ ผู้คนก็ถามว่า โอ้อท่านเราะสูลุลลอฮ์ท่านสุญูดนานจนพวกเราคิดว่ามีเหตุร้ายเกิดขึ้น หรือโองการกำลังถูกประทานลงมาแก่ท่าน ท่านตอบว่า ไม่ใช่อะไรทั้งนั้น ทว่าหลานของฉันอยู่บนหลัง ฉันไม่ต้องการที่จะเร่งรีบ เขาจนกว่าเขาได้กระทำการที่ต้องการเสียก่อน”

และอนัส บิน มาลิก เราะฎิยัลลอฮุอันฮู ได้เล่าว่า

: كان النبي ﷺ أحسن الناس خلقًا وكان يقول لأخ لي صغير :

يا أبا عمير ما فعل النغير؟ والنغير طائر صغير كان يلعب به

ذلك الطفل

“ท่านนบี คือลัลลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เป็นผู้มีการยาทางดงามยิ่งในกลุ่มมนุษย์ และท่านเคยพูดกับน้องชายของฉันที่ยังเป็นเด็กว่า ‘โอ้อบามูมัยร์ เจ้านกนุฆ็อยรทำอะไรอยู่?’ นกนุฆ็อยรคือนกตัวเล็ก ๆ ซึ่งน้องชายของของอนัสเลี้ยงไว้ดูเล่น และข้อคิดจากเรื่องราวดังกล่าวคือ ท่านพูดเพื่อปลอบใจเขาอันเนื่องจากนกของเขาตาย

การปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัว

ส่วนการปฏิบัติต่อสมาชิกในครอบครัวนั้นได้แสดงถึงจริยธรรมอันสูงส่งของท่าน ซึ่งมีความนอบน้อมถ่อมตน ช่วยงานในบ้านเป็นประจำ และให้ความสำคัญเกี่ยวกับสถานะของสตรีในสถานะเป็นมนุษย์ แม่ ภรรยาและบุตร ดังที่ชายคนหนึ่งได้ถามท่านว่า

من أحق الناس بحسن صحابتي؟ قال : أمك ثم أمك ثم أمك ثم أبوك وقال : من أدرك أبويه أو أحدهما فلم يبرهما فمات فدخل النار فأبعده الله .

“ผู้ใดที่คู่ควรยิ่งแก่การเป็นสหายที่ดีจากฉัน? ท่านเราะฮ์ลุตอบว่า มารดาของท่าน จากนั้นก็มารดาของท่าน จากนั้นก็มารดาของท่าน จากนั้นบิดาของท่าน และท่านยังกล่าวอีกว่า ผู้ใดมีชีวิตทันบิดามารดาของเขา หรือคนใดจากทั้งสอง แต่เขามีได้ทำดีแก่ทั้งสอง จากนั้นเขาได้ตายไป เขาจึงเข้านรก และอัลลอฮ์ทรงให้เขาห่างไกลจากความเมตตาของพระองค์”

และเมื่อภรรยาของท่านตีมาจากภานะใด ท่านก็จะหยิบภานะนั้นขึ้นมาตีมโหรีปากของท่านตรงตำแหน่งเดียวกับที่เธอตี และท่านเคยกล่าวไว้ว่า

خيركم خيركم لأهله وأنا خيركم لأهلي

“ผู้ที่ดีที่สุดในกลุ่มพวกท่าน คือผู้ที่ดีที่สุดต่อครอบครัวของเขา และฉันเป็นผู้ที่ดีที่สุดในกลุ่มพวกท่านต่อครอบครัวของฉัน”

ความเมตตาของท่านเราะสุล

สำหรับคุณลักษณะแห่งความเมตตา นั้น ท่านเราะสุลคืออัลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่

الراحمون يرحمهم الرحمن، ارحموا من في الأرض يرحمكم من في السماء

“บรรดาผู้ที่มีความเมตตา นั้น อัลลอฮ์ผู้ทรงเมตตาจะเมตตาพวกเขา จงเมตตาแก่ผู้ที่อยู่บนแผ่นดิน แล้วผู้ที่อยู่บนชั้นฟ้าจะเมตตาพวกเขา”

ท่านเราะสุลของเราคือผู้ที่ได้รับผลานิสงค์อันเปี่ยมล้นจากคุณลักษณะแห่งความเมตตา และความเมตตาของท่านได้ประจักษ์ชัดแก่ทุกคนผ่านเหตุการณ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเด็กผู้ใหญ่ ญาติ หรือผู้ที่ไม่ใช่ญาติ และบางส่วนของปรากฏให้เห็นจากความเมตตาและความเอ็นดูคือ ท่านจะละหมาดเพียงสั้น ๆ เมื่อได้ยินเสียงเด็กร้องไห้ ดังมีรายงานจากอบูกอบตาเดฮฺ

เราะฎียัลลอฮูอันฮู ท่านเราะฮะสุล คือลัลลอฮูอะลัยฮิวะสَّلَام
กล่าวว่า

إِنِّي لَأَقُومُ فِي الصَّلَاةِ أُرِيدُ أَنْ أُطَوَّلَ فِيهَا، فَأَسْمَعُ بُكَاءَ الصَّبِيِّ
فَأَتَجَوَّزُ فِي صَلَاتِي كَرَاهِيَةً أَنْ أَشُقَّ عَلَى أُمَّهِ

“แท้จริงฉันต้องการที่จะยืนละหมาดให้นาน ต่อมาฉันได้ยินเสียงเด็กร้องไห้ ฉันจึงละหมาดให้สั้นลงเพราะไม่ต้องการสร้างความลำบากแก่มารดาของเขา”

และบางส่วนจากความเมตตาของท่านที่มีต่อประชาชาติ และความปรารถนาที่จะให้พวกเขาเข้าสู่ศาสนาอิสลาม คือเด็กหนุ่มชาวยิวคนหนึ่งที่เคยรับใช้ท่านได้ล้มป่วย ท่านจึงไปเยี่ยมเขา โดยท่านได้นั่งอยู่ข้างศีรษะพลางพูดกับเขาว่า “จงรับอิสลามเถิด” เด็กหนุ่มคนนั้นจึงมองไปยังผู้เป็นบิดา ซึ่งยืนอยู่ข้างศีรษะของเขา แล้วบิดาของเขาก็กล่าวว่า “จงเชื่อฟังผู้เป็นบิดาของกอสิมเถิด (คือท่านเราะฮะสุล) แล้วเด็กหนุ่มคนนั้นก็รับอิสลาม จากนั้นไม่นานเขาก็เสียชีวิต ต่อมาท่านเราะฮะสุลก็ได้ออกไปจากที่นั่นพลางกล่าวว่า

الحمد لله الذي أنقذه من النار

“การสรรเสริญเป็นสิทธิของอัลลอฮ์ ผู้ที่ให้เขารอดพ้นจากไฟนรก”

ความอดทนของท่านเราะสุล

ในมิติความอดทนนั้นทั้งชีวิตของท่านมีแต่ความอดทน การยืนหยัด และการต่อสู้ และยังคงดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ครั้งแรกที่รับโองการตราบจนถึงวาระสุดท้ายของชีวิต

ท่านรู้ดีถึงสิ่งที่จะต้องพบเจอในเส้นทางนี้สายนี้ ตั้งแต่วินาทีแรกที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นศาสนทูตและพบกับมะลาอิกะฮ์ เมื่อท่านหญิงคอดีญะฮ์พาท่านไปพบกับวะเราะเเกาะฮ์ บิน เนาฟัล โดยวะเราะเเกาะฮ์ได้พูดกับท่านว่า “โอ้อนิจจา หากฉันยังมีชีวิตอยู่ เมื่อกลุ่มชนได้ขับไล่ท่าน” ท่านเราะสุลถามเขาว่า “พวกเขาจะขับไล่ฉันหรือ?” วะเราะเเกาะฮ์ตอบว่า “ใช่แล้ว เพราะไม่มีผู้ใดที่จะนำมาซึ่งสิ่งที่ท่านได้นำมานอกจากเขาถูกต่อต้าน” ดังนั้นจิตใจของท่านจึงมีความหนักแน่นตั้งแต่แรกที่จะแบกรับความยากลำบาก การถูกทำร้าย การถูกอาฆาต และการเป็นศัตรู

บางส่วนจากเหตุการณ์ที่ประจักษ์ชัดถึงความอดทนของท่าน คือการถูกทำร้ายทางร่างกายขณะที่เผยแพร่สารของพระผู้อภิบาลในนครมักกะฮ์ ดังที่มีบันทึกไว้ในตำราของอิมามอัลบุกอริยฺ แท้จริงอูรวะฮฺ บิน อัซซุบัยรฺ ได้ถามอับดุลลอฮ์ บิน อัมรฺ บิน อัลอาศฺ ถึงสิ่งที่รุนแรงที่สุดจากการกระทำของผู้

ตั้งภาคีที่มีต่อท่านเราะสูล เขาตอบว่า “ขณะที่ท่านกำลังละหมาดอยู่ในหิโนคังของกะบะฮ์ ทันใดนั้นอุกบะฮ์ บิน อปี มุอ็ฏ ได้เข้ามา แล้วก็เอาผ้าของเขาค้างคอท่านเราะสูล แล้วรัดท่านอย่างรุนแรง ต่อมาอบูบักร์รีบเข้ามา แล้วจับไหล่ของเขา และผลักเขาออกไปจากท่านเราะสูล พลังกล่าวว่า “พวกท่านจะสังหารชายคนหนึ่งเพียงเพราะเขากล่าวว่า พระเจ้าของฉันคืออัลลอฮ์กระนั้นหรือ?”

ในวันหนึ่งขณะที่ท่านกำลังละหมาดอยู่ที่กะบะฮ์ โดยอญูญะฮ์ลและสหายของเขานั่งอยู่ใกล้ ๆ บางคนจากพวกเขาได้กล่าวว่า ใครบ้างที่จะไปเอาเครื่องในอุฐฺของเผ่านี้มา แล้ววางลงบนหลังมุหัมมัดขณะสujud แล้วคนที่ชั่วร้ายที่สุดในกลุ่มพวกเขาก็ได้ไปเอามา และรอโอกาสจนกระทั่งท่านสujud แล้วเขาก็วางบนหลังของท่านระหว่างไหล่ทั้งสอง แล้วพวกเขาก็ต่างหัวเราะเยาะ และท่านเราะสูลยังคงสujud โดยท่านจะไม่แยงศีรษะขึ้นจนกระทั่งฟาฏิมะฮ์ ผู้เป็นบุตรีของท่านมา แล้วเธอก็เอาสิ่งสกปรกนั้นออกจากหลังของท่าน

และการทำร้ายที่หนักหน่วงยิ่งกว่านั้นคือ การทำร้ายด้านจิตใจ ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของการปฏิเสธท่านและการเผยแพร่ของท่าน และการกล่าวหาว่าเป็นหมอดู นักกวี คนวิกลจริต ใช้

เวทมนตร์ และการกล่าวอ้างว่าสิ่งที่ท่านนำมาคือเรื่องเล่าของ
ชนรุ่นก่อน ๆ และส่วนหนึ่งจากตัวอย่างสิ่งดังกล่าว คือคำพูด
ของอับดุลอะฮ์โดยเยาะเย้ยว่า “โอ้อัลลอฮ์ หากสิ่งนี้คือสัจธรรม
จากพระองค์ ขอพระองค์จงหลังหินจากปากฟ้าลงมาใส่เราเถิด
หรือจงนำมายังเรา ซึ่งการลงโทษอันเจ็บปวด”

ส่วนอับดุลอะฮ์ ผู้เป็นลุงจะคอยติดตามท่านไปยัง
สถานที่ชุมนุม และตลาดเพื่อใส่ร้ายท่าน และห้ามผู้คนมิให้เชื่อ
ฟังท่าน ขณะที่อุมมุลมุญะมีลภรรยาของเขาจะเอาฟืนและหนาม
ไปวางตามทางที่ท่านเราะฮ์สุลเดิน

การทำร้ายได้บรรลุถึงจุดสูงสุด เมื่อท่านเราะฮ์สุลและ
บรรดาสาวกถูกปิดล้อมในหุบเขาบูกูอิลิบเป็นระยะเวลา 3 ปี
จนพวกเขาต้องกินใบไม้เนื่องจากความอดอยาก และความ
เศร้าโศกก็ได้ทวีความรุนแรงมากขึ้น เมื่อลุงผู้คอยปกป้องท่าน
ได้เสียชีวิต และเจ็บปวดมากยิ่งขึ้น เมื่อลุงเสียชีวิตขณะที่ยังไม่
ศรัทธา ต่อมาท่านต้องตกใจกับการเสียชีวิตของภรรยาคืออ
ดีญะฮ์ ผู้คอยปกป้องและช่วยเหลือท่าน จากนั้นท่านได้ออก
จากภูมิลำเนาในสถานะผู้อพยพหลังจากถูกลอบสังหารหลาย
ครั้ง

ขณะอาศัยอยู่นครมะดีนะฮ์นั้น ท่านได้เข้าสู่ยุคใหม่แห่งความอดทนและการเสียสละ ชีวิตที่เต็มไปด้วยความยากลำบากและความหิวจนต้องเอาหินผูกไว้ที่หน้าท้อง ท่านกล่าวว่า

قَدْ أُخِفْتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُخَافُ أَحَدٌ، وَلَقَدْ أُؤْذِيْتُ فِي اللَّهِ وَمَا يُؤْذِي أَحَدٌ، وَلَقَدْ أَتَتْ عَلَيَّ ثَلَاثُونَ مِنْ بَيْنِ يَوْمٍ وَلَيْلَةٍ، وَمَا لِي وَلِإِلَّالٍ طَعَامٌ يَأْكُلُهُ ذُو كَبِدٍ، إِلَّا شَيْءٌ يُؤَارِيهِ إِبْطُ بِلَالٍ .

“ฉันถูกขู่อาฆาตเพราะเผยแพร่ศาสนาของอัลลอฮ์ และไม่มีใครถูกขู่อาฆาตเยี่ยงฉัน ฉันถูกทำร้ายเพราะเผยแพร่ศาสนาของอัลลอฮ์ และไม่มีใครถูกทำร้ายเยี่ยงฉัน และเวลาได้ล่วงเลยไปถึง 30 วัน 30 คืน โดยที่ฉันและบิลาลไม่มีอาหารให้ได้รับประทานเลย นอกจากสิ่งเล็กน้อยที่ซุกกอยู่ใต้รักแร้ของบิลาล”

ท่านถูกกล่าวหาใส่ร้ายเพื่อทำลายชื่อเสียง และได้รับการก่อกวนจากผู้ก่อกวน และชาวอาหรับชนบทที่ป่าเถื่อนยิ่งกว่านั้นถูกบันทึกไว้ในตำราของบุคอรีย์ จาก अबดุลลอฮ์ บิน มัสอูด เราะฎียัลลอฮุอันฮู กล่าวว่า

قَسَمَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ قَسَمَةً فَقَالَ رَجُلٌ مِنَ الْأَنْصَارِ: وَاللَّهِ مَا أَرَادَ مُحَمَّدٌ بِهَذَا وَجَهَ اللَّهُ قَالَ ابْنُ مَسْعُودٍ: فَأَتَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ فَأَخْبَرْتُهُ فْتَمَعَرُ وَجْهُهُ وَقَالَ: رَحِمَ اللَّهُ مُوسَى، لَقَدْ أَوْذِيَ بِأَكْثَرٍ مِنْ هَذَا فَصَبِرَ .

ครั้งหนึ่งท่านเราะสูล คืออลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลัม เคยแบ่งทรัพย์สิน แล้วชาวอันศอรคนหนึ่งกล่าวขึ้นว่า “ขอสาบานต่ออัลลอฮฺ มุหัมมัดไม่ได้ทำสิ่งนี้เพื่อหวังผลบุญจากอัลลอฮฺแต่อย่างใด” อับดุลลอฮฺ บิน มัสอูด กล่าวว่า ฉันจึงไปหาท่านเราะสูลแล้วเล่าให้ท่านฟัง ใบหน้าของท่านก็เปลี่ยนสีและกล่าวว่า “ขออัลลอฮฺทรงเมตตาแก่मुซา เขาถูกทำร้ายมากกว่านี้ แต่เขามีความอดทน”

และบางส่วนจากเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ท่านต้องอดทน คือช่วงเวลาที่ถูก ๆ ของท่านเสียชีวิต กล่าวคือท่านมีลูกทั้งหมด 7 คน และเสียชีวิตติดต่อกันคนแล้วคนเล่า จนไม่เหลือใครเลยนอกจากฟาฏิมะฮฺ แต่ท่านไม่ย่อท้อและไม่อ่อนแอ ทว่าท่านได้ออดทนอย่างสวยงาม กระทั่งมีรายงานว่า ในวันที่อิบรอฮีมบุตรชายของท่านเสียชีวิต ท่านกล่าวว่า

إِنَّ الْعَيْنَ تَدْمَعُ وَالْقَلْبَ يَحْزَنُ وَلَا نَقُولُ إِلَّا مَا يَرْضَى رَبَّنَا وَإِنَّا
بِفِرَاقِكَ يَا إِبْرَاهِيمُ لَحْزُونُونَ.

“แท้จริงดวงตากำลังหลั่งน้ำตาออกมา ขณะที่หัวใจกำลัง
โศกเศร้า และเราจะไม่กล่าวสิ่งใดนอกจากสิ่งที่พระผู้อภิบาล
ของเราพอพระทัยเท่านั้น และแน่นอนเรายอมโศกเศร้านักกับการ
จากไปของเจ้า ไอ้อิบรอฮีม”

ความอดทนของท่านมิถูกจำกัดอยู่แค่การเผชิญความ
เดือดร้อนและบททดสอบเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมถึงความ
อดทนในการเคารพภักดีอัลลอฮ์ เนื่องจากท่านถูกบัญชา
เช่นนั้น ท่านมีความพากเพียรในการปฏิบัติศาสนกิจ จนกระทั่ง
ทำทั้งสองของท่านแตก เนื่องจากย็นละหมาดเป็นเวลานาน
ท่านมากด้วยการถือศีลอด กล่าววบทรำลึก และการปฏิบัติ
ศาสนกิจอื่น ๆ และเมื่อถูกถามถึงเหตุผลที่ต้องปฏิบัติเช่นนั้น
ท่านก็ตอบว่า

أَفَلَا أَكُونُ عَبْدًا شَكُورًا؟

“แล้วจะไม่ให้ฉันเป็นบ่าวผู้กตัญญูกระนั้นหรือ?”

ความสมณะของท่านเราะสุล

จะไม่ถูกเรียกว่ามีความสมณะอย่างแท้จริง นอกจากคนที่มีความสะอาดในทุกด้าน แต่กลับผินหลังให้และละทิ้งสิ่งเหล่านั้นเพราะความสมณะ

ท่านเราะสุลของเราเป็นผู้ที่สมณะมากที่สุดในโลกใบนี้ และมีความปรารถนาน้อยที่สุดต่อสิ่งที่อยู่ในโลกนี้เพียงพอกับสิ่งที่เป็นเสียบียงเท่านั้น พอใจกับการใช้ชีวิตที่ลำบาก ทั้งที่ทุกสิ่งในโลกนี้อยู่ในมือของท่านก็ตาม และพร้อมกันนั้นท่านเป็นผู้ที่อัลลอฮ์ทรงรักยิ่ง หากท่านต้องการแล้ว อัลลอฮ์ยอมประทานแก่ท่าน ซึ่งทรัพย์สินและความสุขอันมากมาย

อิมามอิบนุกะซีร์ ได้กล่าวไว้ในตำราตีฟซีร์ของท่าน จากค็อยชะมะฮ์ว่า แท้จริงมีที่ผู้กล่าวแก่ท่านเราะสุลว่า “หากท่านต้องการ เราจะประทานแผ่นดินพร้อมบุญแก่ให้กับท่าน ซึ่งเราไม่เคยประทานแก่ศาสนทูตคนใดก่อน และจะไม่ประทานให้คนใดหลังจากท่าน และสิ่งนี้จะไม่ทำให้สิ่งที่ท่านจะได้รับ ณ อัลลอฮ์ลดลงแต่อย่างใด” ท่านตอบว่า

اجمعوها لي في الآخرة

“จงรวบรวมสิ่งเหล่านั้นไว้ให้ฉันในปรโลกเถิด”

ส่วนชีวิตและความเป็นอยู่ของท่านนั้นเป็นสิ่งที่ชวนให้น่าทึ่งอย่างยิ่ง อบูซัร เราะอะฎิยัลลอฮุดดีนเล่าว่า

قال أبو ذر كنت أمشي مع النبي صلى الله عليه وسلم في حرة المدينة فاستقبلنا جبل أحد فقال ما يسرني أن عندي مثل أحد هذا ذهباً تمضي علي ثلاثة وعندي منه دينار إلا شيئاً أرسده لدين إلا أن أقول به في عباد الله هكذا وهكذا وهكذا عن يمينه وعن شماله ومن خلفه.

“ฉันเคยเดินพร้อมกับท่านนบีในนครมะดีนะฮ์ ณ สถานที่ที่ถูกเรียกว่าหัรเราะฮะฮฺ (มีหินเป็นสีดำและขรุขระ) แล้วเราก็ได้หันหน้าไปยังภูเขาอูหุด แล้วท่านกล่าวว่า “ฉันไม่ชอบเลยที่จะมีทองคำเท่าภูเขาอูหุด แล้วปล่อยให้ผ่านไปเป็นเวลา 3 วันโดยที่ฉันยังมีทองหลงเหลืออยู่แม้เพียงหนึ่งดีนาร์ เว้นแต่สิ่งที่เก็บไว้ใช้หนี้เท่านั้น นอกจากว่าฉันจะต้องนำไปแจกจ่ายให้แก่บ่าวของอัลลอฮ์ทางเบื้องขวา เบื้องซ้าย และทางด้านหลังของฉัน”

และท่านยังกล่าวอีกว่า

مالي وللدنيا، ما أنا في الدنيا إلا كراكبٍ استظلَّ تحت شجرة ثم

راح وتركها

“ฉันจะเอาอะไรกับโลกนี้เล่า ฉันมิได้เป็นอื่นใดในโลกนี้ นอกจากเหมือนกับคนเดินทางคนหนึ่งที่พักได้ร่มเงาต้นไม้ แล้วก็จากไป และปล่อยทิ้งมันไว้เบื้องหลัง”

อาหารและเครื่องนุ่งห่มของท่านเราะสุล

สำหรับอาหารของท่านนั้น บางครั้งผ่านไปหนึ่งเดือน สองเดือน หรือสามเดือน โดยที่ในบ้านของท่านไม่มีการจุดไฟ เพื่อปรุงอาหารเลย อาหารที่มีอยู่เป็นเพียงอินทผลัมและน้ำเท่านั้น บางครั้งท่านถึงกับพลิกไปพลิกมาทั้งวันเนื่องจากความหิวโดยไม่มีสิ่งใดที่จะรับประทาน ขนมปังของท่านส่วนมากทำจากข้าวบาร์เลย์ และไม่เคยมีรายงานว่าท่านได้กินขนมปังที่นิ่ม ๆ เลย

ยิ่งกว่านั้นอนัส บิน มาลิก คนรับใช้ของท่านได้เล่าว่า อาหารของท่านไม่เคยมีพร้อมกันเลยระหว่างขนมปังและเนื้อ ไม่ว่าจะเป็อาหารเที่ยงหรืออาหารค่ำแต่วันแต่ในวันที่มีแขก

สภาพการแต่งกายของท่านก็เรียบง่ายไม่ต่างจากอาหาร บรรดาสาวกต่างเป็นสักขีพยานในความสมถะและการไม่ฟุ่มเฟือยของท่าน แม้ว่าท่านสามารถที่จะสวมใส่เสื้อผ้าที่

ราคาแพงที่สุดก็ได้ สาวกคนหนึ่งของท่านได้อธิบายถึงเสื้อผ้าของท่านว่า

أُتيت رسولَ الله ﷺ أكلمه في شيء فإذا هو قاعدٌ وعليه إزار

قطنٍ غليظ

“ฉันเคยไปหาท่านเราะสูล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เพื่อที่จะพูดคุยกับท่านถึงเรื่องหนึ่ง บังเอิญท่านนั่งอยู่ในสภาพที่สวมผ้านุ่งเนื้อหยาบ ๆ ซึ่งทำจากผ้าฝ้าย”

อบูบรัระฮ์ ได้เข้าไปหาท่านหญิงอาอิชะฮ์ แล้วเธอนำเสื้อคลุมและผ้านุ่งเนื้อหยาบออกมา พลังกล่าวว่า

قُبِضَ رسولُ الله ﷺ في هذين الثوبين

“ท่านเราะสูล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ได้เสียชีวิตขณะที่สวมเสื้อผ้าสองชิ้นนี้

และอนัส บิน มาลิก เราะฎิยัลลอฮุอันฮุ กล่าวว่า

كنت أمشي مع رسول الله ﷺ وعليه رداءٌ نجرانيٌّ غليظُ الحاشية

“ฉันเคยเดินพร้อมกับท่านเราะสูล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม ในขณะที่ท่านสวมเสื้อคลุมที่มาจากเมืองนัจรอนซึ่งมีขอบหนาและหยาบ”

เป็นศัตรูที่แข็งแกร่งก็ยิ่งได้รับส่วนแบ่งจากความยุติธรรมของท่าน

คนบางกลุ่มคัดค้านท่าน และบางคนทำผิดต่อท่าน แต่ท่านไม่บกพร่องที่จะให้ความยุติธรรม และความยุติธรรมเป็นคุณลักษณะที่ติดตัวท่านเสมอ ไม่ว่าจะในช่วงที่หยุดพัก และยามเดินทาง ท่านไม่ชอบทำตัวโดดเด่นเหนือบรรดาสาวก แต่ท่านกลับรักความเสมอภาคและความเท่าเทียม แปรรับความยากลำบากและภาระต่าง ๆ เช่นเดียวกับพวกเขา อับดุลลอฮ์ บิน มัสอูด กล่าวว่า

كنا يوم بدر كل ثلاثة على بعير وكان أبو لبابة وعلي بن أبي طالب زميلي رسول الله ﷺ فلما جاء دور رسول الله ﷺ قالوا نحن نمشي وتركب أنت فقال : ما أنتما بأقوى مني ولا أنا بأغنى عن الأجر منكما.

ในวันที่ทำสมรภูมิบะดร์ อุฐูหนึ่งตัวเราซึ่งร่วมกัน 3 คน โดยอบุลุบาบะฮฺ และอะลี บิน อบีฏอลิบ เป็นผู้ซึ่งร่วมกับท่าน เราะฮฺของอัลลอฮ์ เมื่อถึงรอบที่ท่านเราะฮฺจะต้องลงเดิน ทั้งสองกล่าวว่า เราจะเดิน และท่านจะต้องขี่ ท่านจึงกล่าวว่า “ท่านทั้งสองไม่ได้แข็งแรงมากกว่าฉัน และฉันก็ไม่ได้ต้องการผลบุญน้อยกว่าท่านทั้งสอง”

ครั้งหนึ่งอุซัยด์ บิน ฮุฎัยรฺ กำลังหยอกล้อให้ผู้คนหัวเราะ ท่านเราะฮูลจึงใช้ไม้ทิ่มไปที่สีข้างของเขา อุซัยด์จึงกล่าวว่า “ท่านทำให้ฉันเจ็บ โปรดปล่อยให้ฉันได้แก้แค้นเถิด” ท่านก็ตอบว่า “ท่านจงแก้แค้นเถิด” อุซัยด์กล่าวว่า “ท่านมีเสื้อรองรับอยู่ แต่ฉันไม่ได้สวมเสื้อ” ท่านจึงถลกเสื้อขึ้น แล้วอุซัยด์ก็ได้สวมกอดท่าน และจูบบริเวณระหว่างสีข้างกับซี่โครง พลางกล่าวว่า “แท้จริงนี่คือสิ่งที่ฉันต้องการ โอ้อท่านเราะฮูลุลลอฮ์”

ท่านเราะฮูล คือลัทธิล่อฮุอะลัยฮิอะฮ์สลัหม์ ไม่ยินยอมให้มีการละเว้นบทลงโทษที่อัลลอฮ์ทรงบัญญัติไว้ ทั้งนี้เพื่อดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรมในกลุ่มมนุษย์ แม้ว่าผู้กระทำความผิดจะเป็นญาติของท่านและผู้ที่ท่านรักก็ตาม ดังในเหตุการณ์ของหญิงจากเผ่ามัคซุมที่ลักขโมย ท่านไม่รับการอุทธรณ์ร้องขอของอุสามะฮ์ บิน ซัยด์ และท่านได้กล่าวถ้อยคำซึ่งเป็นที่รับรู้กันอย่างแพร่หลายว่า

أيها الناس إنما أهلك الذين قبلكم أنهم كانوا إذا سرق فيهم الشريف تركوه وإذا سرق فيهم الضعيف أقاموا عليه الحد وأيم الله لو أن فاطمة بنت محمد سرقت لقطعت يدها.

“โอ้มนุษย์เอ๋ย แท้จริงประชาชาติก่อนหน้าพวกท่านได้รับความหายนะมาแล้ว เมื่อผู้มีตระกูลในกลุ่มพวกเขาโซมัย พวกเขาก็ปล่อย (ไม่ลงโทษ) และเมื่อผู้ต่ำต้อยในกลุ่มพวกเขาโซมัย พวกเขาก็ลงโทษเขา ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ หากฟาฏิมะฮ์ บุตรีของมุหัมมัดโซมัย ฉันท่อมตัดมือของเธออย่างแน่นอน”

พวกเขากล่าวถึงท่านเราะสูลว่าอย่างไร?

ต่อจากนี้คือข้อความที่ถูกคัดสรรมาจากคำพูดของนักปรัชญาบางคนและนักบูรพาคติที่เป็นชาวตะวันตก ซึ่งได้กล่าวถึงท่านเราะสูล ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม โดยได้ยืนยันถึงการยอมรับของพวกเขาต่อความยิ่งใหญ่ของท่าน ยอมรับในการเป็นศาสนทูต และยอมรับในคุณลักษณะที่ควรแก่การยกย่อง ยอมรับถึงความสัจจริงในสิ่งที่ท่านได้นำมา โดยคำพูดเหล่านี้ห่างไกลจากความคลั่งไคล้และการเผยแพร่ข้อมูลเท็จ ซึ่งถูกแพร่พรายโดยศัตรูอิสลามบางกลุ่ม

เบอร์นาร์ต ซอว์ ชาวอังกฤษ ได้กล่าวไว้ในหนังสือของเขาที่ชื่อว่า “มุหัมมัด” ซึ่งถูกรัฐบาลประเทศอังกฤษเผาทำลายไปแล้วว่า “แท้จริงโลกมีความต้องการบุคคลที่มีความคิดเช่นมุหัมมัดเป็นอย่างยิ่ง ผู้เป็นศาสนทูตที่ได้วางศาสนาของเขาไว้

ในจุดที่ควรแก่การเคารพและเทิดทูนอยู่เสมอ เพราะเป็นศาสนาที่มีศักยภาพมากที่สุดในการทำลายอารยธรรมทุกประเภท โดยศาสนาของเขาจะดำรงอยู่ชั่วนิรันดร์ ฉันได้เห็นลูกหลานในกลุ่มชนของฉันจำนวนมากเข้าสู่ศาสนาด้วยความเข้าใจ และศาสนานี้จะขยายพื้นที่ออกไปอย่างกว้างขวางในทวีปยุโรป”

และเขายังกล่าวอีกว่า “บรรดานักการศาสนาในยุคกลางได้วาดภาพศาสนาของมุฮัมมัดไว้ในภาพสีดำ (ภาพลบ) ทั้งนี้เนื่องจากความไม่รู้หรืออคติ พวกเขาเคยจัดว่าอิสลามเป็นศัตรูกับคริสต์ศาสนา ทว่าฉันได้ศึกษาเรื่องราวของบุรุษผู้นี้ ฉันจึงพบว่าเขาเป็นผู้ที่อัศจรรย์ต่างจากคนทั่วไป และฉันได้ข้อสรุปว่าเขาไม่ใช่ศัตรูของคริสต์ศาสนา แต่จำเป็นต้องเรียกเขาว่า ‘ผู้ที่ปลดปล่อยมนุษยชาติ’ และในความเห็นของฉันถ้าเขามีอำนาจปกครองโลกในวันนี้ เขาย่อมประสบผลสำเร็จในการแก้ปัญหาของเราในแบบที่นำมาซึ่งสันติภาพและความสุขที่มวลมนุษยชาติปรารถนา”

โรมัส คาร์โลส นักปรัชญาชาวอังกฤษผู้ได้รับรางวัลโนเบลจากหนังสือ “On Heroes” (ว่าด้วยวีรบุรุษ) กล่าวว่า “เป็นเรื่องที่น่าอัศจรรย์อย่างยิ่งสำหรับผู้คนในยุคนี้ หากยังสดับ

ฟังคำพูดที่ว่าอิสลามเป็นเรื่องโกหกและมุหัมมัดเป็นผู้หลอกลวง แท้จริงจำเป็นที่เราจะต้องต่อต้านสิ่งที่กำลังเป็นข่าวลือ อันได้แก่คำพูดไร้สาระและน่าอับอายเช่นนี้ เพราะสารที่ศาสนทูตผู้นี้ได้เผยแผ่ นั้นยังคงเป็นดั่งประทีปส่องสว่างตลอดระยะเวลา 12 ศตวรรษให้แก่มนุษยชาติประมาณ 200 ล้านคน จะมีใครเชื่อหรือว่าสารที่ผู้คนนับล้านซึ่งนับไม่ถ้วนได้ใช้ดำเนินชีวิตและได้เสียชีวิตเพื่อปกป้องนั้นจะเป็นเท็จและการหลอกลวง?”

ราม่า กฤษณะ รุ นักปรัชญาชาวฮินดู กล่าวว่า “มุหัมมัดได้ปรากฏขึ้นในขณะที่คาบสมุทรอาหรับยังไม่เคยถูกกล่าวถึงเลยในโลกใบนี้ และจากทะเลทรายที่ไม่เคยถูกกล่าวถึงนั้น มุหัมมัดพร้อมด้วยจิตวิญญาณที่ยิ่งใหญ่ของเขาสามารถสร้างโลกใหม่ วิธีชีวิตแบบใหม่ วัฒนธรรมใหม่ อารยธรรมใหม่ และอาณาจักรใหม่ ซึ่งแผ่ขยายจากโมร็อกโกจนถึงอนุทวีปอินเดีย และเขายังสามารถมีอิทธิพลต่อความคิดและวิถีชีวิตของผู้คนใน 3 ทวีป คือเอเชีย แอฟริกา และยุโรป”

ชเวเมอร์ นักบูรพาคติชาวแคนาดา ได้กล่าวว่า “ไม่เป็นที่สงสัยแต่อย่างใดเลยว่า มุหัมมัดคือหนึ่งในผู้นำศาสนาที่ยิ่งใหญ่ที่สุด และสามารถกล่าวได้อย่างถูกต้องว่าเขาเป็น

นักปฏิรูปที่ทรงอนุภาพ เป็นนักพูดที่ฉะฉานและคมคาย กล่าวหาญเด็ดเดี่ยว และเป็นนักคิดผู้ยิ่งใหญ่ และไม่สมควรอย่างยิ่งที่จะกล่าวถึงเขาด้วยสิ่งที่ขัดแย้งกับคุณลักษณะเหล่านี้ ขณะที่คัมภีร์อัลกุรอานที่เขาได้นำมาและชีวประวัติของเขาต่างยืนยันในความถูกต้องในคำกล่าวอ้างนี้”

เซอร์ วิลเลียม มูเยอร์ นักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษ กล่าวว่า “มุหัมมัด ผู้เป็นศาสนทูตของมุสลิมได้รับขนานนามว่า ‘อัลอะมีน’ (ผู้ซื่อสัตย์) ตั้งแต่วัยเยาว์โดยมติเอกฉันท์ของชาวเมืองที่เขาอาศัยอยู่ เนื่องจากมีคุณธรรมอันสูงส่ง และความประพฤติอันงดงาม ไม่ว่าจะมองจากมุมใดมุหัมมัดคือผู้ที่มีความสูงส่งเกินกว่าจะพรรณนา ผู้ที่ไม่รู้จักเขาย่อมไม่รู้ถึงสถานะของเขา ส่วนผู้ที่รู้จักเขาดี้นั้น คือผู้ที่ได้ศึกษาชีวประวัติศาสตร์อันทรงเกียรติของเขาเท่านั้น นั่นคือประวัติศาสตร์ที่ได้ยกย่องมุหัมมัดให้อยู่ในบรรดาศาสนทูตและนักคิดชั้นนำของโลก”

และเขายังกล่าวอีกว่า “มุหัมมัดมีความโดดเด่นเพราะมีคำพูดที่ชัดเจนชัดคำ และศาสนาที่เรียบง่าย เขาได้บรรลุผลงานมากมายจนทำให้สติปัญญาต้องตะลึง ประวัติศาสตร์ไม่เคยรู้จักนักปฏิรูปคนใดที่สามารถปลุกจิตวิญญาณ และฟื้นฟู

ศีลธรรม และยกระดับคุณธรรมได้ในระยะเวลาอันสั้น เช่นเดียวกับมุหัมมัด ผู้เป็นศาสนทูตของอิสลาม”

เลฟ ตอลสตอย นักประพันธ์และนักปรัชญาชาวรัสเซีย ได้กล่าวว่า “เพียงพอแล้วสำหรับเกียรติยศของมุหัมมัด เพราะเขาได้ปลดปล่อยชนชาติหนึ่งที่เคยตกต่ำและเต็มไปด้วยความรุนแรงให้ออกจากกรงเล็บของอุปนิสัยอันเลวร้าย และเขาได้เปิดหนทางแห่งความเจริญก้าวหน้าให้แก่พวกเขา แท้จริงแล้วบทบัญญัติของมุหัมมัดย่อมจะขับเคลื่อนโลก เพราะมีความสอดคล้องกับสติปัญญาและเหตุผล”

ชเปเรค นักวิชาการชาวออสเตรเลีย กล่าวว่า “มนุษยชาติย่อมมีความภาคภูมิใจที่มีบุรุษเช่นมุหัมมัดเป็นส่วนหนึ่งของพวกเขา ทั้งที่เขาเป็นผู้ไม่รู้หนังสือ แต่เมื่อสืบกว่าศตวรรษก่อนนี้เขาสามารถที่จะนำมาซึ่งบทบัญญัติหนึ่ง หากพวกเราชาวยุโรปสามารถบรรลุถึงระดับสูงสุดของมันได้ พวกเราจะมีความสุขที่สุด”

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ يَوْمَ تَرَوْهَا تَذْهَبُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا أَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمَلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ سُكَرَىٰ وَمَا هُمْ بِسُكَرَىٰ وَلَٰكِنَّ عَذَابَ اللَّهِ شَدِيدٌ﴾

“โอ้มนุษย์เอ๋ย จงยำเกรงพระเจ้าผู้อภิบาลของพวกเจ้าเถิด แท้จริง การสั่นสะเทือนของวันปรโลกนั้นใหญ่หลวงยิ่งนัก วันที่พวกเจ้า จะได้เห็นแม่ที่กำลังให้นมแก่ทารกทุกคนต่างตกตะลึงจนลืมตัว ว่าเธอกำลังให้นมบุตร และหญิงตั้งครรภ์ทุกคนจะคลอดลูกที่ อยู่ในครรภ์ของเธอออกมา และเจ้าจะเห็นมนุษย์อยู่ในสภาพที่ มีนเมา ทั้งที่พวกเขาไม่ได้มีนเมา ทว่าการลงโทษของอัลลอฮ์นั้น รุนแรงยิ่งนัก” (อัลหัจญ์ : 1-2)

ความตาย

ความตาย คือ จุดสิ้นสุดของทุกสิ่งที่มีชีวิตในโลกนี้ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾

“ทุกชีวิตจะได้ลิ้มรสแห่งความตาย” (อาลิอิมรอน : 185)

และพระองค์ตรัสอีกว่า

﴿كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ﴾

“ทุกสิ่งที่อยู่บนแผ่นดินนั้นย่อมแตกดับ” (อัลเราะหมาน : 26)
และตรัสแก่ศาสนทูตของพระองค์ว่า

﴿إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُمْ مَيِّتُونَ﴾

“แท้จริงเจ้าจะต้องตาย และแท้จริงพวกเขาจะต้องตาย” (อัซซุ
มร์ : 30)

ดังนั้นจะไม่มีมนุษย์คนใดอยู่ชั่ววันรันดร์บนโลกนี้
อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ الْخُلْدَ﴾

“และเราได้ทำให้มนุษย์คนใดก่อนหน้าเจ้ามีชีวิตอยู่อย่าง
ยั่งยืน” (อัลอัมบิยาอ์ : 34)

ข้อควรสังเกต

1. มนุษย์ส่วนมากมักจะลืมความตาย ทั้งที่ความตาย
จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ดังนั้นผู้ศรัทธาจะต้องรำลึกถึงความ
ตายให้มาก และจะต้องเตรียมความพร้อมโดยการสะสมเสบียง
สำหรับวันปรโลกโลกตั้งแต่อยู่บนโลกนี้ โดยการทำความดี

ก่อนที่จะหมดโอกาส ท่านเราะสูล คือลัลลลอฮฺอะลัยฮิอะสลัลม กล่าวว่

اغْتَنِمْ خَمْسًا قَبْلَ خَمْسٍ: حَيَاتِكَ قَبْلَ مَوْتِكَ وَصِحَّتِكَ قَبْلَ سَقَمِكَ، وَفِرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ، وَشَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ، وَغِنَاكَ قَبْلَ فَقْرِكَ.

“จงฉวยโอกาส (ในการทำความดี) ขณะที่อยู่ในสภาพ 5 ประการ ก่อนที่ 5 ประการจะเกิดขึ้น การมีชีวิตของท่านก่อนความตาย สุขภาพที่ดีของท่านก่อนความเจ็บป่วย เวลาว่างของท่านก่อนที่จะมีความยุ่ง ความหนุ่มของท่านก่อนความชรา และความร่ำรวยของท่านก่อนความยากจน” (บันทึกโดยอะหมัด)

และพึงรู้เถิดว่ แท้จริงผู้ที่เสียชีวิตไปแล้วจะไม่สามารถนำพาสິงใดไปอยู่กับเขาได้ในหลุมฝังศพ ส่วนสิ่งที่จะคงอยู่กับเขานั้นคือการงานที่ได้ชวนชวยไว้ ดังนั้นจงสะสมเสบียงแห่งความดีที่จะทำให้ท่านได้รับความสุขอันนิรันดร์เถิด และด้วยความดีนั้นจะทำให้รอดพ้นจากการลงโทษโดยการอนุมัติของอัลลอฮ์

2. วาระแห่งความตายของแต่ละคนเป็นสิ่งที่ไม่แน่นอน ไม่มีผู้ใดสามารถล่วงรู้ได้ นอกจากอัลลอฮ์เท่านั้น ไม่มีผู้ใดรู้ว่าเขาเองจะเสียชีวิตเมื่อไรและที่ไหน เนื่องจากสิ่งนี้เป็นส่วนหนึ่งจากความรู้ในสิ่งที่เร้นลับ เฉพาะพระองค์เท่านั้นที่รู้

3. เมื่อความตายมาถึง จะไม่มีผู้ใดสามารถขัดขวางได้ หรือจะประวิงเวลาออกไป หรือจะหนีจากความตาย อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ فَإِذَا جَاءَ أَجْلُهُمْ لَا يَسْتَأْذِنُونَ سَاعَةً وَلَا

يَسْتَفْتُونَ﴾

“และสำหรับทุกประชาชาตินั้นมีการกำหนดเวลาที่แน่นอน ครั้นเมื่อกำหนดเวลาของพวกเขามาถึง พวกเขาจะขอให้ล่าช้าไปสักช่วงเวลาหนึ่งก็ไม่ได้ หรือจะขอให้เร็วขึ้น (สักช่วงเวลาหนึ่ง) ก็ไม่ได้” (อัลอะรอฟ : 34)

4. เมื่อผู้ศรัทธาเสียชีวิต มะลาอิกะฮ์แห่งความตายจะมายังเขาในรูปร่างที่สวยงาม มีกลิ่นหอม และขณะเดียวกันบรรดามะลาอิกะฮ์แห่งความเมตตาจะมาพร้อมกับมะลาอิกะฮ์แห่งความตาย โดยพวกเขาจะแจ้งข่าวดีแก่ผู้ที่เสียชีวิตว่าจะได้เข้าสวรรค์ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ الْمَلَائِكَةُ أَلَّا
 ﴿تَخَافُوا وَلَا تَحْزَنُوا وَأَبْشُرُوا بِالْجَنَّةِ الَّتِي كُنتُمْ تُوعَدُونَ﴾

“แท้จริงบรรดาผู้ที่กล่าวว่าอัลลอฮ์ คือพระผู้อภิบาลของเรา แล้วพวกเขาก็ยืนหยัดตามคำกล่าวนั้น มะลาอิกะฮ์จะลงมาหาพวกเขา (โดยกล่าวแก่พวกเขาว่า) พวกเจ้าอย่าได้หวาดกลัว และอย่าได้เสียใจ แต่จงปีติยินดีกับสวรรค์ที่พวกเจ้าถูกสัญญาไว้” (พฤศศีลัต : 30)

ส่วนผู้ปฏิเสธศรัทธา มะลาอิกะฮ์แห่งความตายจะมายังเขาในรูปร่างที่น่าสะพรึงกลัว ใบหน้าสีดำ และขณะเดียวกันมะลาอิกะฮ์แห่งการลงโทษจะมาพร้อมกับมะลาอิกะฮ์แห่งความตาย โดยพวกเขาจะแจ้งแก่ผู้ที่เสียชีวิตว่าจะได้รับการลงโทษ อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ
 إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنزِلُ مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ
 فِي غَمْرَاتِ الْمَوْتِ وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُوا أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنفُسَكُمُ الْيَوْمَ
 بِجُزُؤِ عَذَابِ أَلْهُونٍ بِمَا كُنتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ وَكُنتُمْ عَنْ
 آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ﴾

“และหากเจ้าได้เห็น ขณะที่บรรดาผู้ธรรมอยู่ในความทุกข์ทรมานแห่งความตาย ขณะที่บรรดามะลาอิกะฮ์กำลังแบมือของพวกเขา (พลาบกล่าวว่า) จงให้ชีวิตของพวกเขาเจ้าออกมาวันนี้พวกเจ้าจะได้รับการลงโทษแห่งความต่ำต้อยเป็นการตอบแทน เนื่องจากพวกเจ้ากล่าวให้ร้ายแก่อัลลอฮ์ โดยปราศจากความจริง และเนื่องจากพวกเจ้าหยิ่งยโสต่อบรรดาโองการของพระองค์” (อัลอันอาม : 93)

เมื่อความตายได้มาถึงความจริงก็ย่อมปรากฏ และเรื่องราวต่าง ๆ ก็กระจ่างแก่มวลมนุษยอัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ﴾

“จนกระทั่งเมื่อความตายได้มาถึงคนหนึ่งในกลุ่มพวกเขา เขาก็จะกล่าวขึ้นว่า โอ้พระผู้อภิบาลของข้าพระองค์ ขอพระองค์ทรงให้ข้าพระองค์กลับไปมีชีวิตอีกครั้งเถิด เพื่อข้าพระองค์จะได้กระทำความดีในสิ่งที่ข้าพระองค์เคยละเลย เปล่าเลย แท้จริงมันเป็นเพียงถ้อยคำที่เขาจะกล่าวเท่านั้น และเบื้องหลัง

ของพวกเขาเป็นโลกบรัชคจนถึงวันที่พวกเขาจะถูกฟื้นคืนชีพ” (อัลมูอฺมินูน : 99-100)

ดังนั้น เมื่อความตายได้มาถึง ผู้ปฏิเสธศรัทธาและที่ผู้ฝ่าฝืนอัลลอฮ์ต่างปรารถนาที่จะกลับไปมีชีวิตบนโลกนี้ เพื่อที่จะกระทำความดี ทว่าความเสียใจไม่ยังประโยชน์แก่พวกเขาเลย หลังจากที่เขาพลาดโอกาสไปแล้ว อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَتَرَى الظَّالِمِينَ لَمَّا رَأَوْا الْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ

مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ﴾

“และเจ้าจะได้เห็นบรรดาผู้อธรรมกล่าวว่า –เมื่อพวกเขาได้เห็นการลงโทษ– มีหนทางที่จะกลับไปอีกบ้างไหม?” (อัลซุรรอ :44)

5. ส่วนหนึ่งจากความเมตตาของอัลลอฮ์ต่อปวงบ่าวของพระองค์ คือ ผู้ที่กล่าวว่า “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์” เป็นวาระสุดท้ายก่อนที่จะเสียชีวิต เขาย่อมได้เข้าสวรรค์ ท่านเราะฮ์ลุล คือลลัลลอฮ์อะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

من كان آخر كلامه من الدنيا لا إله إلا الله دخل الجنة

“ผู้ใดกล่าว ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์ เป็นถ้อยคำสุดท้ายก่อนจากโลกนี้ไป เขาย่อมได้เข้าสวรรค์” (บันทึกโดยอบูดาอูด)

เพราะในช่วงเวลาที่ยากลำบากเช่นนั้น จะไม่มีมนุษย์คนใดสามารถกล่าวถ้อยคำนี้ได้ นอกจากผู้ที่มีความบริสุทธิ์ใจในถ้อยคำนี้เท่านั้น ส่วนผู้ที่ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ เขาจะไม่สามารถเปล่งถ้อยคำนี้ได้ ทั้งนี้เพราะความทุกข์ทรมานแห่งความตายที่กำลังประสบแก่เขา ด้วยเหตุนี้เองจึงส่งเสริมแก่ผู้ที่มาเยี่ยมบุคคลที่อยู่ในภาวะใกล้จะตายให้สอนแก่เขาว่า “ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์” แต่อย่าได้คะยั้นคะยอให้เขากล่าว เพราะอาจทำให้เขารำคาญ แล้วเป็นเหตุให้เขาพูดสิ่งที่ไม่เหมาะสม ท่านเราะสูล คือลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

لَقِّنُوا مَوْتَكُمْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“จงสอนแก่ผู้ที่จะตายในกลุ่มพวกเจ้าให้กล่าวว่า ลาอิลลาฮะอิลลัลลอฮ์” (บันทึกโดยมุสลิม : 916)

หลุมฝังศพ

มีรายงานจากอนัส เราะฎิยัลลอฮุอันฮู ท่านนบี คือลลิลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

إِنَّ الْعَبْدَ إِذَا وُضِعَ فِي قَبْرِهِ، وَتَوَلَّى عَنْهُ أَصْحَابُهُ إِنَّهُ لَيَسْمَعُ قَرَعَ نِعَالِهِمْ، قَالَ يَأْتِيهِ مَلَكَانِ، فَيَقُولَانِ لَهُ: مَا كُنْتَ تَقُولُ فِي هَذَا الرَّجُلِ؟ قَالَ فَأَمَّا الْمُؤْمِنُ فَيَقُولُ: أَشْهَدُ أَنَّهُ عَبْدُ اللَّهِ وَرَسُولُهُ، قَالَ فَيُقَالُ: انظُرْ إِلَى مَقْعَدِكَ مِنَ النَّارِ أَبَدَلَكَ اللَّهُ بِهِ مَقْعَدًا مِنَ الْجَنَّةِ، قَالَ نَبِيُّ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَيَرَاهُمَا جَمِيعًا وَأَمَّا الْكَافِرُ - أَوْ الْمُنَافِقُ - فَيَقُولُ: لَا أَدْرِي، كُنْتُ أَقُولُ مَا يَقُولُ النَّاسُ، فَيُقَالُ: لَا دَرَيْتَ وَلَا تَلَيْتَ، ثُمَّ يُضْرَبُ بِمِطْرَقَةٍ مِنْ حَدِيدٍ ضَرْبَةً بَيْنَ أذُنَيْهِ، فَيَصِيحُ صَيْحَةً يَسْمَعُهَا مَنْ يَلِيهِ إِلَّا الثَّقَلَيْنِ

“บ่าวคนหนึ่งเมื่อเขาถูกวางลงในหลุมฝังศพ และบรรดาสหายได้เห็นหลังให้แก่เขา เขาจะได้ยินเสียงรองเท้าของพวกเขา ท่านเล่าต่อไปอีกว่า มะลาอิกะฮ์สองท่านจะมายังเขา แล้วให้เขาลุกขึ้นนั่ง แล้วจะพูดกับเขาว่า เจ้าเคยพูดถึงผู้ชายคนนี้อย่างไรบ้าง? ท่านเล่าต่ออีกว่า สำหรับผู้ศรัทธานั้นจะกล่าวว่า ฉันปฏิญาณว่าเขาเป็นบ่าวของอัลลอฮ์และเป็นศาสนทูตของพระองค์ จากนั้นจะถูกกล่าวแก่เขาว่า จงมองไปยังที่พำนักของเจ้าในนรกเถิด แท้จริงอัลลอฮ์ทรงเปลี่ยนให้แก่เจ้าแล้ว ซึ่งที่พำนักในสวรรค์ ท่านนบีเล่าต่อไปอีกว่า แล้วเขาจะได้เห็นที่

พำนักทั้งสองพร้อม ๆ กัน ส่วนผู้ปฏิเสธศรัทธาหรือผู้ที่กลับกลอกจะกล่าวว่า “ฉันไม่รู้” ฉันเคยพูดตามที่ได้ยินได้ฟัง จึงถูกกล่าวแก่เขาว่า เจ้าไม่รู้และเจ้าก็ไม่อ่าน จากนั้นเขาจะถูกตีด้วยค้อนเหล็กหนึ่งครั้งระหว่างหูทั้งสอง เขาจึงหวีดร้องเสียงดัง ซึ่งทุกสรรพสิ่งที่อยู่ใกล้เขาจะได้ยินนอกจากญินและมนุษย์เท่านั้น” (บันทึกโดยอัลบุคอรีและมุสลิม : 1338,2870)

และการกลับคืนสู่เรือนร่างของวิญญาณในขณะที่อยู่ในหลุมฝังศพนั้นเป็นหนึ่งในเรื่องราวที่เกี่ยวกับชีวิตหลังความตาย ซึ่งสติปัญญาของมนุษย์ที่อยู่ในโลกนี้ไม่สามารถเข้าใจได้ บรรดามุสลิมต่างมีความเห็นพ้องกันว่ามนุษย์จะได้รับความผาสุกในหลุมฝังศพของเขา หากเขาเป็นผู้ศรัทธาที่ควรแก่การได้รับความผาสุก หรือจะถูกลงโทษ หากเขาเป็นผู้ที่ควรแก่การลงโทษ ทั้งนี้หากอัลลอฮ์ไม่ทรงยกโทษแก่เขา อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا

إِلَٰهَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ﴾

“และไฟนรกนั้นจะถูกนำมาเสนอแก่พวกเขา (ในหลุมฝังศพ) ทั้งยามเช้าและยามเย็น และในวันปรโลกนั้นจะมีเสียงกล่าวว่า

จงนำบริวารของฟาโรห์ไปสู่การลงโทษอันสาหัสเถิด” (อัลฆอฟิร : 46)

ท่านเราะสูล คืออลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

تَعَوَّذُوا بِاللَّهِ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ

“พวกท่านจงขอความคุ้มครองต่ออัลลอฮฺให้รอดพ้นจากการลงโทษในหลุมฝังศพเถิด” (บันทึกโดยมุสลิม : 2867)

สติปัญญาที่ปราดเปรื่องนั้นจะไม่ปฏิเสธเรื่องดังกล่าว เพราะแท้จริงแล้วมนุษย์จะฝันเห็นขณะที่มีชีวิตในโลกนี้ ซึ่งสิ่งที่จะทำให้เขาเข้าใจเรื่องดังกล่าว โดยผู้ที่นอนหลับจะมีความรู้สึกว่าเขากำลังถูกลงโทษอย่างรุนแรง เขากำลังหวีดร้อง และขอความช่วยเหลือ ในขณะที่ผู้ที่อยู่ติดกับเขานั้นจะไม่มีความรู้สึกเช่นนั้นเลย พร้อมกันนี้ความตายกับการมีชีวิตย่อมมีความแตกต่างกันมาก

ส่วนการลงโทษในหลุมฝังศพนั้นจะเกิดขึ้นกับวิญญาณและเรือนร่างพร้อม ๆ กัน ท่านเราะสูล คืออลลัลลอฮฺอะลัยฮิวะสัลลัม กล่าวว่า

إِنَّ الْقَبْرَ أَوَّلُ مَنْزِلٍ مِنْ مَنَازِلِ الْآخِرَةِ فَإِنْ نَجَا مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَيْسَرُ

مِنْهُ وَإِنْ لَمْ يَنْجُ مِنْهُ فَمَا بَعْدَهُ أَشَدُّ مِنْهُ

“แท้จริงหลุมฝังศพนั้นเป็นที่พำนักแรกจากบรรดาที่พำนักในวันปรโลก หากเขารอดพ้น (จากการลงโทษ) ในหลุมฝังศพ สิ่งที่อยู่หลังจากนั้นจะง่ายตายยิ่งกว่า และหากเขาไม่รอดพ้น (จากการลงโทษ) สิ่งที่อยู่หลังจากนั้นจะหนักหน่วงยิ่งกว่า” (บันทึกโดยอัครมิซีย์ : 2230)

ดังนั้นสมควรที่มุสลิมจะต้องขอความคุ้มครองจากการถูกลงโทษในหลุมฝังศพให้มาก ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงก่อนที่จะกล่าวสลามเสร็จสิ้นจากการละหมาด และเขาควรที่จะปรารธนามุ่งมั่นให้ห่างไกลจากบาปทั้งหลาย ซึ่งบาปต่าง ๆ นั้นคือสาเหตุแรกสำหรับการถูกลงโทษในหลุมฝังศพและในไฟนรก และที่ถูกเรียกว่าการลงโทษในหลุมฝังศพ อันเนื่องมาจากมนุษย์ส่วนมากจะถูกฝัง และแม้ว่าไม่ถูกฝังก็ตาม ดังนั้นผู้ที่จมน้ำ ผู้ที่ถูกไฟไหม้ ผู้ที่ถูกสัตว์ร้ายกัดกิน และอื่น ๆ ก็ย่อมถูกลงโทษ หรือได้รับความผาสุกขณะที่อยู่ในโลกบรัชค์

การลงโทษในหลุมฝังศพมีหลากหลายรูปแบบ อันได้แก่การทรมานด้วยก้อนเหล็กหรืออื่น ๆ เช่นเดียวกันความมิดมิดได้ปกคลุมผู้ที่อยู่ในหลุมฝังศพ ที่นอนของเขามาจากไฟนรก และประตูนรกจะถูกเปิดสำหรับเขา และผลงานที่ไม่ดีของเขาจะปรากฏให้เขาเห็นในรูปของคนที่มีหน้าตาอัปลักษณ์และมี

กลิ่นเหม็น ซึ่งจะอยู่เป็นเพื่อนเขาในหลุมฝังศพ และการลงโทษ จะดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้หากบ่าวคนนั้นเป็นผู้ปฏิเสธ ศรีทธาหรือเป็นผู้ที่กลับกลอก แต่หากเขาเป็นผู้ศรีทธาที่ฝ่าฝืน การลงโทษก็จะแตกต่างกันไปตามระดับของการฝ่าฝืน และ บางครั้งการลงโทษอาจยุติลงสำหรับเขา

ส่วนผู้ศรีทธาที่ไม่ฝ่าฝืนจะได้รับความสะดวกในหลุมศพ ของเขา โดยที่หลุมศพจะกว้างสำหรับเขา และถูกปกคลุมด้วย ด้ายแสงสว่าง ประตูสวรรค์จะถูกเปิดสำหรับเขา กลิ่นหอมแห่ง สวรรค์จะโชยมายังเขา ที่นอนของเขามาจากสวรรค์ และ ผลงานที่ดีของเขาจะปรากฏให้เขาเห็นในรูปของคณหน้าตาดี ซึ่งจะอยู่เป็นเพื่อนกับเขาในหลุมฝังศพ

การเกิดวันปรโลกและสัญญาณต่าง ๆ

1. อัลลอฮ์มิได้สร้างโลกนี้สำหรับการคงอยู่ตลอดไป ทว่าวันแห่งการสิ้นสุดจะมาถึงคือวันปรโลก วันที่จะเกิดขึ้น อย่างแน่นอนโดยมิต้องสงสัย อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿إِنَّ السَّاعَةَ لَآتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾

“แท้จริงวันปรโลกจะเกิดขึ้นอย่างแน่นอน ซึ่งไม่มีการสงสัยอัน ใด ทว่ามนุษย์ส่วนมากจะไม่ศรีทธา” (อัลซอฟิร : 59)

และอัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَأْتِينَا السَّاعَةُ قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي لَتَأْتِيَنَّكُمْ ﴾

“และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาได้กล่าวว่า วันปรโลกจะไม่มายังเรา จงกล่าวเถิดว่า หามิได้ ขอสาบานด้วยพระผู้อภิบาลของฉัน มันจะเกิดขึ้นแก่พวกท่านอย่างแน่นอน (สะบะอ์ : 3)

และวันปรโลกนั้นใกล้เข้ามาแล้ว อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ أَقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ ﴾

“วันปรโลกใกล้เข้ามาแล้ว” (อัลเกาะมัร : 1)

และอัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ أَقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴾

“เวลาแห่งการคิดบัญชีของมนุษย์ได้ใกล้เข้ามาแล้ว ขณะที่พวกเขากำลังอยู่ในการเผลอเรอ อีกทั้งยังเป็นที่ผู้ผินหลังให้” (อัลอัมบิยาอ์ : 1)

ที่ว่าความใกล้เข้ามาของวันปรโลกนั้นมิได้คิดตามมาตรวัดที่มนุษย์รู้จักมักคุ้น แต่นั่นคือการเปรียบเทียบกับความรอบรู้ของอัลลอฮ์ และตามอายุขัยที่ผ่านมาแล้วของโลกนี้

ความรู้เกี่ยวกับเวลาที่จะเกิดวันปรโลกนั้นเป็นส่วนหนึ่งจากสิ่งเร้นลับที่อัลลอฮ์ทรงสงวนไว้สำหรับพระองค์ ดังนั้นพระองค์มีทรงเปิดเผยแก่ผู้ใดจากสรรพสิ่งที่พระองค์ทรงสร้าง อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿يَسْئَلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ

لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيْبًا﴾

“มีผู้คนถามเจ้าเกี่ยวกับยามอวสาน จงกล่าวเถิด (มุหัมมัด) แท้จริงความรู้ในเรื่องนั้นอยู่ ณ ที่อัลลอฮ์ และอะไรเล่าจะทำให้เจ้ารู้ได้ว่าบางที่ยามอวสานนั้นอยู่ใกล้ ๆ นี้เอง” (อัลอะห์ซาบ : 63)

ท่านเราะฮ์สุล คืออลลัลลอฮูอะลัยฮิอะสลัม กล่าวถึงสัญญาณต่าง ๆ ที่บ่งชี้ว่าวันปรโลกใกล้เข้ามาแล้ว เช่น การปรากฏตัวของดัจญาล ซึ่งเป็นบททดสอบที่หนักหน่วงสำหรับมนุษย์ โดยที่อัลลอฮ์ทรงให้เขาสามารถกระทำหลาย ๆ ประการที่ผิดปกติวิสัย ซึ่งมนุษย์จำนวนมากหลงเชื่อ เช่น สั่งให้ฝนตกได้ สั่งให้พืชพันธุ์งอกเงยขึ้นมา ให้คนที่ตายแล้วฟื้นขึ้นมา และอื่น ๆ อีกมากมาย และท่านเราะฮ์สุล คืออลลัลลอฮูอะลัยฮิอะสลัม ได้เล่าว่าดัจญาลตาบอดข้างหนึ่ง สามารถนำสวรรค์และนรกให้มาปรากฏได้ ซึ่งสิ่งที่ดัจญาลว่าเป็นสวรรค์คือนรก

ส่วนที่ตัดสินว่า เป็นนรกคือสวรรค์ และตัดสินว่าจะอยู่บนแผ่นดินนี้สี่สิบวัน โดยที่วันแรกเท่ากับหนึ่งปี และวันถัดมาเท่ากับหนึ่งเดือน และอีกวันหนึ่งเท่ากับหนึ่งสัปดาห์ ส่วนวันอื่นจากนั้นจะเท่ากับวันปกติทั่วไป และตัดสินว่าจะเข้าไปทั่วทุกสถานที่บนหน้าแผ่นดินนี้ นอกจากมัจกะฮ์และมะดีนะฮ์เท่านั้น

และส่วนหนึ่งจากสัญญาณวันปรโลก คืออนบีอิซาจะลงมายังโลกนี้อีกครั้ง ณ หอคอยสีขาทางด้านทิศตะวันออกของเมืองดามัสกัส (ประเทศซีเรีย) ในเวลาละหมาดศุบฮิ โดยท่านจะละหมาดศุบฮิพร้อมกับผู้คน แล้วท่านจะตามหาตัดสินและสามารถสังหารเขาได้

และส่วนหนึ่งจากสัญญาณวันปรโลก คือดวงอาทิตย์จะโผล่ขึ้นมาทางทิศตะวันตก ครั้นเมื่อผู้คนได้เห็นปรากฏการณ์นี้ก็จะตื่นตกใจและมีความศรัทธา ทว่าการศรัทธาของพวกเขาจะไม่ยังประโยชน์แก่พวกเขาเลย และยังมีสัญญาอื่น ๆ อีกมากมาย

2. วันปรโลกจะไม่เกิดขึ้นนอกจากขณะที่บนโลกนี้มีแต่คนชั่วเท่านั้น นั่นเพราะว่าก่อนที่วันปรโลกจะเกิดขึ้นนั้น อัลลอฮ์จะทรงส่งลมซึ่งมีกลิ่นหอมจะโชยมาคร่ำวิญญาณของผู้ศรัทธา ดังนั้นเมื่ออัลลอฮ์ประสงค์ที่จะให้ทุกสรรพสิ่งเผชิญกับ

ความตายและให้โลกนี้ถึงจุดอวสาน พระองค์ก็จะทรงบัญชาให้มะลาอิกะฮ์เป่าแตร เมื่อมนุษย์ได้ยินเสียงแตรดังขึ้น พวกเขาจะล้มตาย อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ إِلَّا

مَنْ شَاءَ اللَّهُ﴾

“และแตรได้ถูกเป่าขึ้น แล้วบรรดาผู้ที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินจะล้มตาย เว้นแต่ผู้ที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์เท่านั้น” (อิซซุมัร : 68)

เหตุการณ์ดังกล่าวนั้นจะเกิดขึ้นในวันศุกร์ หลังจากนั้นมะลาอิกะฮ์ทั้งหมดก็จะล้มตาย จะไม่มีผู้ใดยังคงอยู่ นอกจากอัลลอฮ์เพียงผู้เดียวเท่านั้น

3. อวัยวะทุกส่วนของร่างกายมนุษย์ถูกดินกัดกินจนหมดสิ้น นอกจากกระดูกกันบเท่านั้น (คือกระดูกที่อยู่บริเวณหลังส่วนล่างสุด) ส่วนร่างกายของบรรดานบีและบรรดาผู้ที่ยุติธรรมในสมรภูมิเพื่อเชิดชูศาสนาของอัลลอฮ์ (ชะฮีด) จะไม่ถูกดินกัดกิน จากนั้นอัลลอฮ์จะให้มีฝนหลังลงมา ทำให้อวัยวะส่วนต่าง ๆ ของร่างกายประกอบกันขึ้นมาใหม่อีกครั้ง ครั้นเมื่ออัลลอฮ์ประสงค์ที่จะให้มนุษย์ฟื้นคืนชีพ พระองค์ก็จะทรงชุบชีวิตมะลาอิกะฮ์ที่ชื่อว่า “อิสรอฟีล” ซึ่งมีหน้าที่เป่าแตร แล้วเขาก็

จะเป่าแตรเป็นครั้งที่สอง จากนั้นอัลลอฮ์ก็ทรงให้สรรพสิ่งทั้งหลายมีชีวิตขึ้นมาอีกครั้ง และมนุษย์ก็จะลุกขึ้นมาจากหลุมฝังศพของพวกเขาที่ตั้งที่อัลลอฮ์ทรงสร้างพวกเขามาในครั้งแรก สภาพที่เปลือยเท่า เปลือยกาย และยังมีได้ขลิบหนังห่อหุ้มอวัยวะเพศ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُمْ مِنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ﴾

“และแตรก็จะถูกเป่าขึ้น ทันใดนั้นพวกเขาจะออกจากหลุมฝังศพ แล้วพวกเขาก็รีบรุดไปยังพระผู้อภิบาลของพวกเขา” (ยาซีน : 51)

และอัลลอฮ์ตรัสอีกว่า

﴿يَوْمَ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ سِرَاعًا كَأَنَّهُمْ إِلَىٰ نُصْبٍ يُؤْفُضُونَ

خَشِيعَةً أَبْصَرُهُمْ تَرَهِفُهُمْ ذَلِيلًا ذَلِيلًا أَلْيَوْمَ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ﴾

“วันที่พวกเขาจะออกมาจากหลุมฝังศพอย่างรีบเร่งคล้ายกับพวกเขาวิ่งกรูไปยังเจริ็ดของพวกเขาในสภาพที่สายตาของพวกเขาละห้อย และความอับยศได้ปกคลุมพวกเขา นั่นคือวันที่พวกเขาถูกสัญญาไว้” (อัลมะอาริจญ์ : 43-44)

และบุคคลแรกที่แผ่นดินจะคายร่างของเขาออกมาคืออนปีท่านสุดท้าย นั่นคืออนปีของเรา มุหัมมัด คือลัลลลอฮูอะ

ลัยฮิวะสลัล์ม ต่อมามวลมนุษย์ก็จะถูกต้อนไปรวมตัวกัน ณ ทุ่งมะหฺซัร ซึ่งเป็นพื้นที่ราบกว้าง และบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะเดินด้วยใบหน้าของพวกเขา และได้มีผู้ถามท่านเราะสูลว่า ผู้ปฏิเสธศรัทธาจะเดินด้วยใบหน้าของพวกเขาได้อย่างไร? ท่านได้ตอบว่า

أليس الذي أمشاهُ على الرِّجْلَيْنِ فِي الدُّنْيَا فَادِرًا عَلَى أَنْ يُمَشِّيَهُ
عَلَى وَجْهِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ؟

“ผู้ที่ทำให้เขาเดินด้วยเท้าทั้งสองในโลกนี้ ไม่มีความสามารถที่จะทำให้เขาเดินด้วยใบหน้าในวันปรโลกหรือ?” (บันทึกโดยมุสลิม : 2806)

ส่วนผู้ที่ผินหลังให้ต่อการรำลึกถึงอัลลอฮ์นั้น เขาจะถูกต้อนในสภาพที่ตาบอด ในวันนั้นดวงอาทิตย์จะอยู่ใกล้กับบรรดาสรรพสิ่ง แต่ละคนมีเหงื่อท่วมตัวตามปริมาณการกระทำของพวกเขาในโลกนี้ บางคนมีเหงื่อท่วมประมาณตุ่ม บางคนมีเหงื่อถึงสะเอว บางคนมีเหงื่อท่วมถึงจมูก แต่ขณะเดียวกันก็มีบางส่วนที่อัลลอฮ์ให้อยู่ภายใต้ร่มเงาของพระองค์ วันที่ไม่มีร่มเงาใดนอกจากร่มเงาของพระองค์ ดังที่ท่านเราะสูล คือลลิลลอฮฺอะลัยฮิวะสลัล์ม ได้กล่าวว่

سَبْعَةٌ يُظِلُّهُمُ اللَّهُ فِي ظِلِّهِ يَوْمَ لَا ظِلَّ إِلَّا ظِلُّهُ : الإِمَامُ الْعَادِلُ،
وَشَابُّ نَشَأَ فِي عِبَادَةِ اللَّهِ، وَرَجُلٌ قَلْبُهُ مُعَلَّقٌ فِي الْمَسَاجِدِ، وَرَجُلَانِ
تَحَابَّا فِي اللَّهِ اجْتَمَعَا عَلَيْهِ وَتَفَرَّقَا عَلَيْهِ، وَرَجُلٌ دَعَتْهُ امْرَأَةٌ ذَاتُ
مَنْصِبٍ وَجَمَالٍ فَقَالَ: إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ، وَرَجُلٌ تَصَدَّقَ بِصَدَقَةٍ
فَأُحْفَافَهَا حَتَّى لَا تَعْلَمَ شِمَالَهُ مَا تَنْفِقُ يَمِينُهُ وَرَجُلٌ ذَكَرَ اللَّهَ خَالِيًا
فَقَاضَتْ عَيْنَاهُ.

“บุคคลเจ็ดประเภทที่อัลลอฮ์จะทรงให้พวกเขาอยู่ภายใต้ร่ม
ของพระองค์ ในวันที่ไม่มีร่มเงาอื่นใดนอกจากร่มเงาของ
พระองค์ คือผู้นำที่ยุติธรรม ชายหนุ่มที่เติบโตมาพร้อมกับการ
เคารพภักดีอัลลอฮ์ ผู้ชายที่หัวใจของเขาผูกพันกับมัสญิด ชาย
สองคนที่รักกันเพื่ออัลลอฮ์ พบกันเพื่ออัลลอฮ์ และจากกันเพื่อ
อัลลอฮ์ ผู้ชายที่หญิงสาวผู้มีฐานะสูงส่งและสวยงามเชิญชวน
เขา (เพื่อการร่วมเพศ) แล้วเขาก็พูดว่า แท้จริงฉันเกรง
กลัวอัลลอฮ์ ผู้ชายที่บริจาคทานอย่างลับๆกระทั่งมือซ้ายของ
เขาไม่รู้ในสิ่งที่มือขวาบริจาค และผู้ชายที่รำลึกถึงขณะอยู่ตาม
ลำพัง แล้วตาทั้งสองของเขาก็เอ๋อขึ้นไปด้วยน้ำตา” (บันทึก
โดยอัลบุคอรีย์และมุสลิม : 1423, 1031)

ทั้งเจ็ดประเภทนี้มีได้เจาะจงเฉพาะผู้ชายเท่านั้น ทว่าผู้หญิงก็จะถูกคิดบัญชีในผลงานเช่นกัน หากผลงานดีก็ได้รับการตอบแทนที่ดี แต่หากผลงานไม่ดีก็ได้รับการตอบแทนที่ไม่ดี ผู้หญิงย่อมได้รับการตอบแทนและคิดบัญชีเช่นเดียวกับผู้ชาย

ในวันนั้นมนุษย์จะกระหายน้ำอย่างรุนแรง วันที่ยาวนานปริมาณเท่ากับ 50,000 ปี ทว่าสำหรับผู้ศรัทธานั้น เวลาจะผ่านไปอย่างรวดเร็ว เหมือนกับการละหมาดฟัรฎูเพียงหนึ่งเวลาเท่านั้น บรรดาผู้ศรัทธาจะได้ดื่มน้ำจากสระน้ำของท่านนบี คือลัลลอลฮุอะลัยฮิอะสลัลัม (และสระน้ำคือเกียรติอันยิ่งใหญ่ที่อัลลอฮ์ทรงมอบแก่ท่านนบี คือลัลลอลฮุอะลัยฮิอะสลัลัม เป็นการเฉพาะ ประชาชาติของท่านจะได้ดื่มน้ำในวันปรโลก น้ำในสระขาวยิ่งกว่าน้ำนม หวานยิ่งกว่าน้ำผึ้ง กลิ่นหอมยิ่งกว่าชะมดเซียะ มีภาชนะจำนวนมากเท่าจำนวนดวงดาวในท้องฟ้า ผู้ใดได้ดื่มน้ำในสระแห่งนี้แล้วเขาจะไม่กระหายไปตลอดกาล)

มนุษย์จะยังคงอยู่ในทุ่งมะหฺซัรเป็นเวลาที่ยาวนาน รอคอยการพิพากษาระหว่างพวกเขาและการตอบแทน ครั้นเมื่อพวกเขา รอคอยเป็นเวลาที่ยาวนานท่ามกลางความยากลำบากและความร้อนของดวงอาทิตย์ที่พวกเขา กำลังเผชิญอยู่ พวกเขา

เขาจึงแสวงหาผู้ที่จะไปร้องขอต่ออัลลอฮ์เพื่อให้พระองค์พิพากษาระหว่างสรรพสิ่ง พวกเขาจึงไปหานบีอาดัม อะลัยฮิสสลาม แต่เขาก็ปฏิเสธ พวกเขาจึงไปหานบีฮานูห์ อะลัยฮิสสลาม แต่เขาก็ปฏิเสธ พวกเขาจึงไปหานบีอิบรอฮีม อะลัยฮิสสลาม แต่เขาก็ปฏิเสธ พวกเขาจึงไปหานบีมูซา อะลัยฮิสสลาม แต่เขาก็ปฏิเสธ พวกเขาจึงไปหานบีอีซา อะลัยฮิสสลาม แต่เขาก็ปฏิเสธ พวกเขาจึงไปหานบีมูฮัมมัด ศ็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม แล้วท่านจะกล่าวว่า “ฉันเป็นผู้อาสา” ท่านจึงอนุญาตให้บัลลังก์และสรรเสริญอัลลอฮ์ด้วยการสรรเสริญต่าง ๆ ที่อัลลอฮ์ทรงชี้แนะแก่ท่านในสถานการณ์เช่นนั้น จากนั้นจะมีเสียงขึ้นพูดว่า “โอ้มูฮัมมัด จงเงยศีรษะขึ้นและจงขอเถิด เจ้าจะได้รับ และจงร้องขอเพื่อให้เจ้าเป็นผู้ที่ให้การช่วยเหลือเถิด เจ้าจะได้รับอนุญาตให้เป็นผู้ที่ให้การช่วยเหลือ” จากนั้นอัลลอฮ์ก็อนุญาตให้มีการพิพากษาและคิดบัญชี และขณะเดียวกันประชาชาติของท่านจะเป็นกลุ่มแรกที่จะได้รับการคิดบัญชี

สิ่งแรกที่ว่าคนหนึ่งถูกคิดบัญชีจากการงานของเขา คือการละหมาด หากการละหมาดถูกต้องและถูกต้องครบ เขาก็จะคิดบัญชีการงานอื่น ๆ ต่อไป แต่หากการละหมาดของเขา

ถูกปฏิเสธ การงานอื่น ๆ ก็จะถูกปฏิเสธไปด้วย และบ่าวจะถูกสอบสวนใน 5 เรื่อง คือ อายุขัยว่าหมดไปด้วยสิ่งใด ความหนุ่มว่าผ่านไปอย่างไร ทรัพย์สินได้มาอย่างไรและใช้จ่ายไปทางใด และความรู้ว่าได้ใช้ปฏิบัติอย่างไร

ส่วนเรื่องแรกที่ถูกคิดบัญชีในระหว่างปวงบ่าว คือ เรื่องเลือดเนื้อ และการชดใช้แก่กันในวันนั้นด้วยความดีและความชั่ว บุคคลหนึ่งจะต้องจ่ายความดีให้แก่คู่กรณีของเขา เมื่อใดที่ความดีของเขาหมดลง ก็จะนำความชั่วของคู่กรณีมาชดเชยให้กับเขา

สะพาน (ศิรอฎ) จะถูกนำมาวาง (นั่นคือสะพานทอดผ่านนรกญะฮันนัม ขนาดเล็กยิ่งกว่าเส้นผม คมยิ่งกว่าคมดาบ) มนุษย์จะเดินผ่านบนสะพานนี้ตามภาคผลของการงานที่พวกเขาปฏิบัติไว้ บางคนจะผ่านไปอย่างรวดเร็วในพริบตาเดียว หรือตั้งสายลม หรือตั้งม้าเร็ว แต่บางคนไปในสภาพที่คลาน และเหนือสะพานจะมีตะขอที่คอยเกี่ยวบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา ให้ร่วงหล่นลงไปใบนรก รวมทั้งผู้ที่อัลลอฮ์ทรงประสงค์จากบรรดาผู้ศรัทธาที่กระทำความผิด ซึ่งบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธาจะอยู่ในนรกตลอดกาล แต่สำหรับบรรดาผู้ศรัทธาที่ฝ่าฝืนจะ

ได้รับโทษตามความประสงค์ของอัลลอฮ์ จากนั้นก็จะถูกนำออกมาเพื่อเข้าสวรรค์ต่อไป

อัลลอฮ์จะอนุญาตแก่บรรดานบี บรรดาเราะซูล และบรรดาผู้มีความดีทั้งหลายในการขอความช่วยเหลือต่อพระองค์ เพื่อช่วยเหลือผู้ที่ให้เอกภาพแต่อัลลอฮ์บางคนที่ไม่ศรัทธาแล้วอัลลอฮ์ก็จะนำพวกเขาออกมาจากนรก ต่อมาผู้ที่สามารถข้ามสะพานไปได้ นั่นคือชาวสวรรค์ จะยืนรออยู่ที่ “ก้อนภูเขาเราะฮ์” ซึ่งเป็นสถานรวมตัวกันอยู่ระหว่างสวรรค์กับนรก ณ ที่นั้น พวกเขาจะคิดบัญชีต่อกัน จะไม่มีผู้ใดที่มีสิทธิติดค้างกับพี่น้องของเขาได้เข้าสวรรค์ จนกว่าเขาได้ชำระบัญชีและต่างก็พึงพอใจต่อกัน

เมื่อชาวนรกเข้าสู่นรกและชาวสวรรค์ได้เข้าสู่สวรรค์จนหมดแล้ว ความตายจะถูกนำมาในรูปของแกะตัวผู้แล้วถูกเชือดในพื้นที่ระหว่างนรกกับสวรรค์ ขณะที่ชาวสวรรค์และชาวนรกได้เห็นเหตุการณ์นั้น แล้วจะมีเสียงป่าวประกาศว่า โอ้อชาวสวรรค์เอ๋ย จงอยู่อย่างช่วนิรันดร์เถิด จะไม่มีความตายอีกแล้ว โอ้อชาวนรกเอ๋ย จงอยู่อย่างช่วนิรันดร์เถิด ไม่มีความตายอีกแล้ว ดังนั้น สมมุติว่าชาวสวรรค์คนใดได้ตายอีก แน่نونเขา

ตายเพราะความดีใจที่สุดขีด และหากขานรกคนใดได้ตายอีก
แน่นอนเขาตายเพราะความเสียใจที่รุนแรง

นรกและการลงโทษ

อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿ فَاتَّقُوا النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴾

“ตั้งนั้นพวกเจ้าจงระวังไฟนรกที่ถูกเตรียมไว้สำหรับบรรดาผู้
ปฏิเสธศรัทธาเถิด ซึ่งจะมีมนุษย์และหินเป็นเชื้อเพลิง” (อัลบะ
เกาะเราะฮ์ : 24)

ท่านเราะฮูส คืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสัลลัม เล่าให้
บรรดาสาวกของท่านฟังว่า

نَارُكُمْ هَذِهِ مَا يُوقَدُ بِنُورِ آدَمَ جِزْءٌ وَاحِدٌ مِنْ سَبْعِينَ جِزْءًا مِنْ نَارِ
جَهَنَّمَ قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ إِنَّهَا أَيْ نَارِ الدُّنْيَا لِكَافِيَةٍ قَالَ: إِنَّهَا فَضِّلَتْ
عَلَيْهَا بِتِسْعَةٍ وَسِتِينَ جِزْءًا كُلُّهَا مِثْلُ حَرِّهَا.

“ความร้อนของไฟที่พวกเจ้าจุดขึ้น เป็นเพียงเสี้ยวหนึ่งจากเจ็ด
สิบส่วนของความร้อนของไฟนรกญะฮันนัม พวกเขาบอกว่า
ขอสาบานต่ออัลลอฮ์ โอ้อท่านเราะฮูส นี้ก็มีความร้อนพอแล้ว
ท่านกล่าวว่า ความร้อนของไฟส่วนนี้ยิ่งเบาว่าหกสิบเก้าส่วน

นั้น ซึ่งทุกส่วนจะมีความร้อนเหมือนกัน” (บันทึกโดยอัลบุคอรีร์และมุสลิม : 3265,2843)

นรกมีเจ็ดชั้น ในแต่ละชั้นจะมีการลงโทษที่รุนแรงกว่าชั้นอื่น ๆ และชาวนรกแต่ละชั้นจะเข้าไปตามการงานที่เขาปฏิบัติไว้ ส่วนบรรดาผู้ที่ถูกล้างลอกจะอยู่ชั้นใต้สุด ซึ่งมีการลงโทษที่รุนแรงที่สุด การลงโทษสำหรับผู้ปฏิเสธศรัทธาจะเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องตลอดไป ไม่มีวันลดหย่อน คราใดที่พวกเขาถูกเผาจนมอดไหม้ พวกเขาจะถูกนำกลับมาเหมือนเดิมอีกครั้ง เพื่อจะได้ลิ้มรสแห่งการลงโทษเพิ่มที่มากขึ้น อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿كُلَّمَا نَضِجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَّلْنَاهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ﴾

“คราใดที่ผิวหนังของพวกเขาสุกจนละลาย เราก็เปลี่ยนผิวหนังใหม่ให้แก่พวกเขา ซึ่งมีใช้ผิวหนังเดิม เพื่อพวกเขาจะได้ลิ้มรสการลงโทษ แท้จริงอัลลอฮ์ เป็นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ” (อัลนิสาอ์ : 56)

และอัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا

يُخَفَّفُ عَنْهُمْ مِنْ عَذَابِهَا كَذَلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَافِرٍ﴾

“ส่วนบรรดาผู้ปฏิเสธศรัทธา พวกเขาจะได้รับไฟนรกญะฮันนัม (เป็นการตอบแทน) จะไม่ถูกตัดสินลงโทษให้พวกเขาตายเพื่อที่พวกเขาจะได้ตาย และการลงโทษของมันก็จะไม่ถูกลดหย่อนแก่พวกเขา เช่นนั้นแหละเราจะตอบแทนแก่ผู้เณรคุณทุกคน (ปฏิเสธศรัทธา)” (ฟาฏีร : 36)

พวกเขาจะถูกตรึงไว้ด้วยโซ่ตรวน ในสภาพที่มีอวัยวะ
หลังไว้ที่ต้นคอ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ سُرَّابِلُهُمْ مِّنْ

قَطْرَانَ وَتَعْشَىٰ وُجُوهُهُمْ النَّارُ﴾

“และวันนั้นเจ้าจะเห็นบรรดาอาชญากรถูกล่ามตรึงไว้ด้วยโซ่
เครื่องนุ่งห่มของพวกเขาคำด้วยวัสดุไหมไฟ และไฟจะลูกล้อม
ใบหน้าของพวกเขา” (อิบรอฮีม : 49-50)

อาหารของชาวนรกคือต้นซักกุม ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿إِنَّ شَجَرَةَ الزُّقُومِ طَعَامٌ الْأَثِيمِ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ

كَغَلِيِّ الْحَمِيمِ﴾

“แท้จริงต้นซักกุม จะเป็นอาหารของผู้ทำบาปมาก เช่น
ทองแดงที่ถูกหลอมเดือด มันจะต้มเดือดอยู่ในท้อง เช่นการ
เดือดพล่านของน้ำร้อน มีเสียงกล่าวแก่ยามเฝ้านรกว่า จงจับ

เขาไปและลากเขาไปสู่กลางไฟที่ลุกโชน แล้วจงราดลงบนหัวของเขา เป็นการลงโทษแห่งน้ำเดือด” (อัตตุดคอน : 43-46)

ท่านเราะฮ์ลุล ค็อลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสลัม ได้อธิบายเกี่ยวกับการลงโทษที่รุนแรงในนรก และความผาสุกอันใหญ่หลวงในสวรรค์ว่า

يُؤْتَى بِأَنْعَمِ أَهْلِ الدُّنْيَا مِنْ أَهْلِ النَّارِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ، فَيُصْبَعُ فِي النَّارِ صَبْعَةً، ثُمَّ يُقَالُ: يَا ابْنَ آدَمَ، هَلْ رَأَيْتَ خَيْرًا قَطُّ؟ هَلْ مَرَّ بِكَ نَعِيمٌ قَطُّ؟ فَيَقُولُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ، وَيُؤْتَى بِأَشَدِّ النَّاسِ بُؤْسًا فِي الدُّنْيَا مِنْ أَهْلِ الْجَنَّةِ، فَيُصْبَعُ صَبْعَةً فِي الْجَنَّةِ، فَيُقَالُ لَهُ: يَا ابْنَ آدَمَ، هَلْ رَأَيْتَ بُؤْسًا قَطُّ؟ هَلْ مَرَّ بِكَ شِدَّةٌ قَطُّ؟ فَيَقُولُ: لَا وَاللَّهِ يَا رَبِّ، مَا مَرَّ بِي بُؤْسٌ قَطُّ، وَلَا رَأَيْتُ شِدَّةً قَطُّ.

“ในวันปรโลกชาวนรกคนหนึ่งที่เคยได้รับความผาสุกมากที่สุด ขณะที่อยู่ในโลกนี้จะถูกนำมาจุ่มลงไปไนไฟนรกเพียงครั้งเดียว แล้วมีผู้ถามเขาว่า โอ้ลูกหลานอาดัมเอ๋ย เจ้าเคยเห็นสิ่งที่ดีงามมาบ้างไหม? เจ้าเคยได้รับความผาสุกมาบ้างไหม? เขากล่าวว่า ไม่ ไม่เคยได้รับ ข้าขอสาบาน โอ้พระผู้อภิบาลของข้า และชาวยุคหนึ่งที่น่าอนาถที่สุดในชีวิตบนโลกนี้ถูกนำมาจุ่มลง

ไปในสวรรค์ แล้วมีผู้ถามเขาว่า โอ้ลูกหลานอาดัมเอ๋ย เจ้าเคยเจอกับความทุกข์ยากมาบ้างไหม? เจ้าเคยตกอยู่ในความอนาถมาบ้างไหม? เขากล่าวว่า ไม่ ข้าขอสาบาน โอ้พระผู้อภิบาลของข้า ข้าไม่เคยได้รับความทุกข์ยากเลย และข้าไม่เคยเจอกับความอนาถมาแต่อย่างใด” (บันทึกโดยมุสลิม : 2807)

ดังนั้นบรรดาผู้ปฏิบัติศรัทธาจะลิ้มความสุข ความสบายและความพึงพอใจทุกอย่างที่เขาเคยได้รับในโลกดุนยาใบนี้ เพียงเพราะถูกจุ่มลงไปในวันรaptureแค่ครั้งเดียว และบรรดาผู้ศรัทธาก็จะลิ้มความทุกข์ ความลำบาก ความยากไร้ที่เคยประสบในโลกดุนยา เพียงเพราะถูกจุ่มลงไปในวันรaptureแค่ครั้งเดียว

ลักษณะของสวรรค์

สวรรค์เป็นที่พำนักอันสถาพรและมีเกียรติยิ่ง อัลลอฮ์ทรงจัดเตรียมไว้สำหรับปวงบ่าวของพระองค์ที่เป็นคนดี ในสวรรค์นั้นเต็มไปด้วยความโปรดปรานมหาศาล ที่ไม่มีสายตาดวงใดเคยเห็น หูไม่เคยได้ยิน และมนุษย์ไม่สามารถจินตนาการข้อเท็จจริงได้ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

“ดังนั้นจึงไม่มีชีวิตใครรู้สิ่งที่ถูกซ่อนไว้สำหรับพวกเขา จากสิ่งที่เป็นที่รื่นรมย์แก่สายตา เป็นการตอบแทนในสิ่งที่พวกเขาได้กระทำไว้” (อัลสะอูเราะฮ์ : 17)

ที่พำนักในสวรรค์จะมีความแตกต่างกันไปตามภาคผลของการทำงานที่พวกเขาได้ปฏิบัติไว้ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ﴾

“แน่นอนอัลลอฮ์จะทรงยกย่องเทิดเกียรติแก่บรรดาผู้ศรัทธาในกลุ่มพวกเจ้า และบรรดาผู้ได้รับความรู้หลายชั้น” (อัลมูญาตะละฮ์ : 11)

ชาวสวรรค์จะได้รับประทานอาหารและดื่มเครื่องดื่มตามที่พวกเขาปรารถนา ในนั้นมีแม่น้ำสายน้ำนมที่รสชาติไม่เปลี่ยนแปลง มีแม่น้ำสายน้ำผึ้งที่บริสุทธิ์ มีแม่น้ำสายสุราที่อร่อยสำหรับผู้ดื่ม ซึ่งสุราของพวกเขาต่างจากสุราในโลกนี้ ดังที่อัลลอฮ์ตรัสว่า

﴿يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ بَيْضَاءَ لَدَّةٍ لِّلشَّرِبِينَ لَا فِيهَا

عَوْنٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنْزَفُونَ﴾

“คนรับใช้จะวนเวียนบริการรอบตัวพวกเขาพร้อมด้วยแก้วสุราที่มาจากลำธารสุราที่ชาวบริสุทธี มีรสชาติที่อร่อยสำหรับบรรดาผู้ดื่ม สุรานั้นจะไม่ทำให้ปวดมึนศีรษะ และพวกเขาก็จะไม่เมินเมาจากมัน” (อัศศอฟฟาต : 45-47)

ชาวสวรรค์จะมีคูครองคือหุรุลอัยน์ ท่านเราะฮูลคืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่

لو أَنَّ امْرَأَةً أَطَّلَعَتْ إِلَى الْأَرْضِ مِنْ نِسَاءِ أَهْلِ الْجَنَّةِ لَأَضَاءَتْ مَا بَيْنَهُمَا وَلَمَّا لَأَتْ مَا بَيْنَهُمَا رِيحًا.

“หากสตรีคนหนึ่งจากชาวสวรรค์ได้มองลงมายังโลกนี้ เธอย่อมให้แสงสว่างแก่สิ่งที่อยู่ระหว่างชั้นฟ้าและแผ่นดิน และเธอได้เติมเต็มแก่สิ่งที่อยู่ระหว่างทั้งสองด้วยกลิ่นหอม” (บันทึกโดยอัลบุคอรี : 2796)

ความโปรดปรานที่ยิ่งใหญ่ที่สุดสำหรับชาวสวรรค์ คือ การได้มองไปยังพระพักตร์ของอัลลอฮ์ สุภานะฮูวะตะอะลา ชาวสวรรค์จะไม่อุจจาระและไม่ปัสสาวะตลอดไป ไม่ถ่มน้ำลาย หวีของพวกเขาทำจากทองคำ น้ำหอมของพวกเขาจากชะมดเซียะ พวกเขาได้รับความผาสุกนี้ไปตลอดกาล ไม่มีวันขาดหรือบกพร่องแต่อย่างใด ท่านเราะฮูลคืออลลัลลอฮุอะลัยฮิวะสَّلَام กล่าวว่

مَنْ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ يَنْعَمُ فِيهَا ، لَا يَيْئَسُ ، لَا تَبْلَى ثِيَابُهُ ، وَلَا يَفْضَى
شِبَابُهُ.

“ผู้ใดได้เข้าสวรรค์เขาจะได้รับความผาสุกอย่างไม่สิ้นสุด
เสื้อผ้าจะไม่เก่า และความเยาว์วัยจะไม่จางหาย” (บันทึกโดย
มุสลิม : 2836)

และผลตอบแทนขั้นต่ำสุดของชาวสวรรค์ - สำหรับผู้
ศรัทธาคนสุดท้ายที่รอดพ้นออกมาจากขุมนรกและได้เข้า
สวรรค์ ดียิ่งกว่าโลกนี้สิบเท่า

วัลหัมดุลิลลาฮิ ร็อบบิลอาละมีน